

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2025

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В. М. Удовик, директор Фонду Президентів України,
д. соц.ком, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філол. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр.,
канд. філол. наук; Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є. В. Глушук, мол. наук.
співр; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр., канд. соц. ком; Д. В. Павленко, ст. наук. співр.,
канд. юрид. наук; С. М. Маузурук, наук. співр., канд. техн. наук; М. М. Степченко, мол.
наук. співр.; С. В. Соляник, мол. наук. співр.; Є. Т. Голівець, пров. бібліотекар

Заснований у 2022 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 19 (167)

(огляд матеріалів ЗМІ за 01–14 вересня 2025 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	46
Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ	57
<i>Військовий парад у Китаї крізь призму російсько-української війни: вплив та наслідки для України</i>	57
Міжнародна підтримка України	64
<i>Політико-правова допомога</i>	64
<i>Військова допомога</i>	84
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	93
Плани врегулювання. Переговорний процес	102
Відновлення України від наслідків російської агресії	112
Внутрішньополітична повістка США та Україна	124
Коментарі зарубіжних політиків	129
Реакція представників української громадськості	134
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	139
Експертні оцінки	146
Додатки	158

Офіційна діяльність Президента України

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №667/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №668/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Єдиний, хто хоче війни, – це Росія, тому будемо тиснути й надалі – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко про сьогодні. Були доповіді військових. По ситуації на фронті. Передусім про Донецький напрямок – Покровськ, інші важливі ділянки. Ми захищаємо наші позиції, і принципово те, що це активний наш захист – знищуємо окупанта щодня. Дякую кожному нашому підрозділу за стійкість та влучність. Працюємо також і щоб усього необхідного забезпечення на осінь для нашої армії було точно достатньо. Будуть зустрічі, наші контакти з партнерами, плануємо дуже активний дипломатичний тиждень.

Два тижні тому у Вашингтоні прозвучало, що саме на цей час росіяни повинні бути готовими до реальних перемовин – до зустрічі на рівні лідерів. Україна безперечно готова до цього. Але єдине, що робить Росія, – це вкладається у подальшу війну. Усі сигнали від них саме про це. Зараз, під час свого візиту в Китай, Путін знову буде викручуватись. Це його спорт номер один. Усі у світі заявляли, що треба припинити вогонь. Усі наполягали, що війна має завершитись. Такою була позиція всіх, – Китаю, говорили про це з Прем'єр-міністром Індії. Також з іншими лідерами, які зараз там, на саміті, – Туреччина, Азербайджан, Казахстан. Майже всі інші у світі теж за припинення війни. Сьогодні є принципова заява Папи Римського, дякую за це. Єдиний, хто хоче війни, – це Росія. Тому будемо тиснути й надалі – саме на Росію треба тиснути. Розраховуємо, що ніхто не буде толерувати затягування війни. Розраховуємо на сильну позицію Сполучених Штатів Америки, Європи, країн Двадцятки. Ця війна додає тільки дестабілізації світовим процесам. Росія повинна за це платити. І це буде.

Також хочу сьогодні подякувати партнерам, які за цей місяць стали учасниками програми PURL. Спеціальної нашої програми, яка дозволяє

купувати необхідну зброю для Сил оборони України – купувати в Америці. За серпень ми додали у програму Нідерланди, Норвегію, Швецію, Данію, Канаду, Бельгію та Латвію. Уже у програмі більше двох мільярдів доларів. Координація – НАТО. Вдячний усім за участь, і це хороший результат серпня. Вересень теж має бути з відповідним результатом. Наша мета – не менше одного мільярда доларів у програмі щомісячно. І це кошти, які йдуть на купівлю дуже ефективної зброї – ракет для «петріотів», «хаймарсів», систем зброї, які потрібні для захисту наших міст. Дякую ще раз партнерам!

І ще одне. Звісно, протягом дня були доповіді міністра внутрішніх справ України Ігоря Клименка та керівника Служби безпеки України Василя Малюка – по розслідуванню вбивства Андрія Парубія. Доповідали про хід розслідування, відпрацьовують усі обставини. Задіяні всі необхідні сили: поліція, СБУ, прокуратура. Працюють фактично цілодобово. Я дякую всім, хто допомагає розслідуванню. Сподіваємось на результат. (...).

Президент в одній зі шкіл на Київщині привітав учнів із початком нового навчального року ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День знань Президент України Володимир Зеленський в одній зі шкіл на Київщині привітав учнів із початком нового навчального року.

Глава держави поспілкувався зі школярами та керівництвом закладу освіти.

Володимир Зеленський зробив запис у книзі почесних гостей школи, а також мав змогу побачити, як відбуваються уроки-квести на спортивному майданчику, у класах та в їдальні.

Директорка школи доповіла Президенту, що заклад освіти розрахований на 960 учнів, має укриття, а всі приміщення відповідають вимогам Нової української школи. У класах встановлене сучасне інтерактивне обладнання, на даху облаштована тераса для відпочинку й неформального навчання просто неба. У школі є актова, універсальна, спортивна й танцювальна зали, а також гурткові кімнати для позаурочної роботи, на території закладу – спортивні майданчики для футболу, баскетболу та волейболу.

Також в усіх класах є кнопка диспетчерського зв'язку, пожежна сигналізація та звукова система оповіщення.

Крім того, у межах Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору, яку ініціювала перша леді України Олена Зеленська, у школі облаштували безбар'єрне освітнє середовище.

Команда Мінцифри презентувала Президенту нові проєкти у сфері цифрових послуг, зокрема перший у світі ШІ-помічник, який надає державні послуги ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з командою «Дії» та взяв участь у презентації ШІ-асистента «Дія.AI», який надаватиме державні послуги на порталі «Дія».

Міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров і його команда презентували Главі держави розробку «Дія.АІ» та ще п'ять новинок застосунку, які запрацюють на його основі.

«Дія.АІ» – це перший у світі ШІ-помічник, який надає державні послуги прямо в чаті. Асистент цілодобово допомагатиме громадянам знаходити потрібні послуги, перевірятиме дані в реєстрах та радитиме, як оформити документи. Вже відсьогодні стане доступним перший сервіс – отримання довідки про доходи. Поступово запрацюють інші послуги, а також скоро запусимо ШІ-асистента в застосунку «Дія», – розповів Михайло Федоров.

Також у застосунку незабаром з'являться нові соціальні та ветеранські послуги, «Дія.Підпис» для юридичних осіб, дев'ять нових категорій у межах Міжнародного реєстру збитків, послуга укладення декларації з лікарем, додаткові сервіси для водіїв і платників податків. Крім того, команда «Дії» планує запусити сервіс прямих звернень до органів місцевого самоврядування.

Окрему увагу команда Мінцифри приділила реформуванню системи правосуддя та представила проєкт «Електронний суд». Зокрема, українці зможуть подавати заяви у простих категоріях справ через «Дію» та відстежувати кожен етап їх розгляду онлайн.

Цього року ще більше шкіл приєднається до освітньої екосистеми «Мрія» і загалом їхня кількість становитиме понад дві тисячі. «Мрія» – це вебпортал і застосунок для вчителів, адміністрацій шкіл, дітей та їхніх батьків.

Також Україна розпочинає впровадження 5G. Перші тестування у Львові, Харкові та Бородянці дадуть змогу перевірити технологію в реальних умовах, а згодом масштабувати новий рівень покриття на всю країну.

Крім того, український кластер оборонних технологій Brave1 перезапускає свою грантову програму. Українські виробники оборонних технологій зможуть взяти участь у нових грантових конкурсах, зокрема для розвитку виробництва вибухівки та ракет.

Володимир Зеленський відзначив роботу команди Міністерства цифрової трансформації та наголосив, що сприятиме розвитку важливих для нашої держави та людей ініціатив. За словами Президента, систему електронних послуг потрібно масштабувати й далі та водночас працювати над покращенням ефективності тих проєктів, які вже існують.

Володимир Зеленський провів розмову з президенткою Міжнародного олімпійського комітету ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з президенткою Міжнародного олімпійського комітету Кірсті Ковентрі.

Глава держави привітав Кірсті Ковентрі з обранням на посаду, побажав успіху та подякував МОК за підтримку України й українських спортсменів і спортсменок.

Володимир Зеленський зауважив, що Росія продовжує свою агресію та не робить жодних кроків до миру. Зараз у світі немає більшого руйнівника спортивної інфраструктури й навіть самих принципів олімпізму, ніж російська держава. Президент наголосив, що за час повномасштабної війни внаслідок російських ударів загинули понад 600 українських спортсменів і тренерів, були зруйновані сотні спортивних об'єктів.

Зокрема, обговорили підготовку до зимової Олімпіади-2026 в Італії. Глава держави зауважив, що Україна, а також інші країни, які захищають життя, однаково розраховують, що МОК збереже принципову позицію, яка була під час Олімпіади 2024 року в Парижі і щодо агресивної Росії, і щодо її спільниці Білорусі. Кожну спортивну подію, до якої дотягується РФ, вона завжди намагається викрутити на користь своїй державній пропаганді – пропаганді ненависті та війни. Володимир Зеленський зазначив, що Україна готова надати всю інформацію.

Президент запросив Кірсті Ковентрі приїхати в Україну з візитом.

Президент зустрівся з лідерами двох коаліційних фракцій Бундестагу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з лідерами двох коаліційних фракцій німецького Бундестагу Єнсом Шпаном і Маттіасом Міршем, щоб скоординувати наступні спільні кроки в дипломатії й обговорити продовження фінансової та оборонної підтримки нашої країни.

Глава держави подякував ФРН і всьому німецькому народові за європейське лідерство в наданні допомоги та особливо відзначив внесок Німеччини у зміцнення ППО та участь у новій ініціативі PURL.

«Ми вдячні за системи Patriot і ракети до цих систем, а також за системи вашого вітчизняного виробництва IRIS-T. Для нас це важливо, тому що це життя наших людей. Сьогодні в нас перше вересня. І це можливість для дітей піти в школу, можливість для людей працювати й можливість наповнювати український бюджет, наповнювати нашу економіку», – сказав Президент.

Під час зустрічі говорили про подальше зміцнення українського повітряного щита.

Єнс Шпан зазначив, що на наступний рік уряд Німеччини заклав 9 млрд євро на допомогу Україні.

«Для нас дуже важливо чітко говорити у Європі та в Німеччині про жорстокість цієї війни. Ми запевняємо, що уряд і парламент і надалі підтримуватимуть вас. Для нас також важливо показати цією поїздкою, що є єдність у німецькому Бундестазі», – заявив він.

Сторони детально обговорили дипломатичні зусилля, важливість припинення вогню, а також напрацювання гарантій безпеки. Володимир

Зеленський наголосив, що сьогодні минуло два тижні з моменту переговорів із Президентом США та європейськими лідерами у Вашингтоні. За цей час Росія не проявила жодного наміру щодо готовності до зустрічі на рівні лідерів, натомість завдавала ударів по українських містах і громадах та вбила десятки українців.

Глава держави акцентував, що лише сильні кроки можуть змінити поведінку росіян. Саме тому Україна розраховує на підтримку Німеччини у збільшенні тиску на Росію.

Представники німецької делегації також розповіли, що сьогодні були в Бучі, де росіяни вчиняли звірства під час окупації в березні 2022 року, і вшанували пам'ять загиблих у Києві на місці удару балістичною ракетою в ніч на 28 серпня та полеглих українських воїнів біля меморіалу на майдані Незалежності.

«Дуже важливо знайти можливість для припинення вогню. Сьогодні в Україні перший день навчання. Треба зробити все, щоб дітям не доводилося чути сигнали тривоги, але сьогодні вони їх чули та були змушені знову йти в укриття. Ми як лідери фракцій будемо цьому (припиненню вогню. – Ред.) сприяти», – сказав Маттіас Мірш.

Володимир Зеленський і Мікхол Мартін обговорили напрацювання гарантій безпеки та готовність Ірландії зробити свій внесок ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Ірландії Мікхолом Мартіном, щоб скоординувати наступні кроки.

Мікхол Мартін висловив солідарність з українцями та співчуття українським сім'ям, які втратили своїх рідних і близьких унаслідок російських обстрілів.

Президент подякував Ірландії та особисто Мікхолу Мартіну за підтримку України та допомогу з облаштуванням шкільних укриттів. Володимир Зеленський наголосив, що сьогодні українські діти пішли до школи, і завдяки такій підтримці ще більше школярів матимуть змогу навчатися офлайн і бути в безпеці.

Лідери також обговорили можливість допомогти з фінансуванням для забезпечення учнів безкоштовним харчуванням і домовилися шукати можливості.

Володимир Зеленський і Мікхол Мартін приділили окрему увагу роботі над гарантіями безпеки та підготовці до засідання коаліції охочих у четвер. Прем'єр-міністр Ірландії повідомив, що його країна готова зробити свій внесок у гарантування Україні безпеки.

Лідери мають однакове бачення: необхідно посилити тиск на Росію, зокрема й шляхом запровадження вторинних санкцій. Важливо зробити все можливе, щоб у Москві нарешті відчували, що ця війна для них справді дорога. Тільки так росіяни почнуть думати, як закінчити те, що вони самі почали.

Прем'єр-міністр Ірландії також висловив підтримку Україні на шляху до членства у Євросоюзі. Сторони мають спільну позицію: Україна та Молдова повинні рухатися разом у переговорному процесі щодо вступу у Європейський Союз.

Лідери скоординували наступні кроки та домовилися про особисту зустріч найближчим часом.

Фактично групи російських дронів у нашому небі – акомпанемент російським заявам із Китаю – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко про цей день.

Військові – доповіді були від ранку. Зокрема, від командувача Повітряних сил щодо збиття дронів. Нахабність росіян стає все більшою – вони все частіше вдень атакують Україну десятками ударних дронів. У ніч на сьогодні було 150 дронів, ранок – ще більш як 50, увечері – іще десятки, і більшість із них – «шахеда». Фактично групи російських дронів у нашому небі – акомпанемент російським заявам із Китаю. Відверта зневага Росії до всього, що світ робить заради припинення війни. Вчора росіяни буквально заперечували те, що говорив Президент Трамп про зустріч лідерів, яка потрібна, щоб закінчити війну. Цими днями в Китаї Путін продовжує розказувати свої байки начебто він у війні не винний. Наче його хтось завжди «примушує» воювати, вбивати, заганяти дітей в укриття, посилати тисячі людей на штурми наших позицій. І зараз бачимо чергові накопичення російських сил на деяких ділянках фронту. От тільки до миру він ніяк примушуватись не хоче. Росія продовжує завдавати ударів. Звісно, ми будемо відповідати на це. Відповідати зокрема асиметрично, щоб Росія точно відчувала наслідки своєї нахабності. І ми продовжуємо працювати з партнерами заради тиску на Росію, і це буде. Нічого, крім сили, Росія не чує і брехатиме, поки не буде достатньо сильних її втрат. Усі партнери це розуміють. Важливо, щоб була рішучість діяти. Додаткові санкції, які справді впливають – вони потрібні. Тарифи, які обмежують російську торгівлю та фінансування для російської машини війни, – теж це все дуже потрібно. Я вдячний усім, хто продовжує допомагати нашому захисту, нашій стійкості. І важливо, щоб зараз, у вересні, наповнення програм із партнерами було не менш інтенсивним, ніж від початку року. Зокрема, програми PURL. За серпень завдяки європейським країнам маємо більш ніж 2 мільярди євро на закупівлю саме американської зброї, зокрема ракет для «петріотів», ракет для «хаймарсів». Має бути й надалі щонайменше мільярд доларів на місяць у цю саме програму PURL. Міністерство закордонних справ та наші посли в країнах-партнерах повинні бути дуже результативними.

Провів сьогодні достатньо детальну нараду з усіма представниками, які задіяні в підготовці гарантій безпеки для України та в узгодженні кроків із

партнерами на підтримку Сил оборони. Команди Офісу, МЗС, військові – Головка і Генштаб, – секретар РНБО – усі активно працюють, щоб і в цьому році, і в наступному, і довгостроково – незважаючи на будь-які російські божевільні, – щоб Україна мала достатній захист. І це обов'язково буде. Сьогодні узгодили основу для подальших контактів з учасниками коаліції охочих щодо реального наповнення гарантій безпеки для України. Ми працюємо – дуже активно – з командою Сполучених Штатів Америки. Найближчим часом будемо говорити з лідерами країн-партнерів у Європі. Наші формати, зокрема Україна – Північна Європа, а також Вашингтонський формат, наповнюємо все це змістом максимально. Триває робота і щодо санкцій – із Євросоюзом, Британією, іншими партнерами. Синхронізація санкцій – наших і партнерів – це одне з головних завдань на осінь.

І ще одне.

Регулярно доповідають правоохоронці – Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки, Генеральний прокурор – щодо розслідування вбивства Андрія Парубія. Обрано запобіжний захід підозрюваному – тримання під вартою без права застави. Все більше обставин злочину з'ясовують правоохоронці. Жахливих обставин. Важливо, щоб суспільство отримало всю встановлену та перевірену інформацію – настільки, наскільки це можливо згідно з процесуальними нормами. Дякую всій команді, яка цілодобово працює, щоб встановити правду. Сьогодні у Львові відбулося прощання з Андрієм Парубієм. Мої співчуття рідним та близьким. Вічна пам'ять! (...).

Про внесення змін до Указу Президента України від 3 травня 2017 року № 126/2017: Указ Президента України №669/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №670/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен скоординували позиції перед засіданням глав держав та урядів Нордично-Балтійської вісімки ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен провели зустріч у резиденції Марієнборг у форматі тет-а-тет.

Лідери обговорили ключові пункти майбутньої архітектури безпеки та скоординували позиції перед засіданням глав держав та урядів Нордично-Балтійської вісімки.

Окремо йшлося про продовження оборонної підтримки, серед іншого про розширення данської моделі для нарощування українського виробництва дронів, яка довела свою ефективність і збільшила можливості ОПК України. Також сторони обговорили реалізацію домовленостей щодо українсько-данського виробництва зброї. Данія стала першою країною, яка відкрила спільні з Україною заводи, де виготовляють озброєння для нашої країни. Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен говорили про поглиблення такого партнерства.

Лідери приділили увагу розвитку програми PURL. Глава держави подякував Данії за участь у цьому інструменті. Станом на зараз країни – члени НАТО вже виділили понад 2 млрд дол. на закупівлю американської зброї.

Особливу увагу приділили переговорному процесу щодо членства України у Європейському Союзі. Президент подякував за підтримку спільного та одночасного руху України й Молдови зараз і надалі. Володимир Зеленський і Метте Фредеріксен узгодили свої наступні кроки, щоб знайти справді справедливе рішення.

Крім того, говорили про необхідність збільшення тиску на Росію. Лідери погодилися, що 19-й санкційний пакет Євросоюзу повинен містити більше санкцій проти банківського сектору, вторинні санкції та санкції щодо російського тіньового флоту – власників, капітанів і членів екіпажів суден.

Заява Президента України під час спільного з Прем'єр-міністеркою Данії спілкування з представниками ЗМІ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Україна й держави Північно-Балтійської вісімки скоординували позиції щодо посилення нашої країни зараз і гарантій безпеки в майбутньому ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Данії Президент України Володимир Зеленський узяв участь у засіданні глав держав та урядів Північно-Балтійської вісімки.

Він подякував Прем'єр-міністерці Данії Метте Фредеріксен за організацію цієї важливої зустрічі та Президенту Фінляндії Александру Стуббу, Президенту Литви Гітанасу Науседі, Прем'єр-міністру Швеції Ульфу Крістерссону, Прем'єр-міністерці Латвії Евіці Сіліні, Прем'єр-міністру Естонії Крістену Міхалу та Прем'єр-міністерці Ісландії Кріструн Фростадоуттір за участь у ній.

Президент наголосив, що минулої ночі Росія завдала чергового удару по Україні й застосувала майже 500 дронів і понад 20 ракет, зокрема балістику.

«І це вже регулярні удари – кілька разів на тиждень. І чіткий сигнал, що Росія відкидає будь-які спроби закінчити війну й хоче продовжувати

воювати. Ми маємо виходити з того, що це зараз основний сценарій Росії», – сказав Володимир Зеленський.

Лідери сфокусувалися на двох ключових темах: оборона зараз, поки війна Росії триває, та в майбутньому – у вигляді гарантій безпеки.

Зокрема, обговорили інвестиції в українське виробництво зброї, спільні проекти та розширення програми PURL. Президент подякував Данії, Норвегії, Швеції, Латвії та Ісландії за те, що вони вже беруть участь у цій програмі, і закликав інших партнерів із Північної Європи та Балтії долучитися до неї.

«Ми також говорили про посилення протиповітряної оборони України – це безпосередньо рятує наші життя. Разом із Нордичними та Балтійськими країнами нам потрібно надати Україні додаткову систему Patriot – це критично важливо, особливо напередодні зими. Росія щодня завдає ударів по нашому енергетичному сектору. Нам потрібні достатні спроможності, щоб захистити себе», – зазначив Глава держави.

Крім того, учасники зустрічі узгодили позиції щодо нових санкцій проти Росії та щодо роботи з іншими партнерами, особливо зі США.

«Російська економіка вже в поганому стані, і особливо показовою є нестача пального. Багато російських промислових галузей занепадають. Показовими є також і брак робочої сили, і постійні приниження Путіна перед Китаєм, коли він намагається продати їм якомога більше сировини. Усе це говорить саме за себе. Санкції справді працюють», – наголосив Президент.

Особлива та детальна увага – гарантіям безпеки. Україна вже працює над ними й у форматі коаліції охочих, і у двосторонніх форматах із партнерами. Зокрема, сьогодні йшлося про потенційний внесок, який готова зробити кожна з країн.

«Тепер будемо наповнювати це конкретикою: хто і що робить на землі, у повітрі, на морі та в кіберпросторі. Наша армія, достатньо сильна й численна, щоб протистояти Росії, – це ядро цієї системи. Це означає зброю та фінансування, і ми над цим працюємо. Ми також маємо сигнали зі США, що вони забезпечать механізм безпекових гарантій бекстоп, і це важливо», – заявив Володимир Зеленський.

Окремо йшлося про важливу роль, яку відіграватиме членство України у Євросоюзі в системі гарантій безпеки. Триває робота над відкриттям переговорних кластерів за участю всіх 27 членів Європейського Союзу.

Президенти України та Франції узгодили ключові позиції перед засіданням коаліції охочих, яке відбудеться завтра в Парижі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Парижі відбулася зустріч Президента України Володимира Зеленського та Президента Франції Емманюеля Макрона тет-а-тет, а також у складі делегацій.

Перед початком переговорів Глава Української держави наголосив: ніколи не було жодних сумнівів, що Франція стоїть на боці України.

Володимир Зеленський подякував усьому французькому народові та особисто Емманюелю Макрону за таку сильну підтримку нашої країни й лідерство Франції в багатьох ініціативах і коаліціях.

«Сьогодні ми перебуваємо в такому моменті, коли Франція, як і інші країни, справді хоче максимально наблизити мир. На жаль, поки що ми не бачимо сигналів від Росії, що вони хочуть закінчити війну. Але я впевнений, що наш союз – союз передусім Європи, яка з початку війни з нами, – і союз Європи з Америкою нам допоможуть збільшити тиск на Росію», – сказав Володимир Зеленський.

Президент Франції зауважив, що це вже восьмий візит Президента України до його країни, та запевнив у продовженні підтримки.

Під час зустрічі обговорили підготовчу роботу над гарантіями безпеки, яку після переговорів Володимира Зеленського та інших європейських лідерів із Президентом США у Вашингтоні провели головнокомандувачі армій, керівники генеральних штабів і міністри оборони країн, що входять до коаліції охочих.

«Ми, європейці, готові надати Україні гарантії безпеки в той день, коли буде встановлено мир. Це те, що було сказано у Вашингтоні. Ми дуже інтенсивно працювали протягом останніх тижнів, і можу сказати, що Європа готова», – наголосив Емманюель Макрон.

Лідери України та Франції скоординували позиції перед засіданням коаліції охочих, яке відбудеться завтра. Частина партнерів візьме участь у ньому з Парижа, частина долучиться онлайн.

«Я дуже вірю в коаліцію охочих під головуванням твоїм та Кіра Стармера, результатом якої – я не знаю, у який це день відбудеться, але це точно відбудеться – будуть гарантії безпеки для України. Це дуже важливо. Сильна українська армія, гарантії безпеки для людей, гарантії безпеки для сімей. Я не просто в це вірю – ми всі над цим працюємо», – додав Президент України.

Також говорили про оборонну підтримку України, зокрема про забезпечення актуальних потреб, посилення санкцій проти Росії та пошук можливості для використання заморожених російських активів на користь нашої держави.

Окрема увага – переговорному процесу щодо членства України у Євросоюзі та важливості спільного й одночасного руху України та Молдови. Емманюель Макрон наголосив, що наша країна може розраховувати на підтримку Франції в цьому питанні.

У Парижі відбулося засідання коаліції охочих, під час якого обговорили готовність кожної з країн зробити внесок у гарантування безпеки ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Парижі Президент України Володимир Зеленський узяв участь у зустрічі коаліції охочих, яку організував Президент Франції Емманюель Макрон.

На зустрічі також були присутні: Президент Фінляндії Александр Стубб, Прем'єр-міністр Бельгії Барт де Вевер, Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен, Прем'єр-міністр Нідерландів Дік Схооф, Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск, Президент Європейської ради Антоніу Кошта, Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн і спецпредставник Президента США Стівен Віткофф.

Учасники скоординували позиції та обговорили компоненти гарантій безпеки. Партнери відзначили роботу, яку провели головнокомандувачі армій і військові над практичною рамкою. Лідери погодилися, що настав час перейти до політичної рамки.

На засіданні також відзначили, що головною гарантією безпеки є сильна українська армія.

Окрема увага – внеску, який кожна з 35 країн готова зробити для гарантування Україні безпеки на землі, на морі, у повітрі та в кіберпросторі. Стівен Віткофф запевнив, що США також забезпечать підтримку зі свого боку.

Лідери мають однакове розуміння: Росія робить усе можливе, щоб затягнути переговорний процес і продовжити війну, тому потрібно збільшувати підтримку України й посилювати тиск на Росію. Триває підготовка 19-го пакета санкцій Євросоюзу. Про напрацювання санкційних кроків також повідомила Японія.

До зустрічі коаліції охочих в онлайн-форматі також долучилися: Президент Кіпру Нікос Христодулідіс, Президент Литви Гітанас Науседа, Президент Румунії Нікушор Дан, Прем'єр-міністр Австралії Ентоні Албенізі, Прем'єр-міністр Албанії Еді Рама, Прем'єр-міністр Болгарії Росен Желязков, Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер, Прем'єр-міністр Греції Кіріакос Міцотакіс, Прем'єр-міністр Естонії Крістен Міхал, Прем'єр-міністр Ірландії Мікхол Мартін, Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес, Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні, Прем'єр-міністр Канади Марк Карні, Прем'єр-міністерка Латвії Евіка Сіліня, Прем'єр-міністр Люксембургу Люк Фріден, Федеральний канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, Прем'єр-міністр Нової Зеландії Крістофер Лаксон, Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере, Прем'єр-міністр Португалії Луїш Монтенегру, Прем'єр-міністр Словенії Роберт Голоб, Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович, Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала, Прем'єр-міністр Чорногорії Мілойко Спаїч, Прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон, Прем'єр-міністр Японії Шігеру Ішіба, Генеральний секретар НАТО Марк Рютте, віцепрезидент Туреччини Джевдет Їлмаз, федеральна міністерка закордонних та європейських справ Австрії Беате Майнль-Райзінгер та міністерка закордонних справ Ісландії Торгердур Катрін Гуннарсдоттір.

Заява Президента України під час спільного з Президентом Франції спілкування з представниками ЗМІ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський разом з іншими європейськими лідерами обговорив із Президентом Трампом, як підштовхнути ситуацію до миру та захистити українське небо ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час розмови з Президентом Сполучених Штатів Америки Дональдом Трампом йшлося про те, як підштовхнути ситуацію до реального миру, зокрема й шляхом запровадження повного комплексу санкцій проти Росії, та захист українського неба. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський під час спільного з Президентом Франції Емманюелем Макроном спілкування з представниками ЗМІ в Парижі.

Розмова з Президентом США Дональдом Трампом відбулася після зустрічі коаліції охочих сьогодні в Парижі. У розмові взяли участь Володимир Зеленський, Емманюель Макрон, Президент Фінляндії Александр Стубб, Прем'єр-міністр Бельгії Барт де Вевер, Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер, Прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен, Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні, Прем'єр-міністр Нідерландів Дік Схооф, Федеральний канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск, Президент Європейської ради Антоніу Кошта, Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн та спецпредставник Президента США Стівен Віткофф.

Володимир Зеленський подякував Президенту Трампу за підтримку та повідомив, що під час розмови йшлося про те, як підштовхнути ситуацію до реального миру. Зокрема, говорили про повний комплекс санкцій, який може позбавити Росію можливості фінансувати війну.

«Ми обговорили різні опції, і найголовніше – це тиск, щоб сильними заходами, зокрема економічними, змусити до припинення війни. Ключ до миру – позбавлення російської машини війни грошей, позбавлення ресурсів», – наголосив Глава держави.

«Якщо Росія й надалі буде відмовлятися від конкретних переговорів про мир, як вона зволікає з цим із березня, то ми разом з Америкою йдемо на додаткові санкції та дамо чітку відповідь на цю відмову Росії. Саме в такому контексті це прозвучало в нашій розмові з Президентом Трампом», – додав Емманюель Макрон.

Також йшлося про максимальний захист українського неба. Президент України зазначив, що, поки немає миру, українці мають не залежати від постійних російських атак, російські ракети та дрони не повинні забирати життя.

«Ми розглядаємо один формат. Вчора детально про це говорили з Емманюелем, говорили вперше про такий формат. Сьогодні поділилися з партнерами, після цього поділилися з Президентом Трампом. Якщо ми отримаємо позитивний сигнал від США, тому що технічно від них багато в цьому форматі захисту неба залежить, – якщо ми отримаємо від них

позитивний сигнал, будемо раді поділитися цією інформацією», – додав Глава держави.

Лідери домовилися про подальші контакти.

Європі потрібна нова мережа сучасного оборонного виробництва – звернення Президента до учасників Міжнародного економічного форуму «Амброзетті» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Звернення – за наведеним посиланням)

Важливо, щоб гарантії безпеки почали працювати вже зараз, під час війни, а не тільки після її закінчення – Президент під час форуму «Амброзетті» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Створення безпекової інфраструктури, щоб підштовхнути Росію до миру, скорочення російських доходів від експорту енергоносіїв та підтримка європейського бізнесу можуть вплинути на спільну систему безпеки Європи. Про це сказав Президент України Володимир Зеленський під час звернення до учасників міжнародного економічного форуму «Амброзетті».

Глава держави подякував за запрошення та увагу до України, а також додав: українці цінують те, що люди в Італії чують та підтримують нас.

Президент наголосив, що Європі потрібна нова мережа сучасного оборонного виробництва – така, де країни підтримують одна одну, виробляючи засоби захисту для себе і для всієї Європи.

Володимир Зеленський окреслив три компоненти, які вплинуть на спільну безпеку в Європі. За словами Президента, вже почалося створення безпекової системи, яка підштовхне Росію до миру. Володимир Зеленський зазначив, що напередодні у Франції відбулося засідання коаліції охочих, на якому лідери 35 країн обговорили гарантії безпеки для України, 26 держав висловили готовність зробити свій реальний внесок.

«Це сильні країни, і Італія є однією з них. Президент Трамп підтвердив: Америка готова взяти участь. Протягом найближчих тижнів ми обговоримо з кожною країною, що саме вони можуть зробити. І важливо, щоб гарантії безпеки почали працювати вже зараз – під час війни, а не тільки після її закінчення», – наголосив Президент.

Також Глава держави повідомив, що під час розмови з очільником США Дональдом Трампом та іншими лідерами детально обговорили, як наблизити встановлення миру. За його словами, Президент Трамп очікує на сильнішу Європу, з кращою координацією між європейськими державами та Сполученими Штатами. Водночас американський лідер дуже розчарований діями деяких країн Європи, особливо Угорщини та Словаччини, які продовжують купувати російську нафту й допомагають фінансувати російську воєнну машину.

«Америка хоче серйозно скоротити доходи Росії від експорту енергоносіїв – і це правильний шлях. Чим менше грошей Путін заробляє на нафті, тим менше він може витратити на війну й дестабілізацію інших країн.

Будь ласка, майте це на увазі: енергетична незалежність від Росії також є ключовим фактором міцних відносин зі США», – підкреслив Глава держави.

Володимир Зеленський планує обговорити це питання з Президентом Європейської ради Антонію Коштою та Прем'єр-міністром Словаччини Робертом Фіцо під час зустрічей в Україні.

«І важливо, щоб Прем'єр-міністр Орбан також почув ці сигнали від Сполучених Штатів, безпосередньо від Президента Трампа, – сигнал про російську нафту», – додав Глава держави.

Президент відзначив важливість підтримки європейського бізнесу – галузей промисловості, робочих місць та місця у глобальній конкуренції.

«В Україні ми вважаємо, що проєкт відбудови нашої країни після війни є фундаментальним економічним проєктом для всієї Європи. Для нас членство України у Євросоюзі та відбудова України також є елементами безпеки. Джорджа Мелоні підтримує нас у цьому. І я дуже сподіваюся, що участь Італії буде дійсно сильною й помітною», – підсумував Глава держави.

Заява Президента України під час спільного з Президентом Євроради спілкування з представниками ЗМІ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Гарантії безпеки, членство України у Євросоюзі та підтримка українських програм стійкості: Володимир Зеленський провів зустріч з Антонію Коштою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Ужгороді Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Європейської ради Антонію Коштою, щоб узгодити спільні позиції та обговорити наступні кроки.

Глава держави подякував за підтримку й за те, що Євросоюз та європейські інституції беруть активну участь у розробці гарантій безпеки. Президенти скоординували наступні кроки в межах коаліції охочих, а також обговорили можливості програми SAFE.

«Україна має бути повноцінною учасницею, і програма SAFE може значно допомогти розбудові оборонних спроможностей в Україні та в інших країнах Європи. Наші команди предметно цим займаються», – сказав Володимир Зеленський.

Особлива й детальна увага – майбутньому членству України у Євросоюзі, що є економічною та геополітичною гарантією безпеки. Вступ України до Європейського Союзу підтримують і Сполучені Штати Америки. США вважають, що безпека кожного на континенті має бути спільною європейською справою.

«Також нарешті ми чуємо сигнали з Росії, що вони вже сприймають членство України у Євросоюзі. Шкода, що вони сприймають реальність із такою затримкою – ще з 2013 року Росія йшла до цієї простої думки. Але зараз це треба почути і деяким іншим, великим друзям Росії у Європі: якщо

вже навіть Путін не заперечує, то позиції деяких країн, Угорщини щодо кластерів у перемовинах з Україною виглядають справді дивно», – наголосив Глава держави.

Володимир Зеленський та Антоніу Кошта також говорили про зменшення російських доходів для фінансування війни від продажу нафти й газу, посилення санкцій проти Росії та запровадження тарифів на торгівлю з тими, хто допомагає РФ.

«Ми готові робити більше. Ми працюємо зі Сполученими Штатами та іншими партнерами для того, щоб посилити наш тиск за допомогою подальших санкцій – прямих санкцій і вторинних санкцій. Наша європейська команда вирушає до Вашингтона, щоб працювати з нашими американськими друзями», – сказав Антоніу Кошта.

Крім того, під час зустрічі говорили про подальшу підтримку українських програм стійкості – у сферах енергетики, відбудови та освіти. Зокрема, ішлося про допомогу з безкоштовним харчуванням у школах для всіх українських дітей.

Президент України й очільниця МЗС Швеції обговорили спільні оборонні проєкти та потреби українських воїнів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В Ужгороді Президент України Володимир Зеленський зустрівся з міністеркою закордонних справ Швеції Марією Мальмер Стенергард, яка приїхала до нашої країни вже вдруге після призначення на посаду.

Глава держави подякував народу Швеції, уряду та Прем'єр-міністру за підтримку України від самого початку повномасштабного російського вторгнення.

«Ми дуже вдячні за 4 мільярди доларів оборонної підтримки цього року. Це справді дуже серйозна допомога. Також Прем'єр-міністр сказав мені, що ви будете серед тих лідерів, які вирішили надати Україні безпекові гарантії. Ми дуже цінуємо це, дякую», – зазначив Президент.

Під час зустрічі детально обговорили продовження підтримки України та підготовку нового оборонного пакета. Володимир Зеленський поінформував про те, чого найбільше потребують українські воїни зараз.

Окрема увага – ініціативі PURL. Глава держави подякував Швеції за участь у цій програмі та поділився очікуваннями від її розвитку. Зокрема, ішлося про необхідність посилення захисту українського неба.

Володимир Зеленський і Марія Мальмер Стенергард також говорили про можливість збільшення інвестицій в українське виробництво дронів і перспективи спільних оборонних проєктів. Сторони домовилися опрацювати це питання та робити кроки для збільшення сил обох держав.

Президент подякував міністерці закордонних справ Швеції за її особисту підтримку України та відзначив орденом княгині Ольги III ступеня.

Виступ Президента на засіданні Конгресу місцевих та регіональних влад ([Президент України Володимир Зеленський](#)).*(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)*

Програми взаємодії із європейськими інституціями дають конкретні результати – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Участь Президента Європейської ради Антоніу Кошти та міністерки закордонних справ Швеції Марії Мальмер Стенергард у засіданні Конгресу місцевих та регіональних влад показує, наскільки вже пов'язані внутрішні українські питання та відносини нашої країни із Європейським Союзом. Про це заявив Президент Володимир Зеленський, відкриваючи засідання Конгресу в Ужгороді.

Глава держави наголосив, що Україна де-факто інтегрується у Євросоюз, активно працює для відкриття переговорних кластерів.

«Усі наші програми взаємодії – вони сьогодні працюють. Оборонні передусім, енергетичні, програми бюджетної стійкості, які так важливі для підтримки наших людей. Я дуже ціную всю допомогу та взаємодію на рівні між громадами, між містами. Європейські інституції також працюють безпосередньо з громадами. Ми дуже вдячні за таку підтримку й допомогу», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський подякував кожній громаді, яка дає Україні економічну силу, робить внесок у стійкість та обороноздатність країни, і закликав Кабінет Міністрів і надалі підтримувати програму «Зроблено в Україні».

Президент зазначив, що на тижні очікує від Прем'єр-міністра Юлії Свириденко пропозиції щодо дієвого страхування військових ризиків для прифронтових громад. Крім того, важливо цього року продовжувати підтримку українських воїнів з боку громад на рівні не менше ніж 15 % від надходжень до їхніх бюджетів.

Володимир Зеленський також подякував європейським друзям, які відвідують українські регіони й бачать те, що робить Росія та наскільки важливо підтримувати нашу країну. Достатня підтримка України та санкції проти Росії – елементи, які забезпечують тиск на РФ.

«Європа так влаштована, що голоси громад часто мають не менше значення, ніж голоси держав. Тому важливо, щоб громади були активними», – сказав Президент.

Він також закликав повністю виконувати домовленості з партнерами. Робота в межах усіх коаліцій має бути наповнена змістом і результатами. За словами Володимира Зеленського, конкретним прикладом є фінансування безоплатного шкільного харчування для всіх українських дітей. Програма має запрацювати в усіх школах.

Президент закликав урядовців до більш активної участі у розв'язанні таких питань. Зокрема, щодо забезпечення шкіл автобусами, укриттями та

необхідним обладнанням. Глава держави також відзначив темпи будівництва шкіл в укриттях на Харківщині, Запоріжжі та Херсонщині – у регіонах, які їх потребують.

Окрему увагу Володимир Зеленський приділив інтеграції ветеранів в економічне та соціальне життя. Ветеранські простори, бізнеси, створення робочих місць для ветеранів мають бути пріоритетом для кожної громади.

«Дуже прошу уряд та команду Офісу координувати цю роботу особливо та протягом місяця запропонувати цілісну, об'єднану платформу з усіма можливостями для ветеранів як на центральному рівні – у відносинах із державою, – так і в громадах», – сказав Президент.

Антоніу Кошта у виступі подякував за запрошення й зауважив, що це вже третій його візит в Україну. Він відзначив стійкість українських громад і запевнив у продовженні підтримки з боку Євросоюзу.

«Я хочу сьогодні наголосити, наскільки ми вражені реформами, які ви здійснюєте навіть під час війни на вашій землі. Ця робота має продовжуватися, і ми будемо поруч, щоб підтримати вас. Ми підтримаємо вас у ваших зусиллях задля миру, у майбутніх переговорах, і найважливіше – у нашому спільному майбутньому: України як повноправного члена Європейського Союзу», – сказав Президент Євроради.

Заява Президента України під час спільного з Прем'єр-міністром Словаччини спілкування з представниками ЗМІ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Словаччина буде разом із нами та з іншими партнерами в роботі заради миру – Володимир Зеленський за підсумками зустрічі з Робертом Фіцо ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Словаччина буде разом з Україною та іншими партнерами в роботі заради миру й готова визначити свою позицію щодо безпекових гарантій для нашої країни. Про це повідомив Президент Володимир Зеленський за підсумками зустрічі з Прем'єр-міністром Словаччини Робертом Фіцо в Ужгороді.

Ключові теми обговорення – те, що принципово для України, і те, що принципово для Словаччини: двосторонні відносини, зусилля заради миру, гарантії безпеки, енергетична незалежність Європи та спільні проєкти в енергетиці. Зокрема, є домовленість провести в жовтні засідання міжурядової комісії.

«Пан Прем'єр-міністр Словаччини в Ужгороді не вперше, але це перша наша зустріч – зустріч саме тут, і маємо зберігати прагматичний характер роботи, як сьогодні. І важливо, щоб це мало продовження на рівні міністрів, на рівні наших інституцій, а не тільки на рівні лідерів», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський поінформував про розмову з Президентом США Дональдом Трампом учора та роботу з лідерами коаліції охочих для наближення миру й гарантування безпеки. Роберт Фіцо розповів про свої контакти в Китаї.

«Ми розраховуємо на підтримку наших мирних зусиль, і Роберт запевнив, що Словаччина буде разом із нами та з іншими партнерами в роботі заради миру», – зазначив Президент України.

Ішлося також про тематику безпекових гарантій для України. Словаччина готова визначити свою позицію щодо цього та відкрита до діалогу.

«Словаччина як мала країна не може відігравати найважливішу роль, але ми підтримуємо всі ініціативи, які можуть привести до настання миру», – додав Роберт Фіцо.

Крім того, Словаччина готова співпрацювати з Україною у форматі коаліції укриттів, передусім ідеться про школи та садочки. Міністри мають забезпечити відповідні результати.

Окремо обговорили енергетичну незалежність Європи та співпрацю між Україною й Словаччиною для енергетичної стійкості: імпорту електрики для України та експорту українських енергоресурсів територією Словаччини третім країнам. Прем'єр-міністр додав, що в такого співробітництва великий потенціал.

«Чуємо від Сполучених Штатів, яку вагому роль для Президента Трампа відіграє питання енергетичної незалежності – енергетичної незалежності Європи. Треба дати відповідь на це, і це залежить від кожного у Європі. У російської нафти, як і в російського газу, немає майбутнього», – наголосив Глава держави.

Крім того, Володимир Зеленський і Роберт Фіцо також обговорили майбутнє членство України у Євросоюзі. Президент подякував за підтримку нашої країни з боку Словаччини в русі у Євросоюз. У сторін спільне бачення: Україна та Молдова мають і надалі разом рухатися до членства у Євросоюзі.

Прем'єр-міністр Словаччини окремо висловив вдячність Українській державі за ставлення до словацької спільноти та забезпечення її прав.

Лідери домовилися продовжити розвиток співпраці у сферах економіки, енергетики та інфраструктури, а також бути в контакті.

Президент узяв участь у відкритті нової колії – частини європейської мережі, яка з'єднає Ужгород із Братиславою, Кошицями, Будапештом і Віднем ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На Ужгородському залізничному вокзалі відбулося відкриття ділянки євроколії Ужгород – Чоп. Президент України Володимир Зеленський привітав залізничників і подякував їм за цей результат.

Завдяки колії, яка є частиною європейської мережі, Ужгород став першим обласним центром, що буде з'єднаний із Братиславою, Кошицями, Будапештом та Віднем.

«І це тільки один із перших наших кроків фактично в інтеграції української залізниці до мереж Євросоюзу. Дякуємо всім, хто працював заради цього результату, заради цього проєкту. Це спільний проєкт із Євросоюзом. І попереду – тисячі подібних проєктів. Україна буде частиною Євросоюзу. Обов'язково», – зазначив Президент.

Глава держави заслухав доповіді віцепрем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби й голови правління Укрзалізниці Олександра Перцовського про реалізацію флагманського проєкту з розбудови євроколії в нашій країні. За їхніми словами, протяжність цієї колії 22 кілометри, і попереду ще багато роботи.

«Це дуже важливо, що під час війни попри всі виклики ми робимо такі об'єднавчі проєкти. Спочатку ми з'єдналися з електромережею. І це був дуже серйозний енергетичний – в усіх сенсах цього слова – проєкт. А сьогодні ми об'єднуємось таким логістичним проєктом. Залишається закінчити війну та вступити у Євросоюз. Я думаю, що це правильні кроки вперед. Дякую», – сказав Президент.

Новою колією потяги поїдуть до Європи вже 12 вересня. Далі євроколію розбудовуватимуть до Львова.

Володимир Зеленський висловив окрему вдячність залізничникам, які попри всі російські атаки виконують свою роботу.

«Під час війни, напевно, це служба. Я знаю, які є складні виклики по всій державі. І є втрати. Мої щирі співчуття всім рідним і близьким загиблих. Ми дуже поважаємо вашу працю», – зазначив Володимир Зеленський.

Володимир Зеленський поспілкувався з представниками американського підприємства, зруйнованого внаслідок російського ракетного удару ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Мукачеві Президент України Володимир Зеленський зустрівся з представниками американського підприємства «Флекстронікс», по якому Росія завдала ракетного удару вранці 21 серпня.

Генеральна директорка «Флекстронікс Україна» Анна Драгун зазначила, що завдяки сповіщенню про небезпеку та оперативному реагуванню вдалося вчасно евакуювати всіх 600 працівників підприємства. Однак 17 людей постраждали, деякі з них досі перебувають у лікарні.

«Наше підприємство спеціалізується виключно на виробництві цивільної споживчої продукції, зокрема кавоварок, і ніколи не було залучене до виробництва та постачання військової техніки або продукції оборонного призначення», – наголосила вона.

За словами Анни Драгун, зараз основний пріоритет – підтримка працівників і відновлення виробничих потужностей.

«На жаль, російські ракети та дрони б'ють по всій країні. Але я дуже вдячний усім, хто працює в Україні. Для нас дуже важливо, що американський бізнес присутній в Україні. Ми будемо робити все, щоб

максимально допомогти вам швидко відновитися», – сказав Володимир Зеленський.

Тимчасова повірена у справах США в Україні Джулі Девіс, яка теж була присутня на зустрічі, подякувала Президенту за підтримку.

Завод «Флекстронікс» у Мукачеві – підприємство з американськими інвестиціями. Тут виробляли побутову техніку, картриджі для принтерів, LED-лампи та інші побутові прилади. Внаслідок двох російських ракетних ударів вранці 21 серпня підприємство призупинило роботу.

Серед головних пріоритетів для всієї нашої роботи з партнерами – більший захист неба, захист проти російських «шахедів» та ракет – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Продовжується активний наш дипломатичний тиждень – на всіх рівнях ми працюємо. Сьогодні завершився ще й важливий парламентський саміт «Групи семи», і Україна була представлена. Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрічався зі спікерами парламентів Канади, Америки, Франції, Німеччини, Британії, Італії, також із Президенткою Європарламенту. Всі підтримують нас, Україну, наш захист, наше прагнення до надійного та тривалого миру. Я хочу подякувати за це.

Загалом тиждень вийшов, на мій погляд, дуже результативний. Європа, Сполучені Штати, Канада, Австралія, Нова Зеландія, Японія – це географія підтримки та заходів тільки за цей один тиждень. Коаліція охочих – 35 країн. У гарантіях безпеки для України 26 країн, і це змістовні речі на землі, у небі, на морі, також у кіберпросторі, також це фінансування для нашої армії. Найголовніше – це достатньо сильна українська армія, щоб точно була гарантована наша незалежність і суверенітет України. А отже, це зброя для армії, довгострокове фінансування для української армії. Багато цих компонентів ми погодили з партнерами за основу.

Також створюємо нові спільні виробництва зброї. Вперше в історії Україна почала будувати спільний завод із Данією на території цієї країни, і це буде виробництво компонентів для наших ракет, для наших дронів – зброї, яка вже дуже добре проявляє себе. За час цієї війни Україна вже вийшла на показник: майже 60 % зброї, яка в нас є, яка в наших воїнів, – це українська зброя, і це сильна зброя, багато передових речей.

Звісно, є цілі, яких треба досягти, і це, зокрема, виробництво в Україні та разом з Україною систем протиповітряної оборони – різних типів систем. Це виклик. Ми і до цього маємо прийти. Україна вже довела, що у виробництві зброї ми серед найкращих у світі. Дякуємо за це кожному, хто розвиває український оборонний сектор, хто розробляє нові зразки української зброї, я хочу подякувати всім нашим людям, які просувають технологічний розвиток нашої держави.

Наступний тиждень теж має бути доволі активним, серед іншого готуємось до формату «Рамштайн». Ми працюємо також і щоб були нові внески партнерів у програму PURL. Це дуже потрібна програма: ми завдяки цій програмі купуємо американську зброю, і вже там більше 2 мільярдів доларів. Ми будемо ще збільшувати це фінансування.

І серед головних пріоритетів для всієї нашої роботи з партнерами – більший захист неба, захист проти російських «шахедів», проти російських ракет. Зараз знову в нашому небі російські ударні дрони були – ППО наша працює. Були удари протягом дня по Запоріжжю, по Херсону, по інших наших містах, наших громадах. Щодня ця російська загроза, і значить, щодня ми маємо додавати силу Україні. Саме так і робимо. Дякуємо всім, хто допомагає! Дякую всім, хто захищає нашу державу! (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №672/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Очевидно, Росія старається завдати болю Україні, і удари більш наглі – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Зараз у наших містах – у Києві, в Сумах, в інших містах і громадах – допомагають пораненим після російського удару. Географія ударів за добу – Київ, Суми, Кременчук, Одеса, Дніпро, Кривий Ріг, Запоріжжя. В Києві ще розбирають завали – можуть бути тіла під завалами. Пошкоджено будівлю Кабміну. На цей час відомо про більш ніж чотири десятки постраждалих по країні, 20 із них – у Києві. Мої співчуття рідним та близьким загиблих. Загалом тільки в столиці повітряна тривога була більш ніж сім із половиною годин. Київ був однією із центральних мішеней для російських дронів. Зараз знову повітряна тривога шириться Україною – і саме через «шахеда».

За одну минулу ніч було більш ніж 400 «шахедів», загальна кількість дронів у тому ударі була 810. Тобто майже половина – це дрони, які росіяни використовують для ускладнення повітряної обстановки та перевантаження ППО. Також були ракети, зокрема балістика. Значну частину нашим воїнам вдалося збити, і це вагомий результат. Є результати щодо дронів-перехоплювачів: за цю ніч більш ніж півтори сотні перехоплень. І також добре показали себе підрозділи РЕБ, армійська авіація, мобільні вогневі групи, винищувачі Повітряних сил, зенітники. Всім дякую. Звісно, не все поки що збивається, і треба ще додатково посилювати нашу протиповітряну оборону. Це пріоритетне завдання. Росіяни тримають кількість «шахедів» у масованих ударах на рівні 300–400 за один такий удар, наші перехоплювачі

мають вийти на відповідний показник. Це реально – потенціал виробництва є, фінанси та контракти – вони є, вони забезпечуються, потрібне масштабування відповідних підрозділів. Дякую всім, хто в Силах оборони виконує це завдання, та дякую всім, хто допомагає: кожному волонтеру, кожній компанії. Розвивати цю технологію перехоплювачів, упроваджувати її, тренувати екіпажі – усе це – рятувати життя людей.

І важливо, що сьогодні є широка реакція партнерів на цей удар. Очевидно, Росія старається завдати болю Україні, і удари більш наглі. Це чітка ознака, що Путін випробовує світ – чи приймуть вони це, чи змиряться. Тому важливо, щоб заяви лідерів, держав, інституцій були продовжені сильними діями – санкціями проти Росії, проти пов'язаних із Росією осіб та сильними тарифами й іншими обмеженнями на торгівлю з Росією. Їхні втрати повинні відчуватись. І саме це переконливо. А також – наша далекобійність. Путін не хоче переговорів, явно ховається від них, тож дефіцит бензину в Росії та інші економічні негаразди – логічна відповідь на російські відмови йти на припинення вогню, на зустріч лідерів.

На тижні зараз буде зустріч у форматі «Рамштайн» – сьогодні з міністром оборони України Денисом Шмигалем ми обговорили підготовку та пріоритети на перемовини в «Рамштайні». Очікуємо на нові пакети підтримки. Був на доповіді сьогодні Рустем Умеров – ми готуємо Ставку найближчими днями саме щодо технологічних аспектів нашого захисту та наших далекобійних дій.

Говорив із Президентом Франції Емманюелем Макроном. Я подякував Емманюелю за підтримку та координацію, наші кроки для тиску на Росію і щоб європейці разом могли зробити більше для закінчення цієї війни. Контактували сьогодні також з Марком Рютте. Багато вже є реакцій лідерів, голів урядів, керівників міжнародних організацій – дякуємо всім. Міністерство закордонних справ України інформує всіх партнерів щодо чергової російської ескалації. Розраховуємо на сильну реакцію Америки. Це те, що потрібно.

І ще.

Сьогодні День воєнної розвідки України. Я дякую вам, хлопці, за вашу силу, за всі результативні ваші операції. Особливо хочу подякувати за операцію в Чорному морі, що відкрило Україні морські експортні коридори. Дякуємо за потрібну інформацію. Повага нашим розвідникам. І завжди пам'ятаємо полеглих героїв. (...).

Президент привітав українських захисників із Днем воєнної розвідки та відзначив їх державними нагородами ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський зустрівся з військовослужбовцями, привітав їх із Днем воєнної розвідки, який в Україні відзначали напередодні, та вручив державні нагороди.

«День воєнної розвідки України – день дуже багатьох наших українських сміливців, хоробрих сердець, які роблять межі наших можливостей значно ширшими – межі наших активних дій на фронті, межі нашої державної політики», – наголосив він.

Президент зазначив, що без ефективної розвідки неможливо ефективно діяти всюди – від рівня батальйону на фронті до рівня держави в глобальних відносинах.

«Наші воїни, наша держава вміють бути ефективними – часто саме завдяки сміливості наших розвідників, наших спеціальних служб, усіх українських героїв, які виконують особливі завдання заради наших людей, заради нашої держави», – зауважив Володимир Зеленський.

Президент подякував українським розвідникам за інформацію про російські наміри, супровід державної політики, удари по Росії, спеціальні операції в морі, у небі, в кіберпросторі та на землі, забезпечення активних дій на фронті та запобігання російським операціям.

«Від наших українських експортних операцій у Чорному морі, які значно підтримують нашу економіку, до далекобійних ударів по Росії – усе це стає можливим завдяки вашій роботі, вашій співпраці, вашій сміливості», – наголосив Глава держави.

Пам'ять усіх полеглих героїв ушанували хвилиною мовчання.

Володимир Зеленський вручив воїнам відзнаку «Хрест бойових заслуг», ордени Богдана Хмельницького III ступеня, «За мужність» I – III ступенів і Данила Галицького.

Росіяни зараз концентрують знову удари проти енергетики; звісно, відповіді наші на це є й будуть – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів сьогодні Ставку – передусім технологічні питання. Наявність систем ППО та ракет до них, графік виробництва, графік постачання. Захист нашої української критичної інфраструктури, передусім енергетики. Росіяни зараз концентрують знову удари проти нашої енергетики. Звісно, відповіді наші на це є й будуть, але головне – це стабільність системи. Були доповіді щодо нашого виробництва дронів: якість дронів, кількісні показники. Я вдячний усім виробникам, які збільшують постачання, і зокрема далекобійної зброї.

Були також сьогодні доповіді військових. Фронт, забезпечення наших сил. Найбільше уваги – Донеччині, Харківщині, Запоріжжю. Постійні російські удари по Херсону. Жорсткі активні дії тривають і в прикордонні Сумщини. Вдячний кожному нашому підрозділу за стійкість і знищення окупанта. За результатами тижня варто особливо відзначити воїнів 79-ї та 82-ї десантно-штурмових бригад, 92-гу окрему штурмову бригаду, 5-ту окрему штурмову, 14-ту бригаду оперативного призначення, також 1-й, 33-й, 214-й,

225-й та 425-й окремі штурмові полки. Дякую кожному – кожному підрозділу.

Напередодні ґрунтовно говорили з міністром оборони України Денисом Шмигалем, тривала нарада щодо деталей забезпечення осені – зими цього року й бюджету наступного. Міністр цими днями буде на зустрічі «Рамштайн» – ключові цілі ми визначили. Посилення ППО – ціль номер один для цього «Рамштайну» та загалом наших контактів у Європі та США. Визначили також із міністром пріоритети на 2026 рік. Це стосується як основних засобів, які потрібні Силам оборони, так і коштів. Попереду багато роботи з нашими партнерами, у цій роботі ми маємо всі бути однаково ефективними – усі державні інституції, кожен, хто контактує з нашими друзями у світі, усі, хто працює на оборону. Українська армія має бути – і буде! – незмінно сильною.

Були сьогодні на Ставці доповіді також щодо інфраструктури зв'язку в Україні – мобільний зв'язок, захист мереж. Принципово, щоб у всіх наших громадах був нормальний доступ для зв'язку, і щодо цього потрібно ще попрацювати відповідним структурам.

І ще одне за сьогодні.

Провів нараду з Прем'єр-міністром України Юлією Свириденко та міністром соціальної політики Денисом Улютіним про виконання соціальних зобов'язань, підготовку наступного року в межах бюджетних можливостей. Важливо, що держава виконує свої зобов'язання, забезпечує всі необхідні виплати. І саме так буде надалі. І це також один із доказів стійкості України, ефективності України – навіть у час повномасштабної війни Україна зберігає свою соціальну систему та здійснює виплати.

Дякую всім, хто державі в цьому допомагає, дякую кожному, хто сплачує податки, зберігає робочі місця та допомагає забезпечувати оборону та українців. (...).

Про призначення Д. Алояна заступником Секретаря Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України №673/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити АЛОЯНА Давида Манвеловича заступником Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.
(...).

Росіяни продовжують вбивати, і жахливо, що немає достатньо сильної реакції глобальних суб'єктів – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Жахливий сьогодні був удар росіян по селищу Ярова на Донеччині – удар керованої авіабомби. Росіяни точно знали, куди б'ють, і точно бачили, що б'ють по цивільних. Це були звичайні люди, які

отримували пенсії. Станом на зараз відомо: 24 людини загинули, мої співчуття. Поранені ще 19. Усім надається необхідна допомога. І це тільки один удар із багатьох, якими росіяни щодня б'ють по українцях – по наших людях, по нашій державі. Росіяни продовжують вбивати, і жахливо, що немає достатньо сильної реакції глобальних суб'єктів. Саме це Путін сприймає як дозвіл воювати далі – якщо немає сильного тиску, якщо немає достатньо сильних дій у відповідь. Російська економіка, російська держава мають відчувати біль щоразу, коли вбивають, щоразу, коли завдають таких ударів.

Ще із цього лютого росіяни відмовляються від усіх пропозицій припинення вогню. Тижнями Росія не може – і не хоче – сказати щось конкретне у відповідь Сполученим Штатам Америки про формат зустрічі лідерів. Росія вкладається у війну й тільки у війну. Сила потрібна у відповідь. І ми говоримо про посилення нашої ППО – потрібні більш швидкі рішення щодо систем, «петріоти» передусім. Я хочу подякувати, хто в цьому підтримує нас. «Рамштайн» на цьому тижні має дати конкретні результати щодо ППО та у фінансах на програму PURL, яка дає змогу купувати американську зброю. Вересень має бути результативним для цієї програми. Я хочу подякувати кожній країні, з якою нарощуємо і двосторонню нашу співпрацю. Усе, що дає нам більше можливостей захищати життя, – усе має значення.

Важливо, щоб і надалі працювали та посилювалися санкції проти Росії. Наша команда працює із європейцями, з американцями, із країнами «сімки» на всіх рівнях: уряд, команда Офісу. Є розуміння, що без нових санкцій не буде прогресу в дипломатії та в усіх намаганнях завершити війну. І час важливий. Надто довго вже немає посилення тиску на Росію, яке б ударило відчутно й без затримок саме по російській військовій машині – саме по тих галузях і сферах, які впливають на агресію. Відкладені ефекти на економіку не працюють – росіяни постійно це доводять новими ударами. Сьогоднішнє вбивство росіянами українців у Яровій – звичайних цивільних, літні люди, які просто очікували пенсії, – це злочин із будь-якої точки зору. В таких питаннях – про життя людей – немає поділу на Захід і Схід, на ліберальні демократії чи будь-які інші. Для всіх людей це вбивство, очевидно. Кожен, хто заявляв, що війну треба завершувати, повинен на таке реагувати. Китай, Індія, Латинська Америка, Японія, Європа, арабські країни, Сполучені Штати чи будь-хто інший.

Зараз говорив із Прем'єр-міністром Норвегії – ми дуже цінуємо його підтримку, дякуємо за його співчуття. Хочу подякувати також Антоніу Кошті, єврокомісарам, іншим, хто вже висловився. Разом треба визначити такий шлях тиску Росії, який може стати шляхом до закінчення війни. Інших шляхів немає. Дякую всім, хто достатньо рішучий. Дякую всім, хто з нами, хто з Україною! (...).

Україна синхронізувала санкції з Великою Британією та запровадила обмеження проти осіб, які допомагають ВПК, тіньовому

флоту й енергетичному сектору РФ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна синхронізувала санкції з Великою Британією та запровадила обмеження проти осіб, які допомагають ВПК, тіньовому флоту та енергетичному сектору Росії. Президент Володимир Зеленський підписав відповідні укази про введення в дію рішень Ради національної безпеки і оборони України щодо запровадження санкцій.

У межах синхронізації санкцій із Великою Британією Україна застосувала обмежувальні заходи до 47 фізичних та 81 юридичної особи, які постачають Росії електроніку, видобувають вугілля на тимчасово окупованих територіях і виконують ремонтні роботи на шахтах, а також залучені до функціонування тіньового флоту РФ. Зокрема, серед них є компанії, що вже перебувають під санкціями США: один із найбільших у Росії постачальників вугілля «Стройсервіс» і російська вугледобувна й переробна компанія «Російська енергія».

Україна послідовно синхронізує санкції партнерів і продовжує працювати над тим, щоб українські санкційні обмеження були синхронізовані в юрисдикціях союзників.

Також Україна застосувала санкції проти 37 фізичних і 35 юридичних осіб, які причетні до постачання та впровадження ІТ-рішень для російського ВПК, залучені до процесів постачання, розробки, виробництва та обслуговування засобів РЕБ, телекомунікації, електронних компонентів та обладнання для російського ВПК і силових структур та пов'язані з постачанням імпортного обладнання та складників в обхід санкцій.

Зокрема, це «Сітронікс КТ», яка розробляє комплексні ІТ-рішення для російського ВПК, «СІНТО» – постачальник ІТ-рішень, один із найбільших російських системних інтеграторів, «Балтінфоком» – виробник комп'ютерів і програмного забезпечення, який співпрацює із силовими структурами РФ, група компаній «Бі Пітрон», що технічно переоснащує російські військові підприємства, «Точна механіка» – білоруський виробник деталей та обладнання для авіаційної, автомобільної і космічної промисловості Росії.

Володимир Зеленський провів розмову з Урсулою фон дер Ляєн ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн.

Глава держави подякував Президентці Єврокомісії за сильне щорічне звернення до Європейського парламенту й чіткий меседж щодо 6 млрд євро на виробництво дронів в Україні. Володимир Зеленський наголосив, що потрібно знайти ще більше шляхів використання заморожених російських активів на користь України.

Урсула фон дер Ляєн поінформувала про спільну роботу з американськими партнерами щодо посилення санкцій проти Росії.

Окрема увага – підтримці українських дітей. Президентка Єврокомісії підтвердила, що Європейський Союз допоможе з фінансуванням безкоштовного харчування для школярів. Також лідери скоординували подальші кроки для повернення українських дітей, яких викрала Росія.

Володимир Зеленський та Урсула фон дер Ляєн домовилися бути в контакті.

Лідери України, Польщі, Великої Британії, Італії та Генсек НАТО обговорили актуальні виклики та потенційні загрози з боку Росії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів розмову з Прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском, Прем'єр-міністром Великої Британії Кіром Стармером, Головою Ради міністрів Італії Джорджею Мелоні та Генеральним секретарем НАТО Марком Рютте.

Передусім лідери обговорили російські дрони, які цієї ночі знову були випущені по Україні, а також скеровані в повітряний простір Польщі. Інциденти з одним чи двома російськими безпілотниками в країнах східного флангу НАТО були й раніше, зокрема кілька тижнів тому в Румунії. Але цього разу Росія застосувала значно більшу кількість дронів і наглість: дрони летіли не лише через Україну, а й залітали з території Білорусі. Лідери мають однакове розуміння: це абсолютно інший рівень ескалації з боку РФ, навмисний, і на це має бути відповідна реакція.

Прем'єр-міністр Польщі поінформував про наслідки та обставини, які вже вдалося встановити. За його словами, уламки російських дронів, серед яких були також іранські «шахеда», знайдені в багатьох польських містечках і селах. Українські військові ще з ночі почали ділитися з польськими партнерами наявною інформацією. Ця співпраця триває.

Лідери погодилися, що причин такої зухвалої поведінки Росії декілька, і вони абсолютно очевидні. Володимир Зеленський наголосив, що Україні й партнерам потрібно працювати над спільною системою протиповітряного захисту й створити дієвий повітряний щит над Європою. Україна давно це пропонує, є конкретні рішення. Президент також акцентував, що потрібно разом реагувати на всі актуальні виклики та бути готовими до потенційних загроз усім європейцям у майбутньому. За його словами, важливо значно збільшити фінансування для виробництва українських дронів-перехоплювачів, що вже довели свою ефективність.

Глава держави запропонував Польщі допомогу, навчання та досвід у збитті російських дронів, зокрема «шахедів». Володимир Зеленський і Дональд Туск домовилися про відповідну співпрацю на рівні військових. Також триватиме координація з усіма країнами – членами НАТО.

Україна пропонує скоординовано, продумано, спільно захищати повітряний простір – Президент України Володимир Зеленський

виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Довгий сьогодні день. Постійно був на зв'язку з нашими військовими – і під час російського масованого удару вночі, і після того вдень. Більш ніж чотири сотні російських дронів було, і більшість із них – «шахеда». Ще більш ніж сорок ракет різних типів, зокрема балістика. На щастя, українські сили збили більшу частину цього. Дякую кожному нашому підрозділу. Але все ж таки, на жаль, були влучання, пошкодження інфраструктури в різних областях, пошкодження звичайних будинків. Від першої години ночі наші військові фіксували рух російських дронів у напрямку кордону з Польщею. І цей рух – не випадковість чи помилка, а цілеспрямований рух. Росіяни задіяли для заходу в польський повітряний простір і нашу територію, і територію Білорусі. Майже два десятки дронів зайшли в Польщу, і з боку України вони завели, схоже, менш ніж половину від загальної кількості. Прорахована російська активність. І ми бачимо, яка ситуація в підсумку – як складно було із цим упоратись. Україна запропонувала Польщі необхідну допомогу з протидією. Ніхто не може гарантувати, що не буде сотень, якщо вже є десятки дронів. Тільки спільні європейські сили можуть дати захист. Ми готові допомогти і технологією, і навчанням екіпажів, і необхідними розвідданими. На жаль, станом на зараз Росія не отримала жорсткої реакції глобальних лідерів на те, що росіяни роблять, – реакції саме діями. Заяв більш ніж достатньо, а от дій поки дефіцит. Межі можливого росіяни випробовують. Реакцію випробовують. Фіксують, як діють збройні сили країн НАТО, що вони можуть і чого поки що не можуть. На території Білорусі почалися спільні з росіянами навчання, і це може бути частиною, так би мовити, плану навчань. Бачимо також російську кампанію дезінформації і проти Польщі, і проти України. Ми бачимо, як росіяни намагаються принизити Польщу. Важливо, щоб усе ж таки була побудована сильна протидія – так, як потрібно. Україна пропонує скоординовано, продумано, спільно захищати повітряний простір. Ми представили партнерам, як це зробити. Деталі зрозумілі, як не дати розширюватися війні та як зупинити російські кроки на ескалацію. Спільних сил для цього абсолютно достатньо. Сьогодні багато міжнародної роботи щодо цього в усіх лідерів. Дякую кожному лідеру, хто підтримав Польщу, хто підтримує Україну, хто розуміє, яка загроза країнам на східному фланзі та що саме дрони зараз Росія робить основним знаряддям для вбивств і дестабілізації. Втім, і ракетна загроза не меншає. Росія продовжує розбудову своєї воєнної промисловості. Говорили про все це з лідерами Європи, зокрема з Прем'єр-міністром Польщі Туском, Прем'єр-міністром Британії Стармером, главою уряду Італії Мелоні, із Генсеком НАТО Рютте. Важливо й надалі координуватись. Ми домовились, що наші військові, наші представники міністерств оборони – України та Польщі – найближчим часом

зустрінуться. Я доручив нашим військовим представити увесь досвід, який у нас є в протидії дронам.

Говорив також з Урсулою фон дер Ляєн, Президенткою Єврокомісії. Вона сьогодні представила фундаментальні пріоритети Єврокомісії, і важливо, що Європа буде ще сильнішою. Серед багатьох речей – кошти на оборону, зокрема 6 мільярдів євро на дрони для України. Це те, що значно підтримає нас. Ми розраховуємо на інструмент SAFE, велику оборонну програму Євросоюзу, Україна має бути повноцінною учасницею. Окремо я хочу подякувати Урсулі за готовність допомогти нам і з дуже чутливими соціальними питаннями, а саме – фінанси для українських дітей на харчування у школах, безоплатне харчування для всіх наших дітей. Поступово в цьому році ми зробимо все, щоб наповнити цю шкільну програму на сто відсотків.

І ще одне.

Очікую на детальну доповідь міністра оборони України Дениса Шмигала щодо «Рамштайну». Був з ним сьогодні я на контакті. Є результати щодо нових систем ППО для України. Є готовність партнерів фінансувати програму PURL і надалі – для закупівлі американської зброї. Домовляємось ми й про додаткові кошти на виробництво нашої української зброї, зокрема далекобійних дронів, щоб Росія відчувала, що таке відповідь на війну. Працюємо й над оснащенням наших бригад.

Я дякую всім, хто нам допомагає. Я дякую всім, хто розуміє, що Росія чує тільки силу і тільки із сильними рахується. Україна, вся наша Європа, усі наші партнери мають бути сильними. І дуже розраховуємо на сильну реакцію Сполучених Штатів Америки. (...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 10 вересня 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України №675/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до статті 107 Конституції України постановляю:

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 10 вересня 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (додається).

2. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

(...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 10 вересня 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ

Президента України №676/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до статті 107 Конституції України постановляю:

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 10 вересня 2025 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (додається).

2. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

(...).

У Києві Володимир Зеленський та Александр Стубб ушанували пам'ять загиблих українських воїнів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Президент Фінляндії Александр Стубб ушанували пам'ять загиблих захисників і захисниць України.

Лідери пройшли Алеєю пам'яті полеглих воїнів біля Михайлівського собору та зупинилися біля Стіни пам'яті, щоб віддати шану загиблим героям.

Заява Президента України за підсумками зустрічі з Президентом Фінляндії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Заяви – за наведеним посиланням)

Гарантії безпеки, посилення санкцій проти Росії та зміцнення ППО: Президент України зустрівся з Президентом Фінляндії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Києві Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Фінляндії Александром Стуббом тет-а-тет, а також у розширеному форматі.

Глава держави подякував народу Фінляндії та особисто Александру Стуббу за відчутну оборонну, гуманітарну та політичну підтримку України. Володимир Зеленський окремо відзначив активну участь Фінляндії в коаліції охочих та готовність країни бути одним із гарантів безпеки для України.

Під час зустрічі лідери приділили детальну увагу нападу, який росіяни здійснили на Польщу минулої ночі. Росія застосувала майже два десятки дронів.

«Є повний аналіз траєкторії руху дронів, з'ясовується все більше деталей щодо конструкції відповідних дронів, які використовувала Росія. Все це вказує, що запуск дронів Росією на територію Польщі через територію України й також через територію Білорусі був продуманим і точно не випадковість», – наголосив Президент України.

Володимир Зеленський та Александр Стубб обговорили необхідність сильних кроків та збільшення тиску на Росію, який реально обмежить

потенціал войовничості РФ. Зокрема, ішлося про підготовку 19-го пакета санкцій Євросоюзу проти РФ.

«Санкції проти російської держави й проти російської торгівлі справді потрібні, і це залежить багато в чому також від Сполучених Штатів. Сьогодні ми детально обговорили, як спрямувати наші спільні можливості – Європи й Америки – на посилення тиску проти Росії», – додав Глава держави.

Александр Стубб зауважив, що РФ продовжує саботувати всі мирні ініціативи, посилює обстріли мирних міст і цивільних об'єктів. На думку Президента Фінляндії, достатній рівень допомоги, сильна українська армія та вступ України до Євросоюзу стануть надійними гарантіями безпеки. Крім того, Фінляндія готова й надалі підтримувати посилення виготовлення зброї – фінансувати українські та створювати спільні виробництва.

«Наша стратегія й надалі рухатиметься у двох напрямках. Перший – ми продовжуватимемо підтримувати Україну військово, фінансово та політично. Другий напрям – посилення тиску на Росію та її воєнну економіку. Хороша новина полягає в тому, що санкції діють, і російська економіка перебуває у скрутному становищі», – сказав Александр Стубб.

Окрема увага – протиповітряній обороні. Мова не лише про посилення української ППО, а й про побудову східного протиповітряного щита Європи.

«Україна готова ділитися досвідом, розширювати виробництва. Україна пропонує всім європейським країнам-сусідам, сусідам нашим і сусідам Росії, спільну програму фінансування, виробництва та розвитку дронів-перехоплювачів», – зазначив Володимир Зеленський.

Президент Фінляндії наголосив, що його країна постійно вдосконалює доктрину військової оборони на землі, на морі й у небі та зацікавлена перейняти український досвід протидії сучасним дронним загрозам.

Також під час зустрічі йшлося про підготовку до Генасамблеї ООН і заходів, які відбудуться на її полях, та продовження співпраці в межах коаліції укриттів.

Володимир Зеленський подякував Александру Стуббу за візит та участь першої леді Фінляндії в п'ятому Саміті перших леді та джентльменів, який триває в Києві. Президент України відзначив Президента Фінляндії орденом князя Ярослава Мудрого I ступеня.

«Дякую вам, пане Президенте, та всьому українському народові за цю відзнаку. Я сприймаю її не як особисту нагороду, а як нагороду фінському народові за підтримку України», – сказав Александр Стубб.

Росіяни могли атакувати Польщу дронами для того, щоб партнери не передавали системи ППО Україні – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Однією з можливих причин нападу Росії на Польщу дронами минулої ночі могло бути бажання вплинути на наших партнерів, щоб вони не передавали Україні системи ППО перед зимою. Про це заявив Президент

України Володимир Зеленський під час спільної з Президентом Фінляндії Александром Стуббом пресконференції в Києві.

Глава держави також наголосив, що своєю атакою Росія хотіла перевірити політичну реакцію Північноатлантичного альянсу та його фізичну спроможність відбивати такі удари.

«На мій погляд, найстрашніше, що ця атака схожа на Крим психологічно. А чим це відрізняється? Просто зараз технологічна війна. Зараз не потрібні «зелені чоловічки», як їх називали, які просто зайшли на вашу територію. Сьогодні інша війна. Ту саму роль на території Польщі виконували безпілотники російського виробництва», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський акцентував, що Україна вже запропонувала Польщі свою допомогу, навчання та досвід, здобутий у захисті від російської агресії. За словами Президента, системи Patriot і SAMP/T не можуть допомогти в боротьбі з «шахедами», адже це дорога зброя, розроблена для збиття балістичних ракет: одна ракета до системи Patriot коштує близько 2-3 млн дол., тоді як ударний дрон – близько 100 тис. дол.

Глава держави наголосив, що Україна має унікальний досвід у побудові мультисистемного захисту та готова ділитися ним із партнерами.

«Працюють Повітряні сили, коли це потрібно, і працюють мобільні вогневі групи, дрони-перехоплювачі, різні формати різної зброї, включно з гелікоптерами та авіацією. Тобто тільки з мультисистемною побудовою можна боротися з масованою атакою дронів», – пояснив Президент.

Володимир Зеленський акцентував, що зараз важливо зосередитися на тому, щоб створити надійну, комплексну й дієву систему захисту Європи.

Володимир Зеленський зустрівся зі спецпредставником Президента США генералом Кітом Келлогом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський зустрівся зі спеціальним представником Президента Сполучених Штатів Америки з питань України генералом Кітом Келлогом, який прибув до Києва з візитом.

Важлива тема зустрічі – кроки для досягнення реального миру та гарантії безпеки для України. Сторони обговорили розширення ініціативи PURL на фінансування виробництва та закупівлю систем Patriot, двосторонні угоди щодо дронів і зброї, які Україна запропонувала США. Україна розраховує на позитивну реакцію американської сторони.

Окрему увагу приділили роботі з партнерами для посилення тарифно-санкційного тиску на Росію, щоб якомога швидше з'явилася можливість зустрітися на рівні лідерів і закінчити війну. Президент наголосив, що саме тристоронній формат переговорів на рівні лідерів найбільш ефективний.

Сторони обговорили міжнародну співпрацю для повернення українських дітей, яких викрала Росія, а також умови, у яких перебувають викрадені діти.

Президент висловив співчуття американському народові у зв'язку із жахливим убивством Чарлі Кірка та подякував Президенту Дональду Трампу за співчуття та реакцію на вбивство українки Ірини Заруцької, яке сталося в штаті Північна Кароліна. Глава держави наголосив, що справедливість має торжествувати щоразу, коли насильство намагається взяти гору.

Крім того, Володимир Зеленський і Кіт Келлог обговорили підготовку до 80-ї сесії Генасамблеї ООН у Нью-Йорку, заплановані заходи, координацію між Україною та США й роботу в межах коаліції охочих. Триває опрацювання потенційних зустрічей і різних форматів.

Володимир Зеленський вручив державні нагороди першим леді Фінляндії та Естонії і першому джентльмену Данії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський вручив державні нагороди першим леді Фінляндії та Естонії і першому джентльмену Данії, які приїхали в Україну для участі в п'ятому Саміті перших леді та джентльменів. Участь у церемонії також узяла перша леді України Олена Зеленська.

Глава держави відзначив орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня кінорежисера, сценариста, чоловіка Прем'єр-міністерки Данії Мартіна Бо Тенберга та орденами княгині Ольги I ступеня першу леді Естонії Сір'є Каріс і першу леді Фінляндії Сюзанн Елізабет Іннес-Стубб.

«Щиро дякую вам. Ми дуже пишаємося тим, що в нас є такі великі друзі України, українського народу. Вітаю вас», – сказав Володимир Зеленський.

Виступ Президента на п'ятому Саміті перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Сьогодні вкрай важливо підтримувати освіту, яка є важливою складовою безпеки та стійкості – Володимир Зеленський на Саміті перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Світу необхідні розуміння та впевненість, що завдяки освіті можна захищати людяність, запобігати війнам, зміцнювати мир. На цьому наголосив Президент України Володимир Зеленський під час виступу на п'ятому Саміті перших леді та джентльменів.

Глава держави зауважив, що, коли система освіти використовується для пропаганди та маніпулювання історією, це призводить до таких трагедій, як агресія однієї країни проти інших. Президент акцентував: політична нечесність Росії багато в чому базується на академічній нечесності у РФ, на нечесності тих, хто навчає дітей.

«І це великий урок для всіх нас – для тих, хто хоче захисту від Росії, гарантованої безпеки для наших дітей. Поки в російських школах не вчать

людяності, договори з Росією не працюватимуть», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент зауважив, що насамперед сусідам Росії дуже важливо обмежувати її вплив на свою економіку, культуру, медіа, освіту. Потрібно уважно ставитись до всього: від контенту, який переглядають діти, до співпраці на рівні університетів, якщо це перетинається з академічним чи будь-яким іншим середовищем у РФ.

«Потрібна така сімейна політика, така підтримка родин у наших країнах, яка б дозволила батькам мати більше можливостей бачити, як ростуть їхні діти й чим вони живуть. Нам потрібно значно більше зв'язків між країнами не просто на рівні політики, а на рівні громад, на рівні наших людей. А це, зокрема, і шкільні обміни, і можливості для студентів», – зазначив Глава держави.

Володимир Зеленський повідомив, що напередодні проводив зустріч із Прем'єр-міністеркою України, міністром фінансів і командою української сфери культури, на якій серед іншого говорили про створення великої кількості контенту, що має бути альтернативою російському. Адже завдання кожної країни – свідомо підтримувати свою культуру та освіту.

Президент переконаний, що в час важких випробувань війною українці тримаються тому, що мільйони з них уміють щось краще за інших.

«Зрештою ми маємо вигравати і на полі закону, і на полі культури, а отже – на полі освіти, щоб мати перевагу й надалі в площині безпеки. І важливо, що ми сприймаємо цей виклик однаково – усі, різні, але однаково: людяність має перемогти», – підсумував Володимир Зеленський.

Президент обговорив із міністром закордонних справ Данії подальшу підтримку України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністром закордонних справ Данії Ларсом Льюкке Расмуссеном.

«Ми вдячні вам, вашому уряду, парламенту, Прем'єр-міністерці, народу Данії. У нас дуже добрі відносини з Данією. Ми дуже цінуємо те, що Україна й наші люди мають таку велику підтримку від таких друзів, як Данія», – зауважив Глава держави.

Під час зустрічі обговорили напад Росії на Польщу дронами. Володимир Зеленський наголосив, що найкращою відповіддю на агресію має стати спільне посилення ППО та створення надійного повітряного щита над Європою.

Також обговорили посилення санкційного тиску на Росію. Президент акцентував, що Україна очікує якнайшвидшого ухвалення 19-го пакета санкцій Євросоюзу.

Окремо йшлося про продовження оборонної підтримки України, участь Данії в ініціативі PURL і спільне виробництво зброї.

Ларс Льюкке Расмуссен зазначив, що Данія вже виділила майже 10 млрд євро на допомогу Україні, та запевнив, що його країна продовжить надавати підтримку.

«Ми усвідомлюємо, що боротьба в Україні – це не лише заради українців, але й заради нас. Ми нарощуємо наші сили», – сказав він.

Особлива увага – підтримці України на шляху до членства у Європейському Союзі під час данського головування у Раді Євросоюзу, зокрема відкриттю першого кластера одночасно для України та Молдови.

Протидія російським дронам та євроінтеграція України: Володимир Зеленський зустрівся з Радославом Сікорським ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із віцепрем'єр-міністром – міністром закордонних справ Польщі Радославом Сікорським у межах щорічної зустрічі «Ялтинська європейська стратегія» (YES).

Володимир Зеленський і Радослав Сікорський обговорили напад Росії дронами на Польщу в ніч на 10 вересня. Глава держави наголосив, що Україна готова допомогти з протидією російським дронам, побудовою системи захисту, а також навчанням польських військових.

«Зараз складні дні. Завжди складні протягом війни для України. А тепер є виклики для Польщі. Ми вдячні, що ви тут і підтримуєте нас. Мав розмову з Прем'єр-міністром Туском та іншими лідерами. Ми близькі сусіди. Ми вдячні за вашу допомогу й підтримку із самого початку війни. І з нашого боку ми готові допомогти – поділитись нашим досвідом. Ми відкриті до цього», – зазначив Президент.

Під час зустрічі також ішлося про важливість посилення тиску на Росію, спільне оборонне виробництво та реалізацію двосторонніх домовленостей у галузі оборони.

Сторони обговорили виробництво дронів-перехоплювачів у межах оборонної ініціативи Євросоюзу SAFE. Польща зацікавлена в цьому та готова до такої співпраці.

Окрема увага – членству України у Європейському Союзі. Володимир Зеленський наголосив, що дуже важливо відкрити перший переговорний кластер усіма 27 голосами для України та Молдови разом.

Російська машина війни зупиниться тільки тоді, коли в неї закінчиться паливе – виступ Президента на щорічній зустрічі «Ялтинська європейська стратегія» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Росія має повірити, що США та Європа не дозволять їй воювати – Президент під час виступу на щорічній зустрічі «Ялтинська європейська стратегія» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Закінчити війну Росії можливо завдяки спільному сильному тиску та побудові разом із Європою та США багатокomпонентної системи захисту неба. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час виступу на щорічній зустрічі «Ялтинська європейська стратегія» (YES).

Глава держави подякував усім присутнім за підтримку та висловив окрему вдячність Президенту Фінляндії Александру Стуббу й спецпредставнику Президента США генералу Кіту Келлогу, які також узяли участь у зустрічі.

«Виявилось, що у Сполучених Штатів є ППО не гірша, ніж «петріоти». Про це дійсно, пане генерале, кажуть щоразу, коли ви тут. Коли ви в Києві, Кіте Келлог, кияни точно можуть трохи виспатись. Хотілося б, щоб ви їздили по всіх містах України. Ми б хотіли ще кілька таких американських систем для нашої держави», – сказав Президент, звертаючись до Кіта Келлога.

Володимир Зеленський зазначив, що США мають силу впливати на Володимира Путіна. Саме тому під час візитів Кіта Келлога росіяни не завдають масованих ударів. Утім із представниками інших держав та міжнародних організацій, зокрема найбільших – ООН, ОБСЄ, МВФ – це не працює.

«Напевно, є можливість і в Китаю, щоб росіяни припинили вбивати. Але світ не побачив бажання Китаю, щоб реалізувати це щодо Росії. Китай закликав до припинення вогню в цій війні та до нерозширення цієї війни, але Путін нічого не зробив. І це не заважає Китаю гостинно приймати Путіна та говорити з ним про найголовніше – довголіття», – зауважив Президент.

Глава держави додав, що заклики Індії до припинення війни Росія теж проігнорувала, як і всіх інших у світі.

«Путін не вірить у Європу, в Америку і загалом у Захід. Саме тому Росія воює. Путін вірить у Китай, в Іран, у Північну Корею. І тому він шукає стратегічних угод саме там. Путін робить ставку на те, що гроші підточать усіх – і слабких, і сильних. Він вірить, що гроші дадуть йому змогу купити собі пробачення – за все. У принципі, це і є його план: спробувати купити пробачення. І продовжувати війну», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що Росія продовжує обстріли українських міст та атакує дронами Польщу, але попри це жодних наслідків для неї немає.

«За день до нападу на Польщу росіяни вбили 25 людей у селищі Ярова на Донеччині. Звичайні люди, літні люди, вони прийшли отримувати пенсію. Це саме ті мешканці Донбасу, про яких Росія каже, що вона їх рятує. Вона їх убиває. Це саме та земля, яку Росія хоче забрати, щоб начебто «урятувати» – урятувати від життя. А трохи більше ніж за тиждень до Ярової російський прапор майорів на кінофестивалі у Венеції», – нагадав Президент.

Володимир Зеленський наголосив, що мають бути сильні відповіді, які зупинять російську машину війни.

«Росія має повірити, що Америка, Європа й загалом Захід не дозволять Росії воювати. Тільки вмовляннями Росії, тільки діалогом цього не добитись. Потрібен дійсно сильний тиск, щоб замість цілі окупувати Україну чи будь-яку іншу країну в Путіна була ціль зберегти свою економіку, свою систему, зберегти своє, заради чого він усі ці роки існує. Ми не можемо замінити цю голову, але можемо замінити головну ціль», – переконаний Президент.

Глава держави зазначив, що Україна пропонує партнерам спосіб, як змусити Росію припинити удари: разом із Європою та США захищати повітряний простір.

«Сполучені Штати Америки мають і можуть надати такі системи ППО, таку якість і, головне, таку кількість бойових літаків, щоб у межах багатокomпонентної системи захисту передусім неба ми змогли разом із партнерами у Європі зупинити терор Росії. І це точно примусить Росію до закінчення війни», – додав Володимир Зеленський.

Крім того, Президент наголосив, що гарантії безпеки для України є гарантіями безпеки для всіх у Європі. Він подякував усім партнерам, які допомагають і працюють над реалізацією цього.

Глава держави також відзначив важливість підтримки ізоляції Росії завдяки санкціям, тарифам та конфіскації російських активів. Він наголосив, що вимога віддати РФ українські землі в обмін на те, щоб Володимир Путін зупинив війну, не діє та призведе до паузи в російській агресії, як було після 2008 року в Грузії та після 2014-го в Криму та Донецьку.

За словами Президента, Україна потребує гарантованого завершення війни, гарантованої безпеки й гарантованої відповідальності Росії за скоєне.

«Тільки разом ми зможемо досягти миру. І тільки якщо будемо сильно відповідати на всі питання щодо цієї війни. Сильно. Для того щоб цілі змінилися», – підсумував Глава держави.

Президент зустрівся з міністеркою закордонних справ Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч із міністеркою закордонних справ Великої Британії Іветт Купер, яка відвідує Україну з першим на посаді візитом.

Глава держави привітав Іветт Купер із призначенням і подякував за прихисток, який вона дала у своєму домі українській родині з Київщини.

«Ми дуже пишаємося, що ви вирішили здійснити свою першу поїздку саме до України. Щиро дякую. Це сигнал від Великої Британії та всього вашого народу. Ми вдячні за велику підтримку вашому уряду, вам особисто і, звичайно, Прем'єр-міністру Стармеру», – зазначив Володимир Зеленський.

Міністерка закордонних справ Великої Британії запевнила у продовженні підтримки України та повідомила про виділення 142 млн фунтів на підготовку до зими. Вона наголосила, що Британія стоятиме поряд з Україною до досягнення миру та відбудови країни після закінчення війни.

«Для мене в моїй першій поїздці як міністра закордонних справ найважливіше було приїхати саме сюди, щоб показати нашу непохитну підтримку України й подякувати вам та українському народові за вашу стійкість, силу й мужність перед російською агресією. Ми знаємо, що ви робите це для всіх нас, адже ваша безпека – це й наша безпека», – зазначила вона.

Президент окремо подякував Великій Британії за оголошений сьогодні пакет санкцій проти Росії. До нього увійшли 70 танкерів, 27 компаній, виробників і постачальників російського ВПК та три особи. Сторони говорили про важливість подальшого посилення санкцій проти Росії, зокрема шляхом запровадження додаткових обмежень щодо російського енергетичного сектору.

Під час зустрічі детально обговорили розробку гарантій безпеки з особливим акцентом на сильну українську армію. Ішлося про подальшу оборонну підтримку та реалізацію домовленості щодо виробництва у Великій Британії дронів-перехоплювачів, розроблених в Україні. Окрема увага – посиленню протиповітряної оборони та далекобійним можливостям.

Володимир Зеленський та Іветт Купер скоординували наступні кроки в межах коаліції охочих та обговорили підготовку заходів, які заплановані під час 80-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Володимир Зеленський зустрівся з радниками лідерів Великої Британії, Німеччини, Франції та Італії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із радниками з питань національної безпеки Прем'єр-міністра Великої Британії Джонатаном Пауеллом, радником Федерального канцлера Німеччини з питань зовнішньої політики та безпеки Гюнтером Зауттером, дипломатичним радником Голови Ради міністрів Італії Фабріціо Саджо та радником Президента Франції Бертраном Бюшвальтером.

Глава держави подякував Великій Британії, Німеччині, Франції, Італії та їхнім лідерам за підтримку України, роботу в межах коаліції охочих та напруження гарантій безпеки для нашої країни.

«Я радий, що в нас є план. І, звісно, я радий поділитися деякими деталями стосовно того, на якому етапі ми зараз. На мою думку, дуже важливо перед будь-яким завершенням – будь-яким форматом завершення цієї війни – мати план», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент зазначив, що необхідно завершити процес формування гарантій безпеки для України з боку європейських країн та представити його американським партнерам.

Глава держави вкотре наголосив, що готовий до зустрічі з російською стороною на рівні лідерів.

Окремо обговорили координацію безпекових зусиль для протидії ескалації з боку Росії, зокрема запуску дронів по Польщі. Особливо

актуальною така співпраця є для захисту критичної інфраструктури перед початком зими.

Президент зазначив, що Україна готова зробити внесок у спільну оборону НАТО й поділитися своїм досвідом. Наша держава пропонує спільно перехоплювати всі російські цілі над територією України. Також Володимир Зеленський акцентував, що потрібно й надалі посилювати українську ППО.

Крім того, сторони узгодили графік спільних міжнародних заходів за участю лідерів.

Україна розраховує на приєднання Мексики, Перу та Еквадору до Міжнародної коаліції за повернення українських дітей ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За дорученням Президента України Володимира Зеленського українська делегація на чолі з радницею – уповноваженою Глави держави з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'єю Герасимчук відвідала Мексику, Перу та Еквадор.

Відбулися зустрічі з парламентарями, представниками урядів цих країн, омбудсменами, громадськими активістами та журналістами. Представники України розповіли про факти вбивств і поранень українських дітей під час російської агресії, сексуальне насильство, депортацію та примусове переміщення українських дітей з боку РФ.

Дар'я Герасимчук поінформувала про ініціативу Президента Bring Kids Back UA та Міжнародну коаліцію за повернення українських дітей. Вона запросила експертів з Мексики, Еквадору та Перу долучитися до роботи Міжнародної експертної групи Bring Kids Back UA.

(...).

Про День військ радіоелектронної боротьби: Указ Президента України №679/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою розвитку національних військових традицій, ураховуючи роль військ радіоелектронної боротьби у забезпеченні відсічі і стримування збройної агресії проти України, а також електромагнітного прикриття об'єктів критичної інфраструктури держави, постановляю:

1. Установити в Україні День військ радіоелектронної боротьби, який відзначати щороку 12 вересня.

(...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №680/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №681/2025 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 6)

Президент зустрівся з представниками української кіноіндустрії та відзначив їх державними нагородами ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський привітав представників кіноіндустрії – митців і студентів, майбутніх кінематографістів, – з Днем українського кіно, відзначив їх державними нагородами та присвоїв почесні звання.

Глава держави наголосив, що з початком повномасштабного російського вторгнення українське кіно набуло особливого значення і мільйони глядачів відкрили для себе кінокартини, зняті багато років тому. За словами Володимира Зеленського, сучасні українські фільми, попри війну, виходять на екрани та мають попит серед глядачів.

«Що важливо, не через солідарність, бо треба підтримувати своїх, а тому, що дійсно цікаві нашим людям і дають дуже потрібні сьогодні емоції. І сміх, і сльози, і найголовніше – надію. І це так важливо зараз, у часи непрості, складні – у часи війни. І це, на мій погляд, найбільша перемога українського кіно: воно є, існує, живе, надихає», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський зауважив, що український кінематограф має всі можливості для створення високоякісного продукту світового рівня. Попри виклики війни, держава готова запропонувати програму підтримки креативних індустрій, зокрема українського кіно.

«Частина безпеки в інформаційному просторі залежить від якості та кількості нашого українського контенту. Бо замінити все те, що ллється довгі роки, російського виробництва у різних медійних площинах – на це потрібна велика кількість якісного українського контенту. Ми готові відповідну програму підтримувати», – наголосив Глава держави.

Президент акцентував, що багато українських акторів, режисерів, операторів й інших представників кіно захищають Україну на фронті. На жаль, понад двадцять із них загинули. Пам'ять полеглих вшанували хвилиною мовчання.

Глава держави також відзначив представників кіноіндустрії орденами «За заслуги» III ступеня, княгині Ольги III ступеня та присвоїв почесні звання «Народний артист України», «Заслужений артист України», «Заслужений діяч мистецтв України» і «Заслужений працівник культури України».

Крім того, Президент вручив Державну премію України імені Олександра Довженка 2025 року режисерці та сценаристці Жанні Озірній,

акторці Ірині Нірші й актору Роману Луцькому за створення повнометражного ігрового фільму «Медовий місяць».

Також із нагоди Дня українського кіно Центру Олександра Довженка надано статус національного. Напередодні Глава держави підписав відповідний указ. Національний центр Олександра Довженка – найбільший кіноархів України, у якому зберігається понад 7 тисяч художніх, документальних, анімаційних українських і закордонних фільмів, а також тисячі архівних документів з історії українського кіно.

Кожен, хто прагне завершення цієї війни, має зробити те, що треба для зупинки російської машини війни – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні вже провів нараду із секретарем Ради національної безпеки і оборони Рустемом Умеровим за підсумками Ставки – те, що стосується дронів, – та за підсумками наших домовленостей цих тижнів з партнерами.

Активний час: багато рішень. Треба, щоб все повністю спрацювало. Тільки за цей тиждень три санкційні кроки: Британія, Японія та Нова Зеландія. Європейський Союз подовжив персональні санкції. Важливо, щоб тиск проти Росії зберігався та посилювався в усіх юрисдикціях, і одна з ключових мішеней для наших дій – це російська торгівля нафтою, іншими енергоресурсами. Санкції – і наші пропозиції санкцій ідуть в основу рішень партнерів – направлені проти всієї інфраструктури тіншового флоту: проти капітанів танкерів, проти страховиків, проти операторів ринку, які торгують з Росією.

Звісно, треба, щоб споживання російської нафти скорочувалось, і це точно буде скорочувати російські можливості воювати. Багато робиться, і найбільш ефективні наші далекобійні кроки, влучність українських воїнів. Санкції, які діють найшвидше, – удари наших воїнів.

Дякую також усім партнерам, які свідомо обмежують закупівлі російських енергоресурсів. За роки цієї війни – і це війна тільки Росії, війна Путіна, – за цей час Європа пройшла шлях від майже цілковитої залежності від російських енергоресурсів, передусім газу, до більш автономного життя – із різними постачальниками.

Бачимо позицію Сполучених Штатів Америки, і цю позицію варто почути всім, хто досі обирає постачання з Росії, а не від інших партнерів. Кожен, хто прагне завершення цієї війни, має зробити те, що треба для зупинки російської машини війни. Розраховуємо і на сильні кроки Сполучених Штатів, разом з усіма, – сильну санкційно-тарифну політику. Те, що буде аргументом для багатьох у світі.

Всі бачать, що війна Росії проти України – це війна Путіна. Всі бачать, що російські дрони проти Польщі – це теж війна Путіна. І це попередження

не тільки для поляків, а й для всіх у Європі. Російські дрони можуть подолати значно більшу відстань. Це вже дуже довга війна Росії – її амбіцій, її можливостей, її бюджету, а отже, російської нафти, російського газу, російського урану, російських ресурсів, які роблять Путіну касу.

Прощу всіх партнерів перестати шукати виправдання, чому не вводити ті чи інші санкції, – всіх: і Європу, і Сполучені Штати, і країни «Сімки», і країни «Двадцятки». Мир – це шлях. Шлях, який треба пройти від війни до миру. Всім треба пройти цей шлях, і санкції – це його частина. Якщо Путін не хоче миру, до миру треба примусити. Війна Путіна завершиться, коли він – саме він – не зможе її продовжувати. Тому потрібні також і сильні санкції проти терміналів, які відвантажують та приймають нафту з Росії, і це може бути одним з найбільших кроків до миру, які тільки можна уявити. Дійсно історичним рішенням.

Ми в Україні робимо все можливе – можливе з нашого боку, – щоб зменшити здатність Росії воювати. Наші дипстрайки будуть посилюватись – фінанси та завдання щодо цього вже є. Дипломати активно працюють і з усіма партнерами, щоб вони зменшували свої торговельні зв'язки з Росією. І ми координуємо наші дії.

На тижні були перемовини з Президентом Фінляндії, також із Прем'єр-міністром Британії, главою уряду Італії, Прем'єр-міністром Польщі та Генсеком НАТО. Я говорив також з міністрами закордонних справ Британії, Данії, Польщі. Хороша зустріч була в мене з Кітом Келлогом. Я говорив з радниками з питань безпеки Німеччини, Британії, Франції, Італії. І сьогодні, до речі, радники із цих країн та керівник Офісу Андрій Єрмак на Харківщині, і це важливо, що партнери відвідують не тільки Київ, але й інші міста, інші наші громади.

Вже фактично готовий базовий документ щодо безпекових гарантій для України, а отже, всієї нашої Європи. Деталі уважно відпрацьовуються, все буде погоджено з усіма партнерами. І тепер треба дотиснути Росію до закінчення бойових дій – до формату зустрічі, який спрацює, до надійної тиші, щоб Росія припинила вбивства та удари. І це можливо. І це можливо, тільки якщо будемо діяти всі разом – всі у Європі, і війна тут найближче, – але також разом з Америкою – саме Сполучені Штати для Путіна дійсно аргумент, – разом з іншими глобальними суб'єктами. Не забуваємо і про російські активи: все, що вже знайдено – а це значні кошти, – має працювати на захист і відновлення України. Це справедливо.

Я хочу сьогодні подякувати також Швеції: є за цей тиждень новий оборонний пакет від Швеції, більш ніж 900 мільйонів доларів. Дякую.

Хороші результати є і після зустрічі у форматі «Рамштайн» – те, що стосується, зокрема, ППО. Були доповіді міністра оборони Шмигала – брав участь у «Рамштайні». І на осінь зараз маємо прискоритися з «петріотами».

Все робимо для захисту України, все робимо для захисту українців. Дякую всім, хто з Україною! Дякую всім, хто нам допомагає! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

З нагоди початку навчального року Олена Зеленська взяла участь у спільному уроці всіх Шкіл Супергероїв ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З нагоди початку навчального року перша леді України Олена Зеленська долучилася до мережевого уроку, на який зібралися учні та вчителі з усіх 23 просторів Школи Супергероїв.

«Всі ви добре знаєте супергероїв із кіно і коміксів. Але поряд із нами в реальності живуть і рятують світ справжні герої. Це наші захисники на фронті. Це наші рятувальники. Це лікарі. Щодня на роботу в Україні виходять тисячі супергероїв, які роблять свою справу так, щоб усім було безпечніше, легше, краще. І зараз бачу перед собою ще одних супергероїв. І ви їх побачите, якщо подивитесь у дзеркало й один на одного. Бо всі учні нашої школи – супергерої», – зазначила перша леді.

Дружина Президента подякувала лікарям і вчителям, які допомагають дітям здобувати знання, та запевнила в тому, що Фондація Олени Зеленської продовжить підтримку проєкту.

«Такі осередки мають бути в усіх дитячих лікарнях країни, бо всі діти мають право на знання, освіту й комфортні умови», – наголосила Олена Зеленська.

Фондація долучилася до масштабування державної установи і профінансувала облаштування вже 12 таких просторів. Дев'ять із них повноцінно запрацювали після облаштування, ще три будуть відкриті до кінця цього року. Зокрема, з початком навчального року нові простори відкрили свої двері в Черкасах, Чернігові та Луцьку.

Перша леді України відвідала нові укриття у школах і садочках Чернігівщини, які облаштувала Фондація Олени Зеленської ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України разом із командою Фондації Олени Зеленської відвідала чотири відновлені та облаштовані укриття у школах і садочках Чернігівщини, а також Школу Супергероїв.

Загалом завдяки підтримці Фондації в області функціонують уже десять укриттів. Чернігівщина з перших днів повномасштабного російського вторгнення перебуває під масованими обстрілами, деякі громади у 2022 році пережили російську окупацію.

«Під час війни укриття не вибір, а єдина можливість для очного навчання та розвитку. Сьогодні, коли сирена часто замінює дзвоник, діти мають право залишатися учнями, а не тільки свідками війни. Кожен безпечний та облаштований простір дає їм шанс на навчання, розвиток,

спілкування з друзями та відчуття нормального життя», – зазначила дружина Президента.

Фундація Олени Зеленської відновлює та облаштовує укриття в межах напряму забезпечення для дітей доступу до освіти та розвитку. В укриттях передбачені зони для навчання, відпочинку та ігор. Об'єкти повністю безбар'єрні: вхід обладнаний спеціальним механізмом для заїзду на кріслах колісних. У дитячих садочках створюють окремі кімнати з ліжками для відпочинку.

«Кожне відновлене укриття у прифронтових регіонах стає запорукою того, що навчальний рік може бути, і в безпечних умовах. Саме завдяки партнерам ми облаштовуємо укриття там, де діти потребують цього найбільше», – наголосила директорка Фундації Олени Зеленської Ніна Горбачова.

Загалом в Україні функціонують уже 30 укриттів, відновлення та облаштування яких профінансувала Фундація. Ними користуються 13 тис. дітей на Полтавщині, Чернігівщині, Миколаївщині, Дніпровщині, Одещині, Сумщині та в Запоріжжі. Чотири укриття, які відвідали на Чернігівщині, вдалося відремонтувати й облаштувати за підтримки уряду Аландських островів, латвійського фонду Ziedot.lv та Bosch Group.

До візиту долучилися представники дипломатичного корпусу: Посол Латвійської Республіки в Україні Андреїс Пілдеговічс, тимчасова повірена у справах Посольства Фінляндії в Україні, заступниця голови місії Мер'я Лахтінен і тимчасовий повірений у справах Посольства Португалії в Україні, заступник голови місії Педро Форбс Лемос.

Крім того, перша леді відвідала Школу Супергероїв у Чернігові, яка відучора повноцінно запрацювала. Її створення профінансувала Фундація Олени Зеленської за підтримки португальського Інституту Камоенса. Освітній простір працює на базі обласної дитячої лікарні. Упродовж цього року, поки тривав ремонт, тут провели заняття для близько 400 дітей. В осередку є три класи – для учнів початкової, середньої та старшої школи, а також кабінет ментального здоров'я та окрема зона для занять із дошкільнятами.

Олена Зеленська відвідала прикордонні школи Чернігівщини, де реалізують реформу шкільного харчування ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська разом із командою реформи шкільного харчування відвідала прикордонні заклади освіти Чернігівщини.

Також були присутні міністр освіти і науки Оксен Лісовий, заступник керівника Офісу Президента Віктор Микита та заступник міністра освіти і науки Андрій Сташків.

Зокрема, дружина Президента побувала в кулінарному хабі на базі Чернігівського центру професійно-технічної освіти. Це місце, де кухарі

освітніх закладів проходять навчання та підвищують кваліфікацію, опановуючи сучасну здорову рецептуру.

«Навіть під час випробувань наші діти мають отримувати найкращі можливості, які тільки може забезпечити країна. Одна з них – якісне гарантоване харчування, яке дасть сили та здоров'я вчитися й жити. Саме таке забезпечує реформа шкільного харчування», – зазначила перша леді.

Чернігівський хаб облаштували за фінансової підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE. У хабі вже пройшли навчання 48 кухарів із 16 громад області.

Олена Зеленська також відвідала дві гімназії, де коштом державної субвенції модернізували кухні. Під час зустрічі з керівництвом області перша леді наголосила, що важливо розширити можливість забезпечення дітей безкоштовним харчуванням у школах.

«Обов'язок кожного, особливо місцевих громад – скористатися всіма наданими можливостями. Закликаю вас активно їх використовувати: сигналізувати про проблеми, порушувати питання на місцях, не замовчувати труднощів», – зауважила дружина Президента.

Олена Зеленська відвідала Головний медичний клінічний центр МВС і Пластовий вишкільний центр на Київщині ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у розширеному засіданні Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ проти України.

Дружина Президента разом із міністром внутрішніх справ Ігорем Клименком, міністром охорони здоров'я Віктором Ляшком, головою Координаційного центру з психічного здоров'я Кабміну Оксаною Збітневою та державним секретарем МВС Інною Ящук відвідала Головний медичний клінічний центр МВС і поспілкувалася з його працівниками про роботу відділення ментального здоров'я.

Це пілотний проєкт, який розпочався з відділення медико-психологічної реабілітації. Майже за три роки його роботи тут отримали допомогу понад 2500 захисників і захисниць із системи МВС, зокрема й ті, які пережили полон.

Зараз у відділенні регулярно проводять психоосвітні заходи, є зони відпочинку, а також спортивний майданчик.

«Дякую всім фахівцям відомства за захист – фізичний і ментальний. Бо однаково важливі для життя обидва», – сказала перша леді.

Крім того, Олена Зеленська разом із міністром молоді та спорту Матвієм Бідним, головою Координаційного центру з психічного здоров'я Кабміну Оксаною Збітневою, начальником Київської ОВА Миколою Калашником та його заступницею Жанною Осипенко побувала у Пластовому вишкільному центрі в Бучі.

Цей заклад є частиною Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». Окрім вишколів, тут проводять тренінги, консультації та арттерапевтичні сесії для дітей, молоді, ветеранів та їхніх рідних.

Спортивний простір цього центру також бере участь у програмі Президента України «Активні парки», яка створена для того, щоб якомога більше українців мали змогу займатися спортом безкоштовно. Загалом до цієї ініціативи вже долучилося 1500 майданчиків у різних регіонах України, понад 4 млн людей взяли участь у різних активностях.

«Спорт і тренування – один із визнаних психологами методів подолання стресу й тривожності. І кожен українець, дорослий чи маленький, може перевірити це на собі, долучившись до активних парків, «Пласту» або іншого активного, корисного дозвілля», – підсумувала перша леді.

Олена Зеленська: Завдання програми ментального здоров'я – створити доступну підтримку для всіх ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у розширеному засіданні Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я.

Дружина Президента разом із Прем'єр-міністеркою Юлією Свириденко, міністром освіти і науки Оксеном Лісовим, міністром охорони здоров'я Віктором Ляшком, головою Координаційного центру з психічного здоров'я Кабміну Оксаною Збітнєвою та начальником Київської ОВА Миколою Калашником відвідала Білогородський ліцей і взяла участь в «Уроці щастя». Це заняття із соціально-емоційних навичок, основою якого є американський курс well-being.

Білогородський ліцей – один із 24 закладів в Україні, де реалізують пілотний проєкт щодо нових підходів до роботи психологічної служби в системі освіти.

«Мета уроку – розвиток навичок саморегуляції емоцій, стресостійкості, подолання конфліктів, побудови стосунків, розвиток уміння любити, співчувати, бути вільним, справжнім, навчання усвідомлення своїх цінностей, емоційних потреб, розуміння себе та інших», – сказала перша леді.

Крім того, Олена Зеленська разом із Прем'єр-міністеркою Юлією Свириденко, міністеркою у справах ветеранів Наталією Калмиковою, міністром охорони здоров'я Віктором Ляшком, заступницею керівника Офісу Президента Іриною Верещук і головою Координаційного центру з психічного здоров'я Кабміну Оксаною Збітнєвою відвідала ветеранський простір Veteran Space Irpin.

Тут поєднують юридичні консультації та підтримку в розвитку власної справи зі спільним спортивним і культурним дозвіллям та психологічною допомогою.

Перша леді разом з урядовцями побувала також у Бучанському центрі первинної медико-санітарної допомоги. В усіх його 14 амбулаторіях уже доступна підтримка ментального здоров'я. Її надають сімейні лікарі, які для цього пройшли навчання за програмою mhGAP.

«Ще ніколи в українській практиці така підтримка не була настільки близько до людей – не в далеких кабінетах, а за місцем проживання, у фахівця, якого давно знають, якому довіряють», – зазначила Олена Зеленська.

В Україні також працює 130 центрів ментального здоров'я та 287 центрів життєстійкості, де послуга з психічного здоров'я безкоштовна для кожного.

Перша леді акцентувала, що, згідно з дослідженням, яке провели «Ти як?» та ЮНІСЕФ, 47 % українців живуть у постійному стресі, 40 % дітей мають ознаки ПТСР.

«Фактично кожен другий, із ким ми зустрічаємося щодня, потребує допомоги й підтримки, навіть якщо про це ніколи не скаже», – зауважила дружина Президента.

Тому, за словами першої леді, такий важливий розвиток доступної послуги з ментального здоров'я на всіх рівнях.

«Те саме дослідження показує, що 57 % дітей і 64 % дорослих краще справляються зі стресом, коли мають хобі та коло спілкування, де можна всім ділитися. Тому програма «Ти як?» підтримує також молодіжні центри, бібліотеки, будинки культури, театри, місця, де можна займатися спільною справою», – додала Олена Зеленська.

П'ятий Саміт перших леді та джентльменів розпочався з презентації міжнародного дослідження про роль освіти у формуванні особистої стійкості, соціального капіталу країн та культури миру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

П'ятий Саміт перших леді та джентльменів розпочався з презентації міжнародного дослідження про роль освіти у формуванні особистої стійкості, соціального капіталу країн та культури миру.

У Києві розпочався п'ятий Саміт перших леді та джентльменів на тему «Освіта, що моделює світ», який ініціювала перша леді України Олена Зеленська.

На захід прибули перші леді та джентльмени із шести країн: Доріс Шмідауер (Австрія), Бо Тенгберг (Данія), Сір'є Каріс (Естонія), Сюзанн Іннес-Стубб (Фінляндія), Ельке Бюденбендер (Німеччина) та Діана Науседене (Литва).

«Дозвольте вам усім подякувати за непросте для багатьох рішення приїхати до нас. До країни, у якій іде війна. Хочу, щоб ви знали, що ви сьогодні не тільки берете участь у великій дипломатичній події, візіонерській дискусії, ви допомагаєте нам, українцям, відчувати, що життя – у його

нормальному сенсі – триває», – зазначила у виступі дружина Президента України.

У перший день Саміту відбулася презентація результатів міжнародного дослідження «Освіта як інструмент формування особистої стійкості, соціального капіталу країни та культури миру».

Опитування провели за участю українських і міжнародних партнерів та експертів у 14 країнах: Австрії, Великій Британії, Данії, Естонії, Литві, Мексиці, ОАЕ, ПАР, США, Туреччині, Україні, Фінляндії, Чехії та Японії. Дослідження охопило три цільові аудиторії: учителів, учнів та батьків. У ньому взяли участь близько 200 школярів 15 – 17 років, 100 вчителів і 100 батьків у кожній країні.

«Ми спеціально поставили презентацію дослідження на самий початок Саміту, щоб у нас усіх було більше інформації, інсайтів для того, щоб ми мали на що спертися в подальших дискусіях», – сказала Олена Зеленська.

Згідно з результатами дослідження, від учителя діти найбільше очікують справедливого ставлення (32 %) та підтримки й поваги (31 %).

Українські учні найціннішими рисами вчителя під час війни вважають уміння підтримати (58 %) та розуміння життєвих обставин (56 %). Тридцять один відсоток опитаних українських підлітків відчуває тривогу чи страх під час навчання та потребує особливої уваги й психологічної підтримки. Саме потреба в психологічній підтримці учнів є одним із ключових закликів України до світової спільноти на цьому Саміті.

Щодо навичок, які школа допомагає розвинути, то 40 % підлітків назвали креативне мислення, 38 % – уважність і відповідальність, 32 % – здатність працювати в команді та емоційну стабільність, 31 % – мотивацію та самосвідомість. Серед українських учнів 79 % опитаних вважають, що школа має бути осередком національно-патріотичного виховання, а 44 % беруть участь у волонтерських та суспільно корисних проєктах.

Вчителі назвали найбільшими проблемами у своїй роботі низьку заробітну плату (46 %), велике навантаження та виснаження (41 %), відсутність поваги з боку учнів та батьків (39 %).

Батьки вважають ключовими функціями освіти підготовку молоді до самостійного й успішного дорослого життя (45 %) та набуття знань і навичок для працевлаштування (34 %).

Однією з помітних тенденцій у сфері освіти є зростання ролі штучного інтелекту (ШІ). Згідно з результатами опитування, 22 % школярів і 24 % вчителів часто використовують ШІ у навчанні та роботі.

На запитання, що може сприяти формуванню культури миру, найбільш поширені відповіді учнів такі: розвиток емпатії, толерантності та поваги до різних думок (37 %), навчання мирного вирішення конфліктів (37 %) і прав людини (34 %).

Результати дослідження обговорили під час міністерського діалогу. У дискусії взяли участь: міністр освіти і науки України Оксен Лісовий, міністерка вищої освіти й науки Данії Крістіна Егелунд, федеральний міністр

освіти Австрії Крістоф Відеркер, генеральна секретарка Міністерства освіти та досліджень Естонії Тріін Лаасі-Ойге, заступник державного секретаря Міністерства науки та вищої освіти Польщі Анджей Шептицький, парламентський секретар Міністерства освіти Латвії Давіс Мартіньш Даугаветіс та віцеміністр освіти Литви Йонас Петкявічюс. Модератором діалогу був директор з питань освіти та навичок ОЕСР Андреас Шляйхер.

Дослідження розробив і виконав Центр соціальних змін і поведінкової економіки у співпраці з Deloitte, за сприяння Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), за підтримки глобального фонду «Освіта не може чекати» (Education Cannot Wait), Міністерства освіти і науки України та Київської школи економіки (KSE).

На п'ятому Саміті перших леді та джентльменів відзначили внесок педагогів у розвиток освіти у світі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Києві в межах п'ятого Саміту перших леді та джентльменів, який ініціювала дружина Президента України Олена Зеленська, відбувся захід «Присвята вчителям». На ньому відзначили педагогів із різних країн, які зробили внесок у розвиток освіти у світі. Серед учасників – нобелівські лауреати, переможці національних освітніх премій і вчителі, що мають звання найкращого педагога планети (Global Teacher Prize).

«Освіта – це тільки про майбутнє. Про його планування й підготовку. І про тих, для кого ми це майбутнє вимірюємо. Цьогоріч ми значно розширили коло наших запрошених, а також виходимо зі своїми подіями далеко за межі основних локацій. Сьогодні серед запрошених є головні дійові особи навчального процесу – вчителі із різних куточків світу», – наголосила перша леді України.

Участь у Саміті взяли педагоги з восьми країн: Бразилії, Естонії, Канади, Кенії, Литви, Південної Кореї (онлайн), Фінляндії та України. Усі вони отримали особливі відзнаки в межах Саміту перших леді та джентльменів. Це:

Дебора Гарофало, бразильська педагогиня, яка впровадила у навчальну програму основи робототехніки, вторинного використання пластику й вивчення проблем екології;

Індрек Ліллемагі з Естонії, який розробив дві інноваційні школи, що відповідають сучасним принципам;

Меггі Макдонне з Канади, яка працювала з біженцями в Демократичній Республіці Конго, потім у Танзанії та у віддаленому канадському селищі. За впровадження нових освітніх підходів відзначена міжнародною премією Global Teacher Prize.

Петер Табічі – вчитель із Кенії, який щомісяця жертвує 80 % зарплатні на допомогу бідним;

Антанас Йонушас – найбільш інноваційний учитель у галузі суспільних наук Литви, якого неодноразово відзначали на рівні держави;

Чансу Парк із Південної Кореї (через відеозвернення), який знайшов шлях до дитячих сердець через творчість, зокрема театр та мюзикли. Цей підхід впроваджено у 230 школах країни;

Джоанна Селіна Норппа з Фінляндії, яка за допомогою інноваційних підходів досліджує національну ідентичність;

Катерина Гречка, вчителька Школи Супергероїв із Харкова, яка після повномасштабного російського вторгнення, попри близькість бойових дій, збирала дітей у себе вдома й навчала їх;

Ірина Дубас, директорка ліцею з Нової Каховки. Попри російську окупацію й тиск продовжувала працювати за українською програмою. Пізніше організувала роботу ліцею онлайн на підконтрольній Україні території.

Гості поділилися особистими історіями, розповіли про досвід та підходи до навчання у своїх країнах, а також значення якісної освіти загалом. Крім того, учасники Саміту проведуть лекції у школах та провідних університетах України.

«Можна сказати, що всі попередні саміти ми поступово йшли до цієї теми через інші – адже і тема ментального здоров'я, і тема захисту дітей та впливу війни, до яких ми зверталися в попередні роки, вкладаються у більш глобальну тему – тему про людські знання й уміння з ними поводитися», – наголосила перша леді.

Захід «Присвята вчителям» покликаний нагадати світу про унікальну місію педагога у формуванні культури миру, а також відзначити освітян із різних куточків планети за їхню постійну наполегливу працю для формування майбутніх поколінь.

(...).

Освіта може стати відповіддю на багато викликів і загроз сучасного світу – Олена Зеленська на Саміті перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З ініціативи першої леді України Олени Зеленської в Києві відбувся п'ятий Саміт перших леді та джентльменів. Цьогоріч захід уперше був дводенним і зібрав найбільшу кількість учасників за весь час свого існування.

Тема цьогорічного Саміту: «Освіта, що моделює світ». Він був присвячений ролі освіти як фундаменту миру, сталого розвитку, рівності та співпраці. У центрі уваги чотири головні напрями: доступ до освіти як базового права незалежно від обставин, зокрема під час війни; технології та інновації з наголосом на їх етичному використанні; роль освіти в промоції миру та гуманітарних цінностей; учителювання як покликання й професія, що формує покоління.

Перша леді України зазначила, що під час Саміту говорили й про шкільні уроки в буквальному сенсі, і про уроки життя, які змушені проходити українці.

«Головний урок у тому, що права людини, ніби такі очевидні, захищені, фундаментальні, – зовсім не даність. Їх потрібно виборювати й захищати. Право на освіту, право просто піти до школи, вступити до закладу вищої освіти, розвиватися нам зараз також доводиться щоденно фізично захищати», – наголосила Олена Зеленська.

Зокрема, зараз в Україні будують школи в укриттях, щоб в умовах війни діти могли безпечно здобувати освіту, а вчителі – навчати.

Крім того, у світі є загроза нестачі знань, і ці прогалини можуть заповнювати дезінформація та інформаційні маніпуляції. Тому важливо розвивати критичне мислення.

«Обмежений світогляд, як правило, йде поруч з агресивністю та агресією. Натомість широка обізнаність, як правило, виховує людей толерантних, емпатичних, готових чути та розуміти інших. Є надія, що, якщо спрацює освіта, нам не буде потрібно шукати способи, як подолати конфлікти», – зазначила перша леді.

Дружина Президента подякувала за особисту участь у Саміті першій леді Австрії Доріс Шмідауер, першому джентльмену Данії Бо Тенгбергу, першій леді Естонії Сір'є Каріс, першій леді Литви Діані Науседене, першій леді Німеччини Ельке Бюденбендер, першій леді Сербії Тамарі Вучич, першій леді Фінляндії Сюзанн Іннес-Стубб.

Крім того, в онлайн-форматі до заходу долучились перші леді Белізу, Гватемали, Ізраїлю, Туреччини, Польщі, Швеції та перший джентльмен Словенії, а підтримку висловили Королева Швеції Сільвія та дружина Прем'єр-міністра Японії Йошіко Ішіба. Загалом до п'ятого Саміту приєдналися перші леді та джентльмени із 17 країн світу.

Ювілейний Саміт був особливим і значно розширив перелік заходів та географію учасників. Україна приймала міністрів освіти та їхніх заступників з Австрії, Литви, Латвії, Польщі, Естонії, Данії. Також учасниками Саміту перших леді та джентльменів стали видатні вчителі з різних країн світу: Кенії, Бразилії, Фінляндії, Литви, Естонії, Канади, України. Загалом у п'ятому Саміті взяли участь представники 20 країн світу.

У межах заходу відбулися дискусійні панелі. Панель «Доступ до освіти» складалася з двох частин. Під час першої панельної дискусії «Освіта як глобальний маркер рівності. Уроки минулого» за участю міністра освіти і науки України Оксена Лісового, першої леді Німеччини Ельке Бюденбендер, першої леді Литви Діани Науседене, глобальної директорки з питань освіти UNICEF Пії Ребелло Брітто та регіонального менеджера GPE Марко Мантованеллі говорили про об'єднання міжнародних освітніх лідерів для привернення уваги до глобальної проблеми доступу до освіти. Модераторкою була Сара Браун, голова організації Theirworld та виконавча голова Глобальної бізнес-коаліції за освіту.

Відкрив панель виступом у форматі TED директор з питань освіти та навичок Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) Андреас Шляйхер.

Другу частину панелі присвятили змінам у глобальному освітньому контексті: більшій відповідальності держав, невизначеності майбутнього та можливостям формувати нові правила співпраці. Дискусію провели перші леді Австрії та Сербії, міністр освіти Австрії Крістоф Відеркер, гендиректор International Finance Facility for Education Картік Крішнан, гендиректорка Education Outcomes Fund Амель Карбул.

Друга панель мала назву «Інновації в освіті: від кризи до трансформації». Учасники обговорили, як зробити так, щоб штучний інтелект сприяв розвитку та поглибленню знань, а не навпаки. Про цифрову грамотність, можливість навчання й розвитку впродовж усього життя, які відкривають нам технології, говорили перші леді Естонії та Фінляндії, перший віцепрем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров, міністерка освіти і науки Данії Крістіна Егелунд, виконавчий директор British Council Скотт Макдональд, президент Фонду Східна Європа Віктор Лях, партнер SkillLab і керівний директор Just Skills Hub Саймон Шмід, генеральний директор Cisco Україна Сергій Мартинчук, британський біохімік, лауреат Нобелівської премії, колишній президент Рокфеллерівського університету Пол Нерс і генеральний директор Becoming X Пол Герні. У межах Стратегії інновацій Валерія Іонан презентувала WINWIN EdTech CoE, а «хрещена мати Кремнієвої долини» Естер Войчицькі озвучила візійні думки.

Заключна частина була присвячена тому, як освіта сприяє миру та утвердженню гуманітарних цінностей. Зокрема, про це говорили в особистих зверненнях до учасників Саміту Президент України Володимир Зеленський і Президент Фінляндії Александр Стубб.

Володимир Зеленський наголосив, що Україна б'ється з російським агресором не лише за свою землю, а й відстоює загальнолюдські цінності.

«Присвячений Саміт найважливішому – тому, що насправді має перемогти в цій війні. Звісно, незалежність. Звісно, наша суверенна держава. Звісно, надзвичайно сміливі наші люди. Але об'єднане це все людяністю. Саме цим. Людяність має перемогти», – сказав Глава держави.

«Я вважаю, що освіта – це основа всієї цивілізації. Ми були однією з перших країн у світі, яка досягла стовідсоткової грамотності. Багато в чому це стосувалося виживання. Бо правда в тому, що освіта робить нас тими, ким ми є», – зазначив Президент Фінляндії.

Александр Стубб звернув увагу на те, що зараз Росія використовує історію як зброю. Це країна, яка не змогла розібратися зі своїм минулим чи навіть поглянути на нього критично.

Також під час Саміту презентували результати міжнародного дослідження «Освіта як інструмент формування особистої стійкості, соціального капіталу країни та культури миру» і провели захід «Присвята вчителям», на якому відзначили педагогів із різних країн, які зробили внесок у розвиток освіти у світі.

У межах участі в саміті перші леді Австрії, Німеччини, Сербії та Фінляндії відвідали школи й дитячі садки в Києві та області, де зустрілися з дітьми, їхніми вихователями й викладачами. Також високі гості провели публічні лекції в кількох українських університетах, Національному художньому музеї та Національній академії наук. Зокрема, в Києві перед слухачами виступили Президент Фінляндії Александр Стубб, перший джентльмен Данії Бо Тенгберг, перша леді Естонії Сір'є Каріс і перша леді Литви Діана Науседене.

Також лекції прочитали науковці й дослідники, серед яких лауреат Нобелівської премії з фізіології та медицини 2001 року Пол Нерс (Велика Британія), лауреат Нобелівської премії миру 2003 року Ширін Ебаді (Іран) та лауреат Нобелівської премії миру 2015 року Уїдет Бушамаяї (Туніс).

(...).

П'ятий Саміт перших леді та джентльменів ініціював глобальну кампанію на підтримку освіти ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Вибір цьогорічної теми Саміту перших леді та джентльменів «Освіта, що моделює світ» був надзвичайно вдалим і слухним. Про це заявила перша леді України Олена Зеленська в підсумковій промові наприкінці заходу.

«Освіта – це те, що хвилює всіх. Ми всі це побачили. Сьогодні ми точно погодилися в тому, що якісна сучасна освіта охоплює не тільки академічні знання та навички, а й емоційний інтелект, гуманізм і відкритий світогляд», – наголосила вона.

Дружина Президента України акцентувала, що сучасне життя доводить: щоб людство вижило та вціліло, освіта й найкращі людські якості мусять іти й рости поруч.

Глобальна комунікаційна кампанія «Кожне покоління лишає слід. Освіта визначає який»

За підсумками Саміту перша леді України разом зі своїми колегами з інших країн оголосила про старт глобальної комунікаційної кампанії на підтримку освіти «Кожне покоління лишає слід. Освіта визначає який» (Every Generation Leaves Its Mark. Education Shapes Its Legacy). Вона була створена у співпраці з ЮНІСЕФ та Banda.

Кампанія охопить багато країн і закличе лідерів, освітян та інших громадян сприймати освіту не лише як право, а і як найефективніший інструмент формування мирного, етичного та стійкого майбутнього.

Підтримку п'ятого Саміту та його результатів висловили перші леді Австрії, Фінляндії, Німеччини, Литви, Естонії, Сербії, перший джентльмен Данії, які взяли участь у заході особисто, а також перші леді Польщі, Белізу, Гватемали, Туреччини та Швеції, які долучились до Саміту в онлайн-режимі.

(...).

Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ

Є. Глушук,
мол. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

Військовий парад у Китаї крізь призму російсько-української війни: вплив та наслідки для України

3 вересня у Пекіні на площі Тяньаньмень пройшов найбільший в історії Китаю військовий парад, присвячений 80-річчю поразки Японії у Другій світовій війні. На параді, окрім очільника КНР Сі Цзіньпіна, були присутні багато світових лідерів, переважно із країн Глобального Півдня та авторитарних режимів. Серед запрошених гостей були самопроголошений президент Білорусі Олександр Лукашенко, президент Ірану Масуд Пезашкіан, президент Індонезії Прабово Субіанто та ватажок хунти М'янми Мін Аун Хлайн. З Європи прибули лише прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо та президент Сербії Александр Вучич. Серед головних гостей параду були диктатори РФ Володимир Путін та КНДР Кім Чен Ин ([Факти](#)).

Це перша зустріч цієї трійки, що відбувається на тлі ізоляціоністської політики Дональда Трампа та занепокоєння Заходу щодо зростання впливу авторитарних режимів. Аналітики відзначають, що поява Сі, Путіна та Кіма разом на параді символізує нову конфігурацію сил, у якій ці країни прагнуть спільно кинути виклик впливу Заходу ([CNN](#)).

Також наголошується, що лідер Китаю використовував кадри параду, які транслюють по всьому світу, щоб продемонструвати свою підтримку Путіну і Кіму, та водночас підкреслити своє лідерство в цьому альянсі ([УНІАН](#)).

«Парад цього року – це не просто церемоніальна демонстрація військ та озброєння. Це ретельно спланований акт стратегічної комунікації, що поєднує в собі послання військової могутності, дипломатичної позиції та історичні наративи, адресовані для китайської та зарубіжної аудиторії», – йдеться в огляді видання [Foreign Policy](#).

Як пише [The Guardian](#), церемонія у Пекіні та список гостей були покликані продемонструвати США та союзникам силу Китаю. У своїй вступній промові Сі заявив, що світ стоїть перед «вибором між миром і війною», попередивши, що Китай є великою державою, яка «ніколи не піддається залякуванням з боку будь-яких агресорів», маючи на увазі, ймовірно, США та їхніх союзників.

На перший погляд може здатися, що парад у Пекіні і вся навколо нього дипломатична інфраструктура не мали прямого відношення до України. Але

контекст, у якому він відбувся, прямо впливає на перебіг війни та наше майбутнє.

Найгловнішим сигналом для України є те, що серед почесних гостей заходу був російський диктатор Володимир Путін, який відкрито демонстрував єдність із союзниками Росії. Це викликає занепокоєння, адже саме підтримка з боку Китаю допомогла Москві пережити економічний тиск санкцій, що накрили країну після вторгнення в Україну у 2022 році.

Друге це, те попри заяви Пекіна про нейтралітет, Китай продовжує підтримувати торгівлю з Росією, хоча цього року її обсяги дещо скоротилися. Аналітики вважають, що Кремль прагне відновити динаміку та зміцнити співпрацю.

Додаткове занепокоєння викликає і те, що саме Північна Корея, за даними Києва та союзників, направила близько 11 тисяч військовослужбовців до Росії, переважно в Курську область – саме там українські сили минулого літа здійснили раптовий прорив.

Тож Україна уважно стежить за подіями в Пекіні, адже міжнародна демонстрація підтримки може стати сигналом про посилення військово-політичних союзів навколо Росії ([УНІАН](#)).

Водночас експерти вважають, що ця подія є тривожним застереженням для України, оскільки вона показує демонстрацію дружніх відносин між трьома диктаторами.

Науковий співробітник Atlantic Council Пітер Дікінсон наголосив, що Китай дуже рідко проводить такі паради і для нього це не головне свято в їхньому календарі, але вони вирішили зробити це не випадково. Вони вирішили це зробити, бо хотіли показати свою силу і своє місце з Росією, і продемонструвати, що вони проти Заходу. «Цей парад був також сигналом для Європи. Вони розуміють, що загроза для них – це не тільки російська агресія в Україні. Це, звісно, найбільш пряма загроза, але загроза ширша і масштабна. Це означає, що Китай, Іран, Північна Корея і інші країни, які там зібралися, активно працюють проти цілого західного світу», – наголосив експерт.

На думку аналітика, вони хочуть новий світовий порядок, де Європа буде не на першому, і навіть не на другому місці. І це, звісно, буде невигідно для Європи з економічного погляду, з погляду безпеки і загальної світової правди. Вони повинні зрозуміти, що справи будуть ставати все серйознішими. Відносини між Китаєм і Росією – це класичні колоніальні відносини. Китай бере у Росії ресурси і продає їй техніку, готову продукцію на своїх умовах. Це класичні відносини між імперією і колонією. Звісно, це не дуже вигідно для Росії, і Китай не хоче зробити це занадто очевидним, щоб не було соромно для Росії.

Але, незважаючи на це, Путін також отримав велику підтримку на свою війну, і він почувається достатньо комфортно в цьому плані. Він розуміє, що людина, яка довго страждала від ізоляції, тепер має багато друзів, і всі ці країни йому сказали, що будуть продовжувати його підтримувати. Китай

підтримує війну, Північна Корея підтримує, Іран підтримує, і Індія також відіграє велику роль у підтримці російської агресії в Україні. У нього є друзі, і вони не останні люди в світовій політиці. Це серйозні країни, і вони показали в Пекіні, що будуть продовжувати підтримувати Росію.

Звісно, для Росії відносини з Китаєм не дуже вигідні в довгостроковій перспективі, але все ж таки у Росії є друзі, і вони готові залишитися з нею і підтримувати її війну ([FREEDOM](#)).

Військовий експерт, директор New Geopolitics Research Network Михайло Самусь заявив, що військовий парад у Пекіні – не вшанування якихось історичних подій, а погляд у майбутнє. «Це демонстрація Китаєм і його васалами (я не думаю, що це його союзники – це його проксі) готовності кинути виклик існуючому світовому порядку і збудувати, як вони кажуть, більш справедливий багатополарний світовий порядок... Це означає фактично офіційний початок Третьої світової війни... Це остаточна фіксація «Вісі зла», в якій є політичні, економічні і військові компоненти», – вважає Самусь.

За його словами, демонстрація сили Китаю адресувалася саме президентові США Дональду Трампу, який проголосив політику зменшення впливу Китаю та відриву Москви від Пекіну, але досяг протилежних наслідків. Крім того, експерт вважає, що застосування військових сил цих країн є скоординованим процесом.

«Участь КНДР у військовій операції у Курській області проти української армії була абсолютно узгоджена з Китаєм. Це була акція «Вісі зла» з передачі надцінного досвіду ведення сучасної війни», – переконаний Самусь і зауважує, що західні партнери України не мають такого бойового досвіду і не готові його переймати на полі бою.

Ба більше, експерт припускає, що Москва отримала у Пекіні карт-бланш на посилення гібридної війни проти України, європейських країн та США, оскільки усі такі дії будуть посилювати вплив Китаю ([Суспільне](#)).

На думку співзасновника та виконавчого директора Українського центру безпеки та співпраці Дмитра Жмайла публічна поява на параді у Пекіні голови КНР Сі Цзіньпіня, північнокорейського і російського диктаторів Кім Чен Ина і Володимира Путіна – публічна демонстрація зближення східних автократій й це свідчить про війну між ними та західними демократіями. «Те, що ми побачили у Пекіні – цю тріаду – Кім Чен Ина, Путіна і лідера Китаю – наслідок, публічне оформлення, більша демонстрація. Це стало можливим внаслідок того, що Захід просто пропускає дипломатичні удари й це їх лише розпалює. Ми воюємо з двома ядерними державами за підтримки ще двох ядерних – Китаю та Ірану», – сказав Жмайло.

Експерт додав, що 200 заводів Північної Кореї працюють виключно на потреби армії РФ та, окрім військових, відправляє робітників на заводи, де виготовляються дрони.

Китай, за словами Жмайла, прямо заявляє, що не допустить воєнної поразки РФ та відіграє роль балансування – коли російська армія має проблеми, він підкидає технології, верстати, щоб вона не посипалася. Наприклад, дрони на оптоволокну – це китайська технологія, яка проходить обкатку у реальних бойових умовах в Україні. «Китай є величезним хабом, як для обходу санкцій, так й для заміни підсанкційних товарів своїми комплектуючими. Яка відповідь США – немає навіть якогось підсилення контингенту й найголовніше – немає посилення України у війні. Тому буде лише наростати те, що ми побачили у Пекіні, бо адекватної реакції США, реакції Заходу просто немає», – вважає аналітик.

Водночас він підкреслив: Україна отримує допомогу від союзників, за яку дуже вдячна, але цього, на жаль, недостатньо для того, щоб виграти, або навіть стабілізувати лінію фронту.

На його думку, заяви Путіна, зокрема про те, що Україна має віддати Крим та Донбас – лише політичні маневри. На думку Жмайла, Москва сподівається, що намацає слабкі місця Вашингтону та в результаті той тиснутиме не на Кремль, а на Київ – примушуватиме приймати неприйнятні умови, які висуває РФ ([УНІАН](#)).

Президент ГО «Ліберальна демократична ліга України» Артур Харитонов звертає увагу на символізм параду, де Китай показав новітнє озброєння та продемонстрував союз із Росією і Північною Кореєю. Він називає цю трійку «вісь зла», яка готується до глобальної конфронтації. При цьому, на його думку, Пекін не поспішає брати пряму участь у війні проти України, але активно підтримує російську військово-промислову машину.

Для Заходу ці події стали попередженням: Китай формує альтернативні союзи і посилює свій вплив у країнах Глобального Півдня. Це ускладнює завдання ізоляції Кремля та продовжує війну в Україні. Експерт підкреслює, що Києву необхідно активніше працювати з державами Азії, Африки та Латинської Америки, аби протидіяти російській і китайській пропаганді ([Polskie Radio](#)).

Кореспондент [Sky News](#) Айвор Беннет підкреслив, що перебування кремлівського диктатора Володимира Путіна та його відверті зустрічі з лідерами Китаю і КНДР були дуже показовими.

Журналіст вважає, що таким чином Путін хотів передати послання Дональду Трампу та Україні, яке полягає в тому, що Росія може продовжувати війну так довго, як потрібно, поки не отримає те, чого хоче.

На думку автора, демонстративно дружні переговори Путіна з лідером КНДР Кім Чен Ином мають провокувальний характер. Україну та країни-союзниці особливо хвилюватиме риторика взаємної підтримки, а не знаменні обійми та рукоштовнання.

Кремлівський лідер висловив подяку за участь корейських бійців у боях на Курщині, а Кім у відповідь пообіцяв повну підтримку та нові партії солдатів для допомоги Москві.

«Це зловісне попередження і ще один доказ того, що для Москви це дружба з поглибленими стратегічними вигодами. Тож якщо й існувала якась надія, що в Росії незабаром закінчатися людські ресурси, то вона, ймовірно, просто згасла», – наголосив журналіст Sky News.

Додатковим приводом для тривоги слугує відкрита підтримка Путіна з боку китайського лідера Сі Цзіньпіна. Як зазначає Беннет, попри публічні заяви Пекіна про нейтралітет щодо України, його дії під час візиту російського президента свідчили про зовсім іншу позицію. Зокрема, Сі Цзіньпін надав Путіну почесне місце праворуч від себе під час урочистих заходів, виділивши йому центральну роль ([ТСН](#)).

Водночас дипломат, директор Центру оборонних стратегій Олександр Хара заявив, що Пекін буде непрямыми способами захищати Москву у війні проти України, забезпечувати всім необхідним, доки це в його інтересах, а потім – «з'їсть її». «Коли радянські зеки тікали з ГУЛАГу, вони брали з собою людину, яку називали «корова». Це була та людина, яку з'їдали, коли втікачам бракувало їжі. Росія є такою коровою для Китаю», – наводить аналогію дипломат.

Крім цього членкиня правління Української асоціації китаєзнавців Віта Голод зазначає, що Китай і далі вестиме обережну, начебто нейтральну політику щодо Москви, оскільки лідеру Пекіна Сі Цзіньпіну це вигідно.

Експерт вважає, що більшість зустрічей у Китаї не матимуть миттєвих наслідків для України. «Увагу слід звернути хіба на Путіна і Кіма – за закритими дверима вони щось довго обговорювали. Ймовірно, йшлося про підтримку КНДР російської агресії», – зазначає членкиня асоціації. Дипломат Хара підсумовує, що китайці прямо сказали, що не допустять поразки Росії, бо тоді ресурси США і Європи спрямують на стримування Пекіна. «Вони зацікавлені в тому, щоб вона тривала, адже «під шумок» за безцінь купують ресурси», – вважає дипломат ([Liga.net](#)).

На думку американського видання The Wall Street Journal, попри нещодавній військовий парад у Пекіні за участю лідерів Китаю, росії та КНДР, відносини між цими країнами наразі далекі від створення повноцінного військового чи політичного союзу.

Завідувач кафедри міжнародних відносин Університету Цінхуа Тан Сяоян зазначив, що Китай дуже обережно підходить до співпраці з росією та КНДР. «На відміну від того, як ситуацію зображують на Заході, Китай не перебуває в одному таборі з ними. Його погляди на питання війни та безпеки сильно відрізняються від їхніх поглядів. Китай хоче стабільності на своїх кордонах», – сказав він.

При цьому зазначає, що в китайських еліт міцніє думка, що «нинішній безлад» у Вашингтоні та розкол між провідними демократичними країнами надав Китаю унікальну можливість. Влада КНР вважає, що завдяки своїй силі їй «не потрібно турбуватися про дипломатичні наслідки надто тісного зближення з такими країнами-ізгоями, як росія та Північна Корея».

Попри це, декан Інституту міжнародних досліджень Фуданьського університету в Шанхаї Сінбо Ву заявив, що у китайської влади залишаються чіткі обмеження у зв'язках з РФ та КНДР. «Ні росія, ні Китай не хочуть брати участь у великому конфлікті, в якому залучена інша сторона. Якби у нас виник великий конфлікт зі США з питання Тайваню, я не думаю, що росія прийшла б нам на допомогу. (...) Ми ніколи не станемо союзниками», – сказав він.

Крім того Сінбо Ву нагадав, що росія забрала в Китаю найбільшу частину території за часів династії Цин, і люди досі пам'ятають цю «епоху приниження». «Люди досі жваво пам'ятають минуле, і забути його дуже важко», – підсумував експерт ([The Wall Street Journal](#)).

Яка ж реакція США? Президент США Дональд Трамп висловив нарікання Китаю щодо масштабного військового параду за участю диктаторів РФ та Північної Кореї. Після початку параду в Пекіні американський лідер прямо звинуватив Сі Цзіньпіна, Володимира Путіна та Кім Чен Ина у змові проти Сполучених Штатів. «Нехай у голови Сі та народу Китаю буде чудовий і довгий день святкування. Передайте мої найтепліші побажання Володимиру Путіну та Кім Чен Ину, які плетуть змови проти Сполучених Штатів Америки», – написав Трамп у соцмережі Truth Social.

Телеканал CNN припускає, що періодичні спроби Трампа налагодити стосунки з російським лідером не мали жодного впливу на так зване «безмежне» партнерство між Росією та Китаєм.

Також аналітики вважають, що зібрання антизахідних сил у Пекіні – це не просто тролінг, а раннє попередження про те, що політика Трампа протягом другого терміну, заснована на митному примусі, залякуванні менших держав і принципі «Америка понад усе», може мати зворотний ефект ([Zaxid.net](#)).

Експосол України в США Валерій Чалий вважає, що світ повертається до формату протистояння Сходу і Заходу, і Україна тепер чітко перебуває в одному з таборів. На його думку, найближчими роками загострення регіональних конфліктів і конкуренція між державами лише посилюватимуться, і Україна має робити все, аби не втратити підтримку союзників.

«Поки всім не стане загрожувати якийсь вірус із Марсу чи штучний інтелект, людство ще встигне придумати багато руйнівного. Але в нас є час. І шанс виштовхнути війну з Європи, бо вона була втягнута сюди штучно», – зазначає Чалий. Для цього Україна має залишатися частиною прозахідної коаліції, зберігати довіру партнерів і розуміти, що глобальні зміни не відбуваються за один день. Але вже сьогодні вони формують політичні умови, в яких вирішуватиметься й українське питання ([Explainer News](#)).

Отже, військовий парад у Китаї став не лише внутрішньодержавним святом, а й потужним геополітичним сигналом. Для України він має подвійне значення. З одного боку, він демонструє прагнення КНР зміцнювати позиції у світі та пропонувати власну модель безпеки. З іншого – акцентує на

ризиках посилення співпраці Китаю та Росії, що може вплинути на перебіг російсько-української війни.

Водночас парад у Пекіні можна розглядати як елемент великої геополітичної гри, де Україна є частиною глобального протистояння між демократичним світом і авторитарними режимами.

Китайський військовий парад підтверджує, що Україна знаходиться в епіцентрі глобального конфлікту між авторитарними моделями та демократією. Для України це сигнал мобілізації – потреба активніших дипломатичних, інформаційних і стратегічних дій.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

ЄС продовжив персональні санкції проти Росії ([Укрінформ](#)).

Євросоюз 12 вересня продовжив дію персональних санкцій проти осіб та організацій із РФ, відповідальних за порушення територіальної цілісності України.

Верховна представниця ЄС із закордонних справ і політики безпеки Кая Каллас:

Ми щойно продовжили наші санкції проти Росії. Водночас ми завершуємо роботу над 19-м пакетом – розглядаємо додаткові обмеження на продаж російської нафти, тіньові нафтові танкери та банки.

Вона додала, що ЄС продовжуватиме перекривати Росії доступ до грошей для продовження війни проти України.

Британія запровадила новий пакет санкцій проти Росії ([РБК Україна](#)).

12 вересня, Велика Британія оголосила про новий пакет санкцій проти Росії, він охоплює 100 позицій. Обмеження торкнулись тіньового флоту РФ, який перевозить російську нафту.

Нові санкції спрямовані проти ще 70 суден, які використовувалися для транспортування російської нафти.

Також обмеження торкнулись 30 компаній і осіб, які причетні до постачання російській армії обладнання, що використовується в системах озброєння, включаючи одну китайську компанію і одну, розташовану в Туреччині.

Президент України Володимир Зеленський відреагував на санкційний тиск проти російської воєнної машини.

«Дякую Великій Британії за новий санкційний пакет. Загалом у ньому сто позицій. Сильний удар по тіньовому флоту Росії та її військових ланцюгах постачання», – наголосив він.

До списку увійшли 70 танкерів, 27 компаній – виробників і постачальників для російського ВПК, зокрема тих, які залучені до виробництва ракет «Іскандер», а також три фізичні особи.

За словами Зеленського, під час підготовки санкцій були враховані пропозиції України.

«Україна давно наголошує, що потрібно тиснути на Росію саме в цих сферах і позбавляти Москву всіх можливостей, які дають змогу продовжувати війну», – додав президент.

Японія знижує цінову стелю на російську нафту і запроваджує додаткові санкції ([Укрінформ](#)).

Японія з 12 вересня, знижує цінову стелю на російську нафту з 60 до 47,60 доларів за барель, щоб покарати Москву за продовження війни в Україні.

Зазначається, що цей крок узгоджується з рішенням Європейського Союзу в липні знизити стелю цін на російську нафту до 47,60 доларів у рамках 18-го пакету санкцій проти Москви. Однак, за словами представника міністерства промисловості, зниження верхньої межі ціни на нафту не матиме фактичного впливу на закупівлю нафти Японією.

Токіо домовився з іншими країнами G7 про поступове припинення імпорту російської нафти у відповідь на вторгнення Москви в Україну у 2022 році. Однак Японія продовжує купувати нафту марки Sakhalin Blend у рамках проєкту «Сахалін-2», який має важливе значення для енергетичної безпеки Японії, оскільки становить близько 9 % її імпорту СПГ. Транзакції, пов'язані з проєктом, звільнені від правила стелі цін, заявив представник міністерства.

Згідно з даними Міністерства фінансів, з січня по липень Японія закупила у Росії 95 299 кілолітрів, або 599 413 барелів, нафти, що становить лише 0,1 % від загального обсягу імпорту.

Головний секретар кабінету міністрів Йосімася Хаясі також повідомив, що Японія вводить додаткові санкції, які заморожують активи та вводять експортні обмеження для юридичних осіб у Росії та інших країн, зокрема Білорусі. На сайті МЗС Японії йдеться, що у списку санкцій – 47 організацій та 9 фізичних осіб, які вважаються безпосередньо причетними до окупації Криму або дестабілізації на сході та півдні України.

Президент Володимир Зеленський заявив, що Україна цінує рішучі дії Японії в посиленні тиску на Росію.

Санкції, наголосив Президент, – «це саме те, що посилює спільний тиск на агресора й наближає результат, на який ми всі працюємо. Дякую Японії за нові санкційні рішення. Важливо, щоб усі інші партнери у світі, які цінують життя та хочуть завершення цієї війни, так само тиснули на все, що підживлює здатність продовжувати вбивства», – написав Зеленський у Телеграмі.

Міністр закордонних справ Андрій Сибіга подякував Японії за новий пакет санкцій проти Росії та постійну підтримку України.

«Заморожування активів, заборони на експорт та зниження ліміту цін на нафту – це важливі кроки для скорочення доходів Росії та послаблення її воєнної машини», – написав український міністр у соцмережі X.

Нова Зеландія знизилася стелю цін на російську нафту та ввела нові санкції ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Вінстон Пітерс 12 вересня оголосив, що Нова Зеландія знижує обмеження на ціну російської сирої нафти, приєднавшись до Канади, ЄС та Великої Британії.

«Зниження стелі ціни з 60 доларів США за барель до 47,60 доларів США є обдуманим кроком, спрямованим на скорочення важливих доходів від нафти, які живлять незаконну агресивну війну Путіна проти України», – заявляє Пітерс.

Водночас Нова Зеландія вводить санкції проти російських суб'єктів, причетних до кібератак на Україну. Сюди входить військова розвідка Росії, зокрема підрозділ 29155 ГРУ.

«Російські державні суб'єкти незаконно використовують шкідливе програмне забезпечення проти мереж українського уряду», – зазначили в повідомленні.

Загалом це вже 32-й раунд санкцій Нової Зеландії. Він спрямований проти 19 осіб та організацій, а також 19 суден.

«Ми вводимо санкції проти суб'єктів, причетних до хімічної зброї та дезінформації, а також проти суден тіньового флоту, альтернативних постачальників платіжних послуг та посередників з третіх країн у Північній Кореї та Ірані», – додали в новозеландському відомстві.

З моменту набрання чинності Законом про санкції проти Росії в березні 2022 року Нова Зеландія ввела санкції проти понад 1900 осіб, організацій та суден, а також низку торговельних заходів.

Міністр закордонних справ Андрій Сибіга подякував Новій Зеландії за зниження цінової стелі на російську нафту і запровадження нових санкцій проти Росії.

«Вдячний уряду та МЗС Нової Зеландії за ще один рішучий крок на підтримку України та міжнародного права. Зниження ліміту цін на нафту та запровадження нових санкцій – це правильні відповіді на ескалацію терору та відмову Росії від мирних зусиль. Такі кроки є важливими для просування миру через силу», – написав він у соцмережі X.

ЄС проведе саміт за повернення українських дітей, викрадених РФ, – фон дер Ляєн ([Цензор.НЕТ](#)).

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн оголосила про проведення саміту Міжнародної коаліції за повернення українських дітей, яких викрала Росія.

Фон дер Ляєн наголосила, що «кожна викрадена дитина має бути повернута». Вона розповіла історію 11-річного Сашка з Маріуполя, якого після поранення розлучили з матір'ю у «фільтраційному таборі» й вивезли до окупованого Донецька. Завдяки допомозі бабусі хлопчика вдалося повернути в Україну.

За словами президентки Єврокомісії, досі невідомою залишається доля десятків тисяч українських дітей, яких Росія насильно вивезла з окупованих територій.

Японія закриває освітні центри у Росії через напружені відносини ([Укрінформ](#)).

В уряді Японії повідомили про рішення закрити всі освітні центри у РФ, що фінансуються Токіо, посиляючись на погіршення відносин на тлі війни Росії проти України.

Головний секретар кабінету міністрів Йосімася Хаясі заявив, що було прийнято комплексне рішення про те, що шість центрів, які вважалися символом двосторонньої дружби, «виконали свою історичну роль».

Вони закриваються «у світлі значних змін у ситуації в Росії та у відносинах між Японією та Росією».

Литва заявила Росії протест через атаки на Україну ([Укрінформ](#)).

Тимчасовому повіреному у справах Росії, якого викликали в середу до МЗС Литви у зв'язку з російськими обстрілами України, була вручена нота протесту.

У ноті Литва вимагає негайного припинення агресії проти України, виведення окупаційних військ з усієї міжнародно визнаної території України та відшкодування всіх збитків, завданих Україні в результаті російської агресії.

Також представнику Росії було заявлено протест у зв'язку з неодноразовим порушенням російськими безпілотниками повітряного простору Польщі в ніч проти середи, 10 вересня.

«Цю атаку слід розглядати як загрозову ескалацію, спрямовану проти стратегічного партнера Литви і союзника по НАТО, а також проти колективної безпеки всього НАТО», – заявили в МЗС Литви.

Відомство також нагадало, що в неділю понад 800 безпілотників і 13 ракет різних типів атакували Київ та інші українські міста, пошкодивши житлові будинки, школи, дитячі садки та інші об'єкти цивільної інфраструктури. Одна ракета влучила в будівлю уряду України.

В результаті цієї російської атаки загинули двоє мирних жителів – молода мати з дитиною і щонайменше 16 осіб зазнали поранень.

В результаті авіаудару в селищі Ярова на сході України загинули 24 людини, які приїхали по пенсію, і майже вдвічі більше людей зазнали поранення. Кількість жертв і втрат у результаті чергової масштабної російської атаки, здійсненої в ніч проти середи, ще оцінюється.

«Цими терористичними діями Росія демонстративно відкидає міжнародні зусилля щодо припинення військової агресії проти України, досягнення припинення вогню і забезпечення сталого і довгострокового миру, і вкотре демонструє, що всі заяви російських представників про відкритість до переговорів і миру – лише лицемірство і спроба виграти час», – заявили в МЗС Литви.

Франція і Німеччина закликали розширити вторинні санкції проти компаній з третіх країн за допомогу Росії ([Цензор.НЕТ](#)).

Франція та Німеччина закликають Євросоюз розширити санкції проти Росії, включивши до переліку великих нафтовиробників, а також націлитися на треті країни, що допомагають підтримувати експорт російської нафти.

Зокрема, Париж і Берлін пропонують додати у 19-й пакет санкцій проти РФ ключові російські енергетичні компанії РФ, зокрема «ЛукОйл» і Litasco, щоб обмежити здатність Москви залучати ресурси для війни. Паралельно ці країни закликають розширити санкції проти «тіньового флоту» танкерів, що забезпечує експорт російської нафти, запровадити вторинні санкції щодо посередників у третіх державах, а також посилити обмеження на імпорт інших російських товарів.

У спільному документі також йдеться про розширення нещодавно посиленого цінового обмеження на російські нафтопродукти – зокрема на європейських перевізників, які допомагають транспортувати їх до третіх країн. ЄС, на думку Парижа й Берліна, має бути готовий вносити до санкційних списків іноземні нафтопереробні заводи, відповідальні за постачання пального із російської нафти до ЄС, і координувати дії з Великою Британією та партнерами по G7.

У пропозиціях Парижа й Берліна також передбачено глибше втручання у фінансову інфраструктуру, яка підтримує РФ: розширення обмежень на російські банки при збереженні легітимних платіжних каналів, внесення до списків іноземних установ, пов'язаних із російською системою СПФС, а також узгодження з США та Британією дій проти криптооператорів у Центральній Азії, яких підозрюють у відмиванні російського капіталу.

Додатково пропонується розглянути нові імпорتنі заборони чи підвищення тарифів на товари РФ, які не потрапили під обмеження раніше.

Міжнародна організація з міграції (МОМ) глибоко стурбована постійним зростанням кількості жертв серед цивільного населення в Україні ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться у заяві МОМ у зв'язку із загибеллю понад 20 людей під час обстрілу села Ярова Донецької області 9 вересня.

«Цивільне населення в Україні продовжує нести важкий тягар війни, російські удари вражають міста та села на передовій та за її межами», – зазначили в Організації.

МОМ рішуче підтримує поновлений заклик Генерального секретаря ООН до припинення вогню, яке призведе до справедливого, всеохоплюючого та сталого миру в Україні.

Організація наголошує на нагальній необхідності дій, які надають пріоритет захисту цивільного населення та забезпечують необхідну гуманітарну допомогу.

У МОМ нагадали, що тільки в липні 2025 року Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини зафіксувало 286 смертей та 1388 поранень, що є найбільшим місячним показником з травня 2022 року.

Переміщення людей залишається визначальною рисою «кризи», – зауважили в МОМ. За даними цієї структури, приблизно 5,7 мільйона людей залишаються переміщеними особами у світі, 3,8 мільйона є внутрішньо переміщеними особами в Україні, тоді як 4,1 мільйона людей повернулися або з місць внутрішнього переміщення, або з-за кордону.

З 2022 року МОМ є однією з перших організацій реагування, яка надає допомогу постраждалим особам та підтримує відновлення громад, постраждалих від бойових дій та переміщення.

Генсек ООН засудив черговий обстріл України і закликав до негайного припинення вогню ([Укрінформ](#)).

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш рішуче засудив недільні обстріли України російськими військами, внаслідок яких загинули цивільні особи, а також було пошкоджено будівлю Кабміну.

Речник Генсека Стефан Дюжаррік:

Генеральний секретар рішуче засуджує напади Російської Федерації, здійснені 7 вересня, внаслідок яких загинули і були поранені люди, у тому числі діти.

Внаслідок атак було уражено урядову будівлю в центрі Києва, а також пошкоджено житлові будинки та інші об'єкти цивільної інфраструктури в столиці та інших регіонах України, наголосив Дюжаррік.

«Напади на урядові установи свідчать про подальшу ескалацію конфлікту», – зауважив він.

Напади на цивільне населення та цивільну інфраструктуру порушують міжнародне гуманітарне право. Вони є неприйнятними і мають бути негайно припинені, додав речник.

За його словами, Генеральний секретар вкотре закликає до повного, негайного і безумовного припинення вогню як першого кроку до справедливого, всеосяжного і сталого миру в Україні. Такий мир, підкреслив він, має «повністю підтримувати» суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України, відповідно до Статуту ООН, міжнародного права і відповідних резолюцій ООН.

Макрон про цинічний обстріл України: РФ заглиблюється в логіку війни і терору ([РБК Україна](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Росія заглиблюється в логіку війни і терору. Проте Україна з партнерами продовжують робити все для справедливого миру.

Він зазначив, що Росія вночі знову випустила по Україні сотні безпілотників та десятків ракет без розбору, атакуючи, зокрема, житлові райони та урядові будівлі.

Макрон висловив співчуття близьким загиблих, а також зазначив, що Франція солідарна з Україною та українським народом.

«Разом з Україною і нашими партнерами ми виступаємо за мир. Росія, тим часом все глибше заглиблюється в логіку війни і терору. На боці України ми продовжуватимемо робити все для того, щоб справедливий і сталий мир запанував», – підкреслив він.

Потрібно посилити тиск і запровадити жорсткі санкції проти Росії, – МЗС Нідерландів ([Цензор.НЕТ](#)).

Новопризначений міністр закордонних справ Нідерландів Девід ван Вейл відреагував на масовану атаку РФ по Україні у ніч на неділю, 7 вересня. Дипломат наголосив на необхідності посилення санкційного тиску проти країни-агресора.

«Здійснивши найбільшу на сьогоднішній день атаку, Росія посилює свою незаконну війну проти України. По всій країні були атаковані цивільні особи. Вперше були вражені урядові будівлі в Києві. Нам потрібно посилити тиск і запровадити жорсткі санкції проти Росії, а також надати потужну підтримку Україні», – заявив Девід ван Вейл.

Латвія висилає понад 800 росіян ([Укрінформ](#)).

Керівниця управління у справах громадянства та міграції Майра Розе заявила, що у зв'язку зі змінами у законодавстві міграційні органи Латвії вимагають від 841 громадянина Росії залишити балтійську країну до 13 жовтня.

Зміни до латвійського міграційного законодавства були внесені у 2022 році у відповідь на війну Росії проти України і посилюють обмеження на проживання для росіян. Близько чверті з 1,9 мільйона жителів Латвії належать до російськомовної меншини.

Для того, щоб продовжувати легально проживати у Латвії, громадяни РФ повинні подати заявку на отримання статусу постійного проживання та довести, що їхні знання латиської мови є достатніми для повсякденного використання. Крім цього росіяни підлягають перевірці на безпеку.

Зазначається, що нові норми торкнулися близько 25 тисяч осіб, з яких близько 16 тисяч вже отримали постійний дозвіл на проживання, а 1000 – тимчасовий. Особи, які не отримали жодного з цих дозволів, повинні покинути країну.

Парламенти держав G7 готові допомогти досягненню миру в Україні ([Укрінформ](#)).

Усі парламенти держав-членів G7 готові надавати усіляке сприяння справедливому припиненню війни в Україні.

Спікер Палати громад парламенту Канади Френсіс Скарпаледжі:

Від імені спікерів нижніх палат парламентів держав-членів G7, хочу підтвердити непохитну відданість Групи семи підтримці суверенітету України й досягненню усеохопного, справедливого й тривалого припинення війни.

Він додав, що «солідарний із українським народом».

Норвегія слідом за ЄС знизила цінову стелю на російську нафту (РБК Україна).

Норвегія ухвалила рішення знизити цінову стелю на російську нафту в межах санкцій проти РФ, узгоджених з Європейським Союзом.

Своїм рішенням Норвегія приєдналась до країн ЄС, які знизили стелю цін на російську нафту з 60 до 47,6 долара за барель.

Міністр закордонних справ Норвегії Еспен Барт Ейде:

Експорт нафти все ще становить третину доходів російського уряду. Зменшення доходів та посилення тиску на російську економіку ускладнює російській владі ведення незаконної війни в Україні.

Зазначається, що тепер норвезькі компанії більше не зможуть імпортувати та купувати нафту й нафтопродукти за ціною вище встановленої для Норвегії, ЄС та третіх країн.

Також заборонено надавати технічну допомогу, посередницькі послуги, фінансування або фінансову допомогу, пов'язану з торгівлею, брокерськими послугами або транспортуванням до третіх країн сирової нафти або нафтопродуктів, що походять або експортуються з Росії.

Австрія приєдналася до Коаліції охочих як держава-спостерігач (Укрінформ).

Міністерка закордонних справ Австрії Беате Майнль-Райзінгер повідомила, що країна долучилася до роботи Коаліції охочих у статусі держави-спостерігача.

«Сьогодні я від імені федерального канцлера Штокера взяла участь у відеоконференції Коаліції охочих. Як держава-спостерігач, ми поділяємо з усіма учасниками спільну мету: сталий мир в Україні», – зазначила Майнль-Райзінгер.

Вона додала, що Австрія й надалі залишатиметься готовою виступати як місце для проведення мирних переговорів з припинення російської війни проти України, виступаючи «за безпеку та стабільність України та Європи».

Кошта: ЄС готує новий пакет санкцій проти Росії та координує дії з США (Цензор.НЕТ).

Президент Європейської ради Антоніу Кошта заявив, що у Брюсселі розпочалася робота над новим санкційним пакетом проти Росії, а європейська команда вирушає до Вашингтона для координації дій з американськими партнерами.

Кошта підкреслив необхідність посилення економічного тиску, щоб змусити Росію припинити війну в Україні. «Ми працюємо з США та іншими партнерами, щоб посилити наш тиск за допомогою подальших санкцій, прямих санкцій і вторинних санкцій. Більше економічних заходів, щоб

змусити Росію зупинити цю війну, припинити вбивати людей, зупинити цю війну в Україні», – зазначив він.

Президент Євроради також наголосив на підтримці України в її відбудові та шляху до вступу до ЄС. «Членство України в Європейському Союзі – це не лише найкраща гарантія безпеки, а й найефективніший шлях до добробуту та кращого майбутнього для українців», – сказав Кошта.

Він додав, що ЄС вражений реформами, які проводить Україна попри війну, і підкреслив необхідність продовження цієї роботи. «Ми вас підтримуємо у вашій боротьбі у цій війні, оскільки вона продовжується. Ми вас підтримуємо у зусиллях, спрямованих на досягнення миру, у мирних переговорах. І ми також підтримуємо ваше майбутнє як повноправного члена у Європейському Союзі», – резюмував президент Євроради.

Польща в ООН: Агресія Росії в Україні – це спроба відновити колоніальний контроль ([Укрінформ](#)).

Російська агресія Росії проти України – це спроба відновити колоніальний контроль, і Варшава рішуче відкидає будь-яке визнання окупованих земель російськими.

Постпред Польщі при ООН Кшиштоф Щерський:

Агресія Росії – це не просто військове вторгнення. Це спроба відновити колоніальний контроль над народом, який протягом багатьох поколінь мріяв жити вільно.

За його словами, «опір України – це частина масштабнішої історії антиколоніальної боротьби, яка потребує визнання та підтримки».

Щерський наголосив, що ця війна стосується не тільки України. «Ідеться про правила, які забезпечують безпеку всіх країн», – сказав він. Дії Росії не повинні залишитися безкарними, має настати справедливість і відповідальність, додав дипломат.

«Польща рішуче відкидає будь-яке визнання цих (окупованих – ред.) земель російськими», – підкреслив він.

Щерський нагадав про численні порушення прав людини на окупованих територіях. «Від свавільних затримань і тортур до страти та насильницьких зникнень... українці живуть під щоденним терором».

Він також звернув увагу на жахливу ситуацію з дітьми. «Десятки тисяч були насильно вивезені до Росії, поміщені у так звані реабілітаційні табори, позбавлені своєї ідентичності й навіть передані на примусове усиновлення».

Дипломат підкреслив, що такі дії «можуть становити воєнні злочини і навіть геноцид». Він наголосив, що світ не може і не повинен відвертатися від цих злочинів, якщо хоче дотримуватися міжнародного порядку і Статуту ООН.

Щерський закликав Росію негайно вивести війська з усієї міжнародно визнаної території України. Він додав, що Україна неодноразово демонструвала готовність до діалогу, але «мир вимагає дій», зокрема повного, негайного та безумовного припинення воєнної агресії.

Дипломат також висловив підтримку Україні у її праві на оборону. «Ми й далі... надаватимемо сильну, практичну підтримку законній обороні України проти цієї незаконної та жорстокої агресії і окупації», – зазначив Щерський.

Глава МЗС Данії Расмуссен засудив атаку РФ на місію з розмінування під Черніговом ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Данії Ларс Люкке Расмуссен засудив атаку росіян на працівників гуманітарної місії з розмінування на території Киселівської громади неподалік Чернігова.

«Приголомшений російською атакою, яка сьогодні вразила місію з розмінування від Данської ради у справах біженців в Україні. Рішуче засуджую всі акти агресії проти гуманітарних працівників», – заявив Расмуссен.

Очільник МЗС Данії зауважив: «Це ще одне підтвердження того, що Путін не має наміру припинити свою незаконну агресивну війну».

США продовжують наполягати на зустрічі Зеленського й Путіна ([Укрінформ](#)).

В.о. постпреда США при ООН посол Дороті Ші заявила, що Сполучені Штати продовжують наполягати на продовженні зусиль **президента Дональда Трампа** щодо мирного врегулювання війни РФ в Україні шляхом проведення зустрічі Зеленського й Путіна та домовленості про припинення вогню.

«Сполучені Штати за президента Трампа доклали виняткових зусиль, щоби покласти край цій війні», – заявила Ші.

Вона зазначила, що Трамп зустрівся віч-на-віч з Путіним на Алясці 15 серпня, а потім 18 серпня прийняв Президента України та сімох інших європейських лідерів у Білому домі, щоби розвинути прогрес кількох раундів переговорів.

«Наступним кроком для лідерів Росії й України має стати двостороння зустріч і, зрештою, домовленість про припинення бойових дій», – заявила представниця США.

Водночас вона підкреслила, що дії росіян ставлять під сумнів серйозність прагнення РФ до миру. Адже вони продовжують масштабні повітряні атаки по Україні, які вражають житлові будинки, а також будівлі, де розміщуються делегації ЄС та Британська Рада.

Вона також акцентувала, що війна не почалася з повномасштабного вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 року. На той момент Росія вже незаконно заявила про анексію Криму та окупувала суверенну українську територію протягом восьми років, підкреслила Ші.

«Ми закликаємо Росію виконати свої зобов'язання, а обидві сторони – до переговорів у добрій волі та до довгострокового завершення війни дипломатичним шляхом. Ми закликаємо всі держави-члени ООН

приєднатися до США у вимозі негайного, довгострокового та тривалого припинення війни за вибором, яка руйнує життя», – наголосила представниця США.

Китай у Генасамблеї ООН заявив про необхідність мирної угоди між Росією та Україною ([Укрінформ](#)).

Китай наполягає на необхідності проведення переговорів між РФ і Україною для укладення мирної угоди, а також підкреслює важливість деескалації воєнних дій та запобігання негативного впливу санкцій на глобальну торгівлю.

Заступник постпреда КНР при Організації Генг Шуанг:

Діалог та переговори залишаються єдиним життєздатним шляхом виходу з кризи. Китай закликає сторони конфлікту підтримувати імпульс діалогу, демонструвати політичну волю, досягати консенсусу та прагнути досягти справедливої, міцної та обов'язкової мирної угоди.

Він також закликав міжнародну спільноту сприяти політичному врегулюванню.

За його словами, також «вкрай важливо спільно сприяти деескалації». У цьому контексті він зазначив, що Китай закликає сторони дотримуватися трьох принципів: нерозширення поля бою, деескалації воєнних дій та невідновлення конфлікту будь-якою стороною. При цьому пріоритет потрібно надавати гуманітарним питанням, запобігання нападкам на цивільне населення, невикористання зброї масового знищення й уникнення бойових дій навколо АЕС та інших об'єктів критичної інфраструктури.

Прем'єр Нідерландів: Путін має сісти за стіл переговорів, саме тому ми посилюватимемо тиск на Росію ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Нідерландів Дік Схооф заявив, що під час зустрічі «Коаліції охочих» у Парижі було зроблено важливі кроки на підтримку України.

«Під час сьогоднішньої зустрічі “Коаліції охочих” у Парижі було зроблено подальші важливі кроки. Європейські країни беруть на себе відповідальність за гарантій безпеки, яких потребує Україна, за активної підтримки США. Путін має якомога швидше сісти за стіл переговорів і продемонструвати свою готовність працювати над досягненням миру. Саме тому ми й надалі посилюватимемо тиск на Росію», – йдеться у повідомленні.

Він також зазначив, «пізніше ми обговорили це з президентом Трампом у тісному колі. Ми також обговорили про те, як ми разом зі США можемо посилити тиск на Росію. Найважливіше – це подальша підтримка сильної української армії. Крім того, процес військового планування вже завершено, і тепер ми знаємо, що ми, як європейські країни, можемо зробити».

Прем'єр-міністр підкреслив, що Нідерланди залишаються активним учасником цих процесів і готові взяти участь у системі безпекових гарантій для України.

«Нідерланди також були тісно залучені до цього процесу. Ми завжди брали на себе відповідальність за підтримку України і продовжуватимемо це робити. Рішення щодо нашого внеску в систему гарантій безпеки буде ухвалено дуже зважено, у тісній співпраці з Палатою представників», – йдеться у повідомленні.

Канада вдарила по Кремлю: знижено цінову стелю на російську нафту ([РБК Україна](#)).

Міністр фінансів Канади Франсуа-Філіп Шампань:

Канада посилює економічний тиск на Росію, тиснучи на одне із її ключових джерел доходів. Скорочуючи доходи від нафти, ми безпосередньо обмежуємо спроможність Росії фінансувати її незаконну війну в Україні.

Зокрема, у міністерстві уточнили, що гранична ціна на російську нафту знизилася з 60 доларів до 47,6 доларів за барель, або ж – на 12 %. Шампань наголосив, що санкції проти РФ будуть залишатися й надалі.

«Це уточнення цінової стелі відображає ринкові реалії, але також надсилає чіткий сигнал: наші санкції залишатимуться жорсткими, направленими й ефективними та діятимуть стільки, скільки буде необхідно,» – наголосив міністр.

Європа і США посилять санкції проти РФ, якщо та відмовиться від мирних переговорів, – Макрон ([РБК Україна](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Європа і США домовилися посилити санкції проти Росії, якщо Москва й надалі відмовлятиметься від переговорів про завершення війни проти України.

Макрон розповів, що Європа і США закликають до зустрічі України і Росії на рівні лідерів.

«Якщо Росія продовжить відмовлятися від конкретних мирних переговорів – а саме такого висновку можна дійти з огляду на її вибір і повторювані дії від березня минулого року, – тоді ми запровадимо додаткові санкції спільно зі Сполученими Штатами Америки і дамо чітку відповідь на це небажання рухатися вперед», – заявив Макрон.

Він зазначив, що мета країн Заходу, щоб Україна була відновлена у своїх правах, щоб агресія не була винагороджена і щоб порушення міжнародного права не могло бути закріплене в жодній формі. Президент уточнив, що йдеться про дотримання міжнародного права, про безпеку України, а також про безпеку Європи.

Сенат Чехії ухвалив резолюцію щодо насильницької асиміляції українців на тимчасово окупованих територіях ([Цензор.НЕТ](#)).

Сенат Чеської Республіки ухвалив резолюцію щодо систематичних злочинів російських окупаційних сил проти українського населення на тимчасово окупованих територіях України, включно з примусовою

паспортизацією та русифікацією, спрямованими на насильницьку асиміляцію українців. Про це йдеться в резолюції, опублікованій на сайті Сенату Чехії.

У резолюції Комітет з питань закордонних справ, оборони та безпеки Сенату Чехії засуджує злочинні дії Російської Федерації проти українського населення на тимчасово окупованих територіях. Зокрема, йдеться про незаконні затримання, тортури, насильницькі зникнення та викрадення людей, примусову паспортизацію та русифікацію, що мають на меті підрив української ідентичності та придушення будь-якого спротиву.

У документі виділено такі злочини Російської Федерації:

- масові депортації українців, включно з дітьми, із одночасним завезенням населення з Росії;
- знищення культурної спадщини та архівів як елемент системної політики винищення української культури;
- зміну освітніх програм на окупованих територіях із нав'язуванням російського бачення історії та вихованням дітей у дусі мілітаризованого патріотизму;
- примусову асиміляцію дорослих, включно з русифікацією імен і прізвищ, відмовою від українського громадянства та загрозою мобілізації до російської армії проти власної держави.

Сенат Чехії наголошує, що ці дії Росії є грубими порушеннями міжнародного гуманітарного права та можуть кваліфікуватися як воєнні злочини, злочини проти людяності й навіть геноцид.

Трамп наполягає, щоб Європа припинила купувати російську нафту ([Укрінформ](#)).

Президент США Дональд Трамп заявив європейським лідерам, що Європа повинна припинити купувати російську нафту, яка допомагає Москві фінансувати війну проти України.

«Президент Трамп наголосив, що Європа повинна припинити купувати російську нафту, яка фінансує війну, оскільки Росія отримала 1,1 мільярда євро від продажу палива з ЄС за один рік», – зазначається в повідомленні.

Крім того, за словами американського чиновника, глава Білого дому наголосив, що європейські лідери «повинні чинити економічний тиск на Китай за фінансування воєнних зусиль Росії».

Зауважується також, що президент Трамп приєднався до закликів країн «Коаліції охочих», очолюваної президентом Франції Еммануелем Макроном, які зустрічалися, щоб обговорити шляхи допомоги Україні відбити агресію російських загарбників.

Президент Генасамблеї ООН закликав до негайного виведення російських військ з України ([Укрінформ](#)).

Президент Генеральної Асамблеї ООН Філемон Янг відкриваючи дебати щодо ситуації на тимчасово окупованих територіях України заявив, що міжнародна спільнота не може миритися з російськими атаками на

Україну та зростанням кількості жертв серед цивільних, і вкотре закликав до виведення військ РФ з окупованих територій.

«Попри чіткі та недвозначні заклики міжнародної спільноти, зокрема й цієї високоповажної Генеральної Асамблеї, ми бачимо зростання кількості жертв серед цивільних, а також удари дронами та ракетами по містах і цивільній інфраструктурі. Тим часом гуманітарна криза залишається серйозною. Це неприйнятно», – заявив Янг.

Він нагадав, що з 2022 року Асамблея ухвалила вісім резолюцій, які підтвердили необхідність мирного врегулювання відповідно до Статуту ООН та норм міжнародного права.

«Я знову наголошую на вимозі Асамблеї щодо негайного, повного й безумовного виведення російських військ з території України та припинення атак на цивільних і цивільну інфраструктуру», – підкреслив він.

Президент Генасамблеї також відзначив роль дипломатичних зусиль. «Я вітаю останні дипломатичні зусилля Сполучених Штатів для сприяння діалогу та просуванню процесу, спрямованого на досягнення тривалого миру», – сказав він.

Гарантії безпеки для України: 26 країн пообіцяли бути присутніми «на землі, морі або в повітрі» ([Укрінформ](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що 26 країн-учасниць Коаліції охочих готові бути присутніми на землі, на морі або в повітрі, щоб гарантувати безпеку України.

«Сьогодні ми маємо 26 країн, які взяли на себе зобов'язання розгорнути війська в Україні як сили запевнення, або бути присутніми на землі, на морі чи в повітрі, щоб принести ці гарантії на українську територію», – наголосив Макрон.

Він додав, що метою цих сил є не ведення війни проти Росії, а гарантування миру і «надання чіткого стратегічного сигналу».

«Ці сили будуть розгорнуті в рамках режиму припинення вогню, не на лінії фронту, а в географічних районах, які наразі визначаються», – уточнив Президент Франції.

Водночас він відмовився надати деталі.

«Це наша лінія захисту і лінія захисту України. Ми не збираємося показувати наш план путінській Росії. Він є у наших начальників штабів, і вони готові», – запевнив Макрон.

За словами **Президента України Володимира Зеленського**, готовність 26 країн надати Україні гарантії безпеки – це перше конкретне рішення за тривалий час.

Зеленський зауважив, що серед гарантерів – Німеччина, Італія і Польща.

«Німеччина, Італія і Польща – безумовно, ці країни серед гарантерів безпеки для України. Поки що ми не будемо йти в деталі, що кожна з цих країн готова надати, хоча, підкреслюю, у нас є розуміння», – сказав він.

За словами Зеленського, партнери розуміють, якою має бути основа для гарантій безпеки, і базова рамка вже є. Він наголосив, що центральним елементом гарантій є українська армія.

За його словами, у межах міжнародних домовленостей Україна отримає дійсно працюючі гарантії безпеки.

«Ми дуже вдячні, що Америка підтримує і є частиною гарантій безпеки для України. В якому форматі – більш детально поки що не готовий казати. Хоча, знов-таки, елементи нам вже зрозумілі. Це важливий висновок від нашої зустрічі, на мій погляд. Багато речей стають зрозумілими. І дійсно, це дуже підтримує, що у наших військових, у нашого населення в Україні будуть реальні, діючі гарантії безпеки», – заявив Зеленський.

Британія запровадила нові санкції проти РФ за незаконну депортацію українських дітей ([Укрінформ](#)).

Уряд Великої Британії оголосив про введення нових санкцій проти 11 фізичних та юридичних осіб РФ через насильну депортацію українських дітей.

«Сьогодні Велика Британія ввела санкції проти осіб, відповідальних за жорстоку політику Росії щодо депортації, індоктринації та мілітаризації українських дітей. До них входять вісім фізичних осіб та три організації, пов'язані з російською державою», – йдеться у пресрелізі.

До списку санкцій, зокрема, потрапили Фонд Ахмата Кадірова (він був першим самопроголошеним президентом Чеченської Республіки та батьком нинішнього глави Чечні Рамзана Кадірова), який займається програмами перевиховання українських дітей та підлітків, та його глава Аймані Кадірова – мати Рамзана Кадірова.

Також санкції запровадили проти молодіжного «Руху перших» і організації «Волонтери перемоги».

Обмеження з боку Британії також діятимуть проти заступниці прем'єр-міністра Татарстану Лейли Фазлеєвої, міністра у справах молоді Татарстану Ріната Садикова, командира полку чеченського спецназу Заміда Чалаєва та керівника Федерального підліткового центру Валерія Майорова.

Це оголошення британського уряду з'явилося на тлі того, що дані військової розвідки свідчать про те, що «Росія проводить тривалу політику русифікації на незаконно тимчасово окупованих територіях України, прагнучи викоринити українську культурну ідентичність та державність».

За даними ООН, РФ запровадила російську навчальну програму в школах на тимчасово окупованих територіях та впровадила навчання, яке готує дітей до російської військової служби.

Наразі понад 19,5 тис. українських дітей були примусово переміщені або депортовані російською владою до Росії та тимчасово окупованих територій України. З них приблизно шість тисяч українських дітей були переміщені до мережі таборів перевиховання.

Глава МЗС Британії Девід Леммі:

Політика Кремля щодо депортації, індоктринації та мілітаризації українських дітей є огидною і демонструє всю глибину аморальності, до якої готовий опуститися президент Путін, аби знищити українську мову, культуру та ідентичність. Викрадення дітей з їхніх домівок і спроби примусово знищити їхню спадщину та виховання за допомогою брехні та дезінформації є неприпустимим. Жодна дитина не повинна ставати заручником війни, і саме тому ми притягуємо винних до відповідальності.

ЄС має бути учасником мирних перемовин, – канцлер Австрії Штокер ([Цензор.НЕТ](#)).

Канцлер Австрії Крістіан Штокер заявив, що Євросоюз має продовжувати тиск на Росію та стати учасником мирних переговорів щодо України.

«Позиція Австрії – це чітка солідарність (з Україною. – Ред.), і те саме стосується всіх інших держав-членів ЄС. Нашим пріоритетом має бути припинення вбивств і бойових дій в Україні», – наголосив він.

Канцлер висловив переконання, що війна «починається на полі бою, але закінчується за столом переговорів».

«Тому дуже шкода, що вбивства та бойові дії не припинилися, і, на жаль, ми не змогли вступити у мирні переговори для досягнення сталого та довгострокового миру. Нещодавно ми побачили, що Путін, здається, не зацікавлений у жодних серйозних мирних перемовинах.

Ми знаємо, що агресія Росії проти України триває, і кількість загиблих говорить сама за себе. Це означає, що Європейський Союз повинен продовжувати тиск, щоб припинити вбивства та вступити у серйозні мирні переговори», – додав Штокер.

Австралія вводить санкції проти 14 росіян, наближених до Путіна та Кремля ([РБК Україна](#)).

Австралія запровадила нові санкції проти 14 росіян, які причетні до обмеження політичних свобод у РФ та незаконного вторгнення в Україну.

3 вересня, Міністерство закордонних справ Австралії повідомило про введення «додаткових цільових фінансових санкцій» та заборони на в'їзд проти 14 осіб.

Уряд Австралії уточнив, що під санкції потрапили ті, хто може бути причетним до смерті російського опозиціонера Олексія Навального, і хто підтримував незаконне вторгнення в Україну.

Обмеження включають фінансові заходи та заборону в'їзду на територію країни.

За даними російських медіа, у перелік увійшли:

- мільярдер і близький друг Путіна Ільгам Рагімов;
- олігарх, співзасновник Уральської гірничо-металургійної компанії Андрій Козицин;
- син експрезидента Татарстану Радик Шаймієв;

- заступник мера Москви Максим Ліксутов;
- колишня перша заступниця голови Центробанку Росії Ксенія Юдаєва;
- заступник голови МНС Росії, експрокурор Москви Денис Попов;
- колишній віцепрем'єр Росії Юрій Борисов;
- кремлівська медіаменеджерка Крістіна Потупчик.

Прем'єр Естонії запевнив, що Нордично-Балтійська вісімка єдина з Україною ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Естонії Крістен Міхал заявив, що **президента Володимира Зеленського** зустріли у Копенгагені друзі свободи, NB8 єдина з Україною, тоді як російський лідер Володимир Путін – поруч зі своїми авторитарними приятелями на параді у китайському Пекіні.

«Поки Путін збирається зі своїми авторитарними приятелями для демонстрації військової могутності, Зеленського зустрічають у Копенгагені справжні друзі свободи», – написав він.

Міхал запевнив, що Нордично-Балтійська вісімка єдина з Україною.

Нордично-Балтійська вісімка (NB8) – формат регіонального співробітництва, який включає Данію, Естонію, Фінляндію, Ісландію, Латвію, Литву, Норвегію та Швецію.

Британія підтримала план Трампа щодо України: як це вплине на мирні переговори ([РБК Україна](#)).

Міністр оборони Великої Британії Джон Хілі заявив, що Велика Британія підтримує прагнення **президента США Дональда Трампа** покласти край війні в Україні та зробити гарантії безпеки для європейських союзників «дуже надійними».

За його словами, Британія вітає прагнення Трампа завершити «цю жахливу війну» та активно працювати над гарантіями безпеки для союзників України.

За словами міністра, формат можливої коаліції добровольців залежатиме від умов угоди, а деталі свідомо не розкривають, щоб «не робити росіян мудрішими» і не посилювати позиції російського диктатора Володимира Путіна у майбутніх переговорах.

Ірландія готова зробити свій внесок у гарантування безпеки України ([Цензор.НЕТ](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів розмову із **прем'єр-міністром Ірландії Мікхолом Мартіном**.

«Обговорили роботу над гарантіями безпеки. Для нас дуже важлива залученість усіх партнерів. Ірландія готова зробити свій внесок у гарантування безпеки. Ми також однаково бачимо необхідність посилення тиску на Росію, зокрема й через запровадження вторинних санкцій.

Треба зробити все можливе, щоб у Москві нарешті відчули, що ця війна є для них справді дорогою», – зазначив Зеленський.

Науседа: Вступ України до ЄС має бути частиною гарантій безпеки (Укрінформ).

Президент Литви Гітанас Науседа заявив, що вступ України до Європейського Союзу є як стратегічною необхідністю, так і моральним обов'язком, а також частиною майбутніх гарантій безпеки країни.

«Вступ України до Європейського Союзу є як стратегічною необхідністю, так і моральним обов'язком. Членство в ЄС також є гарантією безпеки для України. 2030 рік має стати ціллю для оформлення членства України», – сказав президент.

«Гарантії безпеки мають бути надійними: сильна українська армія в поєднанні зі значною європейською та трансатлантичною присутністю», – зазначив він, додавши, що Литва готова зробити свій внесок.

Він вважає, що тим часом військову допомогу Україні необхідно збільшити, а санкції проти Росії – посилити.

«19-й пакет санкцій має бути спрямований на такі ключові сфери, як «Росатом», нафта і газ, банки та тіньовий флот. (...) Литва налаштована вимагати використання заморожених активів. Використання прибутків з них було гарною ідеєю, але цього недостатньо. Йдеться про катастрофічні втрати, за які несе відповідальність Росія. Людські життя, інфраструктура, будівлі, транспортна інфраструктура... Росія як країна, відповідальна за цю війну, повинна заплатити, тому ми будемо послідовно намагатися переконати деякі скептично налаштовані країни, які все ще вагаються щодо використання заморожених активів, і сподіваємося, що зрештою ми отримаємо результат», – сказав Науседа.

Кілька країн готові стати майданчиком для переговорів про закінчення війни (Укрінформ).

Туреччина, ОАЕ, Саудівська Аравія, Катар та Швейцарія готові стати майданчиком для переговорів про закінчення війни.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні був в мене на доповіді Рустем Умеров. Він повернувся після зустрічі в Туреччині, в Еміратах. Також були зустрічі в Саудівській Аравії та в Катарі. Ми працюємо зі Швейцарією також. Кожна з цих країн готова бути майданчиком для переговорів про закінчення війни. Я дякую їм за це.

Моді у Китаї закликав Путіна припинити війну в Україні (Укрінформ).

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді під час зустрічі з Володимиром Путіним на полях саміту Шанхайської організації співробітництва (ШОС) в Китаї закликав російського диктатора до якнайшвидшого завершення війни в Україні.

«Обидва лідери обговорили регіональні та глобальні питання, включаючи останні події щодо України. Прем'єр-міністр підтвердив свою

підтримку нещодавніх ініціатив щодо врегулювання конфлікту в Україні та закликав до якнайшвидшого його припинення і встановлення стійкого миру», – зазначає МЗС Індії.

Ірландія закрила низку компаній, які залучали мільярди для російських банків – розвідка ([Укрінформ](#)).

В Ірландії примусово ліквідували низку компаній, які раніше залучали мільярди доларів для російських банків і державних корпорацій.

Як зазначається, підставою стало те, що після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну місцеві управлінці масово вийшли з рад директорів, у результаті чого компанії залишилися без керівництва.

Ідеться, зокрема, про такі закриті структури:

VTB Eurasia, яка розмістила облігації на 2,25 млрд доларів для російського державного банку ВТБ;

Transregional Capital, яка кредитувала приватний російський банк Транскапіталбанк, внесений до санкційного списку OFAC;

Sovcom Capital – емітент облігацій російського Совкомбанку на 600 млн доларів;

OIM ABS – дочірня структура російської електронної платіжної системи Qiwi Bank.

Закриття торкнулося також інфраструктурних гігантів, зокрема компанії RZD Capital, створеної для фінансування акціонерного товариства «Російські залізниці» («РЖД»), яка розмістила папери на 6,7 млрд доларів. Без ірландської «дочки» залишився також російський державний інвестиційний банк «ВЕБ»: його VEB Finance залучила 30 млрд доларів через облігації.

Україна має стати членом ЄС до 1 січня 2030 року – МЗС Литви ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Литви Кястутіс Будрис вважає, що кінцевий термін для вступу України в Європейський Союз має бути встановлений на 1 січня 2030 року, а переговори кластери потрібно відкрити якнайшвидше.

«Ми маємо підтримувати Україну у питанні територіальній цілісності. Ніхто не має права ставити це під сумнів. Це принципово обґрунтовано міжнародним правом. Ми ніколи не визнаємо ані де-юре, ані де-факто окупацію території України, і Україну не можна залишати на самоті», – вважає міністр.

«Членство в Європейському Союзі – одна з гарантій для України. І ми повинні рухатися швидко. Я дуже оптимістично налаштований і очікую, що дуже скоро відкриємо Кластер 1 (переговорів про вступ – ред.), а потім і усі інші кластери під час головування Данії», – наголосив міністр.

«Ми не можемо гаяти час. Кінцевий термін для нас має бути 1 січня 2030 року, щоб Україна стала повноправним членом Європейського Союзу», – підсумував міністр.

Росія не повинна отримати заморожені активи назад без виплат репарацій Україні – Каллас ([Укрінформ](#)).

Верховна представниця ЄС із зовнішніх відносин і політики безпеки Кая Каллас заявила, що навіть у разі припинення вогню Росія не повинна отримати шанс повернути собі заморожені в ЄС активи до того, як виплатить Україні репарації.

Вона повідомила, що серед тем обговорень на неформальній зустрічі міністрів закордонних справ буде російська війна проти України і збільшення підтримки України, а також використання заморожених активів РФ в інтересах України.

«Нам треба глибоко зануритися в тему заморожених активів. Є за і проти. Є певні чутливі моменти, але треба аргументовано обговорити можливі ризики. Звичайно, має бути стратегія виходу із кризи, але ми навіть не можемо уявити, що у випадку припинення вогню ці активи повернуть Росії без того, щоб вона виплатила репарації», – заявила Каллас.

Щодо російської агресії, що триває, верховна представниця додала, що, незважаючи на активні дипломатичні зусилля щодо організації перемовин між Україною та РФ на найвищому рівні, Росія показує, що «не хоче миру».

Німеччина і Франція наполягають на вторинних санкціях щодо РФ ([Укрінформ](#)).

Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц і президент Франції Еммануель Макрон закликали до запровадження вторинних санкцій, спрямованих на підлив російської воєнної машини, щоб посилити тиск на Москву.

У спільній заяві за результатами зустрічі членів урядів Німеччини та Франції зазначається, що з метою перешкодити можливостям Москви залучати кошти від продажу нафти дві найбільші економіки Європи наполягатимуть на заходах, спрямованих проти «компаній з третіх країн, які підтримують війну Росії».

«Ми маємо продовжувати чинити тиск з метою введення додаткових санкцій з нашого боку – і ми готові це зробити, – а також з боку США, щоб змусити Росію повернутися за стіл переговорів», – заявив Макрон на спільній з Мерцом пресконференції.

Литва закликає ЄС до рішучих дій – конфіскації активів РФ і санкцій для «Росатома» ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Литви Кястутіс Будрис заявив, що Литва вважає, що ЄС має розпочати активні дискусії щодо швидкої конфіскації заморожених в Європі російських активів. Країна пропонує

юридичні варіанти такого кроку і зауважує, що ЄС далеко не вичерпав можливості для розширення санкцій проти РФ.

«Литва пропонує швидко просунути із вилученням заморожених активів. Саме в цьому питанні ми застрягли надто довго. Ми повинні вирватися з глухого кута та рухатися вперед. Ми пропонуємо щонайменше кілька юридичних рішень щодо того, як це організувати, і ми розуміємо, що з цим пов'язані певні ризики. Ніхто їх не ігнорує, але ризиками потрібно керувати, а не уникати. Якщо ми цього не зробимо, не використаємо ці активи, не допоможемо Україні, ціна для нас буде набагато вищою», – сказав міністр.

Він зазначив, що Україні потрібно зміцнитися, відновлюватися, а потім відбудувати все зруйноване Росією.

Міністр окремо торкнувся питання нових потенційних цілей санкцій ЄС.

«Ми уникали дуже чутливих тем для Росії, а саме нафтогазових компаній. Перш за все, це «Лукойл», «Роснефть», «Газпром», «Новатек» та інші компанії. Поряд з цим, потрібно знизити граничну ціну на нафтопродукти. Нам все ще потрібно наполягати на тому, щоб вона стала нестерпною для Росії», – сказав Будрис.

«Всі нові контракти з «Росатомом» – їх ми повинні заборонити. Кожен контракт означає залежність від послуг і продуктів «Росатома» мінімум на 30 років», – підкреслив міністр.

Він також закликав розширити список підсанкційних суден російського тіньового флоту. На його думку, цілями можуть стати й інші сектори, як-от російські наукові дослідження, доступ до хмарних сервісів або деякі банки, які досі залишалися поза пакетами санкцій.

Військова допомога

Палата представників США ухвалила оборонний бюджет, для України – \$400 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Палата представників Конгресу США ухвалила законопроект, який визначає бюджет на оборонні потреби держави у 2026 році в розмірі \$892,6 мільярда. Для України передбачається \$400 млн.

Законодавці також передбачили у документі, що Пентагон має звітувати Конгресу, якщо адміністрація планує скасувати або призупинити військову допомогу Україні, схвалену Конгресом.

Таким чином Конгрес намагається відновити свої повноваження нагляду після того, як Міністерство оборони США влітку призупинило постачання допомоги Україні, не повідомивши про це законодавців.

Швеція виділяє Україні двадцятий пакет допомоги на \$836 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд Швеції 11 вересня, представив уже 20-й пакет допомоги Україні на суму 836 млн доларів США.

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон:

Сьогодні Швеція представила 20-й пакет підтримки України на суму 836 мільйонів доларів США. Він містить, серед іншого, 18 нових систем Archer, продовження довгострокової військової допомоги України від Швеції на 3,6 мільярда доларів щорічно у 2026–2027 роках та 900 мільйонів доларів щорічного фінансування цивільної сфери впродовж 2026–2028 років.

За словами Йонсона, Швеція закупить нові артилерійські системи Archer та 155-міліметрові снаряди на суму 327 млн дол.

«Таким чином, загальний арсенал Archer в Україні зросте до 44 систем. Коли я минулого місяця відвідав українську роту, яка використовує Archer, військові підтвердили її ефективність проти російських цілей», – зазначив міністр.

Урядовець додав, що у морській сфері Швеція закупить обладнання на суму 190 млн дол. Йдеться, зокрема, про мобільні берегові радіолокаційні системи, нові морські допоміжні судна з гранатометами та безпілотні системи.

«32 передані бойові катери 90-го класу отримають додаткові датчики, системи озброєння та радары», – додав він.

Глава Міноборони зазначив, що Збройні сили Швеції передадуть Україні обладнання на суму 12,7 мільярд дол. «Воно складається з 500 мотоциклів та допоміжного обладнання для авіабази, такого як вантажівки та трактори», – уточнив міністр.

Канада оголосила про новий пакет військової допомоги Україні на понад \$2 млрд ([Суспільне](#)).

Міністр національної оборони Девід МакГінті під час 30-го засідання Контактної групи з питань оборони України оголосив, що Канада надає новий пакет підтримки України на понад \$2 мільярди канадських доларів.

Новий пакет містить:

- \$835 млн – бронетехніка, медичне обладнання, запчастини, стрілецька зброя, боєприпаси, вибухівка, дрони та інше оснащення;
- \$680 млн (500 млн дол. США) – пакет техніки зі списку пріоритетів НАТО для посилення української ППО та інших оборонних потреб;
- \$220 млн – на дрони, протидронові системи та засоби РЕБ, зокрема у спільних проєктах українських і канадських компаній;
- \$165 млн – на підтримку коаліцій у межах Контактної групи;
- \$100 млн – на закупівлю боєприпасів через Чеську ініціативу.

МакГінті також підтвердив, що в Україну вже прямують вісім броньованих машин підтримки (ACSVs), а всі 50, обіцяні у 2023 році, будуть доставлені до кінця 2025-го.

Канада підкреслила, що й надалі працюватиме з союзниками для забезпечення України необхідною допомогою для захисту від російської агресії.

ЄС виділить 6 млрд євро на виробництво дронів для України (РБК Україна).

Європейський Союз виділить 6 млрд євро за рахунок заморожених російських активів і створить новий формат співпраці «Альянс дронів».

Глава Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми називаємо це «якісна військова перевага». Це підтримає інвестиції в можливості українських збройних сил.

За словами голови Єврокомісії, до початку повномасштабної війни Україна не мала дронів. Сьогодні ж саме їхнє використання забезпечує понад дві третини втрат російської техніки.

«Це не тільки перевага на полі бою. Це нагадування про силу людської винахідливості в наших відкритих суспільствах», – сказала фон дер Ляєн.

Водночас Росія активно нарощує виробництво безпілотників, використовуючи іранські розробки Shahed. Фон дер Ляєн підкреслила, що Москва робить ставку на масове промислове виробництво.

«В одну ніч Росія відправила 800 дронів проти України. Винахідливість допомогла Україні відкрити двері для своєї оборони. Але промислова міць може загрожувати зачинити їх», – попередила глава Єврокомісії.

За словами фон дер Ляєн, саме тому Європа повинна використовувати свою промислову силу для підтримки України. «Ми можемо допомогти перетворити українську винахідливість на військову перевагу та спільну індустріалізацію», – зазначила вона.

Вона оголосила, що Євросоюз виділить 6 млрд євро в рахунок кредитної програми ERA і запустить «Альянс дронів».

«Україна має винахідливість. Зараз їй потрібен масштаб. І разом ми можемо це забезпечити, щоб Україна зберегла свою перевагу, а Європа посилила себе», – наголосила Урсула фон дер Ляєн.

Німеччина передає дві повні системи Patriot, перші пускові вже в Україні – Пісторіус (Укрінформ).

Німеччина передає Україні 2 повні системи Patriot, перші пускові установки вже доставлені в Україну.

Міністр оборони ФРН Борис Пісторіус:

Окрім постійного постачання систем озброєнь та боєприпасів, Німеччина наразі передає Україні 2 повні системи Patriot. Перші пускові установки вже доставлені в Україну.

Він подякував норвезьким партнерам, які покрили половину вартості двох систем.

Британія профінансує виробництво тисячі дронів великої дальності для України, – Гілі ([РБК Україна](#)).

Міністр оборони Британії Джон Гілі заявив, що Велика Британія протягом року фінансуватиме виробництво тисячі дронів великої дальності для українських військових.

За його словами, дрони виготовлятимуть у Британії, а потім передадуть Україні.

«Протягом наступних 12 місяців Велика Британія фінансуватиме тисячі дронів-камікадзе великої дальності, які ми виготовимо в Британії та поставимо в Україну», – сказав Гілі.

Rheinmetall поставить Україні мобільну антидронову систему ([Суспільне](#)).

Генеральний директор німецької збройової компанії Rheinmetall Армін Паппергер заявив, що Німецький оборонний концерн Rheinmetall виробляє для України мобільну антидронову систему Skyranger. Перша поставка очікується вже у 2025 році.

За його словами антидронові системи Skyranger можна встановлювати на танки Leopard.

Кожна з цих систем може охоплювати площу чотири на чотири кілометри, забезпечуючи повну бездронову роботу. Це означає, що всі дрони будуть уражені», – сказав Армін Паппергер.

Латвія виділяє 5 млн євро на підтримку ЗСУ: деталі ініціативи PURL ([РБК Україна](#)).

Кабінет міністрів Латвії 9 вересня ухвалив рішення про фінансування ініціативи PURL (Prioritized Ukraine Requirement List), розробленої НАТО і США для надання допомоги Україні у сфері безпеки та оборони.

Уряд Латвії виділить на підтримку України 2025 року 5 млн євро: 3 млн буде профінансовано з бюджету Міністерства оборони, а 2 млн євро – з бюджету Міністерства закордонних справ. Ці кошти підуть на придбання американського озброєння та обладнання, яке вже продемонструвало ефективність на фронті.

Міністр оборони Андріс Спрудс зазначив, що підтримка України – це ключовий інструмент для зміцнення її обороноздатності, захисту суверенітету і територіальної цілісності, а також для протидії російській агресії.

Він наголосив, що ініціатива PURL дає змогу Україні отримувати критично важливе озброєння, що забезпечує утримання лінії фронту, проведення контрнаступів і підвищення бойових можливостей у вирішальні моменти.

Міністр закордонних справ Байба Браже додала, що участь Латвії в PURL є як політичним, так і практичним сигналом готовності країни разом із союзниками НАТО забезпечувати пріоритетні потреби української армії та

зміцнювати колективну безпеку Європи. Вона підкреслила, що фінансова підтримка відображає солідарність Латвії та її прагнення захищати міжнародний порядок від загроз з боку Росії.

З Норвегії відправили конвой позашляховиків для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

З норвезької столиці Осло відправився конвой із 17 позашляховиків, призначених для українських військових.

За організацію збору коштів, пошук автомобілів та водіїв, що доставлять їх в Україну, відповідала організація Ukrainian Freedom Convoys. Від початку повномасштабного вторгнення Росії ця ініціатива вже передала ЗСУ 350 автомобілів.

Посольство України висловило подяку всім норвезьким благодійним організаціям та громадянам, які продовжують підтримувати Україну в її боротьбі за власну та європейську безпеку.

Учасники «Коаліції охочих» готові постачати Україні ракети далекого радіуса дії, – Стармер ([УНІАН](#)).

Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер заявив, що учасники «Коаліції охочих» повідомили про готовність постачати Україні ракети далекого радіуса дії.

Політик попередив, що російському диктатору Володимиру Путіну не можна довіряти і що президент РФ навмисно затягує мирні перемовини, завдаючи ударів по Україні.

«Це ще раз підкреслили безрозбірливі атаки в Києві минулого тижня, які завдали значної шкоди будівлям Британської ради та делегації ЄС. Прем'єр-міністр наголосив, що група має непорушну обіцянку Україні, підтриману президентом Трампом, і що зараз очевидно, що їм потрібно піти ще далі, щоб чинити тиск на Путіна з метою припинення військових дій», – наголосив представник Даунінг-стріт, цитуючи слова британського лідера.

Тому Стармер привітав нові заяви деяких союзників України про постачання Києву ракет великої дальності.

Чехія поставить Україні 1,5 млн боєприпасів і продовжить навчання пілотів, – Фіала ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала заявив, що Чехія передасть Україні щонайменше 1,5 мільйона великокаліберних боєприпасів і продовжить навчання українських пілотів на сучасних винищувачах F-16.

За його словами, поставки боєприпасів відбудуться до кінця року, аналогічно минулорічним обсягам, а в наступному році Чехія планує перевищити цю цифру.

«Ми також продовжуємо навчати українських солдатів та пілотів на симуляторах F-16», – зазначив Фіала.

Крім того, наступного року витрати на оборону країни досягнуть 2,35 % ВВП, а уряд схвалив закупівлю танків Leopard 2A8 та сучасних винищувачів.

У Латвії зібрали 240 тисяч євро на допомогу ЗСУ ([Укрінформ](#)).

У Латвії завершилась акція зі збору пожертв «У думках і справах з Україною!», під час якої жителі країни зібрали понад 240 тисяч євро на підтримку українських військових. Захід, приурочений до Дня Незалежності України, тривав з 18 серпня до 3 вересня.

Акцію організували Латвійське суспільне ЗМІ (LSM) спільно з благодійною організацією Ziedot.lv. Зібрані кошти будуть повністю спрямовані на закупівлю необхідного обладнання та припасів для українських солдатів, включаючи прилади нічного бачення, одяг і харчові продукти латвійського виробництва. Таким чином, ця ініціатива також підтримала місцевих виробників.

Керівниця Ziedot.lv Рута Діманта зазначила, що пожертвувані гроші перетворюються на реальну допомогу українським солдатам.

Перші партії товарів, придбаних за ці кошти, можуть потрапити в Україну вже наприкінці вересня.

Організатори висловили подяку кожному, хто долучився до збору, та нагадали, що пожертви на підтримку України можна зробити на сайті Ziedot.lv або через платформу Stopify. Загалом, LSM та Ziedot.lv з початку повномасштабного вторгнення зібрали понад 2 мільйони євро для допомоги українцям.

Британія спрямувала на допомогу Україні \$1,3 мільярда доходів від активів РФ ([Укрінформ](#)).

Британія надала Україні військову допомогу на понад 1,3 млрд доларів (1 мільярд фунтів стерлінгів), оплачену доходами від заморожених російських активів.

Міністр оборони Джон Гілі повідомив, що кошти, отримані від заморожених російських активів, були використані для оплати зброї та військової допомоги, що дозволило поставити сотні тисяч артилерійських боеприпасів, сотні ракет протиповітряної оборони, запасні частини, укласти нові контракти на технічне обслуговування і ремонт обладнання та транспортних засобів.

Гілі додав, що Велика Британія переглядає рівень готовності своїх збройних сил та прискорює фінансування, щоб бути готовою до будь-якого розгортання сил в Україні.

За останні 50 днів Велика Британія надала Україні таку допомогу: 4,7 млн патронів до стрілецької зброї, 60 тис. артилерійських снарядів, ракет і ракетних снарядів, понад 2500 безпілотників, понад 200 систем радіоелектронної боротьби, 100 одиниць легкої зброї, 30 транспортних засобів, додаткове обладнання для протидії безпілотникам і ППО.

«Велика Британія залишається відданою забезпеченню справедливого і тривалого миру в Україні, виділивши цього року 4,5 млрд фунтів стерлінгів на військову підтримку України», – зазначається в повідомленні.

Фонд PURL для закупівлі Україні зброї вже поповнений на понад \$2 мільярди ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський заявив, що фонд програми НАТО PURL, з коштів якого Україна купує зброю у США, вже поповнено на понад 2 млрд доларів.

«Ми маємо вже понад 2 млрд доларів (у фонді програми PURL – ред.) на закупівлю озброєння у Сполучених Штатах. Ми розраховуємо також на продовження цієї ініціативи. Це перша програма, яка запрацювала після відновлення військової допомоги від Сполучених Штатів», – розповів Зеленський.

Португалія бере активну участь у Коаліції охочих з моменту її створення – посол України ([Укрінформ](#)).

Португалія бере участь у всіх ключових коаліціях з підтримки України, зокрема в Коаліції охочих з моменту її створення, а надана нашій країні допомога майже вдвічі перевищує зобов'язання за безпековою угодою.

Посол України в Португалії Марина Михайленко:

Португалія від початку повномасштабного вторгнення підтримує Україну, бере участь у різних коаліціях – з розмінування, в авіаційній, морській, дронівій, бронетанковій. І коли було анонсовано створення Коаліції охочих, Португалія зголосилася взяти в ній участь. Вона бере участь у всіх зустрічах Коаліції онлайн або фізично.

Вона також зазначила, що наразі триває обговорення мандату і можливостей розгортання миротворчого контингенту на території України.

«З самого початку Португалія наголосила, що в разі досягнення такої домовленості вона готова надіслати свій контингент відповідно до власних військових спроможностей», – зазначила Михайленко.

Коментуючи надану Португалією Україні допомогу, посол нагадала, що підписана у 2024 році безпекова угода передбачала виділення 126 млн євро на рік, однак того ж року Португалія перевищила цю суму і спрямувала на допомогу Україні 226 млн євро.

«У цьому році ця сума становитиме 221 млн євро, з них 205 млн буде на військову допомогу Україні», – поінформувала Михайленко.

Естонія долучиться до ініціативи закупівлі у США зброї для України ([Укрінформ](#)).

Естонія візьме участь у закупівлі зброї американського виробництва для України в рамках ініціативи PURL та готова відправити військовий контингент в Україну в разі погодження такого кроку Коаліцією охочих.

Президент Естонії Алар Каріс:

Ініціатива США-НАТО щодо озброєння PURL є чудовою в цьому напрямку. Я хочу сьогодні наголосити, що Естонія повністю підтримує цю ініціативу. І ми з радістю візьмемо участь у цих зусиллях. Естонія продовжуватиме підтримувати Україну, захищаючи її свободу.

Він додав, що лише цього року Естонія витратила 0,3 відсотка свого ВВП на пряму військову підтримку України, і зазначив, що оборонна промисловість країни все більше співпрацює з українською оборонною промисловістю.

Президент наголосив, що Україна заслуговує на закінчення війни, але Естонія знає з власної історії, що лише «добре гарантований мир може бути міцним і тривалим».

«Естонський уряд готовий надіслати війська в рамках Коаліції охочих, щоб гарантувати та забезпечити мир в Україні. Ми продовжуємо брати участь у цьому плануванні», – сказав він.

Люксембург долучиться до ініціативи закупівлі у США зброї для України ([Укрінформ](#)).

Люксембург планує долучитися до ініціативи НАТО PURL щодо придбання озброєння у США для подальшої передачі Україні.

Прем'єр-міністр Люксембургу Люк Фріден:

Ми профінансуємо пакет уже доступного озброєння, здебільшого виробництва США, для передачі Україні – разом з іншими країнами, які ми ще маємо визначити.

За словами Фрідена, кожен пакет PURL традиційно коштує 500 мільйонів доларів, тож маленькі держави мають знайти партнерів для спільної закупівлі.

Зі свого боку **генсек НАТО Марк Рютте** нагадав, що протягом кількох тижнів країни НАТО вже зібрали 2 млрд дол. на закупівлю «критично важливої летальної, іноді більше оборонної зброї» для України в межах ініціативи PURL. До пакетів, зокрема, входили протиповітряні можливості та боеприпаси.

США схвалили продаж Україні системи Patriot та обладнання на \$179 млн ([УНІАН](#)).

Державний департамент США дав «зелене світло» на можливий продаж Україні системи протиповітряної оборони Patriot та супутнього обладнання загальною орієнтовною вартістю \$179,1 млн.

До пакета входять:

- засекречені та незасекречені запасні частини;
- технічна підтримка та навчання;
- програмне забезпечення та його оновлення;
- комплекти модифікацій, випробувальне обладнання, засоби зв'язку та аксесуари;
- інженерна й логістична допомога;

Програма польового спостереження та Програма міжнародних інженерних послуг.

У Держдепі підкреслили, що цей крок посилить здатність України протистояти поточним і майбутнім загрозам, а також забезпечить її більш потужною системою ППО для місій самозахисту та підтримки регіональної безпеки.

Третину зброї від ЄС, яку використовують ЗСУ, забезпечила Болгарія – президентка ЄК ([Суспільне](#)).

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн заявила, що Болгарія активно сприяє обороні та безпеці як України, так і Європи, і третина зброї, яку з початку повномасштабного вторгнення використовують Україна, походить з Болгарії.

Під час візиту на Вазовський машинобудівний завод вона відзначила болгарську оборонну промисловість, яка «є джерелом національної та європейської гордості».

«Болгарія має надзвичайно сильні традиції в оборонній промисловості... Тут ви виробляєте великі кількості боєприпасів і вибухових речовин, які підтримують Україну та її боротьбу за свободу. З початку війни третина зброї, яку використовує Україна, походить з Болгарії», – підкреслила вона.

Франція та Німеччина посилять ППО України ([Укрінформ](#)).

Франція та Німеччина нададуть Україні більше засобів протиповітряної оборони у відповідь на масовані російські авіаудари, зокрема атаку на Київ 28 серпня.

29 серпня, **президент Франції Еммануель Макрон** прийняв у Тулоні (Франція) **канцлера Німеччини Фрідріха Мерца**. Лідери провели франко-німецьку раду з питань оборони та безпеки, за підсумками якої зробили спільну заяву.

«Франція та Німеччина нададуть Україні додаткову протиповітряну оборону», – заявили вони у спільній заяві.

У документі зазначається, що обидві країни працюватимуть над зміцненням оборонної промисловості України та сприятимуть розвитку промислового співробітництва.

Підкреслюється, що «попри інтенсивні міжнародні дипломатичні зусилля, Росія не виявляє наміру припиняти свою агресивну війну проти України».

«Франція та Німеччина погоджуються, що фінансування короткострокової та довгострокової європейської військової підтримки України має бути збільшене, а сама Україна має брати активну участь у зміцненні Європейської оборонної технологічної і промислової бази (EDTIB). Ми рішуче підтримуємо мету швидкої інтеграції України до цієї бази», – йдеться у заяві.

Гуманітарна та фінансова допомога

Підготовка до зими: ЄС виділяє €40 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Єврокомісія виділяє додаткові 40 млн євро на гуманітарну допомогу для України, щоб допомогти їй пережити четверту зиму на тлі агресії РФ.

Зазначається, що партнери ЄС з гуманітарної допомоги нададуть матеріали для будівництва житла, відремонтують пошкоджені будинки та центри для переміщених осіб, поліпшать доступ до води, санітарії та опалення. Фінансування включатиме грошову допомогу, тверде паливо, опалювальні прилади та утеплювачі, а також пункти екстреного опалення. Також особлива увага буде приділена вразливим групам, таким як люди похилого віку, діти, особи з інвалідністю та переміщені сім'ї, які проживають у місцях спільного проживання.

У відомстві повідомили, що ЄС надав уже понад 156 000 тонн гуманітарної допомоги через свій механізм цивільного захисту. У відповідь на масштабне руйнування Росією енергетичної інфраструктури України ця допомога включає енергетичне обладнання, таке як 9342 генератори електроенергії, 6917 трансформаторів та мільйони енергозберігаючих світлодіодних лампочок.

Паралельно ЄС та держави-члени мобілізували понад 4,2 млрд євро гуманітарної допомоги для України та сусідніх країн. ЄС також координував медичну евакуацію понад 4500 пацієнтів з України до лікарень у 22 європейських країнах для лікування.

Британія виділить 142 млн фунтів на допомогу Україні у зимовий період ([Європейська правда](#)).

Міністерка закордонних справ Британії Іветт Купер, яка відвідує Україну з першим візитом на посаді, оголосила про виділення Британією 142 мільйонів фунтів стерлінгів на підтримку України протягом зими і в наступному році.

100 мільйонів фунтів стерлінгів будуть спрямовані на гуманітарну допомогу цивільному населенню у прифронтових громадах, захист найбільш вразливих верств населення та надання екстреної підтримки тим, хто постраждав від триваючих російських атак. Це включатиме ремонт критично важливих систем водо- та теплопостачання, підтримку засобів до існування та робочих місць, а також зміцнення стійкості України в умовах четвертої зими незаконної війни Росії.

42 мільйони фунтів стерлінгів допоможуть провести життєво важливі ремонтні роботи в мережі електропередачі та створити критично важливий захист для газової та енергетичної інфраструктури з настанням зими.

«Завдяки нашій постійній військовій підтримці, життєво важливому фінансуванню, оголошеному сьогодні, 100-річному партнерству між Великою Британією та Україною та нашому постійному керівництву «коаліцією рішучих», ми будемо поруч з Україною для досягнення справедливого і тривалого миру, а також у дружбі на довгі роки», – заявила Купер.

«Обстріли Путіним мирного населення України, затягування мирних переговорів за міжнародної підтримки та його кричуща зневага до людського життя мають припинитися», – додала вона.

Данія запускає новий проєкт підтримки України на €375 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Данії Ларс Льокке Расмуссен оголосив про запуск нового проєкту для підтримки стійкості України Ukraine Transition Programme на 375 мільйонів євро.

«Сьогодні ми представляємо цю нову програму, яка насправді є найбільшою та найамбітнішою програмою для країни в історії данської підтримки розвитку. Її бюджет становить 375 мільйонів євро. Мета цієї програми дуже чітка: посилити стійкість та здатність України задовольняти нагальні базові потреби свого населення, підтримати "зелений" перехід та покращити рамкові умови для розвитку приватного сектору, а також сприяти демократичним та інституційним реформам, необхідним для вступу до ЄС, що є пріоритетом під час головування Данії», – сказав Расмуссен.

Google надасть \$1,5 мільйона для підтримки української освітньої екосистеми «Мрія» ([Укрінформ](#)).

Компанія Google 11 вересня, оголосила про надання фінансування в розмірі 1,5 млн доларів для підтримки українського проєкту «Мрія» – державної освітньої екосистеми для педагогів, дітей та їхніх батьків.

«Мрія» – ініціатива Президента України Володимира Зеленського, яку реалізують Міністерство цифрової трансформації та Міністерство освіти і науки разом із Програмою EGAP, що виконується Фондом Східна Європа за підтримки Швейцарії.

«Головна мета «Мрії» – подолання викликів, що постали перед українською освітою під час війни. Ця перша в країні державна інтегрована освітня платформа перетворює шкільне життя на ефективну та доступну цифрову систему для всіх учасників процесу», – ідеться у повідомленні.

В Google зауважили, що фінансування допоможе команді «Мрії» під час загальнонаціонального впровадження екосистеми в школах, пілотного впровадження в дитячих садках та залучення нових користувачів.

Директор Google.org Europe Роуен Барнетт:

У Google ми віримо, що освіта є фундаментом для побудови успішного майбутнього, і платформа «Мрія» — яскравий приклад цього бачення. Наша підтримка допоможе команді «Мрії» розширити свою діяльність, інтегрувати

передові інструменти ШІ для персоналізації навчання та розширити можливості українських учнів, вчителів і батьків. Ця підтримка є свідченням нашої спільної місії – використовувати технології, щоб відкривати нові можливості для кожного.

Підтримка з боку Google буде реалізована, зокрема, завдяки партнерству з Фондом Східна Європа, який виступає ключовим посередником у впровадженні ініціатив та програм, спрямованих на розвиток «Мрії».

Внески Нідерландів до Фонду підтримки енергетики України вже сягають €65 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Міністерка енергетики України Світлана Гринчук провела зустріч із делегацією Нідерландів на чолі із заступницею міністра з міжнародної співпраці Нідерландів Паскаль Хротенхайс та послом Королівства Нідерланди в Україні Алле Доргаут.

Під час зустрічі сторони обговорили обстріли Російською Федерацією об'єктів української енергетики та допомогу, яку можуть надати Нідерланди для забезпечення України резервним обладнанням та необхідними матеріалами для швидких ремонтів і відновлення, а отже, успішного проходження опалювального сезону.

Зазначається, що внески Нідерландів до Фонду підтримки енергетики України вже сягають 65 млн євро.

У країнах ЄС збільшилася кількість українців із тимчасовим захистом – Євростат ([Укрінформ](#)).

Статус тимчасового захисту в країнах ЄС, станом на 31 липня, мають понад 4,34 млн осіб, які залишили Україну внаслідок повномасштабного вторгнення Росії.

Такі дані оприлюднив 10 вересня Євростат.

Серед країн ЄС найбільше отримувачів статусу тимчасового захисту з України прийняли Німеччина (1 203 715 осіб; 27,7 % від загальної кількості), Польща (993 665; 22,9 %) та Чехія (380 680; 8,8 %).

Порівняно з кінцем червня 2025 року, загальна кількість осіб з тимчасовим захистом на кінець липня 2025 року в ЄС зросла на 28 695 (+0,7 %) і склала 4 340 665.

Кількість осіб, які перебувають під тимчасовим захистом, зросла в 24 країнах ЄС, причому найбільше абсолютне зростання спостерігалось в Німеччині (+7 070; +0,6 %), Румунії (+2 300; +1,2 %) та Чехії (+2 260; +0,6 %).

Станом на 31 липня, понад 98,4 % отримувачів тимчасового захисту в ЄС були громадянами України. Майже половину одержувачів становили дорослі жінки (44,7 %), діти – майже третину (31,2 %), дорослі чоловіки – 24,2 % від загальної кількості.

Google за три роки надав Україні понад \$45 мільйонів фін допомоги ([Укрінформ](#)).

Київський міський голова Віталій Кличко заявив, що компанія Google протягом останніх трьох років надала Україні понад 45 млн доларів фінансової допомоги та більше 10 млн доларів у вигляді технічних рішень і освітніх ресурсів.

Кличко зустрівся у столичній мерії з представниками компанії Google на чолі з **віцепрезиденткою зі взаємодії з органами державної влади Google Європа Аннет Кробер-Ріль**.

«Обговорили можливості інтеграції міських даних щодо безбар'єрності, безбар'єрних маршрутів, укриттів на Google-карти; використання розробок Google у сфері штучного інтелекту для транспортного моделювання та містобудування. Також ШІ може сприяти розширенню й удосконаленню міських сервісів задля більшої їх доступності та зручності для киян», – зазначив Кличко.

За його словами, Google залишається надійним партнером України у цифровому розвитку, зміцненні кіберстійкості та економічному відновленні. Протягом останніх 3-х років компанія надала Україні понад 45 млн доларів фінансової допомоги та більше 10 млн доларів у вигляді технічних рішень і освітніх ресурсів.

Кличко подякував партнерам за підтримку та допомогу в цифровій трансформації й економічному відновленні.

Україна отримала від ЄС ще один мільярд євро за рахунок заморожених активів Росії ([Укрінформ](#)).

Україна отримала ще один транш макрофінансової допомоги від Європейського Союзу – 1 млрд євро у межах програми ERA Loans.

Прем'єр-міністр Юлія Свириденко:

Це більше, ніж допомога – це чіткий сигнал: Європа рішуче зміцнює оборону та стійкість України перед масованими ракетними атаками та спробами дестабілізації.

Свириденко подякувала президентці Єврокомісії Урсулі фон дер Ляєн та єврокомісару Валдісу Домбровскісу за лідерство й непохитність.

Ці кошти означають врятовані життя, відбудовані міста та впевнене європейське майбутнє України, наголосила Прем'єр-міністр.

Уряд Польщі схвалив законопроект про допомогу українцям – кому платитимуть 800+ ([Укрінформ](#)).

Міністр внутрішніх справ та адміністрації Марцін Кєрвінський заявив, що Рада міністрів Польщі 9 вересня схвалила законопроект про підтримку громадян України.

«У цьому законі ми виходимо з двох основних пропозицій: перше – це комплексне регулювання питання виплат для всіх іноземців, які перебувають у Польщі, та комплексне рішення щодо всіх виплат, що виплачуються

іноземцям, котрі легально перебувають у Польщі, незалежно від їхньої національності», – заявив міністр.

Він зазначив, що закон регулює питання щодо виплат: 800+, «Добрий старт» та «Активні батьки». Так, отримання виплат залежатиме від професійної активності людини на території Польщі. Винятком є ті, хто виховує дітей з інвалідністю – за умови надання відповідної довідки з польських установ.

«Усе базуватиметься на даних про сплату внесків до ZUS, у рамках його систем. Ми вдосконалюємо та посилюємо контроль у цій сфері», – сказав Кервінський.

В Україну з Хорватії відправлено 40 тонн гуманітарної допомоги за сприяння Favbet Foundation ([РБК Україна](#)).

Українська громада об'єдналася у столиці Хорватії, аби відзначити 34-ту річницю незалежності України. Культурний захід мав гуманітарну мету – допомогти українцям, які живуть в умовах війни. За один день була організована відправка 40 тонн гуманітарної допомоги.

Серед вантажу були ліки, хірургічні набори, продукти, іграшки та засоби гігієни. Не забули і про лікарняне обладнання, додали ліжка, меблі, системи для крапельниць і перев'язок, а також транспорт для пересування медсестер.

Крім того, до України поїхали велосипеди та одяг для дорослих і дітей. Цей вантаж став 219-м та 220-м двадцятитонним відправленням з Хорватії від початку повномасштабного вторгнення.

Подію організували українська громада, DoDO (Dobro Dobrim), Посольство України в Хорватії, «Червона Калина» за сприяння Favbet Foundation.

Минулого року за участі Favbet Foundation та організації Dobro Dobrim в Україну доставили понад 150 тонн гуманітарної допомоги. Це були продукти, гігієнічні засоби та дезінфекційні препарати для лікарень.

Нещодавно завдяки співпраці фонду з хорватськими компаніями до України надійшли генератори, трансформатори та сучасне медичне обладнання загальною вартістю майже 3 мільйони євро.

До ініціативи долучилися Dobro Dobrim, Kefo d.o.o., Lochman & Rauscher, Medical Intertrade НЕР та уряд Хорватії.

«Ми бачимо, як хорватське суспільство не втомлюється допомагати. Підтримка цієї ініціативи для нас є способом висловити солідарність і вдячність», – коментують у Favbet Foundation.

Данія надасть майже €3 мільйони на розвиток профосвіти в Україні ([Укрінформ](#)).

Данія доєдналася до програми Skills4Recovery, внесок країни становить близько 3 млн євро на 2025–2026 роки.

Посол Королівства Данії в Україні Оле Егберг Міккельсен:

Ми вносимо майже 3 млн євро в програму Skills4Recovery на 2025–2026 роки. Кожен партнер приносить не тільки фінансові ресурси, а й свій досвід та експертизу. Ми розглядаємо це як допомогу Україні відновлюватися, підсилити її економічні можливості і готувати для вступу в ЄС. Це та головна мета, якої ми хочемо досягти.

Він зауважив, що Данія має великий досвід перенавчання працівників тих сфер, які занепадають, залучення на ринок праці пенсіонерів, людей з інвалідністю.

Як повідомлялося, мультидонорська ініціатива Skills4Recovery спрямована на підтримку та модернізацію професійної (професійно-технічної) освіти в Україні, що дозволить забезпечити країну кваліфікованими кадрами, необхідними для відновлення економіки на шляху до євроінтеграції.

Уряд Чехії схвалив програму допомоги Україні до 2030 року ([Укрінформ](#)).

Уряд Чеської Республіки схвалив Програму «Україна 2026–2030», яка передбачає щорічну допомогу в розмірі 1 млрд крон (близько 40 млн євро).

«Чеська допомога країні, що зазнала нападу, буде продовжена», – запевнили у відомстві.

Програму, яка була започаткована у 2023 році, планується продовжувати до 2030-го.

Згідно з Програмою, 500 млн чеських крон (близько 20 млн євро) на рік у 202–2028 роках надходитимуть до Національного банку розвитку для співфінансування європейських проєктів. У березні ЄС схвалив два проєкти вартістю 4 млрд чеських крон для Чеської Республіки, що дозволить довгостроково використовувати чеських виконавців у відновленні критичної інфраструктури та модернізації лікарень в Україні.

Ще 500 млн крон щороку виділятимуться на двосторонні гуманітарні, стабілізаційні та реконструкційні проєкти, включаючи допомогу українським біженцям у Молдові.

Литва приєднається до ініціативи Фінляндії з розбудови мережі укриттів в Україні ([Суспільне](#)).

Литовський президент Гітанас Науседа:

Литва вітає та повністю підтримує ініціативу Фінляндії очолити коаліцію зі створення укриттів для України. Ми готові до неї приєднатися.

Литовський лідер також закликав Фінляндію приєднатися до ініціативи Вільнюса щодо будівництва нових шкіл в Україні.

Наприкінці травня 2025 року Україна та Фінляндія започаткували міжнародну коаліцію укриттів цивільного захисту, підписавши відповідну заяву. Київ розраховує залучити від її діяльності 14 мільярдів євро на розбудову бомбосховищ.

Швейцарія профінансує в Україні два проєкти у сфері онкології та лабораторної діагностики ([Укрінформ](#)).

Швейцарія профінансує в Україні два проєкти у сфері онкології та лабораторної діагностики.

«Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO) профінансує два медичних проєкти, які дозволять значно посилити спроможності української системи в напрямках онкології та лабораторної діагностики. Їх реалізують швейцарські компанії Innovatec Med і Roche Diagnostics у партнерстві з українськими медичними закладами», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що компанія Innovatec Med разом із КНП «Прикарпатський клінічний онкологічний центр» Івано-Франківської обласної ради вже розпочала підготовку до створення першого в Україні національного лікувально-навчального центру інтерстиціальної брахітерапії під назвою CancerCare IF. Проєкт посилить можливості лікарень щодо своєчасної діагностики та лікування онкологічних хвороб за сучасними стандартами.

Зокрема, в межах цієї ініціативи планують провести капітальний ремонт понад 600 м² приміщень, встановити сучасне обладнання для променевої терапії, а також створити інклюзивну та енергоефективну інфраструктуру.

На базі центру функціонуватиме постійний навчальний підрозділ для клінічних тренінгів. Щороку тут лікуватимуть понад 200 онкопацієнтів, зокрема з деокупованих та прифронтових регіонів. Також планується проводити щорічне навчання для понад 65 українських медиків.

Загальний бюджет проєкту становить ₴3,44 мільйона (понад \$176 мільйонів). Із цієї суми понад ₴2,7 мільйона надає Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO), решту – ₴444 тисячі – інвестує компанія Innovatec Med.

Другий підтриманий проєкт реалізує компанія Roche Diagnostics у партнерстві з Першим медичним об'єднанням Львова. Йдеться про будівництво окремої триповерхової лабораторної будівлі площею понад 3 600 м².

Лабораторія буде оснащена автоматизованими системами, що відповідають міжнародним стандартам ISO. Працівники пройдуть навчання для роботи з новітніми цифровими інструментами управління даними.

Планується, що вона стане важливим елементом системи медичної допомоги для всієї Західної України, зокрема для близько 250 тисяч внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у регіоні. Ініціатива передбачає безперервне надання медичних послуг з особливим фокусом на потребах вразливих пацієнтів.

Загальний бюджет проєкту становить \$11 мільйонів, з яких \$8,82 мільйона фінансує Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO), а \$2,2 мільйона – власний внесок компанії Roche Diagnostics.

Британія ще на два роки продовжить програму підтримки для українців ([Суспільне](#)).

Міністерка внутрішніх справ Великої Британії Іветт Купер оголосила, що уряд Британії продовжує програму Ukraine Permission Extension ще на 24 місяці. Це дозволить українцям, які отримали захист у Великій Британії, залишатися в країні у безпечних і легальних умовах.

«Ми продовжимо робити свій внесок, підтримуючи Україну та українців, які були змушені залишити свої домівки через війну», – наголосила Купер.

Окрім цього, уряд підтвердив готовність надалі надавати гуманітарну допомогу постраждалим від війни: зокрема, організувати лікування для дітей, які зазнали серйозних поранень та забезпечити навчання для нової групи студентів-біженців у британських університетах.

Естонія передала автомобілі для українських рятувальників ([Укрінформ](#)).

Рятувальний департамент Естонії передав Україні чотири пожежні автомобілі з обладнанням та один автопідйомник.

Генеральний директор Рятувального департаменту Естонії Марго Клаос:

Рятувальні роботи в умовах війни потребують значно більше ресурсів, ніж у повсякденних умовах. Будь-яка допомога важлива для тих, хто забезпечує безпеку на місцях, оскільки вона дозволяє швидко рятувати життя людей та їхнє майно.

Як зазначається, департамент передав чотири автомобілі MAN 2007 року випуску та автопідйомник Scania 1998 року, а також вогнезахисний одяг, гідравлічні різальні інструменти, мотопомпи, генератори та дрилі.

Азербайджан передав українським енергетикам партію гум допомоги ([Укрінформ](#)).

У межах угоди про дарування енергообладнання для відновлення енергетичної інфраструктури Азербайджан передав Україні обладнання та матеріали для енергетиків.

«В Україну прибула гуманітарна допомога від Азербайджану для підтримки енергетичного сектору. Вантаж містить понад 50 найменувань кабельної продукції високої та низької напруги, генератори різної потужності, а також трансформаторне обладнання», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що допомога прибула за угодою про дарування енергообладнання для відновлення енергетичної інфраструктури, що була укладена 11 серпня після оголошення про виділення з резервного фонду Азербайджану 2 млн дол. на закупівлю та відправлення електрообладнання.

Від початку повномасштабного вторгнення Росії це вже четверта угода про надання Азербайджаном гуманітарної допомоги енергетичному сектору України. Загалом ця країна передала 125 гуманітарних вантажів із обладнанням загальною вагою 2110 т на понад 11,5 млн дол.

Херсонщина отримала від американських партнерів потужні генератори ([Укрінформ](#)).

Начальник Херсонської ОВА Олександр Прокудін заявив, що Херсонська область отримала три потужні генератори від американських партнерів, вартістю майже мільйон доларів.

Як зазначається, два генератори працюватимуть на забезпечення херсонців опаленням, а ще один – на безперебійну роботу лікарні.

За словами Прокудіна, наявність цих генераторів означає, що «тисячі наших людей матимуть тепло та доступ до медицини навіть у найскладніших умовах російського енергетичного терору».

Керівник області подякував Говарду Баффету та Global Empowerment Mission за підтримку, яка відчутна для кожного жителя області.

Плани врегулювання. Переговорний процес

11.09.

Світ має створити умови, які змусять Путіна до переговорів – Шмигаль ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони України Денис Шмигаль:

Нам всім потрібно спільно створити умови, коли Путін повинен буде сісти за стіл переговорів. Якщо ми не створимо ці умови, якщо не буде санкційного тиску, тоді Путін не матиме причин, щоб зупинити цю війну. Тому нам потрібно створити ці умови, щоб побачити Путіна за столом переговорів.

Нам потрібно працювати разом – посилювати санкційний тиск і щоб Україна отримувала всю необхідну зброю. Ми запросили у партнерів додаткові 6 млрд доларів на цей рік на три типи дронів.

Нам це необхідно, адже в іншому випадку Росія не сяде за стіл переговорів.

08.09.

«Шалена психологічна атака». Як росіяни ведуть переговори: розповідає Лана Зеркаль ([Texty.org.ua](#)).

Юристка-міжнародниця Лана Зеркаль представляла Україну на тристоронніх газових перемовинах із Росією та ЄС в 2014-2016 роках. Там вона сиділа за одним столом перемовин з російськими дипломатами та бачила, як діє весь арсенал їхніх методів: від лестошів до погроз і приниження візаві. В інтерв'ю дипломатка поділилася своїм баченням мирних переговорів, політики Трампа та російської дипломатії (...).

07.09.

Келлог – про удар РФ по Україні: Це не свідчить про бажання закінчити війну дипломатичним шляхом ([Укрінформ](#)).

Спецпредставник президента США Кіт Келлог:

Небезпека будь-якої війни полягає в її ескалації. Росія, здається, ескалює конфлікт, завдавши найбільшого удару у цій війні, уразивши офіси Кабінету Міністрів України в Києві.

Історія показує, що через такі дії події можуть вийти з-під контролю. Саме тому президент Трамп працює над припиненням цієї війни. Цей удар не був сигналом того, що Росія хоче дипломатично закінчити цю війну.

05.09.

Путін пропонує переговори в Москві, щоб заблокувати зустріч лідерів – МЗС ([Укрінформ](#)).

Україна вважає пропозицію Путіна про проведення у Москві переговорів з Президентом Володимиром Зеленським щодо звершення війни несерйозною та спрямованою на зрив зустрічі лідерів.

Про це заявив речник Міністерства закордонних справ України Георгій Тихий на брифінгу (...).

Він додав, що Україна доносить те, що Росія продовжує відмовлятися від зустрічі, до партнерів, у тому числі і до американської сторони (...).

Тихий повторив позицію України про необхідність саме зустрічі лідерів у тристоронньому чи двосторонньому форматі і нагадав, що станом на зараз її готові прийняти сім країн.

Речник МЗС наголосив, що на столі є серйозна пропозиція, а Росія в цей час висуває завідомо нереалістичні ідеї (...).

04.09.

Британія в ООН: Наступним кроком Путіна мусить стати припинення вогню в Україні ([Укрінформ](#)).

Велика Британія підкреслила в ООН необхідність для Росії дотримуватися міжнародного права та негайно припинити вогонь в Україні, а також вивести всі російські війська з тимчасово окупованої української території.

Про це заявила в четвер, 4 вересня, на засіданні Генасамблеї ООН постійна представниця Сполученого Королівства при Організації посол Барбара Вудворд (...).

Вона підкреслила, що російський очільник Путін має всі можливості для того, щоб зупинити війну в Україні сьогодні (...).

У цьому контексті вона також звернула увагу на звірства росіян на тимчасово окупованих територіях. Вудворд підкреслила, що окупанти проводять систематичні затримання цивільних, примусову депортацію, ідеологічну обробку українських дітей, а також не забезпечують доступу до гуманітарної допомоги найбільш вразливим (...).

ISW: нові заяви Путіна свідчать, що він «абсолютно несерйозно» ставиться до переговорів ([Радіо свобода](#)).

Російський лідер Володимир Путін залишається відданим досягненню своїх цілей на полі бою в Україні шляхом тривалої війни і не зацікавлений у справжніх мирних зусиллях, пише у своєму звіті американський Інститут вивчення війни (ISW), аналізуючи вчорашні заяви очільника Кремля.

Зокрема, аналітики звернули увагу на слова Путіна про українського президента Володимира Зеленського, якого той назвав «чинним головою адміністрації» і заявив, що зустріч із Зеленським буде «дорогою в нікуди».

Путін прямо заявив, що не вважає президента України Володимира Зеленського легітимним президентом України, що зводить нанівець саму основу будь-якої майбутньої мирної угоди між Україною і Росією (...).

Путін також стверджував, що двостороння зустріч можлива, але Зеленському слід приїхати до Москви (...).

Аналітики наголосили, що заява Путіна про те, що Україна насправді не може піти на поступки, яких він вимагає, за умов, які він нав'язує, «є ще одним свідченням того, що Путін абсолютно несерйозно ставиться до переговорів» (...).

Переговори зайшли у глухий кут, союзники України стривожені, що Путін готує новий наступ – Bloomberg (НВ).

Європейські лідери дедалі більше стурбовані, що війська країни-агресора РФ можуть розпочати новий наступ в Україні, Москва прагне захопити всю Донецьку область.

Про це в четвер, 4 вересня, пише Bloomberg.

За словами джерел агентства, минулого тижня під час 25 засідання франко-німецької оборонної ради в Тулоні чиновники Німеччини та Франції обговорювали скупчення російських окупантів біля Покровська.

У Bloomberg також нагадали, що президент України Володимир Зеленський заявив, що на Покровському напрямку РФ зосередила до 100 тисяч солдатів.

Захоплення Покровська відкриє шлях російському наступу на Краматорськ і Слов'янськ, пише агентство (...).

Париж хоче донести Трампу, що Європа зробила свій внесок у підтримку України і він має втілити в життя свою погрозу посилити тиск на Москву. Всупереч мирним зусиллям США, Кремль не виявив готовності до припинення війни проти України.

За словами високопоставленого дипломата, який побажав зберегти анонімність, дипломатичний імпульс, який був на початку серпня, ослаб, а переговори зайшли в глухий кут, оскільки РФ готується продовжувати атаки на Україну.

За відсутності будь-яких сигналів про те, що Москва може припинити війну проти України найближчим часом Зеленський і його союзники зосереджені над зміцненням української армії. Ініціативою, яку канцлер Німеччини Фрідріх Мерц назвав «найважливішою гарантією безпеки, яку ми можемо дати».

Трамп про зустріч Зеленського і Путіна: Вони ще не готові. Але щось станеться (Укрінформ).

Президент США Дональд Трамп заявив, що залишається відданим прагненню мирної угоди між Росією та Україною, попри зростаючу невизначеність щодо перспектив особистих переговорів між Президентом України Володимиром Зеленським і очільником Кремля Володимиром Путіним.

Про це лідер Сполучених Штатів заявив в інтерв'ю CBS News.

Трамп схарактеризував свою позицію як реалістичну та оптимістичну.

Він відмітив, що уважно стежить за тим, як поведуться обидва лідери щодо переговорів (...).

На тлі того, як Росія продовжує завдавати ударів по Україні, Трамп заявив, що незадоволений цією бійнею, але продовжуватиме домагатися укладення мирної угоди.

Трамп пояснив, що його підхід до багатьох дипломатичних переговорів, хай то з Росією та Україною чи іншими ворогуючими країнами, полягає в тому, щоб зібрати ключових лідерів в одній кімнаті та попросити їх укласти угоду в режимі реального часу.

Такий підхід, за його словами, вимагає терпіння, навіть коли потрібне швидке вирішення, але він вважає, що це окупилося в інших мирних угодах цього року, повідомляє CBS News.

03.09.

Регулярні обстріли України є сигналом, що РФ відкидає будь-які спроби завершити війну – Зеленський ([Укрінформ](#)).

Наразі основним сценарієм для Росії є продовження війни, саме тому Україна потребує ресурсів для оборони зараз та гарантій безпеки у майбутньому.

На цьому Президент Володимир Зеленський наголосив під час спільного брифінгу з Прем'єр-міністеркою Данії Метте Фредеріксен (...).

Зеленський зауважив, що сьогодні із партнерами розпочалася предметна розмова щодо двох аспектів – оборони України зараз, поки триває війна, і оборони в майбутньому, яка передбачає безпекові гарантії, яких потребує Україна.

Трамп багато часу витратив на наближення миру, а отримав від РФ набір старих ультиматумів – Сибіга ([Укрінформ](#)).

Росія не змінила своїх агресивних цілей і не виявляє жодних ознак готовності до змістовних переговорів, а її ультиматуми стають ще божевільнішими.

Про це заявив міністр закордонних справ України Андрій Сибіга в соцмережі X (...).

Це доводить, що апетит агресора лише зростає, коли він не стикається з тиском і силою, підкреслив Сибіга та додав, що натовість настав час вдарити по російській військовій машині новими жорсткими санкціями та протверезити Москву.

Лавров зробив заяву про переговори з Україною ([Главком](#)).

Глава російського МЗС Сергій Лавров заявив, що очільники російської та української делегацій підтримують контакти. За його словами, переговори продовжаться. Про це він сказав в інтерв'ю для «Компас».

Лавров нагадав, що навесні 2025 року були відновлені прямі переговори між Україною та Росією. З того часу відбулось три раунди

переговорів, зі слів глави МЗС Росії, в рамках цих перемовин було досягнуто прогресу по гуманітарних питаннях.

Він також зазначив, що кожна з сторін повідомила про своє бачення завершення війни. Лавров каже, що мирне врегулювання війни залишається пріоритетом Росії (...).

У Зеленського прокоментували можливу зустріч з Путіним у Москві: «Він просто тікає» ([ТСН](#)).

У Зеленського з сарказмом відреагували на пропозицію диктатора Путіна зустрітися у Москві.

Російський диктатор Володимир Путін зазвичай тікає з Москви, коли інші їдуть до неї і хочуть з ним поговорити.

Так, з сарказмом, відреагував радник президента України з комунікацій Дмитро Литвин на пропозицію Путіна зустрітися з Володимиром Зеленським у Москві (...).

02.09.

Британія підтримала план Трампа щодо України: як це вплине на мирні переговори ([РБК-Україна](#)).

Велика Британія підтримує прагнення президента США Дональда Трампа покласти край війні в Україні та зробити гарантії безпеки для європейських союзників «дуже надійними».

Про це під час виступу у Палаті громад заявив міністр оборони Великої Британії Джон Хілі, повідомляє РБК-Україна з посиланням на Sky News.

За його словами, Британія вітає прагнення Трампа завершити «цю жахливу війну» та активно працювати над гарантіями безпеки для союзників України.

Хілі зазначив, що тривають переговори щодо того, як союзники України зможуть гарантувати майбутню мирну угоду. Він додав, що наразі очікують підтвердження внесків від партнерів.

За словами міністра, формат можливої коаліції добровольців залежатиме від умов угоди, а деталі свідомо не розкривають, щоб «не робити росіян мудрішими» і не посилювати позиції російського диктатора Володимира Путіна у майбутніх переговорах.

Швейцарія пропонує Женеву для зустрічі Зеленського з Путіним, Німеччина ідею підтримує ([Укрінформ](#)).

Швейцарія має контакти як з українською, так і російською сторонами щодо можливості організації в Женеві саміту щодо досягнення миру, Німеччина буде пропонувати це на зустрічі Коаліції охочих.

Про це заявили президентка Швейцарії Карін Келлер-Зуттер та канцлер ФРН Фрідріх Мерц на спільній пресконференції у Берліні 2 вересня.

Келлер-Зуттер підтвердила, що відбуваються контакти з обома сторонами з цього питання: минулого тижня у Швейцарії перебували

прем'єр-міністерка України та керівник Офісу Президента, з якими, зрозуміло, обговорювалася така можливість; радник з національної безпеки Швейцарії «підтримує також контакт із Росією». Окрім того, за словами президентки, була також можливість обговорити це питання на початку серпня під час візиту швейцарської делегації в США та зустрічі з держсекретарем Марко Рубіо (...).

За її словами, можна запропонувати будь-яке найкраще місце для конференції, але якщо немає готовності говорити одне з одним, нічого не буде. Президентка зазначила, що саме Німеччина може відіграти «певну роль».

Канцлер ФРН своєю чергою підкреслив, що обидві країни – Німеччину та Швейцарію – об'єднує бажання зробити все можливе заради наближення миру між Україною і Росією.

Мерц запевнив, що Берлін підтримує кандидатуру Женеви як місця проведення перемовин щодо досягнення угоди про перемир'я між Києвом і Москвою.

Зеленський і Путін ще не готові до двосторонньої зустрічі – Ердоган ([Укрінформ](#)).

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган вважає, що Президент України Володимир Зеленський і російський лідер Володимир Путін ще не готові до двосторонньої зустрічі на рівні лідерів щодо врегулювання війни.

Про це повідомляє Reuters.

Ердоган поспілкувався з журналістами на борту літака, повертаючись з Китаю, де він зустрівся з Путіним, а потім зателефонував Зеленському.

За словами Ердогана, Зеленський і Путін ще не готові до проведення двосторонньої зустрічі на рівні лідерів.

Він також зазначив, що переговори останніх місяців між російськими та українськими чиновниками у Стамбулі показали, що шлях до миру залишається відкритим.

Ердоган зауважив, що Туреччина виступає за «поступове підвищення рівня переговорів», щоб перетворити надії на мир на конкретні результати.

Президент додав, що будь-яка ініціатива зрештою повинна розглядатися на рівні лідерів, хоча умови ще не створені.

01.09.

Каллас застерегла від потрапляння у «пастку Путіна» на переговорах про мир ([Укрінформ](#)).

Верховна представниця ЄС із закордонних справ та політики безпеки Кая Каллас вважає, що саме Україна має вирішити, як має закінчитися розв'язана Росією війна, водночас загальна стратегія має полягати в тому, щоб Україна виграла цю боротьбу.

Про це вона заявила на стратегічному форумі у м. Блед (Словенія) (...).

За її словами, в деяких країнах Європи суспільства можуть відчувати «втому від війни». Водночас вона поставила під сумнів, як така втома може розвиватися, якщо війну веде не Європа, а Україна (...).

Вона додала, що європейці також хочуть, щоб ця війна припинилася. Говорячи про переговорну тактику Росії – залякування силою та вимоги отримати те, що ніколи Москві не належало, – Каллас застерегла від потрапляння у «пастку» Путіна (...).

На її переконання, всі лідери, включаючи президента США, мають бути жорсткішими щодо Путіна, щоб досягти швидшого завершення війни (...).

Розрив між словами Росії про мир та її діями неприйнятний, потрібен тиск – посол Франції ([Укрінформ](#)).

Розрив між заявами Росії про мир та її атаками на українські міста є неприйнятним, міжнародна спільнота має посилювати санкції, доки Москва не змінить своєї поведінки.

Про це заявив посол Франції в Україні Гаель Вейсьєр.

Коментуючи масовану російську атаку на Київ 28 серпня, дипломат зауважив, що це дуже показово демонструє, чого насправді хоче Росія (...).

Він констатував, що саме росіяни блокують мирні зусилля, зокрема й ідею двосторонньої зустрічі між Президентом Зеленським і Путіним, про яку домовилися у Вашингтоні (...).

Припинення вогню чи затяжна війна: що чекає на Україну в переговорах із Росією ([РБК-Україна](#)).

(...) Після поїздки Зеленського та європейських лідерів до Вашингтона минуло вже два тижні. За цей час від ентузіазму, з яким ЗМІ описували ті переговори, не лишилося й сліду.

Досить очевидно, що ніяким справжнім проривом у мирному врегулюванні та зустріч не стала. І хоча Дональд Трамп і далі публічно висловлює впевненість у тому, що все йде правильно, насправді він також незадоволений через відсутність прогресу, повідомляють американські медіа. І активно намагається знайти винних у цьому.

Причому, як часто буває в американського президента, винними можуть ставати хто завгодно, крім власне країни-агресора. При цьому характерно, що за ці два тижні саме РФ доклала максимум зусиль до зриву будь-якого предметного мирного процесу, знову виставивши Україні всі максималістські претензії зразка 2022 року і не йдучи на жодні компроміси (...).

Поспілкувавшись із різними джерелами в політико-дипломатичних колах, видання виділило два приблизні сценарії розвитку подій.

Сценарій 1: війна переходить у 2026-й (...).

Сценарій 2: тристороння зустріч і припинення вогню.

Є й інший сценарій розвитку подій, який описують інформовані співрозмовники. Вони сходяться в тому, що подальше мирне регулювання залежить від переговорів на рівні лідерів – чи будуть вони двосторонні, тристоронні та чи відбудуться вони взагалі (...).

31.08.

Зеленський нагадав, що минають два тижні, які Трамп давав Росії на підготовку до перемовин ([Укрінформ](#)).

Україна розраховує на сильну позицію США, Європи, держав «Великої двадцятки» стосовно спроб Росії затягнути війну.

Про це Володимир Зеленський заявив у вечірньому зверненні.

Він нагадав, як два тижні тому у Вашингтоні пролунало, що саме на цей час росіяни повинні бути готовими до реальних перемовин – до зустрічі на рівні лідерів.

Україна, наголосив Зеленський, безперечно готова до цього. Але єдине, що робить Росія, – це вкладається в подальшу війну (...).

Він підкреслив, що про необхідність припинення вогню заявляли всі у світі, усі наполягали на тому, що війна має завершитися. Зокрема Китай, Індія та інші країни, які беруть нині участь у саміті Шанхайської організації співробітництва, – Туреччина, Азербайджан, Казахстан.

Майже всі інші у світі теж підтримують припинення війни, зауважив Президент. Зокрема, він відзначив принципову заяву, зроблену сьогодні Папою Римським.

Єдиною, хто хоче війни, констатував Зеленський, є Росія (...).

Глава МЗС Австрії: Росія все ще не зацікавлена в серйозних переговорах ([Укрінформ](#)).

Росія все ще не демонструє серйозної зацікавленості у мирному врегулюванні, її слід примусити сісти за стіл переговорів.

Про це заявила глава МЗС Австрії Беате Майнль-Райзінгер під час неформальної зустрічі міністрів закордонних справ країн ЄС (у форматі Gymnich) у Копенгагені (...).

Вона наголосила на необхідності встановлення справедливого миру з урахуванням безпекових потреб України (...).

Майнль-Райзінгер також підтвердила пропозицію Австрії виступити місцем проведення можливих зустрічей з мирного врегулювання.

За інформацією австрійського МЗС, у центрі уваги неформальної зустрічі міністрів закордонних справ країн ЄС, що пройшла 29-30 серпня в Копенгагені, була «підтримка України доти, доки не буде досягнуто всеосяжного, справедливого й сталого миру». Також міністри обговорили ситуацію на Близькому Сході та розширення ЄС.

30.09.

Глава МЗС Чехії: У Копенгагені обговорювали, як посадити Росію за стіл переговорів (Укрінформ).

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський заявив, що на неформальній зустрічі глав МЗС країн ЄС, зокрема, обговорювалося, як посадити Росію за стіл переговорів.

Про це повідомляє Radio Prague International (...).

Він додав, що також обговорювалися новий пакет санкцій проти Росії, використання заморожених активів РФ на відновлення України, надання допомоги Газі.

Чехія пропонує Євросоюзу припинити вільне пересування російських дипломатів у Шенгенській зоні.

Кілька країн готові стати майданчиком для переговорів про закінчення війни – Зеленський (Укрінформ).

Туреччина, ОАЕ, Саудівська Аравія, Катар та Швейцарія готові стати майданчиком для переговорів про закінчення війни.

Про це повідомив Президент Володимир Зеленський під час звернення (...).

Зеленський зауважив, що чекає на доповідь після зустрічі в США Андрія Єрмака (керівник ОП. – Ред.). Він говорив зі спецпредставником Білого дому Стівом Віткоффом.

Прем'єр Індії погодився, що припинення вогню буде сигналом, що РФ готова до перемовин – Зеленський (Укрінформ).

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді під час розмови із Президентом Володимиром Зеленським погодився, що припинення вогню стане сигналом, що Росія готова до перемовин.

Про це глава держави повідомив під час звернення (...).

Зеленський зауважив, що українська сторона розраховує, що про припинення вогню говоритимуть на майбутніх зустрічах в Китаї (...).

Глава держави зауважив, що тривають роботи в кількох областях після нічних російських ударів. Він нагадав, що масштабна атака була по Запоріжжю, Дніпропетровщині, Київщині. Загалом географія ударів – від Харкова до Луцька (...).

Президент наголосив, що це – другий масштабний удар Росії за тиждень. Він назвав такі дії російської армії «нахабними» та акцентував, що так РФ демонструє, що без тиску світу на неї припинення війни не буде.

Сибіга на зустрічі з міністрами держав-членів ЄС закликав до реалістичних стратегій із примусу РФ до миру (Укрінформ).

Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга на неформальній зустрічі міністрів закордонних справ держав-членів ЄС у форматі «Гімніх» у Копенгагені в субботу, 30 серпня, закликав до реалістичних стратегій із примусу Москви до миру.

Сибіга наголосив, що нещодавні удари Росії по представництву ЄС у Києві та американському заводу на Закарпатті є сигналом Європі та США: Путін не збирається припиняти війну, і його потрібно до цього примусити.

Глава МЗС повідомив європейським партнерам про подальші агресивні плани Росії та підкреслив, що Москва наразі не демонструє жодних ознак готовності до реального мирного процесу та припинення війни. Росія не змінює риторики та продовжує висувати ультиматуми (...).

Міністр закликав союзників і надалі нарощувати дипломатичну динаміку. Він нагадав, що радники з національної безпеки зараз активно працюють над розробкою гарантій безпеки для України (...).

Глава МЗС також поінформував європейських партнерів про важливі зустрічі та переговори наступного тижня, закликав їх до повної дипломатичної мобілізації, збереження непохитної підтримки України в протистоянні російській агресії та кроках задля відновлення справедливого миру.

29.09.

Франція в Радбезі ООН: Москва хоче, щоб світ повірив у її прагнення миру, але дії свідчать про протилежне ([Укрінформ](#)).

Франція наголошує, що попри заяви Кремля про готовність до миру, Росія продовжує нищівні удари по Україні й демонструє брак наміру вести переговори добросовісно.

Про це сказав заступник постпреда Франції при ООН Джей Дхармадахарі на з'їзді Радбезу ООН у п'ятницю, 31 серпня.

Дипломат нагадав, що лише два тижні тому Росія заявляла про готовність до припинення вогню, тоді як насправді посилює удари по українських містах (...).

За його словами, варварські атаки РФ підтверджують «нагальну потребу зупинити бійню та побудувати справедливий і тривалий мир» (...).

Дхармадахарі підкреслив, що Франція й надалі підтримуватиме Україну разом з партнерами.

Зеленський вважає, що Путін сяде за стіл переговорів, якщо Росію дотиснуть санкціями ([Укрінформ](#)).

Примусити до переговорів очільника Росії Володимира Путіна можуть Сполучені Штати Америки та сильна санкційна політика Європи і США проти РФ.

Про це Президент Володимир Зеленський заявив на брифінгу (...).

Зеленський зауважив, що зараз проти РФ діють вторинні санкції на низку продуктів і компаній, також зроблені кроки в обмеженні «тіньового флоту». Водночас він підкреслив, що Росію потрібно дотиснути санкціями (...).

Відновлення України від наслідків російської агресії

13.09.

Україна отримає понад \$246 мільйонів від Японії в рамках програми SURGE (ukrinform.ua).

Україна і Міжнародний банк реконструкції та розвитку уклали угоду про позику в сумі 246,5 млн доларів США за програмою SURGE «Підтримка відбудови шляхом розумного фінансового управління».

Як передає Укрінформ, про це ідеться в повідомленні на Урядовому порталі.

Кошти будуть залучені із Цільового фонду з надання Україні необхідної кредитної підтримки (ADVANCE Ukraine), що підтримується урядом Японії.

Мета проекту – підтримати зусилля уряду України, спрямовані на створення ефективної системи управління публічними інвестиціями в умовах післявоєнного відновлення та відбудови, покращення фінансового управління на місцевому рівні, удосконалення середньострокового і програмного бюджетування на місцевому рівні та адміністрування доходів.

Планується, що до кінця 2025 року до загального фонду державного бюджету будуть залучені 229,7 млн доларів. Частина позики у сумі 16,8 млн доларів буде спрямована на капіталізацію відсотків з метою зниження вартості обслуговування кредитних зобов'язань України на найближчі роки.

Підписантом угоди від України виступив міністр фінансів України Сергій Марченко, від Світового банку – регіональний директор у справах країн Східної Європи Боб Сом.

Проект SURGE реалізується в Україні з 2024 року. За цей час Світовий банк уклав з Україною угод на 760 млн доларів фінансування в рамках проекту, зокрема на отримання 10 млн доларів грантових коштів.

Реалізація проекту здійснюється з використанням фінансового інструменту «Програма кредитування з прив'язкою до результатів, Program-for-resultsЯ» (PforR), який ґрунтується на досягненні конкретних показників, прив'язаних до виплат.

Міністр фінансів України Сергій Марченко:

Співпраця в межах проекту SURGE дозволяє нам не лише ефективніше управляти державними інвестиціями та ресурсами, а й підвищувати фінансову стійкість громад, прозорість використання коштів і довіру платників податків. Вдячний Світовому банку за підтримку України та довіру, яка є запорукою нашого спільного успіху у відбудові.

11.09.

Україна отримає доступ до €908 мільйонів від ЄІБ на відновлення інфраструктури (ukrinform.ua).

Україна внесла зміни до фінансових угод з Європейським інвестиційним банком, що забезпечить доступ до 908 млн євро фінансування на перезапуск низки проєктів відновлення критично важливої інфраструктури.

Як передає Укрінформ, про це повідомила пресслужба Міністерства розвитку громад та територій.

«Сьогодні у Мінрозвитку підписано лист про внесення змін до фінансових угод з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ). Цей крок дозволить зробити доступним до використання 908 млн євро на перезапуск проєктів з відновлення критично важливої інфраструктури, пошкодженої через російську агресію», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що документ підписав **віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба** відповідно до розпорядження Президента України.

Загальна сума гарантій ЄІБ в новому мандаті від Ukraine Investment Framework (UIF) – 2 млрд євро. Процес отримання доступу до коштів наразі оптимізовано: тепер проєкти консолідуються та затверджуються спільно, що значно прискорює доступ до фінансування.

У Мінрозвитку нагадали, що відновлення фінансування проєктів стало можливим завдяки інструменту Ukraine Facility, розробленому Європейським Союзом у 2024 році. Цей механізм дозволяє надати Україні окремі фінансові гарантії, що забезпечить безперервне фінансування для ключових інвестиційних проєктів.

10.09.

Ще 39 проєктів громад отримають фінансування в межах Програми відновлення – рішення уряду (ukrinform.ua).

Кабінет міністрів 10 вересня погодив розподіл субвенції з державного бюджету – для місцевих, що дасть змогу профінансувати ще 39 проєктів з відновлення соціальної та критичної інфраструктури у межах Програми відновлення України III.

Про це повідомляє Міністерство розвитку громад та територій України, передає Укрінформ.

«У 2025 році в державному бюджеті передбачено 1 млрд грн субвенції для фінансування таких проєктів. Раніше ці кошти були розподілені між громадами на реалізацію 68 проєктів. Завдяки ухваленим змінам, загалом фінансування отримають 107 проєктів у різних регіонах України», – йдеться у повідомленні.

Загалом у межах Програми схвалено до реалізації 130 проєктів на суму близько 4,7 млрд грн. Усі вони були подані громадами через цифрову систему DREAM, яка забезпечила їхню прозору пріоритизацію.

Як повідомлялося, Програма відновлення України III реалізується спільно з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ). Угоду про залучення 100 млн євро підписано та ратифіковано у 2024 році. Кошти надаються громадам у вигляді субвенції з державного бюджету на безповоротній основі.

10.09.

У Міжнародний реєстр збитків додадуть шість нових категорій (ukrinform.ua).

Уряд схвалив 6 нових категорій до Міжнародного реєстру збитків, заяви до якого можна подати у «Дії».

Про це у Телеграмі повідомило Міністерство цифрової трансформації, передає Укрінформ.

«Уряд схвалив 6 нових категорій до міжнародного Реєстру збитків у Дії. Невдовзі українці зможуть зафіксувати такі злочини держави-терориста: А1.2 Вимушене переміщення за межі України; А2.8 Насильницьке переміщення або депортація дітей; А2.9 Насильницьке переміщення або депортація дорослих, А3.3 Втрата житла або місця проживання, А3.4 Втрата оплачуваної роботи, А3.5 Втрата приватного підприємництва», – йдеться в повідомленні.

Можливість подати заяву в «Дії» за новими категоріями з'явиться вже незабаром, про що буде повідомлено окремо.

10.09.

Українці вже отримали ₪10,6 мільярда компенсації за пошкоджене житло (ukrinform.ua).

Станом на 1 вересня компенсацію за пошкоджене житло отримали понад 108 тис. українців на загальну суму 10,6 млрд грн.

Про це повідомило Міністерство розвитку громад та територій, передає Укрінформ.

У Мінрозвитку зазначили, що державна програма компенсацій «Відновлення» працює в Україні вже два роки і за цей час, станом на 1 вересня українці подали вже близько 166,5 тис. заяв на отримання компенсації за пошкоджене житло. Виплати отримали понад 108 тис. українців на загальну суму 10,6 млрд грн.

Цей тип компенсацій включає дві категорії – виплати за дрібні (категорія А) та капітальні ремонти (категорія В). За ними середні суми компенсацій становили 71,7 тис. грн та 342 тис. грн відповідно.

Крім того, майже 23 тис. українців отримали житлові сертифікати для придбання житла замість знищеного на загальну суму 33 млрд грн. Загальна кількість поданих заяв за весь час – 64 030. При цьому вже придбали нове житло понад 15 тис. громадян. З них майже 7 тис. – внутрішньо переміщені особи.

Також тривають виплати для відбудови на власній ділянці. Вони стартували на початку цього року. 632 громадянина вже отримали кошти першого траншу на загальну суму 775,5 млн грн.

10.09.

Банки профінансували проекти з відновлення енергоінфраструктури на 227,1 мільярда – НБУ (ukrinform.ua).

Банки із червня 2024 року до 1 вересня 2025 року забезпечили фінансування проєктів із відновлення енергетичної інфраструктури на 27,1 млрд грн.

Про це повідомляє Національний банк за результатами опитування банків, передає Укрінформ.

За даними опитування банків, із дати підписання меморандуму про готовність фінансувати відновлення енергетичної інфраструктури, червень 2024 року, до вересня 2025 року банки забезпечили фінансування проєктів із відновлення енергетики у 21 області країни на 27,1 млрд грн. Зокрема, понад 2 тис. кредитів бізнесу на 25,5 млрд грн та понад 10 тис. кредитів населенню на 1,6 млрд грн.

Також за цей період банки профінансували проєкти зі зберігання енергії та генерації тепла на 402 МВт.

Валовий портфель «енергетичних» кредитів юридичним особам з урахуванням їх погашення станом на 1 вересня сягнув 17,9 млрд грн, фізичним особам – 1,3 млрд грн.

Як повідомлялося, за сприяння Національного банку 20 банків із часткою понад 85 % чистих активів сектору підписали в червні 2024 року меморандум про готовність фінансувати відновлення енергетики, яка постраждала внаслідок масованих атак Російської Федерації. Базова ставка кредитування відповідно до цього меморандуму – від 13,5 % річних.

10.09.

На реалізацію чергового етапу Програми відновлення України від СІБ спрямують €100 мільйонів (ukrinform.ua).

В Україні розпочинається черговий відбір проєктів для участі в Програмі відновлення України III (транш В), на реалізацію яких Європейській інвестиційний банк надає 100 млн євро.

Заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін:

Сьогодні ми оголошуємо про початок нового збору проєктів від громад у межах Програми відновлення України. Наші партнери – Європейський інвестиційний банк – надають 100 млн євро для реалізації проєктів, які сприятимуть відновленню критичної та соціальної інфраструктури у громадах та підвищенню якості життя людей. Ці кредитні кошти, які залучає Україна через Європейський інвестиційний банк під гарантію Європейського

Союзу, насамперед підуть тим громадам, які найбільше потребують такої підтримки.

Він зауважив, що фокус третьої фази – прифронтові регіони. Проекти саме з цих громад будуть в пріоритеті під час відбору.

Голова представництва ЄІБ в Україні Крістіна Мікулова:

Увагу саме прифронтовим регіонам ми вважаємо дуже важливою, тому що велика частина нашого мандату, місії і Європейського інвестиційного банку, і Євросоюзу, є згуртованість і інклюзивний розвиток. Ми не хочемо залишати жодну громаду без підтримки.

Щодо напрямів фінансування, то вони, за словами заступника міністра, залишаються незмінними.

Заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін:

Це відновлення, перш за все, об'єктів критичної інфраструктури, систем водовідведення, це когенерація, тобто створення мережі розподіленої генерації, це ремонти, реконструкція, відновлення об'єктів соціальної та житлової інфраструктури. Тобто всі ті важливі речі, які за допомогою Європейського інвестиційного банку ми реалізовуємо.

Як і у попередніх фазах, усі проекти від громад будуть зосереджені на цифровій платформі DREAM, інструменти якої дозволяють моніторити проходження усіх етапів програми – від стратегічного планування до безпосередньої реалізації проекту в громаді.

Керівник проєктного офісу DREAM Віктор Нестуля:

У межах минулого збору пропозицій для участі у Програмі відновлення ми отримали від громад понад 400 заявок. І кожен бажаючий зараз може зайти на платформу і подивитися, який проєкт був відібраний, який показник пріоритетності він отримав, яке рішення щодо фінансування було прийнято по кожному з них. Це важливо, оскільки не всі подані заявки, зрозуміло, отримають кошти.

Наразі розпочався прийом заявок, відбір проєктів стартує з 1 жовтня.

09.09.

На Житомирщині відновили майже 74 % об'єктів, пошкоджених обстрілами РФ (ukrinform.ua).

На Житомирщині відновили майже 74 % об'єктів, що зазнали пошкоджень внаслідок обстрілів армії РФ.

Про це повідомляється на сайті Житомирської ОВА, передає Укрінформ.

«У Житомирській області налічується 4768 об'єктів, пошкоджених внаслідок російської збройної агресії, 87 % з яких – житлові будинки. Пошкодження фіксуються у 30 громадах області. Найбільше їх у Житомирській, Малинській, Народицькій, Коростенській, Овруцькій громадах», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що на ліквідацію наслідків обстрілів та відновлення об'єктів з державного та місцевого бюджетів спрямовано 613,5 млн грн. Зокрема, 100 млн грн виділили з резервного фонду державного бюджету, 77,3 млн грн – із держбюджету на закупівлю будівельних матеріалів через Укрзалізницю, 116,1 млн грн – з обласного бюджету, 320,1 млн грн – у межах програми «Відновлення».

08.09.

Єврокомісарка Кос обговорить у Відні участь Австрії у відновленні України (ukrinform.ua).

Сьогодні комісар з питань розширення Марта Кос: перебуває у Відні, щоб підтвердити участь Австрії у просуванні порядку денного розширення ЄС та розглянути роль держави у відбудові України.

«Комісар Кос зустрінеться з федеральною міністеркою з питань європейських та міжнародних справ Беате Майнль-Райзінгер, щоб обговорити підтримку Австрією подальшого розширення ЄС та активну взаємодію з Західними Балканами, Молдовою та Україною. Учасники зустрічі також розглянуть роль Австрії у відбудові України, включаючи можливості для австрійського бізнесу та тіснішу координацію з новопризначеним національним координатором з питань відбудови», – повідомляє пресслужба.

Під час візиту Кос також зустрінеться з Клаудією Плакольм, міністеркою у справах Європи, інтеграції та сім'ї, щоб обговорити сталу політичну підтримку Австрією питання розширення блоку.

Єврокомісарка також спілкуватиметься з членами австрійського парламенту, щоб обмінятися думками щодо стратегічного значення розширення для економіки та безпеки Австрії, а також заохотити активну парламентську комунікацію, яка б висвітлювала нові можливості для австрійських громадян та бізнесу.

Як повідомляв Укрінформ, міністерка закордонних справ Австрії Беате Майнль-Райзінгер повідомила, що країна долучилася до роботи Коаліції охочих у статусі держави-спостерігача.

Австрія й надалі залишатиметься готовою виступати як місце для проведення мирних переговорів з припинення російської війни в Україні.

07.09.

У Кременчуці відновили автомобільний рух пошкодженим мостом через Дніпро (ukrinform.ua).

У Кременчуці Полтавської області відновили автомобільний рух мостом через Дніпро, який зазнав пошкоджень внаслідок російської атаки. Рух поїздів через міст тимчасово зупинений.

Як передає Укрінформ, про це Міністерство розвитку громад та територій повідомляє в Телеграмі.

«Сьогодні вночі внаслідок ворожої атаки було пошкоджено міст через річку Дніпро. Рух поїздів через міст тимчасово зупинено», – ідеться в повідомленні.

Як зазначається, водночас рух автомобільного транспорту через міст вже відновлений.

«Це стало можливим завдяки оперативній роботі залізничників та міської влади, які швидко організували відновлювальні роботи, задіяли всі необхідні ресурси та техніку й в надстислі терміни уможливили безпечний проїзд автотранспорту», – зауважили у Мінрозвитку.

Разом із тим, щоб забезпечити залізничне сполучення для мешканців та гостей міста, між вокзалом Кременчука та станцією Крюків-на-Дніпрі курсують автобуси.

Крім того, для всіх, хто потребує додаткової інформації, працює гаряча лінія Укрзалізниці: 0 800 50 3111 (дзвінки безкоштовні).

Як повідомляв Укрінформ, вночі російські війська пошкодили дорожнє покриття мосту через річку Дніпро у Кременчуці. Рух переправою тимчасово перекрито.

05.09.

На дорозі Чернігів – Славутич відкрили рух відремонтованими трьома мостами (ukrinform.ua).

Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Чернігівській області завершила капітальний ремонт трьох мостів на дорозі Чернігів – Славутич. Рух ними відкрито для транспорту.

Про це повідомило у Фейсбуці Агентство відновлення, передає Укрінформ.

«Завершили роботи з капітального ремонту штучних споруд у Чернігівському районі, розпочаті до повномасштабного вторгнення. Це три мости через суходіл, збудовані у 1967 році. До капітального ремонту їхній стан був передаварійний», – йдеться у повідомленні.

Роботи на об'єктах на дорозі Р-56 Чернігів–Пакуль–КПП «Чорнобиль»–Славутич почалися 2021 року. На початку повномасштабного вторгнення ця територія опинилася в тимчасовій окупації.

У 2025 році капітальний ремонт було відновлено. Під час ремонту виконано такі роботи: зроблено опори та монолітні прогонові будови, укріплено схили, проведено гідроізоляцію конструкції, влаштовано нове асфальтобетонне покриття на штучних спорудах та підходах до них та ін.

Рух мостами відкрито 5 вересня 2025 року.

Як повідомлялося, у Чернігівщині на Тернопільщині відновлюють міст, металеві модульні складові для якого надані на безоплатній основі Японським агентством міжнародного співробітництва (JICA) в межах проєкту «Програма екстреного відновлення».

03.09.

У селі Посад-Покровське на Херсонщині роботи з відбудови ведуться на 362 об'єктах (ukrinform.ua).

У селі Посад-Покровське на Херсонщині, у рамках експериментального проєкту з відновлення громад роботи ведуться на 362 об'єктах, уже завершено відновлення електропостачання.

Начальник Херсонської ОВА Олександр Прокудін:

Посад-Покровське – одне з перших сіл, яке відбудовують у рамках експериментального проєкту з відновлення громад, що постраждали від війни. Нині тут роботи ведуться на 362 об'єктах.

У селі щодня працюють понад 400 людей і майже 90 одиниць техніки. Вже завершено відновлення електропостачання, на фінальній стадії – водопостачання, активно просуюються ремонти будинків і доріг.

Як повідомляв Укрінформ, станом на 22 серпня 2025 року у межах комплексної відбудови Посад-Покровського на Херсонщині Агентство відновлення проводило роботи на 267 об'єктах.

Село Посад-Покровське увійшло до урядового проєкту з комплексного відновлення населених пунктів, проте він був призупинений через нестачу коштів. Пізніше, у січні 2025 року, начальник ОВА заявив про друге дихання проєкту.

03.09.

У Запоріжжі відновили багатоквартирний будинок, частину якого зруйнувала ворожа ракета (ukrinform.ua).

Начальник Запорізької ОВА Іван Федоров:

На сьогодні зруйнована частина будинку відбудована. Та, що була понівечена – відновлена шляхом капітального ремонту: утепили фасад, замінили інженерні мережі та покрівлю, зробили ремонт укріття зі встановленням вентиляційної системи.

Ключі від оновлених квартир передані власникам.

Раніше повідомлялося, що ремонтні роботи стартували 7 червня 2023 року. Загальна вартість капітального ремонту будинку – понад 84 мільйони гривень. Згідно з проєктом, повне відновлення чотириповерхового будинку за планом мало тривати до кінця 2024 року, але через підрядника строки кілька разів переносились.

03.09.

Біля Макарова ремонтують шляхопровід, пошкоджений обстрілами РФ у 2022 році (ukrinform.ua).

У Київській області триває капітальний ремонт шляхопроводу на автомобільній дорозі Т-10-19 біля Макарова, який зазнав значних ушкоджень під час російського вторгнення у 2022 році.

Як передає Укрінформ, про це Служба відновлення і розвитку інфраструктури у Київській області повідомляє у Фейсбучі.

«Продовжуємо капітальний ремонт шляхопроводу на автомобільній дорозі Т-10-19 біля Макарова. Споруда зазнала значних ушкоджень та руйнувань через артилерійські обстріли під час вторгнення російських військ у 2022 році. Влаштуємо нову споруду з частковим розбиранням зруйнованих залишків старої», – йдеться у повідомленні.

Наразі виконуються роботи з: армування та бетонування ригелю проміжної опори № 1; армування та підготовки до бетонування ригелю крайньої опори № 4; монтаж підмостей біля проміжної опори № 2.

«Шляхопровід відновить перетин з міжнародною дорогою М-06 Київ – Чоп та створить належні умови для відновлення безпечного і швидкого сполучення між громадами Київської області», – прокоментували у службі.

Також шляхопровід забезпечить безперервний рух транспорту за міжнародними напрямками для забезпечення життєдіяльності населення і потреб оборони.

02.09.

На Дніпропетровщині понад 6500 родин отримали компенсацію за пошкоджене обстрілами РФ майно (ukrinform.ua).

У Дніпропетровській області, яка регулярно потерпає від обстрілів, понад 6,5 тис. родин отримали компенсації за пошкоджене агресором майно.

Начальник Дніпропетровської ОВА Сергій Лисак:

Зазначається, що питання виплати компенсації в рамках програми «Відновлення» обговорили під час наради з регіонами під головуванням Міністра розвитку громад та територій Олексія Кулеби. Зокрема йшлося про збільшення кількості реєстраторів, які фіксують дані про потрошене росіянами майно, та вдосконалення дистанційного обстеження. Спрощення згоди співвласників, коли житлом володіють одразу кілька людей. Врегулювання компенсацій у тих випадках, коли оселя ще й об'єкт культурної спадщини.

Вже понад 6,5 тис родин в нашій області отримали компенсації за пошкоджене агресором. Сформували 185 сертифікатів на придбання нових будинків чи квартир.

02.09.

Литва готова приєднатися до Фінляндії у створенні укриттів для України (ukrinform.ua).

Президент Литовської Республіки Гітанас Науседа:

Литва має намір приєднатися до ініціативи цієї північної країни щодо розвитку мережі укриттів в Україні.

Литва вітає і повністю підтримує ініціативу Фінляндії очолити коаліцію зі створення укриттів для України. Ми готові до неї приєднатися. У свою чергу, Литва запрошує Фінляндію приєднатися до нашої ініціативи з будівництва нових шкіл в Україні.

У травні Україна та Фінляндія оголосили про створення міжнародної коаліції з посилення цивільної оборони, яка покликана розширити мережу укриттів у країні.

Ініціатива спрямована на будівництво укриттів, обмін досвідом між країнами в цій галузі та створення інструментів фінансування їхнього обладнання.

Литва стала однією з перших країн, які розпочали відновлювальні проєкти в Україні, не чекаючи закінчення війни.

Затверджені урядом у жовтні основні напрямки участі Литви в реконструкції та відновленні України на 2024–2027 роки передбачають допомогу будівництву шкіл, укриттів, закупівлю обладнання для розмінування, сприяння європейській інтеграції країни, а також зміцнення стійкості її енергетичного сектора.

02.09.

На Харківщині відремонтували 620 кілометрів прифронтових доріг (ukrinform.ua).

Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Харківській області завершила ремонти стратегічно важливих доріг коштом резервного фонду.

Про це у Фейсбучі повідомило Агентство відновлення, передає Укрінформ.

«Харківська область отримала 796 млн грн із резервного фонду державного бюджету – це майже третина від його загального обсягу. Кошти було спрямовано на відновлення прифронтових та рокадних доріг загальною протяжністю 621 км», – йдеться в повідомленні.

В установі підкреслили, що роботи виконувалися у вкрай складних умовах – у безпосередній близькості до лінії бойових зіткнень, під обстрілами та загрозою атак безпілотників. Попри це аварійно-відновлювальні заходи були завершені у стислі терміни – протягом 2,5 місяців.

Відновлені маршрути забезпечили прифронтову військову логістику на найгарячіших напрямках, сполучення між сусідніми областями, можливість проїзду для евакуації мирного населення.

Наголошується, що завдяки проведеним ремонтам щонайменше на 60 % скоротився час евакуації поранених із районів ведення бойових дій.

Як повідомлялося, Служба відновлення і розвитку інфраструктури у Дніпропетровській області завершила роботи на автомобільних дорогах, які з'єднують східні області.

01.09.

У Чернігові відновила роботу гімназія, що була пошкоджена під час бойових дій у 2022 році (ukrinform.ua).

У Чернігові завдяки швейцарським партнерам 1 вересня відновила роботу гімназія № 13, що була пошкоджена під час бойових дій у 2022 році.

Про це повідомила пресслужба Чернігівської міської ради, передає Укрінформ.

«1 вересня у Чернігові відновила роботу гімназія №13, яка зазнала пошкоджень під час бойових дій у 2022 році. Оновлений освітній простір презентували міжнародним партнерам, завдяки підтримці яких став можливим цей масштабний проект», – йдеться в повідомленні.

Зазначається, що гімназію в День знань відвідали посол Швейцарії в Україні Фелікс Бауманн та менеджерка швейцарсько-українського проекту DECIDE Валентина Полторак.

У міськраді наголосили, що у межах співпраці з проектом DECIDE не лише відновлено навчальний корпус, а й проведено модернізацію харчоблоку та облаштовано укриття.

У квітні цього року гімназія частково відновила роботу. Тоді за парти змогли сісти учні початкових класів. Ключовою умовою для цього стала наявність сучасного харчоблоку та облаштованого укриття.

Надалі було утеплено корпус, відремонтовано дах та приміщення, замінено комунікації, враховано всі норми для дітей з інклюзивними потребами. Загалом у гімназії створили 16 профільних кабінетів і майстерень, а саме: хімії, біології, фізики, географії, інженерії та технологій, побутових і креативних навичок, арт- та STEM-майстерню.

Станом на 1 вересня 2025 року у гімназії №13 функціонує 31 клас, де навчається 812 учнів.

Цьогоріч сформовано три перші класи, де навчатиметься загалом 81 дитина, серед яких один клас – інклюзивний.

У міськраді поінформували, що загальний бюджет відновлення та модернізації цієї гімназії становить 74 млн грн, з яких 64 млн – інвестиція уряду Швейцарії, а 10 млн грн виділено з міського бюджету Чернігова. За кошти громади придбано певне обладнання для навчальних кабінетів, а також виконуються роботи з благоустрою території.

Начальник управління освіти Василь Білогура:

У цій школі продумано все до деталей. Вже в перспективі планується продовжити співпрацю й обладнати гімназію сонячними панелями, що дозволить закладу стати енергоне залежним.

Як повідомляв Укрінформ, у Миколаєві завдяки міжнародним партнерам та донорам до початку нового навчального року відкрили найбільшу підземну школу-садок, а також облаштували укриття в гімназії та у ще одному дитсадку.

01.09.

Повідомив віцепрем'єр-міністр з відновлення – міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба: У селі Ягідному на Чернігівщині вже відбудували 90 % житла (ukrinform.ua).

До кінця року ми завершимо відновлення житла для людей. У 2026-му громада отримає Центр розвитку і меморіал. Ягідне змінюється крок за

кроком. Тут знову з'являються домівки, безпечні вулиці, простори для розвитку і місця пам'яті. Саме так відбудова повертає гідність громадам і дає людям впевненість у завтрашньому дні.

У селі вже відбудовано 90 % житлового фонду – 73 будинки, ще 13 перебувають на завершальному етапі. Чотири будинки зводяться з нуля: на Космонавтів, 37 та Яблуневій, 24 вже зведені зовнішні й внутрішні стіни, встановлені вікна та забетонована підлога, зараз тривають покрівельні роботи. На Яблуневій, 25 та Космонавтів, 29 виконуються земляні роботи для влаштування фундаменту.

Майже завершене відновлення вулично-дорожньої мережі – облаштовано безпечні дороги та пішохідні зони, встановлено сучасне освітлення на сонячних панелях.

На місці зруйнованого клубу зводиться новий Центр розвитку громади. У ньому буде багатофункціональна зала для культурних подій і зустрічей, приміщення ФАПу, бібліотека та укриття. Навколо Центру облаштовується урбан-парк і парковка. Школа, де людей утримували у заручниках, стане меморіалом – там створюється простір пам'яті.

(...). У 2023 році Ягідне стало одним із учасників експериментального проєкту з комплексної відбудови населених пунктів. Проєкт передбачає відновлення житла, ремонт вулично-дорожньої інфраструктури, створення меморіалу, будівництво громадської будівлі з бомбосховищем та облаштування бювету з питною водою.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

12.09.

ФТ: США тиснутимуть на G7 задля мит щодо Китаю та Індії, які купують нафту в РФ ([Європейська правда](#)).

США чинитимуть тиск на країни G7, щоб ті запровадили значно вищі мита щодо Індії та Китаю за закупівлю російської нафти у спробі змусити Москву піти на мирні переговори з Україною.

У п'ятницю під час відеоконференції міністри фінансів «Групи семи» обговорять пропозицію США щодо нового пакета заходів. Цього тижня президент США закликав ЄС запровадити мита щодо Китаю та Індії в обсязі до 100 %, а тепер розширює цей тиск і на союзників по G7.

Речник відмовився назвати точні цифри запланованих мит, але, за словами обізнаних осіб, США запропонували діапазон від 50 % до 100 %.

Трамп назвав російські дрони у повітряному просторі Польщі «можливою помилкою» ([СУСПІЛЬНЕ](#)).

Президент США Дональд Трамп прокоментував інцидент із російськими дронами, які порушили повітряний простір Польщі. На відміну від європейських лідерів, які назвали це навмисною провокацією Москви, Трамп припустив, що це могло статися випадково.

Президент США Дональд Трамп сказав:

Це могло бути помилкою. Могло бути помилкою. Але в будь-якому випадку я не задоволений тим, що відбувається. Сподіваюся, все це скоро закінчиться.

Інцидент стався під час чергових ударів Росії по Україні. Кілька дронів перетнули польський кордон, після чого вперше в історії НАТО підняло в повітря винищувачі для знищення загрози в небі союзної держави.

11.09.

У Сенаті США кажуть про «посилення інтересу» до законопроекту про санкції проти РФ ([Європейська правда](#)).

Лідер республіканської більшості в Сенаті Джон Тьон заявив у середу, що у зв'язку з нещодавніми діями Москви спостерігається «посилений інтерес» до ухвалення законодавства щодо санкцій проти Росії.

Його коментарі з'явилися після того, як у середу російські безпілотники увійшли в повітряний простір Польщі, а на вихідних Росія завдала ударів по Києву.

Тьон назвав нещодавні дії Росії «провокаційним актом», який був «спробою випробувати США і наших союзників по НАТО».

Двопартійний законопроект, ініційований сенатором Ліндсі Гремом, застряг у Сенаті, незважаючи на те, що має достатню підтримку для подолання гіпотетичного вето.

Цей захід передбачає введення тарифів для країн, які імпортують російські енергоносії, та запровадження вторинних санкцій проти іноземних фірм, які підтримують російське виробництво енергії.

\$400 мільйонів для України: у Конгресі США схвалили оборонні витрати на 2026 рік ([УНІАН](#)).

Пропозицію Марджорі Тейлор Грін про скорочення фінансування для України відхилили.

Палата представників Конгресу США в середу, 10 вересня, ухвалила законопроект про оборонну політику на загальну суму 892,6 мільярда доларів. Документ передбачає виділення 400 мільйонів доларів на допомогу Україні у сфері безпеки.

Крім того, документ має посилити військову готовність країни, підвищити зарплату військовослужбовцям США, а також заборонити медичне лікування трансгендерних військових, що потребує надання послуг, які не відповідають тій статі людини, яка була визначена при народженні.

Також у цьому проекті закону передбачено виділення 400 мільйонів доларів на ініціативу Пентагону з надання допомоги Києву у сфері безпеки, хоча республіканці виступали проти. Варто зазначити, що Палата представників відхилила пропозицію Марджорі Тейлор Грін про зменшення фінансування для України — проти голосували як республіканці, так і демократи.

Крім цього, Пентагон повинен буде звітувати перед Конгресом, якщо адміністрація планує скасувати або призупинити вже схвалену військову допомогу Україні.

09.09.

США припиняють співпрацю з Європою у боротьбі з російською дезінформацією – FT ([Укрінформ](#)).

Сполучені Штати розривають угоди з європейськими країнами про боротьбу з дезінформацією із Росії, Китаю та Ірану.

За їхніми даними, США повідомили держави Європи, що відмовляються від спільних зусиль у боротьбі з дезінформацією.

Минулого тижня європейські країни отримали повідомлення від Державного департаменту про те, що США розривають меморандуми про взаєморозуміння, підписані торік за адміністрації президента Джо Байдена, які мали на меті сформувати єдиний підхід до виявлення та викриття зловмисної інформації, поширюваної іноземними урядами з метою створення хаосу.

Меморандуми були частиною ініціативи, якою опікувалося агентство Держдепу – Глобальний центр взаємодії (GEC), що боровся з

дезінформацією, поширюваною за кордоном противниками США та терористичними угрупованнями.

08.09.

Трамп каже про готовність перейти до «другої фази» санкцій проти РФ ([Європейська правда](#)).

Президент США Дональд Трамп заявив у неділю, що готовий перейти до другої фази санкцій проти Росії, що дозволяє припустити, що він знаходиться на межі посилення санкцій проти Москви або покупців її нафти через війну в Україні.

Трамп неодноразово погрожував Москві подальшими санкціями, але утримувався від них.

Останні коментарі свідчать про жорсткішу позицію, але Трамп не став говорити, що він прихильний до такого рішення або що може спричинити «другу фазу».

Обмін думками відбувся після коментарів Трампа в середу, коли він захищав дії, які він вже вжив щодо Росії, в тому числі запровадження штрафних тарифів на індійський експорт, спрямований до США минулого місяця.

05.09.

Трамп закликав Європу припинити купувати російську нафту та посилити тиск на Китай, – ЗМІ ([УНІАН](#)).

Також він вважає, що європейці мають посилити економічний тиск на Китай через його підтримку РФ.

Європа повинна припинити купувати російську нафту та більше тиснути на Китай. Президент США Дональд Трамп сказав європейським лідерам під час телефонної розмови.

З посиланням на представника Білого дому видання пише, що Дональд Трамп наголосив про це у телефонній розмові.

Також в розмові з європейськими лідерами Трамп сказав, що країнам ЄС потрібно чинити більший економічний тиск на Китай через його фінансову підтримку російських воєнних зусиль.

04.09.

США скоротять безпекову допомогу країнам-сусідам Росії ([LB.ua](#)).

США поступово відмовляються від фінансування програм із підготовки та оснащення армій європейських країн, що межують із Росією.

Йдеться про програму, яка реалізується за статтею 333 та фінансується Конгресом США. Нових коштів адміністрація Дональда Трампа більше не просить, а вже схвалене фінансування буде доступне лише до вересня 2026 року.

Представник Білого дому заявив, що цей крок відповідає політиці Трампа щодо «перегляду та реорганізації» зовнішньої допомоги і

спрямований на те, щоб Європа взяла на себе більшу частину витрат на оборону. Під тиском Вашингтона союзники по НАТО у червні погодилися підняти оборонні витрати до 5 % ВВП.

Трамп заявив, що путін та Зеленський ще не готові до мирних переговорів, проте «щось відбудеться» ([Рубрика](#)).

Президент США Дональд Трамп вважає, що наразі лідер України Володимир Зеленський та диктатор РФ Володимир Путін не готові до мирних переговорів, проте він досі хоче допомогти Києву та Москві укласти мирну угоду, і знову анонсував, що «щось відбудеться».

Американський президент заявив, що залишається відданим укладенню мирної угоди між Україною та Росією, хоча визнає, що це виявилось складнішим завданням, ніж він очікував. За його словами, він уважно стежить за діями Зеленського і Путіна, веде з ними діалог і переконаний, що згодом рішення буде знайдено. Трамп пояснив, що його метод – збирати лідерів в одній кімнаті й змушувати домовлятися у реальному часі, що потребує терпіння. Він наголосив, що не задоволений «цією різаниною», але впевнений: «Ми все владнаємо».

03.09.

CNN: Трамп обурений тим, що Китай спілкується з його друзями – Путіним та Кім Чен Ином ([Букви](#)).

Президент США Дональд Трамп обурений тим, що Китай спілкується з його друзями – авторитетними лідерами РФ та КНДР.

Пізно ввечері (за американським часом), коли по телебаченню показували військовий парад у Китаї, де Сі Цзіньпін приймав Володимира Путіна і Кім Чен Ина, Трамп увірвався у соцмережі.

Цей допис означає одне: якщо ця зустріч у Китаї була спланована, щоб образити Трампа – план спрацював ідеально. Це також засвідчило марні намагання Трампа зачарувати Путіна та Кім Чен Ина своїм «мистецтвом угод» та заявам про те, що близькі стосунки з такими лідерами можуть мати вирішальне значення.

02.09.

У Трампа прогнозують, що він цього тижня розгляне можливість санкцій проти Росії ([Європейська правда](#)).

Міністр фінансів США Скотт Бессент прогнозує, що президент Дональд Трамп цього тижня розгляне можливість запровадження санкцій проти Росії.

Бессент сказав, що у питанні санкцій США проти Росії «усі варіанти залишаються на столі».

Міністр фінансів США Скотт Бессент сказав:

Президент Путін з часу історичної зустрічі в Анкориджі, з часу телефонної розмови, коли європейські лідери і президент Зеленський були у

Білому домі наступного понеділка, робив протилежне тому, що він казав, що прагне робити. Фактично він в огидний, огидний спосіб посилив бомбардування.

Коментарі зарубіжних політиків

12.09.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський ([ЦЕНЗОР.НЕТ](#)) закликав Угорщину зняти вето щодо переговорів про вступ України до Європейського Союзу.

Сікорський заявив, що Польща буде тісно співпрацювати з датським головуванням у ЄС, щоб розширення Євросоюзу за рахунок Молдови та України залишалося пріоритетом на порядку денному.

«Ми закликаємо Угорщину скасувати вето щодо початку переговорів щодо першого кластера. Ми з нетерпінням чекаємо на прийняття України до сім'ї ЄС».

Він також наголосив, що лише скоординований тиск на Угорщину може принести результати.

10.09.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн ([fact-news](#)) оголосила про виділення авансом 6 млрд євро кредиту, профінансованого за рахунок доходів від заморожених російських активів, для розвитку виробництва безпілотників в Україні. Про це вона заявила під час щорічного виступу про стан Європейського Союзу в Європарламенті.

Фон дер Ляєн підкреслила, що безпілотники мають ключове значення у війні, адже саме на них припадає понад дві третини знищеної російської техніки:

«Це не лише тактична перевага на полі бою, а й свідчення сили людської креативності у відкритих суспільствах».

Водночас за її словами, Росія активно збільшує свої спроможності, використовуючи іранські безпілотники типу «Шахед» і покладаючись на переваги масового промислового виробництва.

«Винахідливість відкрила для України можливості в обороні, але промислова міць Росії може ці можливості обмежити».

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський ([Главком](#)) зазначив, що Україна просить Польщу збивати російські безпілотники, які підлітають до їх кордону.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський провів переговори з українським колегою Андрієм Сибігою, під час яких вони обговорили можливість залучення авіації та ППО країн НАТО до перехоплення російських дронів над територією України.

Сікорський підтвердив, що українська сторона знову порушила це питання. Він зазначив, що українці просять Польщу збивати російські безпілотники, які становлять пряму загрозу для польського кордону, навіть якщо вони перебувають над територією України.

Водночас, Сікорський підкреслив, що польські пілоти мають певні оперативні обмеження і в першу чергу повинні дбати про безпеку цивільного населення на землі. Він додав, що наразі жодних конкретних рішень із цього питання не ухвалено.

Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер ([ЦЕНЗОР.НЕТ](#)) назвав вторгнення російських дронів у Польщу «глибоко тривожним», а дії Росії – «нерозсудливими».

«Це був надзвичайно необдуманий крок Росії, який лише нагадує нам про відверте нехтування миром з боку президента Путіна та постійні бомбардування, яким щодня піддаються невинні українці».

Він додав, що зв'язався з прем'єр-міністром Польщі Дональдом Туском, «щоб чітко висловити нашу підтримку Польщі».

«Я щиро дякую НАТО та польським збройним силам, які швидко відреагували, щоб захистити Альянс. Разом з нашими партнерами - і завдяки нашому лідерству в «Коаліції охочих» – ми будемо продовжувати посилювати тиск на Путіна, доки не буде встановлено справедливий і тривалий мир».

09.09.

Міністр оборони Британії Джон Гілі ([NV](#)) сказав, що Велика Британія впродовж року буде фінансувати виробництво тисячі дронів великої дальності для українських військових.

«Протягом наступних 12 місяців Велика Британія профінансує тисячі далекобійних ударних дронів, які ми виготовимо у Великій Британії та доставимо в Україну»

Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус ([РБК-Україна](#)) заявив, що Німеччина перебуває у процесі постачання Україні двох повних систем протиповітряної оборони Patriot.

За його словами, окрім постійного постачання систем озброєння та боєприпасів Україні:

«Німеччина знаходиться в процесі постачання двох повних систем Patriot до України. Перші пускові установки вже передані Україні».

Він також подякував Норвегії за те, що вона «погодилася взяти на себе половину вартості цих двох систем Patriot».

Глава дипломатії ЄС Кая Каллас ([Європейська правда](#)) заявила, що країни Євросоюзу мають намір до жовтня поставити Україні 2 млн артилерійських снарядів.

Каллас зазначила, що станом на сьогодні держави-члени ЄС надали майже 169 мільярдів євро фінансової підтримки Україні з моменту початку повномасштабної війни Росії. У цьому контексті вона згадала про постачання великокаліберних боєприпасів Україні.

«Наразі вони (країни-члени ЄС. – Ред.) також забезпечили 80 % відсотків боєприпасів від нашої мети в 2 мільйони боєприпасів. До жовтня ми маємо на меті забезпечити 100 %».

Це потрібно для того, додала вона, щоб Україна могла захистити себе і своє цивільне населення та дати відсіч агресії.

05.09.

Президент Фінляндії Александер Стубб ([Укрінформ](#)) заявив, що в якості гарантії безпеки фінських солдатів в Україну відправляти не будуть, але розглядаються інші варіанти підтримки.

Стубб повідомив, що Коаліція охочих у військовому плані готова впроваджувати гарантії безпеки для України, однак, за його словами, реалізація цих гарантій розпочнеться тоді, коли в Україні буде досягнуто перемир'я або укладено мирну угоду. Однак фінський лідер поки не зміг сказати, яким чином Фінляндія братиме участь у наданні гарантій безпеки.

«Основна відповідальність за гарантії безпеки лежить на Україні та українській армії. В Україні близько 800 тисяч військовослужбовців. Ми розмірковуємо, як можемо підтримати цих військових».

На питання, чи відправить Фінляндія своїх військових до України, він не став уточнювати, чи будуть фінські солдати відправлені саме як миротворці.

04.09.

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський ([Європейська правда](#)) іронічно прокоментував заяви правителя Росії про буцімто безпідставне «нагнітання істерії» про агресивні наміри Кремля.

3 вересня Міністерство закордонних справ Росії розмістило у своєму X цитату очільника Кремля Володимира Путіна про «спроби роздувати істерію» з приводу того, що Росія планує напасти на Європу, а Росія «ніколи не мала, не має і не матиме жодного бажання на когось нападати».

«Ніколи-ніколи. Довіряйте нам».

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск ([UAinfo](#)) повторив свою заяву про те, що його країна не буде надсилати війська в Україну у складі європейської місії. Про це він сказав після засідання «коаліції охочих».

На запитання журналістів Туск запевнив, що позиція уряду щодо перекидання польських військ до України залишається незмінною.

«Польща, як ми неодноразово підкреслювали, не планує відправлення військ в Україну. Також і після закінчення війни».

Він додав, що підтримка Польщі полягатиме в координації логістики.

«Ми відповідаємо за логістику. Відомо, що в Польщі знаходиться цей найбільший хаб, це місце організації допомоги для України. І це завдання достатньої, якщо не сказати виняткової важливості».

Президент Франції Емманюель Макрон ([ЕСПРЕСО](#)) заявив, що 26 країн готові долучитися до гарантій безпеки Києву, зокрема – відправити свій контингент в Україну. Президент Володимир Зеленський розповів про ймовірність нового формату захисту неба

«Сьогодні у нас на столі є політична та військова пропозиція, яка надходить від 35 лідерів – надати Україні гарантії безпеки... 26 країн формально погодилися надіслати або сили контингенту в Україну, або внести певні засоби для підтримки цієї коаліції, для забезпечення безпеки на морі або в небі».

За його словами, метою таких дій є гарантування миру в Україні, а також – запобігання відновленню бойових дій.

«Ми визначили всі ці внески, провели телефонну розмову з президентом Америки. В найближчі тижні ми визначимо чітко внесок Америки в цій коаліції... Ми визначили перші, вторинні зобов'язання, аби припинити війну».

02.09.

Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо ([Укрінформ](#)) провів у китайському Пекіні зустріч із російським лідером Володимиром Путіним, у ході якої обговорили питання України.

Фіцо заявив, що Словаччина дуже жорстко реагує на українські атаки на нафтопровід «Дружба» на російській території.

За його словами, він порушить це питання на майбутній зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським, яка планується в Ужгороді.

Словацький прем'єр також збирається обговорити із Зеленським можливий вступ України до ЄС.

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган ([hromadske](#)) після зустрічі з главою рф володимиром путіним у Китаї й телефонної розмови з президентом України Володимиром Зеленським заявив, що сторони «ще не готові» до зустрічі на рівні лідерів.

Ердоган розповів, що в Китаї зустрівся з путіним, а потім говорив із Зеленським. З обома він обговорював шляхи припинення війни в Україні, однак, за його словами, сторони «ще не готові» до особистої зустрічі.

Він додав, що переговори між російськими та українськими офіційними особами в Стамбулі, які відбулися останніми місяцями, показали, що шлях до миру залишається відкритим.

Ердоган наголосив, що його країна виступає за «поступове підвищення рівня переговорів», однак додав, що умови для зустрічі на рівні лідерів «ще не створені».

Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц ([Українська правда](#)) назвав правителя Росії Володимира Путіна «можливо, найсерйознішим воєнним злочинцем нашого часу».

«Він – воєнний злочинець. Він, можливо, найсерйозніший воєнний злочинець нашого часу, якого ми зараз спостерігаємо у великих масштабах. І ми просто зобов'язані чітко знати, як поводитися з воєнними злочинцями. Тут немає місця для поблажливості»

На посаді канцлера Мерц вже звинуватив Росію в «серйозних воєнних злочинах» і «тероризмі проти цивільного населення». Однак його особиста характеристика російського лідера як «можливо, найсерйознішого воєнного злочинця нашого часу» є новою.

01.09.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн ([Європейська правда](#)) заявила, що країни ЄС розробляють «досить чіткі плани» потенційного розгортання військ в Україні в рамках повоєнних гарантій безпеки, які матимуть повну підтримку з боку США.

За словами фон дер Ляєн, існує «чітка дорожня карта» для можливого розгортання військ.

«Гарантії безпеки мають першорядне значення і абсолютно необхідні. У нас є чітка дорожня карта, і ми досягли угоди в Білому домі... і ця робота просувається дуже добре».

Вона додала, що триває робота над планами «розгортання багатонаціональних військ і підтримки з боку американців».

Реакція представників української громадськості

11-річний волонтер з Кропивницького на власному блокпості четвертий рік збирає донати на ЗСУ ([Віче](#)).

Коли почалася повномасштабна війна Максимові було 7 років. 3 вересня 2022 року він кілька разів на тиждень виходить на власноруч створений блокпост і збирає донати на ЗСУ. За майже чотири роки хлопчина передав на військо 52 000 гривень, а крім цього відвідує поранених у лікарнях і бере участь у благодійних заходах на підтримку захисників (...).

Калуські творчі колективи за місяць зібрали понад 147 тисяч гривень для ЗСУ ([Вікна](#)).

Три творчі колективи з Калуша на Івано-Франківщині під час благодійних гастролей зібрали для Збройних сил України 147 400 гривень. За ці кошти вдалося закупити РЕБ для воїнів на Херсонському напрямку.

Спільними зусиллями та завдяки тісній співпраці Зразкового театру пісні «Гармонія» (ЦХТДЮМ, керівник Віталіна Липовська) з Камерним хором «Тавор» (керівниця Оксана Демків) і музичним гуртом «Акорд» майже за місяць вдалося зібрати 147 400 гривень. Про це повідомила у соцмережі Віталіна Липовська (...).

За її словами, зібрані кошти витратили на:

комплект дослідного обладнання «Писець» (РЕБ) для 516 окремого батальйону спецпризначення на Херсонському напрямку – 143 153 грн;

Послуги Нової пошти – 1 280 грн;

Донат ВПО «Мурашки» Калуш на закупівлю матеріалів для москітних сіток 3 000 грн.

«Дрони замість квітів»: понад 40 тисяч гривень зібрали 1 вересня в одному з ліцеїв Житомира ([Суспільне.Житомир](#)).

1 вересня в житомирському ліцеї №16 провели акцію «Дрони замість квітів». В ході акції зібрали понад 44 тисячі гривень на запит однієї з військових частин Національної гвардії України. Ініціатива, коли діти замість квітів вчителям долучаються до благодійної допомоги військовим, відбувалася в ліцеї втретє.

Про це Суспільному розповів волонтер Володимир Виговський, який звернувся з такою ініціативою до ліцею.

За його словами, благодійна акція «Дрони замість квітів» вже стала традиційною, аналогічні проводили в минулому році на свято першого і останнього дзвоника. Дрони – це символічна назва, адже збір проходив на різні потреби, відповідно до запиту військових, сказав волонтер. Цього разу

збирали на комплектуючі для дронів на запит однієї з військових частин Національної гвардії України, яка бере безпосередню участь у відсічі збройної агресії російської федерації на Торецькому напрямку (...).

На ART JAZZ у Луцьку зібрали понад 166 тисяч на ЗСУ ([Волинські новини](#)).

В останній день літа, 31 серпня, у Луцькому бізнес-просторі на вулиці П'ятницька гірка, 2 відбувся ART JAZZ. Цим заходом організатори відновили традицію фестивалю, дали новий імпульс для розвитку джазу. Насолодитися якісною музикою та по-особливому попрощатися з літом прийшли понад 400 містян (...).

На благодійному фестивалі збирали кошти для Сил оборони України, які скерували до БФ «Ангар.Україна». Загалом вдалося зібрати 165 790 грн.

Організатори фестивалю: JAM Music School, платформа «Алгоритм Дій», івент-агенція Feel Good, Джаз-клуб «ДЖЕМ».

У Львові акція з продажу соняхів за донати зібрала 132 тисячі гривень на ЗСУ ([Рубрика](#)).

До Дня пам'яті загиблих захисників та захисниць України львівські квіткові крамниці продавали соняхи за донат. У межах акції «Соняшник пам'яті» вдалося зібрати 132 000 грн на поточне забезпечення Сил Оборони України.

До благодійної ініціативи долучилось 14 локацій в різних районах Львова, серед яких: квіткові магазини, заклади харчування та артпростори. Впродовж дня (а в кількох місцях і кількох днів) тут продавали соняхи за пожертви у фонд «Повернись живим». Метою акції було вшанування пам'яті воїнів та збір грошей тим, хто досі бореться (...).

Майже 4,7 млн гривень на допомогу ЗСУ зібрали освітяни та митці в Мукачеві ([Суспільне.Ужгород](#)).

За навчальний 2024–2025 рік освітяни та митці Мукачева зібрали та передали на потреби Збройних сил України 4 млн 682 тис. грн.

Про це повідомили на Facebook-сторінці Мукачівської міської ради.

До збору коштів приєдналися: учні, педагоги, батьки, працівники культурних установ. Гроші на ЗСУ збирали на благодійних ярмарках, аукціонах, концертах, спортивних турнірах, театралізованих виставах.

Школи та заклади позашкільної освіти передали – понад 3,7 млн грн; дошкільні заклади – близько 496 тис. грн; заклади культури – 330,5 тис. грн, а працівники управління освіти, культури, молоді та спорту та його структурних підрозділів зібрали ще 114,5 тис. грн.

Серед найбільш знакових проєктів – «Мукачівські дрони», у якому взяли участь 34 заклади й зібрали понад 937 тис. грн, та «Бойове братерство», що об'єднав 24 заклади й забезпечив понад 748 тис. грн допомоги.

Всі кошти спрямували на закупівлю безпілотників, автомобілів та запчастин, тепловізорів, генераторів, планшетів, обладнання для дронів, амуніції, медичних засобів, а також продуктів харчування та речей першої потреби для військових.

Школярі та вихованці гуртків сплели понад 176 маскувальних сіток та «кікімор», виготовили свічки, обереги, писали листи військовим.

Відмолили 2089 вервичок та зібрали гроші на ЗСУ: у Вільхівці завершилася Дев'ятниця за мир в Україні ([Інформатор](#)).

У селі Вільхівка Дубівської громади завершилася дев'ятиденна молитва – Дев'ятниця до Пресвятої Богородиці. Цьогоріч вона мала особливе значення, адже співпала з 5-ю річницею освячення статуї Матері Божої.

Протягом дев'яти днів громада села Вільхівка разом із паломниками з навколишніх сіл – Перегінського, Дуби, Рішнятого, Князівського, Підлісся, Лецівки, Дубшар, Небилова, Ціневи, Закерничного – приходила щовечора на спільну молитву. За ці дні було вимолено 2089 вервичок і ще 441 – онлайн (...).

Дев'ятниця стала не лише духовною годиною, а й прикладом жертвності. Під час молитви віряни зібрали 58 тисяч гривень, 50 євро та 50 злотих на потреби Збройних Сил України (...).

Дев'ятикласник із Житомирщини зібрав для ЗСУ 1,3 млн грн, виступаючи на ринку ([ШоТам](#)).

Дев'ятикласник зі Стрижівського ліцею на Житомирщині Любомир Чихун з 2022-го співає з гітарою на місцевому ринку. Так йому вдалося зібрати 1,3 мільйона гривень на потреби Сил оборони.

Про це розповів Любомир Чихун.

Волонтерити він почав у 11 років. У мами на роботі поблизу ринку хлопця надихнули діти, які облаштували блокпост зі збором коштів на ЗСУ. Тоді Любомир спробував співати з гітарою для підтримки захисників (...).

Уперше йому вдалося зібрати 7 тисяч гривень, які хлопець передав волонтеру Віктору Басу. З того часу Любомир виділяє свій час на співи під гітару біля ринку майже щонеділі. Завдяки таким виступам, за словами хлопця, вдалося зібрати 1,3 мільйона гривень. Зібрані гроші Любомир передає волонтерам або ж безпосередньо військовим (...).

Ансамбль «Зоряночка» за рік задонатили на ЗСУ 25 тисяч гривень ([Дніпро](#)).

«Зоряночка» допомагає ЗСУ. Восьмеро дніпровських пенсіонерів, яким перевалило за 70, вже протягом 2-х років щотижня виходять на проспект Миру і дають благодійні концерти. Збирають гроші на ЗСУ у просту трилітрову банку. Втім, кожен виступ – театралізоване шоу, під баян та у народних костюмах. Врешті на фінальній пісні «Розпрягайте, хлопці, коней»

артистам починає підспівувати вся публіка. Тож учасники «Зоряночки» стали місцевими зірками.

Їх восьмеро, а середній вік учасників гурту – понад 70 років. На Лівобережному щотижня просто неба виступає ансамбль «Зоряночка» (...).

«Зоряночка» своїми піснями не тільки допомагає армії, а і дарує позитивний настрій містянам та гостям міста (...).

Родзинка шоу – останню пісню виконують разом зі слухачами. Від початку року гурт зібрав понад 25 тисяч гривень, на цьому зупинятися не планують та співатимуть до перемоги.

У Мізаківських Хуторах під Вінницею донатили на ЗСУ ([33 канал](#)).

8 вересня, у Мізаківських Хуторах, що на Вінниччині, відзначили подвійне свято – День села та престольне свято Храму Різдва Пресвятої Богородиці. Цьогоріч громада святкувала 619-ту річницю з часу заснування села.

Про це повідомили у Стрижавській територіальній громаді.

У громаді зазначили, що з цієї нагоди було організовано благодійний ярмарок на підтримку Збройних сил України. Захід став справжнім святом єдності, вдячності та віри у спільне майбутнє (...).

Митці з Полтавщини привітали Андріївський узвіз у Києві з днем народження та зібрали кошти на ЗСУ ([Новини Полтавщини](#)).

7 вересня митці та колективи Гадяцького фахового коледжу культури і мистецтв імені І. П. Котляревського, а також актори Полтавського академічного обласного театру ляльок долучилися до вітань Андріївського узвозу у м. Київ з днем народження.

Про це повідомили в Департаменті культури та туризму Полтавської ОВА (...).

Кожен охочий міг придбати собі зразки сувенірної продукції, кошти від продажу яких будуть передані військовослужбовцям ЗСУ.

Луганська ОВА спрямувала майже 880 мільйонів гривень на ЗСУ з початку року ([Точка сходу](#)).

З початку 2025 року громади Луганщини виділили на потреби військових частин, які боронять регіон майже 880 мільйонів гривень. Про це повідомила Луганська обласна військова адміністрація.

У вересні Рада оборони області ухвалила рішення спрямувати понад 67 мільйонів гривень на забезпечення підрозділів, що тримають оборону на луганському напрямку. Це перші заявки, розглянуті в межах нової системи дворівневого контролю за виділенням коштів.

Зокрема, у вересні фінансування отримали:

3-тя окрема штурмова бригада – 36,99 мільйона гривень на закупівлю FPV-дронів 10" SQ «Scorpion»;

бригада «Помста» (3-й прикордонний загін імені Героя України Євгенія Пікуса) – 29,4 мільйона гривень на матеріально-технічні засоби;

13-та бригада оперативного призначення «Хартія» НГУ – 646,87 тисяч гривень на наземні роботизовані комплекси «Тарган».

На аукціоні на Тернопільщині зібрали понад 800 тисяч гривень на ЗСУ: найдорожчою була алмазна мозаїка ([За Збручем](#)).

З нагоди відзначення 503-ї річниці Чорткова, у парку культури і відпочинку імені Івана Франка відбувся благодійний аукціон.

Загалом було представлено 61 лот, створений руками місцевих художників та рукодільниць. Картини, образи, розмальовані артилерійські тубуси, крафтові сувеніри, гільзи та мінометні снаряди міг придбати кожен відвідувач, котрий готовий був заплатити найбільшу суму.

Найдорожчим лотом виявилася алмазна мозаїка «Обличчя Незламності», яке створила майстриня Ірина Чухровська, сестра воїна-чортків'янина, що зник безвісти. На полотні – жіноче обличчя, розділене кольорами синього та жовтого, як символ двох світів: мирного життя, яке ми втратили, і війни, яку ми переживаємо. У кожному штриху – наша культура, наш біль і наша надія. Придбали полотно працівники Чортківської центральної міської лікарні за 80 тисяч гривень.

Окрім того, генеральний директор ТОВ «Kalyna Farming» Скотт Кован придбав декілька лотів на загальну суму – 80 тисяч гривень.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Легенда Формули-1 передав пікап для українських захисників ([NetworkUA](#)).

Колишній менеджер чемпіонської команди Формули-1 Алістер Колдуелл став частиною волонтерської історії, подарувавши автомобіль для українських оборонців. З початку повномасштабної війни він задонатив біля 50 тисяч фунтів на допомогу Україні.

Як розповідає BBC, Колдуелл, колишній керівник команди McLaren та житель Мейденхеда, у липні доставив до Львова Toyota Hilux. Машину передали через британську волонтерську ініціативу Driving Ukraine.

Організацію створив у 2022 році тоді ще 21-річний Фінн Вотт з Оксфордширу, який відклав навчання, щоб особисто возити допомогу в Україну. Від початку війни Driving Ukraine вже доставила 241 автомобіль, організувала 46 автоколон і зібрала понад 1,6 млн фунтів.

Колдуелл давно підтримує цю ініціативу. Він знає родину Воттів через бізнес із класичними авто Greatworth Classics.

(...).

Раніше цього року Колдуелл продав на аукціоні чотири ретроавтомобілі, виручивши близько 100 тисяч фунтів. Половину віддав Driving Ukraine, а іншу – місцевому хоспісу Thames Hospice.

Як ідеться в тексті, Фінн Вотт став відомим не лише у Британії, а й в Україні. У 2023 році він отримав найвищу волонтерську відзнаку від українських військових, а згодом Львівська міська рада вручила йому золоту медаль за внесок у допомогу країні.

(...).

Майже 53 % поляків проти підтримки їх країною вступу України в НАТО ([Українська правда](#)).

Кількість поляків, які виступають проти підтримки Польщею євроатлантичної інтеграції України, зросла до майже 53 %.

Джерело: «Європейська правда» з посиланням на опитування від IBRiS на замовлення Rzeczpospolita, яке проходило в останні дні серпня.

Деталі: У рамках дослідження опитали 1069 респондентів.

На запитання, чи має Польща підтримувати вступ України в НАТО, лише 33,5 % відповіли «так». Водночас 52,7 % виступили проти підтримки, а ще 13,8 % не визначились з думкою.

Видання зазначає, що думка респондентів здебільшого залежить від їхніх політичних симпатій.

Зокрема, серед прихильників керівних партій схвальні відповіді дали 59 %, а проти висловлювалися переважно виборці, які підтримують

опозиційні «Право і справедливість», ультраправу «Конфедерацію» та «Разом» (у цій групі проти висловились 74 %).

Також зазначають, що частка противників підтримки Польщею вступу України в НАТО суттєво вища серед людей віком за 50 років, мешканців сільської місцевості (62 %), людей без вищої освіти (71 %) і в основному тих, хто вважає своє матеріальне становище незадовільним (91 %).

В опитуванні, що проводилося IBRiS у серпні 2023 року на замовлення Rzeczpospolita з невідкладним прийняттям України в НАТО не погоджувалися 47,7 % опитаних, а схвалили б таке рішення 40 %.

(...).

Швейцарський бізнес зацікавлений проєктами відбудови України (Укрінформ).

Представники Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України обговорили з делегацією Швейцарської Конфедерації спільні кроки у сфері відновлення та промислового розвитку.

Про це повідомляє пресслужба Мінекономіки, передає Укрінформ.

Міністр економіки, довкілля та сільського господарства України Олексій Соболев зустрівся з делегацією Швейцарської Конфедерації на чолі з Послом, Делегатом Федеральної Ради з питань України Жаком Гербером. Участь у переговорах також взяли заступники міністра Тарас Висоцький, Андрій Телюпа та Павло Карташов.

Сторони обговорили реалізацію міжурядової угоди, запуск нових програм підтримки бізнесу та розвиток промислового потенціалу України.

Угода між урядами України та Швейцарії після ратифікації дозволить спрямовувати безповоротну допомогу на модернізацію інфраструктури та промисловості. Закупівлі здійснюватимуться через відкриті конкурси, які проводитиме SECO – Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань. Участь у конкурсах можуть брати лише швейцарські компанії, які мають зареєстровану юридичну особу в Україні.

Наразі, в межах чинного Меморандуму про взаєморозуміння з Мінекономіки, SECO вже відібрані перші проєкти за участю швейцарських компаній.

Міністр економіки, довкілля та сільського господарства України Олексій Соболев:

Радий бачити високу зацікавленість швейцарського бізнесу до відбудови України. У межах першого конкурсу SECO вже відібрано 12 проєктів на суму понад 93 мільйони швейцарських франків. Ми вдячні уряду Швейцарії за рішення продовжити співпрацю та готувати наступний конкурс. Це чіткий сигнал довіри до економічного потенціалу України та готовності європейських компаній інвестувати в її відновлення.

Одним із пріоритетів у межах цієї співпраці визначено розвиток ініціативи «Промисловий Рамштайн», яка передбачає міжнародну підтримку

української промисловості через постачання обладнання, спільне виробництво, залучення інвестицій. Україна передала делегації перелік обладнання швейцарських виробників, необхідного для відновлення постраждалих підприємств. Для участі в конкурсах SECO швейцарські компанії мають бути представлені в Україні юридично, тож сторони домовились спільно працювати над тим, щоб зацікавлені виробники відкривали представництва або локалізували свою діяльність в нашій країні.

Українська сторона також представила концепцію здешевлення страхування для підприємств, що працюють в умовах війни. Йдеться про два інструменти: компенсацію втрат у разі пошкодження об'єктів нерухомості у зонах ризику та часткову компенсацію страхових премій по всій території України.

Сторони обговорили й інші важливі напрями співпраці – підготовку до другого конкурсу SECO, запуск програми підтримки українських компаній, допомогу у реформуванні UkraineInvest, підтримку інфраструктури у садівництві та цифрових сервісів для МСП.

(...).

Фонд принца Гаррі пожертвує \$500 тисяч на допомогу пораненим дітям в Україні та Газі ([Укрінформ](#)).

Фонд британського принца Гаррі Archewell Foundation пожертвує 500 тисяч доларів на проекти, у тому числі Всесвітньої організації здоров'я (ВООЗ), для допомоги розробки протезів та надання іншої допомоги дітям із Газі та України.

Як передає Укрінформ, про це повідомляє Reuters.

Заява про виділення коштів з'явилась на третій день візиту принца до Великої Британії, де він відвідав Центр дослідження травм (CIS), що входить до складу Імперського коледжу Лондона, щоб більше дізнатися про його роботу, особливо про діяльність, спрямовану на дослідження травм, отриманих дітьми під час стихійних лих.

Три гранти, оголошені фондом принца Гаррі та його дружини Меган Маркл, включають 200 тисяч доларів США для ВООЗ на підтримку медичної евакуації з Газі до Йорданії та 150 тисяч доларів США для благодійної організації Save the Children на надання гуманітарної допомоги в Газі.

Третій грант у розмірі 150 тисяч доларів США був наданий Центру досліджень вибухових травм, що входить до складу CIS, для сприяння його зусиллям із розробки протезів, які можуть допомогти травмованим дітям, а особливо тим, хто постраждав у результаті конфліктів в Україні та Газі.

(...).

Швейцарія реалізує 12 проєктів із відновлення України. Які проєкти передбачені? ([Цензор.НЕТ](#)).

У межах першого конкурсу Державного секретаріату Швейцарії з економічних питань (SECO) було обрано 12 ініціатив швейцарських компаній на суму понад 93 млн швейцарських франків (\$116,82 млн). Компанії-переможці втілюватимуть важливі ініціативи з відновлення України.

Про це йдеться в повідомленні Міністерства економіки України.

Участь у конкурсах взяли швейцарські компанії, які мають зареєстровану юридичну особу в Україні.

Зокрема, швейцарські компанії реалізуватимуть наступні ініціативи:

- Divario AG: модульні будинки для внутрішньо переміщених осіб;
- Artur Flury AG: секційні ізолятори контактної мережі для «Укрзалізниці»;
- Schwihaag AG: локалізоване виробництво систем кріплення для залізниці;
- DM Bau AG: модульні будинки для ВПО;
- Hitachi Energy Ltd: постачання та розгортання інтелектуальних електронних пристроїв для «Укренерго»;
- Elektrobedarf Troller AG: будівництво сонячних електростанцій;
- Rehau Verwaltungszentrale AG: ремонт і модернізація закладів професійної освіти та гуртожитків;
- Geberit International AG: модернізація закладів професійної освіти із сучасною санітарною інфраструктурою;
- Glas Trösch Holding AG: робота з заміни частини вікон у Харкові;
- Fondation Suisse de Déminage: центр із ремонту обладнання для розмінування;
- Roche Diagnostics International Ltd: будівництво лабораторного корпусу у Львові;
- Innovatec Med Switzerland AG: створення першого в Україні центру брахітерапії для лікування онкозахворювань.

Реалізація проєктів починається вже восени 2025 року.

(...).

Освітня платформа «Мрія» отримає \$1,5 млн від Google. Куди спрямують кошти ([Forbes](#)).

Google виділила \$1,5 млн на розвиток української освітньої платформи «Мрія». Про це йдеться у повідомленні компанії від 11 вересня.

Деталі

Ініціатива реалізується за підтримки президента України Володимира Зеленського, Міністерства цифрової трансформації, Міністерства освіти і науки, а також Програми EGAP і Фонду Східна Європа за сприяння Швейцарії.

Кошти від Google будуть спрямовані на розширення використання платформи «Мрія» у школах і дитячих садках, а також на впровадження

інструментів штучного інтелекту для персоналізації навчання та зменшення рутинної роботи педагогів. Очікується, що проєкт охопить понад 500 000 користувачів.

Платформа «Мрія» вже полегшує роботу вчителів, зменшуючи час на адміністративні завдання, та спрощує взаємодію учнів і батьків у навчальному процесі. Нове фінансування сприятиме масштабуванню платформи та впровадженню додаткових ШІ-інструментів для освіти.

Контекст

Платформу «Мрія» запустили в тестовому режимі у вересні 2024 року. У квітні 2025 року президент України Володимир Зеленський оголосив, що вебпортал і мобільний застосунок стали доступними для шкіл. «Мрія» об'єднує цифрові посвідчення, розклад занять, навчальний контент і безпечні канали комунікації в єдиному застосунку для учнів, батьків і вчителів.

Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров зазначив, що станом на вересень 2025 року платформу використовують понад 2000 шкіл. Наступного року планується розпочати тестування «Мрії» в дошкільних закладах.

До Києва з неанонсованим візитом прибув принц Гаррі ([Слово і Діло](#)).

Вранці 12 вересня до Києва з неанонсованим візитом прибув британський принц Гаррі. Це його перший приїзд до української столиці.

Про це повідомляє The Guardian.

Як зазначається, молодший син британського короля Чарльза III принц Гаррі приїхав до України на запрошення українського уряду, заявивши, що хоче зробити «все можливе», щоб допомогти у відновленні тисяч поранених на війні військовослужбовців.

Принц Гаррі:

Ми не здатні зупинити війну, але можемо зробити все, щоб підтримати процес відновлення. Важливо продовжувати показувати людську сторону тих, хто бере участь у цій війні, і через що вони проходять. Потрібно, щоб люди не забували про це. Сподіваюся, що ця поїздка допоможе донести це до громадськості, адже легко втратити чутливість до подій.

Під час поїздки до столиці принц Гаррі та команда його фонду Invictus Games планують представити нові ініціативи з реабілітації поранених, з кінцевою метою надавати допомогу у всіх регіонах країни. Гаррі також планує відвідати Національний музей історії України у Другій світовій війні, зустрітися з 200 ветеранами та прем'єр-міністром України Юлією Свириденко.

(...).

Тисяча людей долучилися до забігу Run for Freedom з Тімоті Снайдером за свободу українських полонених ([Рубрика](#)).

У столичному парку «Наталка» 13 вересня відбувся благодійний забіг Run for Freedom, організований студентами Київської школи економіки. Подію вже вдруге проводять із метою привернути увагу до проблеми незаконного утримання українських військових та цивільних у російському полоні.

Про це пише Рубрика.

Ініціаторами забігу стали студенти Київської школи економіки разом з істориком, професором та амбасадором UNITED24 Тімоті Снайдером, який особисто долучився до події. Цього року він знову пробіг найдовшу дистанцію – 10 км, підтримавши заклик до звільнення наших людей.

Організаторами заходу виступили KSE Foundation, DefDev, національна мережа реабілітаційних центрів для поранених військових RECOVERY та проєкт підтримки оборонців Маріуполя «Серце Азовсталі». За партнерства NewRun.

Американський історик Тімоті Снайдер:

Свободи немає без солідарності. Дякую вам за присутність, за солідарність з іншими, за те, що ви робите сьогодні, завтра, взагалі. Доброго бігу!

(...).

Як писала раніше Рубрика, мета забігу – це привернути увагу міжнародної спільноти до надважливого питання звільнення полонених українців – як військових, так і цивільних. Кожен учасник стане частиною руху за свободу й опорою для родин, які чекають своїх близьких вдома.

Цьогоріч участь у забігу знову взяв учасник американський історик, професор Єльського університету та амбасадор фандрейзингової платформи UNITED24 Тімоті Снайдер. Від початку повномасштабного вторгнення він активно підтримує Україну на міжнародній арені.

Американський історик Тімоті Снайдер:

Я долучився до Run for Freedom, щоб світ дізнався про всіх цивільних і солдатів, яких незаконно утримують у російському полоні під час цієї незаконної війни. Цей забіг покликаний змусити людей пам'ятати, не забувати й шукати способи допомогти.

(...).

Свириденко обговорила з принцом Гаррі реабілітацію військових: Invictus Games мають доїхати до України ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко обговорила з британським принцом Гаррі під час його візиту в Київ питання реабілітації військових.

Про це глава українського уряду повідомила у Фейсбуці, передає Укрінформ.

Свириденко зазначила, що показала принцу Гаррі наслідки влучання російського «Іскандера» в будівлю уряду.

Прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко:

Поговорили про роботу з реабілітації та відновлення ветеранів. Подякувала принцу за підтримку наших українських військових після служби на різних майданчиках, в тому числі на Іграх Нескорених.

Вона нагадала, що Україна з 2017 року бере участь у цих міжнародних спортивних змаганнях для ветеранів, як започаткував принц Гаррі у 2014-му. Цього року на Іграх Україну представляла рекордна за розміром збірна із 35 учасників.

Прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко:

Тепер наша мрія – Invictus Games мають доїхати і до України. У нас є для цього всі можливості. Тим більше нескореність – це синонім українського духу. І її щодня демонструють наші захисники і захисниці.

(...).

Експертні оцінки

09.09.

Експерт Геннадій Рябцев: тотальних блекаутів не буде: енергетики готові до відновлення електропостачання після атак РФ, але запасів газу поки недостатньо (espreso.tv).

Українська електроенергетична інфраструктура добре підготована до роботи в умовах російських атак та швидкого відновлення пошкоджених об'єктів, натомість у газових сховищах поки не накопичено достатніх запасів на випадок скорочення видобутку через удари по родовищах

Гендиректор компанії YASNO Сергій Коваленко:

Осінь трохи тривожна пора для енергетиків. Що буде цієї осені, звісно, ніхто не знає, але, враховуючи останні обстріли особливого оптимізму немає. 8 вересня після чергової масованої атаки на електростанцію на Київщині. Він порадив бізнесу перевірити технічний стан своїх генераторів, а населенню подбати про павербанки та ліхтарики.

За даними телеграм-каналів, об'єкт, який Росія масовано атакувала на Київщині, – Трипільська ТЕС, яку у 2024 році РФ практично повністю знищила. Водночас у Міненерго зазначили, що ворог масовано атакував енергооб'єкти у кількох областях України. Голова Київської ОВА Микола Калашник повідомив, що через атаку жителі кількох населених пунктів Обухівського району будуть без газопостачання. Наскільки Україна готова до чергового опалювального сезону в умовах постійних атак на енергетику та чи можуть цієї зими до відключень світла додаться також графіки відключення газу, читайте у матеріалі Еспресо.

Тотальних блекаутів не буде навіть якщо РФ далі битиме по енергетиці.

Жодних сюрпризів у цьому опалювальному сезоні не буде: росіяни і далі будуть бити по енергетичній інфраструктурі, тому час від часу можливі аварійні вимкнення електричної енергії. Але тотальних блекаутів не буде, – каже у коментарі Еспресо директор спеціальних проєктів Науково-технічного центру «Психея» Геннадій Рябцев. Наприклад, вдарили по Дніпру вдарили і декілька на декілька днів були обмеження в енергопостачанні окремим споживачам. Після удару по Київській області впродовж декількох годин, доки енергетики перевіряли чи можна вмикати електричну енергію, були було відсутнє енергопостачання.

При цьому, на думку експерта, ймовірність тривалих відключень значно нижча, ніж була у попередніх опалювальних сезонах.

Є запас потужностей генерації, є резерв потужностей розподілу і передачі, є запас найбільш вразливого обладнання, є алгоритми дій енергетиків на для будь-яких сценаріїв. Тобто всі розуміють, що відбувається

і як діяти за тих чи інших умов, активний пасивний захист є більш щільним. Тут головне, аби уряд не забував про свою домашню роботу, виконання якої безумовно зменшуватиме проблеми, які існують в енергетиці.

Під «домашньою роботою уряду» експерт має на увазі спрощення і здешевшання приєднання до енергомережі нових генеруючих установок, вирішення проблем з заборгованістю за електроенергію, а також забезпечення інженерно-технічного захисту.

Деякі роботи надто повільно рухаються, бо ці плани забезпечення інженерно-технічного захисту розраховані до кінця 27-го року щонайменше. Тобто є об'єкти, на які заплановано поставити захист у 2027 році, але ж росіяни будуть бити і в 2025, і у 2026. Але попри все, апокаліптичних сценаріїв розглядати не варто.

Україна поки не накопичила достатній обсяг газу

У 2024 році РФ вперше почала атакувати українські газові сховища. Цього року до цілей ворога додалися також об'єкти видобутку газу та транспортування. Зокрема, після повідомлення про те, що Україна вперше отримає азербайджанський газ через Трансбалканський коридор, РФ завдала удару по компресорній станції на Одещині, яка забезпечувала в тому числі поставки азербайджанського газу. Також цим маршрутом надходили тестові поставки LNG газу зі США.

При цьому Геннадій Рябцев переконаний – про інженерний захист газокompресорних станції також можна подбати.

Це питання до Групи Нафтогазу. З огляду на те що росіяни концентрують свої удари на певних об'єктах, саме на них зосередити найбільшу увагу. Ну і не забувати про виконання завдання з накопичення необхідних обсягів газу на опалювальний сезон. Тому що тут поки що все ж таки завдання не виконано. Ймовірність його виконання останнім часом збільшилася, особливо після надання Нафтогазу цього кредиту ЄБРР на 500 млн євро. Але це ж лише гроші. На них потрібно ще як закупити газ, він має надійти і в сховища. І зробити це якомога швидше потрібно, бо що ближче до опалювального сезону, то ціни на нього вищі.

Президент асоціації і «Газові трейдери України» Андрій Мизовець:

Про те, що Україна не має достатніх обсягів газу, аби впевнено пройти зиму.

Україна, на жаль, стала серйозно дефіцитною країною в частині забезпечення газом. Після того як ще в лютому 25-го року цього року почалися удари по газовидобутку і було достатньо серйозне падіння. Дефіцит став складати понад 4 млрд кубометрів газу на рік. І це за умови за умови достатньо серйозних вкладень у видобуток газу, аби видобувати принаймні на тому рівні, що раніше. Тобто нам, як Алісі в країні чудес, щоб стояти на місці, треба дуже швидко бігти. Якщо говорити саме про 2025 рік, у нас все-таки є можливість імпортувати за найближчі оці вересень-жовтень два місяці

необхідні обсяги. Фізично ми це можемо зробити. Все впирається в забезпечення фінансами із цим деякі пробуксовки є, як ми всі бачимо.

Чи можуть запровадити графіки відключень газу.

Треба розуміти, що якщо росія атакувала об'єкти газовидобутку і транспортування влітку, то не варто сподіватись, що вони зупиняться в опалювальний сезон. Тому треба готуватись до різних сценаріїв розвитку подій.

Треба розглядати різні варіанти розвитку подій: найкращі, середні і найгірші. Врахувати, які можливості у нас будуть для того, аби збільшеним імпортом замінити потреби, якщо у нас будуть нюанси з видобутком, або, не дай Бог, з відбором газу. На цей момент складається все так, що якщо не буде критичних ударів по об'єктах газового видобутку, тому цей сезон пройдемо все-таки без відключень споживачів в газовій сфері.

Експерт припускає, якщо відключення газу доведеться застосовувати, спочатку вони зачеплять промисловість лише. Наступні етапи – це відключення менш критичні, а потім критичні підприємства.

Я думаю, що до цього не дійде, в нас вистачить потужностей нашої ГТС і наших розподільних мереж.

При цьому застосовувати погодинні графіки відключень газу так само як це відбувається електроенергією, не вийде.

За законами фізики, якщо ви вимикаєте рубильник на якійсь підстанції, то потім, увімкнувши його, за якусь мить отримуєте електричну енергію у всіх абонентів. З газом, на жаль, так не відбувається, тому що газ переміщується по трубах. Відповідно для того, щоб переміститися з газоперекачувальної станції до точки споживання, йому потрібен час. Тому тут діє трохи інша ситуація. Але коли у 15-му році приймали закон про ринок газу і підзаконні акти до нього, то передбачали спеціальний план реагування на надзвичайні події. І наскільки мені відомо, торік проводили опитування абонентів стосовно можливості їх заміщення іншими ресурсами газових своїх потреб. Також перевіряли, наскільки технічно можливо швидко як відключити, так і підключити. У нас є абоненти, які можуть безболісно або найменшими втратами пережити опалювальний сезон без споживання газу.

05.09.

Політолог Вадим Денисенко: Що виграв і що програв Путін в Пекіні (unian.ua).

Останній рік стратегічний горизонт планування Путіна – це 5–6 місяців. В Пекіні він виграв для себе цей час. Він знову вірить в новий наступ своєї армії (півроку тому він так само вірив в літній наступ, який все змінить), але, насправді, він просто знову тягне час.

І зараз ми можемо на 100 % стверджувати, що Китай пообіцяв Путіну не змінювати правила торгівлі наступні кілька місяців.

Простіше кажучи, Пекін не буде ускладнювати фінансові та логістичні ланцюжки.

Але точно так само, як і до цього, Пекін не буде продавати Росії зброю. Тут варто зазначити: правила торгівлі не змінюються і з Україною (КНР – наш найбільший торговий партнер і ключовий постачальник БПЛА).

Також, з великою долею імовірності, Китай пообіцяв РФ певний час викуповувати частину тієї нафти, яка мала йти в Індію. Простіше кажучи, падіння нафтової виручки Москви буде не 30, а 10–15 %. Але в усьому цьому є два важливі нюанси:

Китай для Росії остаточно стає покупцем останньої надії і має можливість вимагати максимальних знижок, чого Москва справді боїться.

До останнього часу Китай, як нафтозалежна держава, завжди дуже ретельно ставився до диверсифікації і ніколи досі не дозволяв якомусь продавцю займати привілейоване становище. Тому, існує вірогідність, що така «щедрість» буде тимчасовою. Або ж Росія змушена буде йти на уступку долі в нафтовидобутку і навіть транспортуванні. За будь-яких обставин – це пастка для РФ.

Майже непоміченим пройшло рішення ШОС про перший крок до створення воєнної надбудови цієї організації. Так було створено «Універсальний центр по протидії викликам та загрозам країн-учасників ШОС». Ні, це не військово-політичний союз і, тим більше, не НАТО-2. Але це – пробний шар в цьому напрямку. І, що важливо, ця надбудова двома ногами заходить на територію і можливості ОДКБ.

Це – вагомий крок не лише у спробі створення в середньостроковому майбутньому свого воєнного союзу, але вже зараз – це удар по Росії та її амбіціях в центральній Азії.

Судячи із заяв Ушакова, Росія пробувала пропонувати Китаю створення китайсько-російсько-американських СП по роботі на арктичному шельфі та по логістиці на Північному морському шляху. Взагалі, бути посередником в китайсько-американських переговорах – це золота мрія Кремля. Але ця ідея, схоже, не отримала підтримки. Та й з точки зору логіки це поки складно собі уявити. Арктика – це величезні поклади рідкоземів і тут важко говорити про китайсько-американські СП, а росіяни просто не мають технологій для розробки цих родовищ.

Наостанок я хотів би звернути увагу на надважливий факт. 3 вересня 2025 року парадом в Пекіні Китай голосно заявив: я – другий полюс світу і буду себе відповідно поводити. До цієї логічної заяви виявилися не готовими ні в Вашингтоні, ні в Європі. А Україна робить вигляд, що нічого не відбувається.

05.09.

Чого боїться Путін (unian.ua).

Петро Олещук

Останніми днями російський диктатор Володимир Путін знову наговорив маячні – починаючи від запрошення президента України Володимира Зеленського на «переговори» до Москви, завершуючи вологими мріями про власне життя до 150 років. Усе це разом може свідчити, що Путін боїться. І не думаю, що ми можемо якось визначити конкретний перелік його страхів.

Путін боїться багато чого. Очевидно, його страхи, з одного боку, достатньо яскравий приклад іпохондрії. З іншого боку, ця іпохондрія ще й накладається на якусь конспірологію, на постійні уявлення про якісь загрози, які йому готують імовірні вороги. Можна навіть сказати, що Путін зациклений на власній безпеці та на власному здоров'ї.

Дуже показова історія в цьому сенсі – запис діалогу російського диктатора з лідером Китаю, з якого випливає, що Путін реально розраховує дожити до 150 років завдяки новітнім технологіям.

До речі, тут цікаво, що вже давно ходили різні напіванекдотичні історії, що його друзі, ті ж брати Ковальчуки, постійно розповідають йому про «новинки».

А він нібито серйозно вірить у технології безсмертя, умовно, у принтери, які будуть друкувати органи, тому виділяє на це великі кошти. Але якщо раніше це обговорювалось на рівні якихось пліток, то зараз, із цим записом, з'явилося конкретне підтвердження, що так, Путін думає саме в такому ключі, і в цьому контексті серйозно ставить якісь завдання перед політичною верхівкою РФ.

Усе це – також прекрасна відповідь на спроби ядерного шантажу з боку Росії. Тривалий час Путін позиціонував себе як такого собі безстрашного воїна, який заради своїх принципів піде до останнього. Але його фраза «ви просто здохнете, а ми підемо в рай» – є явно не фраза людини, яка планує дожити до 150 років, завдяки новітнім технологіям з пересадки органів...

Водночас навряд є якась конкретна людина, яку боїться Путін. Тобто, мова не про персоналії, а абстрактний страх, що хтось завдасть йому шкоди. Адже він сам по собі не дуже сміливий, розуміє, що багато хто зі світових лідерів може зробити йому щось погане. Саме тому він займає дуже лояльну, таку собі холопську позицію до лідера Китаю. Саме тому він лояльно, з показовою повагою ставиться до президента США.

Ба більше, попри те, що навряд в Росії зараз може статись якась змова проти нього (просто така ідея, вочевидь, близька йому самому), можемо спостерігати надмірну репресивність режиму. І останнім часом це посилюється. Тобто, хоча його режиму нічого не загрожує і не загрожувало, Путін розгойдує маховик репресій. Очевидно, він просто не розуміє інших способів, як можна цей режим укріплювати.

Крім того, він, найімовірніше, не схильний виявляти емпатію – ні до своєї рідні, ні до якихось чужих людей, та й взагалі до всіх.

Переживаючи за своє здоров'я і мріючи прожити до 150 років, він не проявляє такого ж бажання стосовно своїх близьких.

Простими словами, за них він не боїться. Радше за все, в нього дійсно є якісь психопатичні особливості. Тому він схильний розглядати всіх людей, окрім себе, як інструмент для якихось своїх «великих цілей». Тобто, у нього є якась велика надія, її треба втілити, а люди – просто інструмент, розхідний матеріал на шляху до реалізації цієї ідеї.

04.09.

Політичний сигнал Кремлю і Трампу: навіщо зібралась коаліція охочих у Парижі (espreso.tv).

4 вересня, в Парижі відбувається черговий саміт Коаліції охочих – міжнародної ініціативи, спрямованої на підтримку України в умовах війни з Росією.

Після тижнів технічних консультацій військових країн Коаліції охочих, європейські лідери розглянуть детальні плани для забезпечення режиму припинення вогню в Україні в разі настання миру. Зустріч, що проходитиме в гібридному форматі в Єлисейському палаці, має на меті обговорити гарантії безпеки для України та скоординувати дії союзників.

Але, що очікувати від сьогоднішньої зустрічі? Більше про це розповість Еспreso.

Коаліція охочих (англ. Coalition of the Willing) – це неформальне об'єднання країн, які підтримують Україну у війні проти Росії. Ініціатива зародилася на початку цього року, коли європейські країни, очолювані Францією та Великою Британією, вирішили активізувати зусилля для забезпечення безпеки України на тлі непередбачуваної політики Дональда Трампа.

До коаліції входять переважно країни НАТО, такі як Франція, Велика Британія, Польща, країни Балтії, Данія, Нідерланди, а також партнери з-поза Альянсу, зокрема Австралія, Канада, Японія та Нова Зеландія.

Основна мета коаліції – розробка та впровадження гарантій безпеки для України, які б унеможливили повторні агресії з боку Росії після потенційного припинення бойових дій. Однією з ключових ідей, запропонованих ще минулого року президентом Франції Еммануелем Макроном, є розміщення багатонаціонального військового контингенту в Україні для забезпечення виконання мирних угод. Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер раніше також заявляв про готовність відправити британські війська для підтримки миротворчої місії, можливо, за підтримки авіації та розвідки.

Точно відомо, що сьогоднішню зустріч очолюватимуть президент Франції Еммануель Макрон та прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер. Крім цього особисто буде президент України Володимир Зеленський, президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн, президент Європейської Ради Антоніу Кошту, прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск,

прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен та президент Фінляндії Александер Стубб.

Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, імовірно, приєднається онлайн, а генеральний секретар НАТО Марк Рютте також може взяти участь як і інші країни, які є частиною Коаліції охочих. Також спецпредставник президента США Стів Віткофф прибув до Парижа напередодні. У другій половині дня очікується телефонна розмова з президентом США Дональдом Трампом.

Зустріч розпочнеться о 11:30 за київським часом, телефонна розмова з Трампом запланована на 15:00, а підсумкова пресконференція відбудеться о 16:00.

Зустріч у Парижі має кілька ключових цілей: від обговорення гарантій безпеки для України до координації зусиль союзників.

Насамперед лідери зосередяться на створенні конкретної архітектури безпеки, яка включатиме довгострокові зобов'язання країн коаліції. Як пишуть у Reuters, сьогодні мають фіналізувати контури безпекових гарантій для України на випадок домовленостей/перемир'я з РФ.

Для цього обговорять остаточні параметри можливої багатонаціональної присутності: сил стримування, варіанти контролю повітряного простору, розвідки, кіберпростору, відбудови оборонного сектора тощо. Також очікуються конкретні розмови щодо зміцнення української армії завдяки європейським коштам. Адже ядром української безпеки буде саме ЗСУ, а можливі європейські сили в Україні – допоміжним стримувальним фактором.

Як пишуть у The Washington Post, завдяки пропозиціям адміністрації Трампа щодо повітряних сил та розвідки, європейські лідери нарешті отримали потужну підтримку, необхідну для відправки військових сил у повоєнну Україну.

«Тепер їм просто потрібен хтось, хто зупинить війну», – відзначають у виданні.

Тобто ці домовленості безпеки запрацюють лише після настання миру, який не виглядає близьким через позицію Володимира Путіна.

Тому, як кажуть у Bloomberg, сьогодні європейці спробують переконати Трампа ввести обіцяні «руйнівні санкції» проти Росії.

«Французи хочуть, щоб зібрання донесло послання про те, що Європа зробила свій внесок у підтримку України, і президент США має виконати свою погрозу посилити тиск на Кремль», – наголошують у виданні.

Нещодавно президент Макрон в інтерв'ю прямо сказав, що «європейці, готові надати гарантії безпеки Україні». Тому за словами європейських чиновників, як відзначає Reuters, чи не головною метою зустрічі є надіслати політичний сигнал Трампу.

Загалом аналітики наголошують на важливості саміту, але висловлюють обережний оптимізм щодо його результатів. Оскільки ця

зустріч не зупинить теперішньої війни, а лише дає шанс на збереження миру після перемир'я за умови дотримання всіма чітких зобов'язань.

Зокрема, в американському Інституті відповідального державного управління попереджають: говорити про конкретні військові плани ще зарано – спершу треба визначити політичну місію. Бо без чіткої юридичної основи й контролю в небі така операція не зможе справляти стримувальний ефект.

Власне, що в АР наголошують – без чіткої ролі США важко забезпечити стримування, розвідку і авіаприкриття. Тим більше, що надто ризиковано європейцям входити в Україну до визначеного режиму припинення вогню та якогось юридичного мандату.

«Колишні військові генерали та експерти вважають, що Європа опинилася у скрутному становищі – вона не знає рівня підтримки, яку США готові надати коаліції, характеру будь-якого припинення вогню та чи дотримуватимуться США взятих зобов'язань. Також далеко не факт, що Путін погодиться на припинення бойових дій, що російські чиновники незмінно ігнорують», – пишуть у виданні.

Спеціальний радник Фонду стратегічних досліджень у Парижі Франсуа Ейсбур:

До припинення вогню шанси на розгортання якихось європейських військ в Україні є нульовими. Навіть, якщо режим припинення вогню або мирна угода для України будуть впроваджені, незрозуміло, чи це буде достатнім стримуючим фактором для Путіна.

Бажання Заходу потенційно збивати російські ракети, що порушують режим припинення вогню, або націлюватися на пускові установки, що запускають їх з території Росії, майже дорівнює нулю. Адже будь-яка реакція на порушення режиму припинення вогню залежатиме від того, скільки західних солдатів росіяни фактично вбили б... і ніхто не хоче думати про це заздалегідь.

Інша проблема – кількість військ. Європа не має великої сухопутної армії, оскільки після розпаду СРСР взяла курс на перенаправлення військових витрат на економічне зростання і досі не може справитися з цим.

Колишній командувач армії США в Європі Бен Ходжес:

Якщо західні війська будуть розміщені в різних українських містах без чіткої місії чи мети, то довіра до них буде нульовою. Це зовсім не вразить росіян.

В Atlantic Council кажуть, що наразі Москва ніяк не демонструє готовності до реального миру, тому без системного тиску (в т. ч. енергосанкції) та довгої підтримки оборони України будь-яке можливе перемир'я буде хитким. Відповідно, європейці легко можуть втягнути себе у війну з Росією.

Напевно тому у Der Spiegel написали, що німецький уряд хоче уникнути зобов'язань щодо участі Бундесверу.

«Якщо німецький уряд тепер хоче надсилати Україні лише гроші замість військ, міжнародна шкода його іміджу буде величезною», – відзначають у Der Spiegel слова європейських дипломатів.

Раніше поляки теж сказали, що не готові відправляти своїх військових. У польському виданні Rzeczpospolita взагалі вважають, доля гарантій безпеки для України «висять на волосині».

Так само у Financial Times написали, що питання відправки військ в Україну розкололо Європу. За словами джерел видання, «коаліцію охочих» можна умовно поділити на три групи: одна готова розгорнути війська (Велика Британія, Франція); друга група ухвалила рішення не відправляти (Італія, Польща); і найбільше країн третьої групи, які ще не визначилися точно, але готові допомагати зброєю та фінансами (Німеччина).

У будь-якому випадку, навіть в разі оприлюднення фінальної угоди, всі ці гарантії можуть посипатися, якщо Дональд Трамп відмовиться від участі США. Тому сьогоднішня зустріч і розмова з лідером Америки є важлива для розуміння, яку реальну безпеку Україні може запропонувати Захід? Але це буде лише половина справи. Бо є основна проблема – вперте бажання Путіна перемогти, який, здається, готується до чергового сплеску своєї наступальної кампанії на Донбасі.

04.09.

Співвласник юридичної компанії Red Lawyers: Назар Костенко: Інвестиції в майбутнє: чому підтримка військових винахідників важлива (unian.ua).

Війна в Україні – війна нового типу, війна технологій. Тому і українське військо – креативне й високотехнологічне. Нові виклики на фронті потребують швидких відповідей, адаптації під них зброї та винаходів, які допомагають протистояти чисельнішому ворогу. І Україна, серед іншого, створює правову базу, яка впливатиме на захист прав винахідників у військових структурах.

Системна трансформація, яка торкнеться кожного, хто створює об'єкти інтелектуальної власності під час військової служби, почалась з ухваленням Верховною Радою законопроекту № 13111.

Він поширюється на всі військові та силові структури: Збройні Сили, Службу безпеки, Національну гвардію, Державну прикордонну службу, розвідувальні органи та інші військові формування. І чітко вказує: особисті немайнові права залишаються за автором-військовослужбовцем, а майнові права переходять до держави в особі відповідного військового відомства.

Простими словами, кожен військовослужбовець-винахідник має знати, що його авторство захищене, але економічні вигоди від використання винаходу отримає держава.

Це принципово новий підхід. Адже раніше питання інтелектуальної власності у військовій сфері регулювалося фрагментарно, створюючи правову невизначеність.

Найцікавіше нововведення – жорсткі строки для держави. Після повідомлення про створення винаходу, військовий орган має чотири місяці для подання заявки до Національного офісу інтелектуальної власності (НОІВ), або прийняття рішення про збереження інформації як таємної. Якщо держава не виконає цих вимог, права на винахід автоматично переходять до автора. Водночас, держава зберігає переважне право на придбання ліцензії.

Таким чином, це унікальний механізм балансу інтересів – стимул для держави діяти швидко та гарантія для винахідника не втратити свої напрацювання через бюрократичну інерцію.

Чому саме чотири місяці? Цього часу достатньо для експертної оцінки військової цінності винаходу, але це не настільки довго, щоб заморозити права винахідника на невизначений термін.

Ще один важливий момент: військовослужбовці, які створили винахід під час виконання службових обов'язків, матимуть право на грошову винагороду (її розмір та порядок виплати визначатиме Уряд). При цьому, винагорода може бути включена до грошового забезпечення бійця, якщо створення винаходів прямо передбачене його посадовими обов'язками. А це означає можливість створення спеціалізованих посад «військових винахідників» із відповідним матеріальним забезпеченням.

Револьюційна зміна – включення майнових прав інтелектуальної власності до складу військового майна. Тепер винаходи, патенти та авторські права стають повноцінними активами військових відомств нарівні з озброєнням та технікою. Це, своєю чергою, відкриває можливості ліцензування військових технологій та комерціалізації оборонних інновацій. Військові відомства зможуть не лише використовувати винаходи для власних потреб, але й отримувати прибуток від їх передачі цивільному сектору.

Окрема увага приділяється питанням інтелектуальної власності в оборонних закупівлях.

Якщо підрядник використовує власні об'єкти інтелектуальної власності при виконанні державного контракту, умови їх використання мають бути чітко визначені в договорі.

Коли об'єкт інтелектуальної власності створюється частково за рахунок підрядника, частково за державні кошти, права розподіляються пропорційно внеску кожної сторони. Це унеможливить конфлікти та судові спори, які раніше виникали через нечіткість правового регулювання. Підрядники знатимуть свої права та обов'язки ще на стадії укладення контрактів.

Втім, на жаль, є і ризики. Приміром, чотиримісячний строк може виявитися недостатнім для складних винаходів, які потребують ретельної експертизи. А автоматичний перехід прав до винахідника може створити

ситуації, коли стратегічно важливі технології опиняються поза державним контролем...

Питання винагороди також залишається відкритим – поки що це лише рамкова норма, без конкретних розмірів та механізмів. Ефективність стимулювання залежатиме від того, наскільки привабливими будуть умови, які встановить Кабінет міністрів.

Ще одна можлива проблема – визначення того, що саме вважається створеним «у зв'язку з виконанням службових обов'язків».

Межа між особистою творчістю та службовим завданням не завжди очевидна, особливо у сфері інформаційних технологій.

Але законопроект № 13111 створює основу для системного розвитку військових інновацій. В умовах технологічної війни, де перевага часто належить тому, хто швидше їх впроваджує інновації, мотивовані винахідники у військовій формі можуть стати рушійною силою технологічного прориву.

Також чітке регулювання прав інтелектуальної власності у військовій сфері може стати конкурентною перевагою України на міжнародному ринку оборонних технологій. І це важливо для майбутньої інтеграції та спільних проєктів у сфері оборонних технологій з міжнародними партнерами.

02.09.

Кандидат політичних наук, академік Академії політичних наук України Максим Ялі: Дедлайни спливають: чи варто очікувати від Трампа радикальних рішень (unian.ua).

В Білому домі повідомили, що президент США Дональд Трамп виступить 2 вересня (о 21:00 за київським часом) із важливою заявою. Попри те, що саме сьогодні спливає термін його ультиматуму російському диктатору Володимиру Путіну для мирних поступок в Україні, говорити, що ця заява напевне стосуватиметься нас, РФ та припинення війни не слід.

По-перше, тому, що для Трампа все ж головний пріоритет – внутрішні проблеми. І свої невдачі, зокрема на напрямку припинення війни в Україні, він зазвичай перебиває якимись іншими інформаційними приводами. Ми це вже не раз спостерігали.

По-друге, зараз існує негативний інформаційний фон на тлі підсумків саміту ШОС в Китаї, зокрема щодо того, що Трампу не вдасться відірвати Росію від КНР, навіть за рахунок, скажімо так, інтересів України (що він намагався робити останні півроку). Крім того, мова може йти й про Індію – дедлайни на відстрочку американських тарифів спливають, а на цьому тлі Моді відвідав Китай...

По-третє, Трамп не хоче вводити санкції проти Росії (ще й після того, як він фактично вивів Путіна з міжнародної ізоляції на саміті на Алясці, наголошував, що цей саміт був надзвичайно успішний та хизувався фото з Путіним). Нам всім, звісно, хочеться, щоб сьогоднішня заява Трампа стосувалася України та введення санкцій проти Росії (особливо на тлі

вчорашніх заяв міністра економіки США), але – не факт. Навпаки, якщо будуть оголошені якісь нові санкції проти Росії, чесно кажучи, я буду дуже здивований (американських «дедлайнів» різні експерти нарахували принаймні шість з весни).

Тобто, очікувати, що за два тижні Трамп кардинально змінить свою точку зору й оголосить, що його терпець урвався, тому на Росію очікують жорсткі санкції – напевно, ні.

До речі, заява американського президента прозвучить напередодні зустрічі «Коаліції охочих» 4 вересня у Парижі. Європейські, а тим паче українські політики розуміють, що всі ці намагання Трампа зупинити війну, організувати зустріч Путіна з Зеленським, нічого не вартують... Усі чудово бачать, що Путін і надалі бажає продовжувати війну. Тому вони готують такий собі «план Б», якщо Трамп, як він неодноразово погрожував, відійде вбік від нашого питання і Україна з європейцями залишаться самі.

Європейці чудово розуміють ризики їхній власній безпеці у разі поразки України, тому вони будуть нас підтримувати. Та й, враховуючи непередбачувану поведінку Дональда Трампа, завжди треба мати «план Б». І, як на мене, обговорення такого плану 4 вересня – це чудово.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №667/2025

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

ВОЗНЮКА Сергія Леонідовича – майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БІЛОГО Сергія Володимировича – капітана

БОЧКАРЬОВА Олексія Германовича – підполковника

Нагородити орденом «За мужність» I ступеня

БІЛЧЕНКА Василя Миколайовича – підполковника

БРЕЧКА Богдана Миколайовича – капітана

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

ВЕРИЦОЦУ Олександра Миколайовича – капітана

ВОЛКОВА Антона Руслановича – капітана

ГАМОРУ Ігоря Юрійовича – майора

КОНДРАТЕНКА Романа Миколайовича – майора

КУБРАКА Антона Сергійовича – капітана

ОРЛА Юрія Федоровича – старшого лейтенанта

ПАШКА Михайла Ярославовича – молодшого сержанта

СКРИПНЮКА Дмитра Сергійовича – капітана

СОМКА Дмитра Анатолійовича – старшого лейтенанта

СУБОТІНА Андрія Андрійовича – старшого лейтенанта

ТКАЧУКА Ігоря Віталійовича – капітана

ШАВУРСЬКОГО Владислава В'ячеславовича – капітана

ШЕВЧУКА Володимира Михайловича – капітана

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

БЕРЕЗОВСЬКОГО Віктора Юрійовича – майора

БУЛАТА Ярослава Олександровича – старшого лейтенанта

КАРП'ЯКА Сергія Івановича – підполковника

РЯБКОВА Андрія Олександровича – підполковника

САВЧЕНКА Анатолія Олексійовича – старшого лейтенанта

САДКОВСЬКОГО Анатолія Анатолійовича – штаб-сержанта

ФЕДОРЕНКА Романа Миколайовича – капітана

ФОРОСТЯНА Владислава Володимировича – старшого лейтенанта

Нагородити орденом Данила Галицького

ГАЛУШКУ Володимира Миколайовича – капітана
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
НАЗАРЧУК Альону Василівну – лейтенанта.
Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
30 серпня 2025 року

Додаток 2

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №668/2025

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

ДАНІЛОВИЧА Івана Олександровича – майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ГОРБАТЕНКА Петра Олександровича – майора

КРУПЛЯКА Олексія Анатолійовича – підполковника

МАЗУРА Ігоря Васильовича – капітана

МИРОШНИЧЕНКА Сергія Сергійовича – капітана

САВЧЕНКА Сергія Анатолійовича – полковника

ФАРМУСА Назара Володимировича – капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БОБРИЖНОГО Михайла Андрійовича – лейтенанта

ВЕДИБІДУ Павла Богдановича (посмертно) – старшого лейтенанта

ВИГІННОГО Олександра Миколайовича – старшого лейтенанта

ВІЮКА Андрія Петровича – старшого лейтенанта

ГАЛАМАГУ Віталія Володимировича (посмертно) – сержанта

ГОМОНЮКА Юрія Олександровича – майора

ГРИЩЕНКА Андрія Олександровича – майора

ДРОЗДА Олександра Володимировича – майора

ДРОНЯ Олександра Івановича – капітана

ЗАЛОЗНОГО Вячеслава Анатолійовича (посмертно) – старшого лейтенанта

ЗАПОРОЖЦЯ Романа Вікторовича – капітана

ЗАЯРКА Олександра Володимировича – майора

ЗДЕБА Андрія Мирославовича – майора

ІВАЩЕНКА Олега Володимировича – підполковника

КАПРАЛОВА Миколу Миколайовича – молодшого лейтенанта

КАРГАПОЛОВА Володимира Михайловича – молодшого лейтенанта

КАРПЕНКА Олександра Григоровича – старшого лейтенанта

КІБУКЕВИЧА Віталія Олеговича – капітана

КЛАЧКОВА Віктора Сергійовича – підполковника

КОВША Андрія Ігоровича – майора

КОРЛА Богдана Зіновійовича – молодшого лейтенанта
КРОТОВА Микиту Володимировича – майора
КУРИЛЦЯ Івана Дмитровича – лейтенанта
КУЧМУ Миколу Миколайовича – капітана
ЛЕВКІВСЬКОГО Івана Миколайовича – підполковника
ЛИСАКА Віктора Васильовича – штаб-сержанта
ЛИСУНА Сергія Анатолійовича (помертно) – лейтенанта
ЛІНЧУКА Юрія Миколайовича – лейтенанта
ЛОПАТКУ Олексія Івановича (помертно) – сержанта
МАРУЩАКА Ігоря Богдановича – капітана
МЕЛЕНТЬЄВА Ростислава Валерійовича (помертно) – капітана
МИРОНЮКА Олександра Юрійовича (помертно) – майора
НИЧИПОРЧУКА Андрія Сергійовича (помертно) – лейтенанта
ОПЬОНИШЕВА Євгенія Сергійовича – молодшого лейтенанта
ПАНЧУКА Тараса Орестовича – капітана
ПОКРАССА Артема Борисовича – молодшого лейтенанта
ПРИМУ Олексія Степановича – майора
ПРИХОДЬКА Олександра Івановича – майора
РОДКІНА Михайла Андрійовича – капітана
СТЕПАНЕНКА Володимира Вікторовича – молодшого лейтенанта
СТРІЛЬЦЯ Олександра Володимировича (помертно) – лейтенанта
ТИМОЩУКА Руслана Олександровича (помертно) – капітана
ТКАЧЕНКА Сергія Олександровича – майора
ТРАЧА Максима Андрійовича – старшого лейтенанта
ФЕДЧЕНКА Дмитра Віталійовича – підполковника
ХАРЧЕНКА Віталія Валерійовича – лейтенанта
ЧОРНОГО Тараса Вікторовича – капітана
ЯСІНСЬКОГО Богдана Вікторовича – старшого солдата
Нагородити орденом «За мужність» І ступеня
БАБЕНКА Юрія Юрійовича – лейтенанта
БОЛЮТУ Антона Сергійовича – молодшого лейтенанта
КРАСОВСЬКОГО Олександра Сергійовича – молодшого сержанта
РУЖИНСЬКОГО Кирила Андрійовича – старшого лейтенанта
СЕРЕДУ Ігоря Анатолійовича – молодшого лейтенанта
ХІСОРІЄВА Анвара Хайдарбековича – старшого лейтенанта
Нагородити орденом «За мужність» II ступеня
АНТОНОВА Олександра Володимировича – молодшого лейтенанта
БОЙКА Віктора Володимировича (помертно) – старшого солдата
БОЙКА Руслана Вікторовича (помертно) – головного сержанта
ГОНЧАРОВА Олександра Олексійовича – молодшого сержанта
ДОРОНЮКА Юрія Івановича (помертно) – головного сержанта
ДОРОША Андрія Романовича – молодшого сержанта
СРЕМЕНКА Андрія Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта

ЖУРАВЛЬОВА Дениса Валентиновича – старшого сержанта
ІЛЮШКА Юрія Ігоровича – молодшого сержанта
КРАВЧУКА Юрія Васильовича (помертно) – молодшого сержанта
КРИВОШАПКА Віктора Анатолійовича – молодшого сержанта
КУКЧІШВІЛІ Давіта – старшого сержанта
ЛЮБИХ Романа Леонідовича (помертно) – молодшого сержанта
МЕДВЕДЯ Сергія Олександровича (помертно) – солдата
ОЛЕНИЧА Андрія Вадимовича – молодшого лейтенанта
ОЧЕРЕТЬКА Віталія Романовича – молодшого сержанта
ПИШНЯКА Максима Вікторовича – сержанта
РИЧКА Назара Едуардовича – молодшого лейтенанта
САВЕЛЬЄВА Олександра Володимировича (помертно) – старшого солдата
СОКОЛОВА Леоніда Миколайовича – солдата
УРУЗБАЄВА Павла Миколайовича – солдата
ХОМИЧА Максима Ігоровича – старшого солдата
ЧУБА Олександра Дмитровича – старшого сержанта
ЯСНОПОЛЬСЬКОГО Владислава Олександровича (помертно) – старшого солдата

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

АВРАМЕНКА Володимира Сергійовича (помертно) – старшого солдата
АВРАМЕНКА Дениса Артуровича (помертно) – старшого солдата
АВРАМИШИНА Костянтина Леонідовича (помертно) – сержанта
АГЄЄВА Олексія Сергійовича (помертно) – солдата
АЛБАЄВА Романа Васильовича – молодшого сержанта
АЛЬМУЖНОГО Миколу Васильовича – солдата
АЛЬМУКОВА Олександра Нурбаяновича – молодшого сержанта
АНІСІМОВА Андрія Миколайовича – солдата
АПАНАСЕНКА Давида Сергійовича (помертно) – солдата
АРТЮШКА Миколу Васильовича (помертно) – сержанта
АРУТЮНОВА Миколу Ернестовича (помертно) – молодшого сержанта
АФАНАСЕНКА Олега Борисовича (помертно) – солдата
АФОНЧЕНКА Ігоря Юрійовича (помертно) – сержанта
БАБИЧА Віталія Володимировича (помертно) – солдата
БАБКА Сергія Вікторовича (помертно) – солдата
БАБУХА Руслана Миколайовича (помертно) – солдата
БАГНЮКА Максима Олександровича (помертно) – старшого лейтенанта
БАЙДАКА Євгена Валерійовича (помертно) – молодшого сержанта
БАЙДАЧЕНКА Максима Євгеновича (помертно) – солдата
БАЛАНА Ростислава Леонідовича (помертно) – матроса
БАЛЬВУ Павла Васильовича (помертно) – солдата
БАЛЮ Станіслава Юрійовича (помертно) – солдата
БАЛЯСА Анатолія Анатолійовича (помертно) – солдата
БАРАНА Павла Васильовича (помертно) – солдата

БАРКАРА Олександра Володимировича (помертньо) – солдата
БАРНЕТА Станіслава Олександровича (помертньо) – старшого сержанта
БАРСУКА Олександра Миколайовича – солдата
БАСОВА Олексія Миколайовича (помертньо) – солдата
БАТУРІНА Дмитра Ігоровича – солдата
БАХМАЧА Павла Миколайовича (помертньо) – солдата
БАЧИНСЬКОГО Дмитра Валерійовича (помертньо) – солдата
БЕДЗЕЯ Андрія Пилиповича (помертньо) – старшого солдата
БЕЖАНА Олексія Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта
БЕЖЕНАРА В'ячеслава Миколайовича (помертньо) – солдата
БЕЖИНАРА Віталія Володимировича (помертньо) – солдата
БЕЗВЕСЕЛЬНОГО Олега Валерійовича (помертньо) – молодшого сержанта
БЕЛЬНІЦЬКОГО Владислава Федоровича (помертньо) – солдата
БЕНЯХА Володимира Миколайовича – молодшого сержанта
БЕРЕЖНОГО Василя Івановича (помертньо) – сержанта
БЕРЕЖНОГО Дениса Олександровича (помертньо) – старшого солдата
БЕРКАЛА Максима Миколайовича – молодшого сержанта
БЕРКЕЛУ Миколу Ігоровича (помертньо) – солдата
БЕСАРАБА Євгена Олеговича – старшого солдата
БЄЛОГО Євгена Миколайовича (помертньо) – штаб-сержанта
БИРКУ Олексія Миколайовича (помертньо) – солдата
БІДНОГО Олександра Івановича (помертньо) – солдата
БІЛОГО Юрія Владиславовича (помертньо) – солдата
БІЛОКОНЯ Олексія Євгеновича (помертньо) – молодшого сержанта
БІЛОУСА Сергія Вікторовича – солдата
БІЛОШИЦЬКОГО Юрія Володимировича (помертньо) – солдата
БІТКОВА Сергія Володимировича (помертньо) – солдата
БІЧЕНКА Павла Петровича – старшого сержанта
БЛИЩИКА Ярослава Анатолійовича (помертньо) – молодшого сержанта
БОБИКА Романа Петровича (помертньо) – солдата
БОГОМОЛА Юрія Олександровича (помертньо) – молодшого сержанта
БОЙКА Юрія Павловича (помертньо) – головного сержанта
БОЙКА Віталія Володимировича – старшого солдата
БОЙКО Наталію Олександрівну – молодшого лейтенанта
БОЙЧУКА Степана Вікторовича – солдата
БОНДАРА Романа Сергійовича – старшого сержанта
БОНДАРЕНКА Вадима Олександровича (помертньо) – молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Едуарда Валерійовича (помертньо) – солдата
БОРИСОВА Євгена Сергійовича (помертньо) – сержанта
БОРИСОВА Дмитра Валерійовича – сержанта
БОРОДАЧА Василя Вікторовича (помертньо) – солдата
БОРОДУЛЮ Володимира Івановича (помертньо) – старшого солдата
БОРІЩА Олега Івановича (помертньо) – молодшого сержанта

БРАЖНИКА Віталія Івановича (помертно) – солдата
БРАТЧУКА Олександра Михайловича (помертно) – солдата
БРИЖАТОГО Олексія Юрійовича – старшого солдата
БРИЖУКА Євгенія Вікторовича (помертно) – солдата
БРИЧКУ Леоніда Петровича (помертно) – старшого солдата
БРОВЧУКА Миколу Степановича (помертно) – сержанта
БРУХАЛЯ Ігоря Валерійовича (помертно) – солдата
БУКІНА Руслана Євгеновича – старшого солдата
БУЛАКА Володимира Івановича (помертно) – солдата
БУЛГАЗА Андрія Миколайовича (помертно) – солдата
БУРГАРДТА Володимира Ярославовича (помертно) – солдата
БУРКІВСЬКОГО Андрія Петровича (помертно) – солдата
БУЦАНА Станіслава Миколайовича (помертно) – молодшого сержанта
БУЦЯ Петра Васильовича – солдата
БУЧИНА Володимира Анатолійовича – молодшого сержанта
БУЮКЛІ Михайла Михайловича (помертно) – солдата
В'ЯЗОВСЬКОГО Богдана Феліксовича (помертно) – старшого солдата
ВАГАНОВА Олександра Федоровича (помертно) – старшого солдата
ВАКУЛКА Павла Леонідовича (помертно) – старшого солдата
ВАРЧЕНКА Олексія Володимировича (помертно) – солдата
ВАСИЛИШИНА Олександра Юрійовича (помертно) – солдата
ВЕЛИЧКА Ігоря Івановича (помертно) – старшого солдата
ВЕЛІЄВА Сергія Васильовича (помертно) – старшого солдата
ВЕРБЕЦЬКОГО Устима Анатолійовича (помертно) – солдата
ВЕРЕЩАКА Миколу Вікторовича (помертно) – солдата
ВЕРНИГОРУ Юрія Володимировича (помертно) – солдата
ВИРОДОВА Віталія Вікторовича (помертно) – старшого солдата
ВИСОЧИНА Станіслава Сергійовича (помертно) – солдата
ВИХОДЦЕВА Івана Григоровича – старшого сержанта
ВІЗАУЛІНА Артура Олександровича (помертно) – старшого солдата
ВІСЛОГУБОВА Віталія Володимировича (помертно) – старшого солдата
ВІТЕРА Володимира Андрійовича – солдата
ВЛАСЕНКА Дмитра Руслановича (помертно) – солдата
ВЛАСЮКА Олександра Володимировича (помертно) – солдата
ВЛАСЮКА Віталія Сергійовича – сержанта
ВОВКА Олексія Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта
ВОДЯСОВА Олега Анатолійовича (помертно) – штаб-сержанта
ВОЙТА Миколу Анатолійовича (помертно) – солдата
ВОЙТЕНКА Олександра Анатолійовича (помертно) – солдата
ВОЙТКА Івана Валентиновича – солдата
ВОЙТЮКА Юрія Миколайовича – солдата
ВОЛКОВА Сергія Миколайовича (помертно) – молодшого сержанта
ВОЛОВІКА Сергія Вікторовича (помертно) – солдата

ВОРОНЦОВА Вадима Вікторовича – сержанта
ВОРОШИЛОВА Олександра Івановича (помертно) – старшого солдата
ГАВРИЛЕНКА Олександра Миколайовича – сержанта
ГАВРИЛЬЧИКА Олександра Миколайовича (помертно) – солдата
ГАВРИЩУКА Василя Михайловича (помертно) – солдата
ГАВРУ Михайла Ярославовича (помертно) – солдата
ГАЙДУ Олександра Станіславовича (помертно) – солдата
ГАЙФЕРА Олександра Івановича – молодшого сержанта
ГАЛИЧА Віталія Олександровича (помертно) – солдата
ГАЛИЧА Євгена Олександровича – молодшого сержанта
ГАЛКІНА Данила Миколайовича (помертно) – солдата
ГАНЖУ Дмитра Михайловича – головного сержанта
ГАНЖУ Михайла Олексійовича – солдата
ГАНУЩАКА Руслана Васильовича (помертно) – старшого сержанта
ГАПОНА Олега Сергійовича (помертно) – солдата
ГАРАШКА Віталія Анатолійовича (помертно) – старшого сержанта
ГАРМІДЕРА Олега Володимировича – старшого солдата
ГВОЗДЯ Василя Володимировича (помертно) – сержанта
ГЕМАЛЮКА В'ячеслава Олександровича (помертно) – солдата
ГЕРАСИМЕНКА Івана Сергійовича (помертно) – солдата
ГІНАЙЛА Миколу Миколайовича (помертно) – сержанта
ГЛІБЧУКА Михайла Михайловича (помертно) – молодшого сержанта
ГНАТЮКА Вадима Васильовича (помертно) – солдата
ГОЛОБОРОДЬКА Ігоря Анатолійовича (помертно) – солдата
ГОЛОВАНІЧА Івана Володимировича (помертно) – старшого солдата
ГОЛОСКА Павла Павловича (помертно) – солдата
ГОНЧАРОВА Івана Олександровича (помертно) – солдата
ГОРБА Романа Анатолійовича – старшого сержанта
ГОРБОНОСА Сергія Миколайовича (помертно) – солдата
ГОРБУКОВА Олександра Олексійовича – солдата
ГОРБУЛЮ Ігоря Анатолійовича (помертно) – солдата
ГОРІШНОГО Віктора Михайловича – молодшого сержанта
ГОРНОВИЧА Артема Олександровича – солдата
ГОРОВОГО Андрія Вікторовича – молодшого сержанта
ГОРОДЕНКА Павла Павловича (помертно) – старшого лейтенанта
ГОРОХОВИХ Оксану Вікторівну (помертно) – молодшого сержанта
ГОТРУ Сергія Івановича (помертно) – молодшого сержанта
ГРАБОВСЬКОГО Назара Вікторовича (помертно) – молодшого сержанта
ГРЕБЕНЮКА Андрія Миколайовича (помертно) – солдата
ГРЕЧАНЮКА Степана Васильовича (помертно) – солдата
ГРИГОР'ЄВА Микиту Ігоровича – солдата
ГРИГОРАША Ярослава Валерійовича – сержанта
ГРИГОРИШЕНА Тараса Григоровича (помертно) – солдата

ГРИНЧУКА Андрія Петровича – молодшого сержанта
ГРИШИНА Єгора Ігоровича (помертньо) – молодшого сержанта
ГРИШКА Олександра Вікторовича – солдата
ГРИНЧУКА Олексія Сергійовича (помертньо) – солдата
ГРОМАДСЬКОГО Ігоря Володимировича – сержанта
ГРОМЛЮКА Романа Михайловича (помертньо) – солдата
ГРУЗДУ Олександра Петровича (помертньо) – солдата
ГУБАРЕВА Олександра Олександровича – солдата
ГУЧИНСЬКОГО Дмитра Вікторовича – старшого солдата
ДАВИДЕНКА Андрія Вікторовича (помертньо) – солдата
ДАВИДОВА Андрія Миколайовича (помертньо) – солдата
ДАВИДОВА Олексія Володимировича – молодшого сержанта
ДАНИЛЮКА Станіслава Геннадійовича (помертньо) – солдата
ДАНІЛОВА Георгія Георгійовича (помертньо) – старшого лейтенанта
ДАНІЛОВА Романа Євгеновича (помертньо) – солдата
ДАНЬКОВА Андрія Олександровича – солдата
ДАЦУНА Максима Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта
ДАШКА Романа Миколайовича (помертньо) – солдата
ДЕГТЯРЕНКА Олександра Анатолійовича (помертньо) – солдата
ДЕЛІНКЕВИЧА Василя Васильовича – старшого лейтенанта
ДЕНИСЕНКА Євгенія Андрійовича (помертньо) – солдата
ДЕХТЯРУКА Сергія Олексійовича (помертньо) – солдата
ДЖУНЯ Василя Івановича (помертньо) – прапорщика
ДЗЮБУ Максима Юрійовича (помертньо) – солдата
ДЗЮБУ Олексія Олександровича – капітана
ДІГТЯРЕНКА Віталія Вікторовича (помертньо) – старшого сержанта
ДМИТРІЄВА Віктора Валерійовича (помертньо) – солдата
ДОЗОРОВА Андрія Ігоровича (помертньо) – старшого солдата
ДОКТОРА Юрія Миколайовича – сержанта
ДОНІКА Сергія Олександровича (помертньо) – солдата
ДОРОЩЕНКА Антона Геннадійовича (помертньо) – солдата
ДОРОЩУКА Віктора Андрійовича (помертньо) – солдата
ДРАПАНА Олексія Володимировича (помертньо) – солдата
ДРОБНИЦЬКОГО Андрія Сергійовича – солдата
ДРОБОНОГА Михайла Олексійовича (помертньо) – солдата
ДРОГАЛЬЧУКА Віталія Васильовича (помертньо) – солдата
ДРОЗДА Сергія Івановича – старшого солдата
ДУБИЦЬКОГО Ярослава Юрійовича (помертньо) – солдата
ДУГІНОВА Ігоря Вікторовича – молодшого сержанта
ДУДКА Віталія Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта
ДУДНІКА Сергія Сергійовича – солдата
ДУМИНСЬКОГО Дениса Олександровича (помертньо) – солдата
ДУХНА Володимира Івановича (помертньо) – старшого солдата

ДЯДЮРЕНКА Демида Віталійовича (помертно) – солдата
ДЯЧЕНКА Ярослава Олександровича (помертно) – солдата
ЕЙВАЗОВА Андрія Авазовича (помертно) – солдата
ЄЛІНЕЦЬКОГО Владислава Миколайовича (помертно) – старшого солдата
ЄРЕМЕНКА Дмитра Сергійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЄРКІНА Дмитра Сергійовича (помертно) – солдата
ЄРМОЛЕНКА Олександра Андрійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЄРЬОМІНА Володимира Олександровича (помертно) – молодшого сержанта
ЖЕЛТОВА Станіслава Олександровича (помертно) – солдата
ЖУКА Юрія Анатолійовича – сержанта
ЖУРАВЛЯ Ігоря Яковича (помертно) – старшого солдата
ЖУРАВЛЯ Олександра Анатолійовича – солдата
ЗАБУГУ Олександра Васильовича (помертно) – солдата
ЗАВАДЕНКА Сергія Сергійовича – солдата
ЗАВАЛІЯ Миколу Миколайовича (помертно) – солдата
ЗАВЕРЗУ Юрія Миколайовича – солдата
ЗАГОРУЙКА Петра Михайловича (помертно) – солдата
ЗАЙЦЕВА Андрія Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЗАЙЧЕНКА Михайла Анатолійовича (помертно) – старшого матроса
ЗАПОРОЖАНА Сергія Олександровича (помертно) – солдата
ЗАХАРУКА Івана Володимировича (помертно) – старшого солдата
ЗАЯРНОГО Олексія Вікторовича – старшого солдата
ЗАЯЧКОВСЬКОГО Руслана Олександровича – молодшого сержанта
ЗЕЛЕНСЬКОГО Олександра Михайловича (помертно) – старшину
ЗІГАНШИНА Сергія Расимовича (помертно) – старшого солдата
ЗІНЧЕНКА Євгена Геннадійовича – старшого лейтенанта
ЗІНЧЕНКА Олександра Юрійовича (помертно) – капітана
ЗІНЧУКА Олександра Петровича (помертно) – солдата
ЗОЛОТАРЬОВА Артема Віталійовича (помертно) – солдата
ЗОСІМОВА Руслана Борисовича (помертно) – старшого солдата
ЗУЯ Руслана Анатолійовича (помертно) – солдата
ІВАХНЕНКА Івана Миколайовича (помертно) – молодшого сержанта
ІВАЩЕНКА Дениса Юрійовича (помертно) – солдата
ІГНАТЕНКА Євгена Володимировича – молодшого сержанта
ІЛЬІНОВА Сергія Володимировича (помертно) – старшого солдата
ІЛЬЧЕНКА Сергія Миколайовича (помертно) – солдата
ІЛЬЧЕНКА Володимира Петровича (помертно) – молодшого сержанта
ІЛЮЩЕНКА Сергія Петровича (помертно) – молодшого сержанта
ІЩЕНКА Володимира Олександровича (помертно) – солдата
КАЗАКОВА Юрія Володимировича (помертно) – сержанта
КАЙДАНОВСЬКОГО Віктора Станіславовича (помертно) – старшого солдата

КАЛАТУРА Олексія Миколайовича – солдата
КАЛІНІНА Ігоря Володимировича (помертньо) – солдата
КАЛУГІНА Артема Андрійовича – солдата
КАМІНСЬКОГО Ігоря Євгенійовича (помертньо) – сержанта
КАМІНСЬКОГО Сергія Володимировича (помертньо) – старшого солдата
КАНТИЛОВИЧА Андрія Андрійовича – молодшого лейтенанта
КАПІТОНЕНКА Олександра Олександровича (помертньо) – солдата
КАПЛУНА Віталія Анатолійовича (помертньо) – солдата
КАРАБАКА Євгенія Володимировича – старшого солдата
КАРАСЯ Віталія Валерійовича (помертньо) – солдата
КАСУМОВА Владислава Рафаїловича (помертньо) – старшого солдата
КАСЯНЧИКА Ігоря Олександровича (помертньо) – солдата
КАТРУКА Івана Петровича (помертньо) – солдата
КАФКУ Сергія Олександровича – молодшого лейтенанта
КВОЧКУ Миколу Стефановича (помертньо) – старшого солдата
КЕЙБАША Віктора Вікторовича (помертньо) – солдата
КЕРОСИНУ Василя Івановича – молодшого сержанта
КИЛИМНИКА Олега Степановича (помертньо) – головного сержанта
КИРИЛЕНКА Олексія Миколайовича – солдата
КИРИЛОВА Костянтина Ігоровича (помертньо) – старшого солдата
КИШКА Олександра Івановича (помертньо) – солдата
КІСА Богдана Васильовича (помертньо) – старшого сержанта
КІЦЕНЬКОГО Євгена Борисовича (помертньо) – штаб-сержанта
КЛЕБАНЮКА Івана Івановича – старшого сержанта
КЛИМЕНКА Павла Сергійовича (помертньо) – солдата
КЛИМЕНКА Сергія Григоровича (помертньо) – солдата
КЛИМЕНЧУКА Андрія Андрійовича (помертньо) – солдата
КОБРИНА Анатолія Богдановича – солдата
КОБЦЯ Валентина Віталійовича – молодшого сержанта
КОВАЛЕНКА Євгена Васильовича – молодшого сержанта
КОВАЛЬСЬКОГО Василя Євгенійовича (помертньо) – штаб-сержанта
КОВАЛЬЧУКА Олександра Георгійовича (помертньо) – сержанта
КОВАЛЬЧУКА Юрія Івановича (помертньо) – солдата
КОВАЛЯ Вадима Івановича (помертньо) – солдата
КОВАЛЯ Сергія Анатолійовича – старшого сержанта
КОВТУНА Олександра Валерійовича (помертньо) – солдата
КОГАНА Віталія Михайловича (помертньо) – солдата
КОГУТА Миколу Сергійовича – солдата
КОЗАКА Михайла Михайловича (помертньо) – солдата
КОЗИРЯ Юрія Олександровича – старшого солдата
КОЗІЯ Сергія Васильовича (помертньо) – солдата
КОЗЛОВА Дениса Ігоровича – солдата
КОКІСА Руслана Володимировича – лейтенанта

КОЛЕСНИКОВА Євгенія Олександровича – молодшого сержанта
КОЛІНКОВСЬКОГО Павла Михайловича (померло) – солдата
КОЛОМАЄВА Максима Миколайовича (померло) – солдата
КОЛОМІЙЦЯ Андрія Андрійовича (померло) – солдата
КОЛОСОВСЬКОГО Андрія Андрійовича – солдата
КОМАРОВА Дмитра Геннадійовича (померло) – солдата
КОМОЛОВА Олександра Валерійовича – солдата
КОНДРАТІЄВА Павла Васильовича (померло) – солдата
КОНОНЕНКА Олексія Івановича (померло) – солдата
КОНОПАТСЬКОГО Олександра Миколайовича (померло) – старшого сержанта
КОРІНЕЦЬКОГО Василя Анатолійовича (померло) – солдата
КОРНЄВА Артема Олександровича (померло) – молодшого сержанта
КОРНІЄНКА Володимира Володимировича (померло) – матроса
КОРОВІНА Олександра Олексійовича (померло) – старшого солдата
КОРОВКА Віталія Михайловича – сержанта
КОРОЛЬОВА Миколу Леонідовича – молодшого сержанта
КОРОТКОВА Петра Вікторовича (померло) – солдата
КОСТЕНКА Максима Володимировича (померло) – солдата
КОСТИРІНА Володимира Івановича (померло) – головного сержанта
КОСТИРКА Миколу Миколайовича (померло) – сержанта
КОСТЮКА Олексія Петровича (померло) – головного сержанта
КОСТЮНІНА Володимира Володимировича – солдата
КОШКУ Антона Ігоровича (померло) – лейтенанта
КРАВЦЯ Максима Анатолійовича (померло) – солдата
КРАВЧЕНКА Сергія Миколайовича (померло) – солдата
КРАВЧЕНКА Павла Олександровича – сержанта
КРАВЧУКА Андрія Анатолійовича (померло) – головного сержанта
КРАПІВНИЦЬКОГО Руслана Миколайовича (померло) – старшого солдата
КРАСНОЖОНА Михайла Дмитровича (померло) – солдата
КРЕСТИНСЬКОГО Антона Олександровича (померло) – солдата
КРІПКОГО Михайла Олександровича (померло) – солдата
КРУДУ Костянтина Володимировича (померло) – солдата
КРУПКУ Миколу Миколайовича (померло) – солдата
КУБАША Богдана Володимировича (померло) – солдата
КУДРІНА Євгена Володимировича – старшого сержанта
КУДРЯШОВА Анатолія Олександровича (померло) – молодшого сержанта
КУЗНЕЦОВА Олексія Вікторовича (померло) – матроса
КУЗНЄЦОВА Миколу Михайловича (померло) – молодшого сержанта
КУЗНЄЦОВА Романа Юрійовича (померло) – старшого солдата
КУЗЬМАКА Вячеслава Вікторовича (померло) – солдата
КУЗЬМЕНКА Єгора Олександровича (померло) – солдата
КУЗЬМЕНКА Сергія Вікторовича (померло) – солдата

КУЗЬМІНА Віталія Сергійовича (помертно) – старшого солдата
КУЛАГІНА Олексія Володимировича (помертно) – солдата
КУЛАГУ Олега Васильовича – молодшого сержанта
КУЩОВА Василя Едуардовича – молодшого сержанта
КУРБАНОВА Фахриддіна Бахшиллоєвича – старшого солдата
КУРИЛЕНКА Володимира Юрійовича (помертно) – солдата
КУРІННОГО Владислава Сергійовича – солдата
КУСТОВЕЦЬКОГО Юрія Володимировича (помертно) – солдата
КУХАРЯ Віталія Івановича (помертно) – молодшого сержанта
КУХОЦЬКОГО Миколу Юрійовича (помертно) – солдата
КУЦОВСЬКОГО Ігоря Віталійовича (помертно) – солдата
КУЦЯ Ярослава Юрійовича – молодшого сержанта
КУЧЕРЕНКА Олега Віленовича (помертно) – солдата
КУШНІРА Андрія Антоновича – головного сержанта
КУЩА Сергія Миколайовича (помертно) – солдата
ЛАДЕЦЬКОГО Романа Олександровича – сержанта
ЛАЗАРА Максима Юрійовича (помертно) – солдата
ЛАЗАРИШИНА Василя Ярославовича – головного сержанта
ЛЕСЯ Олександра Вікторовича (помертно) – старшого солдата
ЛЕУТУ Сергія Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЛИМОНЧЕНКА Дмитра Олексійовича – старшого лейтенанта
ЛИСЕНКА Сергія Юрійовича (помертно) – солдата
ЛИТВИНЕНКА Євгена Вікторовича (помертно) – старшого сержанта
ЛИТВИНЕНКА Олександра Сергійовича – сержанта
ЛІПЧАНСЬКОГО Володимира Володимировича (помертно) – старшого солдата
ЛІСНОГО Андрія Миколайовича – солдата
ЛОГВИСЯ Дмитра Олександровича – молодшого сержанта
ЛОЗУ Віталія Станіславовича (помертно) – солдата
ЛОКТЄВА Дмитра Миколайовича (помертно) – солдата
ЛОМАКУ Назара Назаровича – молодшого сержанта
ЛУК'ЯНІХІНА Сергія Вікторовича (помертно) – старшого солдата
ЛУК'ЯНЧУКА Віталія Руслановича (помертно) – солдата
ЛУФЕРЕНКА Олександра Івановича – солдата
ЛЮБИМОВА Романа Вікторовича – старшого солдата
ЛЮЛЮ Артема Віталійовича (помертно) – солдата
ЛЯМЦЯ Романа Івановича (помертно) – старшого солдата
ЛЯШЕНКА Олександра Юрійовича – капітана
МАГАЛЯ Михайла Васильовича (помертно) – солдата
МАЗЕПУ Віталія Миколайовича (помертно) – старшого солдата
МАЗНИЦЮ Станіслава Віталійовича – молодшого сержанта
МАЙКА Вячеслава Ігоровича – капітана
МАЙМЕСКУЛА Олександра Володимировича (помертно) – солдата

МАЙСТРЕНКА Вадима Анатолійовича – старшого сержанта
МАКЕЯ Олексія Миколайовича (помертньо) – штаб-сержанта
МАЛАНІЧА Миколу Володимировича (помертньо) – солдата
МАЛИНОВСЬКОГО Руслана Анатолійовича – сержанта
МАЛЯКА Дмитра Володимировича (помертньо) – солдата
МАМАЄВА Валерія Петровича (помертньо) – старшого солдата
МАМРЕНКА Олександра Миколайовича – старшого солдата
МАНДЗЮКА Віталія Володимировича – головного сержанта
МАНЖУРУ Олександра Володимировича – сержанта
МАРКІВА Володимира Степановича (помертньо) – солдата
МАРКУСА Юрія Тарасовича – солдата
МАРТИНЮКА Арсена Руслановича (помертньо) – лейтенанта
МАРЦЕНЮКА Андрія Володимировича – сержанта
МАРЧЕНКА Сергія Миколайовича (помертньо) – солдата
МАРЧИКА Руслана Володимировича (помертньо) – солдата
МАРШАЛОВА Артура Івановича (помертньо) – солдата
МАТВЕЄНКА Костянтина Едуардовича (помертньо) – солдата
МАТВІЙЧУКА Олександра Олександровича (помертньо) – старшого солдата
МАТЮХУ Анатолія Анатолійовича (помертньо) – молодшого сержанта
МАХОВА Олександра Олександровича – старшого лейтенанта
МАЦІЄВСЬКОГО Романа Івановича (помертньо) – солдата
МАЦЮТУ Максима Сергійовича (помертньо) – солдата
МАШИНУ Сергія Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕДВЕДЯ Андрія Осиповича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕДВЕДЯ Олексія Віталійовича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕЛЬНИКА Володимира Михайловича (помертньо) – солдата
МЕЛЬНИКА Максима Петровича – старшого сержанта
МЕЛЬНИКА Назарія Михайловича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕЛЬНИЧЕНКА Миколу Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта
МЕЛЬНИЧЕНКА Олександра Олександровича – солдата
МЕЛЬНИЧЕНКА Сергія Васильовича (помертньо) – солдата
МЕЛЬНИЧУКА Владислава Валерійовича (помертньо) – солдата
МЕНТРЕГУ Віталія Володимировича – солдата
МЄТІКА Василя Юрійовича (помертньо) – солдата
МИГУЛЮ Володимира Михайловича (помертньо) – прапорщика
МИКОЛЕНКА Вадима Петровича (помертньо) – старшого солдата
МИРОНЕНКА Павла Анатолійовича (помертньо) – солдата
МИРОНЕНКА Олександра Сергійовича – солдата
МИРОНОВА Павла Володимировича (помертньо) – солдата
МИРОНЧУКА Андрія Миколайовича (помертньо) – солдата
МИРОШНИЧЕНКА Віктора Олександровича – старшого солдата
МИРОШНІЧЕНКА Олександра Валентиновича (помертньо) – солдата
МИСЯ Вадима Юрійовича (помертньо) – молодшого сержанта

МИТРОВИЧА Ернеста Михайловича (померло) – солдата
МИТРОФАНОВА Романа Андрійовича (померло) – солдата
МИХАЙЛІЧЕНКА Юрія Юрійовича (померло) – молодшого сержанта
МИХАЙЛОВА Олександра Миколайовича – солдата
МИХАЙЛОВА Олександра Олександровича – головного сержанта
МІТІНА Юрія Олександровича (померло) – старшого солдата
МІЩАНЮКА Ігоря Миколайовича – солдата
МІЩУКА Іллю Вікторовича (померло) – старшого солдата
МНОГОДІТНОГО Василя Георгійовича – головного сержанта
МОЖАЄВА Андрія Миколайовича (померло) – солдата
МОЖАРА Андрія Ігоровича (померло) – солдата
МОНАСТИРСЬКОГО Віталія Миколайовича – старшого солдата
МОРАРУ Іордакія Георгійовича – молодшого сержанта
МОРГУНОВА Олександра Івановича (померло) – солдата
МОСІЙЧУКА Володимира Олександровича – солдата
МОХСУМОВА Санана Бабу огли (померло) – старшого солдата
МОЦНОГО Дмитра Олександровича – капітана
МОШНІНА Олександра Олеговича (померло) – молодшого сержанта
МУДРИКА Дмитра Володимировича – молодшого сержанта
МУРЗУ Івана Миколайовича – сержанта
МУХУ Юрія Васильовича (померло) – солдата
НАГОРНОГО Володимира Володимировича (померло) – солдата
НАДЯ Вадима Габоровича (померло) – головного сержанта
НАКРАЙНЮКА Валерія Петровича – солдата
НАСКАЛЬНОГО Валерія Сергійовича – солдата
НАТАЛЬЧЕНКА Владислава Борисовича (померло) – молодшого сержанта
НАУМЕНКА Андрія Олеговича – молодшого лейтенанта
НАУМЕНКА Дмитра Сергійовича – солдата
НЕДАЙХЛІБА Артема Сергійовича (померло) – солдата
НЕСТЕРЕНКА Сергія Олександровича (померло) – солдата
НЕТЕЦЬКОГО Анатолія Петровича (померло) – солдата
НЕЧЕПУРЕНКА Олексія Володимировича (померло) – солдата
НЕЧИПОРУКА Олександра Івановича (померло) – молодшого сержанта
НІКІТЧУКА Анатолія Петровича – сержанта
НІКУЛІНА Богдана Олеговича (померло) – старшого солдата
НІЦЕВИЧА Олега Федоровича – молодшого сержанта
НОВИЦЬКОГО Дмитра Сергійовича (померло) – молодшого сержанта
НОВОСЬОЛОВА Павла Сергійовича (померло) – солдата
НОРЦЯ Дмитра Олександровича (померло) – солдата
ОБОЗНОГО Володимира Володимировича – молодшого сержанта
ОБРІВКОВА Дмитрія Васильовича (померло) – молодшого сержанта
ОКСЮТУ Романа Анатолійовича (померло) – солдата
ОЛІЙНИКА Сергія Валерійовича (померло) – старшого сержанта

ОМЕЛЬЧЕНКА Валентина Олександровича (померло) – старшого сержанта
ОНИЩЕНКА Артема Васильовича (померло) – солдата
ОПРИСКА Тараса Ярославовича (померло) – солдата
ОРЛЕНКА Олександра Павловича (померло) – солдата
ОСІПОВА Максима Михайловича (померло) – солдата
ОСТРОВСЬКОГО Євгенія Вікторовича (померло) – солдата
ОСТРОУСА Юрія Васильовича (померло) – молодшого сержанта
ОТРИШКА Святослава Володимировича – молодшого сержанта
ОХРИМЕНКА В'ячеслава Віталійовича (померло) – старшого солдата
ОЧКОВСЬКОГО Олександра Вікторовича – сержанта
ПАВЛОВА Андрія Сергійовича – старшого солдата
ПАВЛОВА Макара В'ячеславовича (померло) – штаб-сержанта
ПАВЛОВИЧА Олександра Костянтиновича – старшого сержанта
ПАЛАМАРЧУКА Олександра Михайловича (померло) – солдата
ПАЛЕЙКІНА Андріана Вікторовича (померло) – старшого солдата
ПАНАСЕЙКА Віктора Миколайовича (померло) – старшого сержанта
ПАНЧЕНКА Валерія Петровича (померло) – старшого солдата
ПАНЬКЕВИЧА Ігоря Михайловича (померло) – солдата
ПАРВАНА Сергія Петровича (померло) – молодшого сержанта
ПАРКАРА Андрія Івановича – молодшого сержанта
ПАСТУШЕНКА Ростислава Костянтиновича – солдата
ПАСТУЩАКА Віктора Ярославовича (померло) – старшого солдата
ПАХОЛЬЧЕНКА Ігоря Володимировича (померло) – молодшого лейтенанта
ПАШКЕВИЧА Олександра Костянтиновича – старшого лейтенанта
ПЕРЕВЕРЗЄВА Івана Васильовича (померло) – солдата
ПЕРЕДРІЯ Сергія Миколайовича (померло) – солдата
ПЕРЕЙМИВОВКА Сергія Олександровича – майора
ПЕРЦОВА Сергія Володимировича (померло) – старшого сержанта
ПЕТРЕНКА Володимира Володимировича – солдата
ПЕТРЕНКА Романа Володимировича (померло) – сержанта
ПЕЦОЛЬДА Андрія Степановича (померло) – сержанта
ПИЛИПІВА Сергія Анатолійовича – солдата
ПИЛИПЧУКА Олександра Олександровича (померло) – солдата
ПИСЬМЕНЮКА Григорія Володимировича (померло) – молодшого сержанта
ПІВНЯ Валерія Олексійовича (померло) – сержанта
ПІНЧУКА Анатолія Олександровича (померло) – солдата
ПІСКОВОГО Віктора Вікторовича (померло) – солдата
ПЛАТОНОВА Олександра Федоровича (померло) – солдата
ПЛОСКОГО Костянтина Валерійовича (померло) – старшого солдата
ПЛОХУТУ Андрія Валерійовича – молодшого сержанта

ПОКЛОНСЬКОГО Олексія Володимировича (помертньо) – солдата
ПОПИКА Івана Йосиповича (помертньо) – солдата
ПОПОВА Віктора Андрійовича (помертньо) – солдата
ПОРОХНЮКА Василя Васильовича (помертньо) – солдата
ПОСИПАЯ Олександра Володимировича (помертньо) – солдата
ПРАЦЮКА Михайла Михайловича – сержанта
ПРИЙМУ Романа Васильовича (помертньо) – солдата
ПРОКОПЧУКА Миколу Ігоровича – капітана
ПРОЦЕНКА Олександра Олександровича (помертньо) – старшого сержанта
ПУГАЧА Олександра Вікторовича – солдата
ПУГАЧА Сергія Анатолійовича (помертньо) – молодшого сержанта
РАБОША Сергія Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
РАДКЕВИЧА Юрія Сергійовича (помертньо) – солдата
РАДОЛОВСЬКОГО Ігоря Сергійовича (помертньо) – солдата
РАЙКОВСЬКОГО Вадима Леонідовича (помертньо) – солдата
РАТИЧА Володимира Григоровича (помертньо) – солдата
РЕВУ Антона Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта
РЕЗНИЧЕНКА Миколу-Гавріїла Сергійовича – молодшого сержанта
РЕПЕТЮКА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
РЕЧКІНА Максима Олександровича – молодшого лейтенанта
РИБАКА Олега Петровича (помертньо) – солдата
РИПАРИКА Віталія Васильовича (помертньо) – солдата
РОГУЛЮ Олексія Олександровича (помертньо) – солдата
РОЇКА Сергія Васильовича (помертньо) – солдата
РОМАНЦЯ Богдана Миколайовича – солдата
РОМАНЧУКА Андрія Михайловича (помертньо) – солдата
РУДИКА Віталія Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта
РУДІ Матвія Леонідовича (помертньо) – старшого солдата
РУДКОВСЬКОГО Володимира Вікторовича (помертньо) – солдата
РУКАВИШНІКОВА Юрія Олександровича – солдата
РУМЯНЦЕВА Олександра Михайловича (помертньо) – молодшого сержанта
РУСНАКА Миколу Миколайовича – сержанта
РЯБИША Михайла Івановича (помертньо) – молодшого сержанта
РЯЩЕНКА Юрія Сергійовича (помертньо) – солдата
САБЛУКА Тараса Валерійовича – солдата
САВІЦКАСА Віктора Юрійовича (помертньо) – солдата
САВЧЕНКА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
САВЧИКА Юрія Володимировича (помертньо) – солдата
САВЧУКА Віталія Анатолійовича – солдата
САЗОНОВА Павла Вікторовича (помертньо) – старшого солдата
САЙНЮКА Юрія Дмитровича (помертньо) – солдата
САКОВИЧА Владислава Леонідовича – сержанта
САЛАМАТІНА Сергія Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта

САМОЙЛЕНКА Сергія Володимировича – старшого солдата
САМОЙЛІЧЕНКА Володимира Анатолійовича (помертно) – солдата
САПОЖНИКА Олександра Миколайовича (помертно) – сержанта
САФРОНЕНКА Олександра Петровича (помертно) – старшого солдата
СВІЖУКА Сергія Васильовича (помертно) – солдата
СВІСТЮЛУ Олександра Миколайовича – молодшого сержанта
СЕЛЕЗНЬОВА Івана Андрійовича (помертно) – солдата
СЕЛІХОВА Олексія Володимировича (помертно) – молодшого сержанта
СЕМАКУ Сергія Дмитровича – молодшого сержанта
СЕМЕГЕНА Валентина Іллїча (помертно) – старшого солдата
СЕМЕНОВА Віталія Вікторовича (помертно) – солдата
СЕМЕНЮКА Миколу Юрійовича (помертно) – молодшого сержанта
СЕМЕНЮТУ Сергія Володимировича (помертно) – старшого солдата
СЕМЕРДУ Олександра Миколайовича (помертно) – солдата
СЕМКА Андрія Юрійовича – солдата
СЕРГІЄНКА Віталія Вікторовича – молодшого сержанта
СЕРГУ Юрія Івановича – солдата
СЕРПУТЬКА Юрія Петровича (помертно) – молодшого сержанта
СИДОРЕНКА Юрія Володимировича (помертно) – солдата
СИДОРОВА Василя Валерійовича (помертно) – солдата
СИЗОНЮКА Артема Васильовича (помертно) – старшого солдата
СИМОНА Максима Володимировича (помертно) – солдата
СИРЧІНА Віталія Олександровича – старшого солдата
СИСОЄВА Миколу Олександровича (помертно) – сержанта
СІДОРЕНКА Максима Юрійовича (помертно) – солдата
СІДОРОВА Миколу Сергійовича (помертно) – старшого солдата
СІНЧИЛА Андрія Олексійовича – солдата
СІТАКА Євгенія Анатолійовича (помертно) – солдата
СІТНІКОВА Антона Олексійовича – солдата
СКАЧКА Олега Костянтинівича (помертно) – солдата
СКИБУ Олексія Володимировича (помертно) – молодшого сержанта
СКОВПЕНЯ Вадима Валерійовича (помертно) – солдата
СКРИПНИКА Богдана Андрійовича – старшого сержанта
СКРИПНІЧЕНКА Дмитра Васильовича (помертно) – молодшого сержанта
СКРОНЦА Івана Михайловича (помертно) – старшого солдата
СКУБАЧА Євгена Олександровича (помертно) – солдата
СЛИЩЕНКА Андрія Сергійовича (помертно) – матроса
СЛІСАРЕНКА Олександра Станіславовича (помертно) – молодшого сержанта
СЛОБОДЯНИКА Олега Анатолійовича (помертно) – солдата
СМІРНОВА Максима Миколайовича (помертно) – солдата
СМОЛОВИКА Назара Васильовича – старшого сержанта
СНІТЬКА Сергія Юрійовича – солдата

СОКОЛА Романа Павловича (помертньо) – солдата
СОЛОВ'Я Богдана Андрійовича (помертньо) – солдата
СОЦЯ Дмитра Вячеславовича – сержанта
СТАВЦЕВА Павла Геннадійовича (помертньо) – молодшого сержанта
СТАДНИКА Володимира Петровича (помертньо) – сержанта
СТАРОВИЦЬКОГО Костянтина Геннадійовича (помертньо) – солдата
СТАШКЕВИЧА Миколу Сергійовича (помертньо) – солдата
СТЕПАШКА Олега Григоровича (помертньо) – солдата
СТЕШЕНКА Андрія Олександровича – молодшого сержанта
СТОЛЯРА Анатолія Анатолійовича (помертньо) – солдата
СТРАТЮКА Андрія Володимировича (помертньо) – солдата
СТРУКА Руслана Олександровича – солдата
СТУДЕНКА Геннадія Сергійовича (помертньо) – солдата
СУВАЛОВА Павла Васильовича (помертньо) – солдата
СУГІРУ Олександра Анатолійовича (помертньо) – капітана
СУЛИМУ Віктора Анатолійовича (помертньо) – солдата
СУЛЬЖЕНКА Богдана Олеговича – старшого солдата
СУХАНА Віталія Вікторовича (помертньо) – молодшого сержанта
СЬОМІНА Андрія Олександровича (помертньо) – старшого солдата
ТАРНАВСЬКОГО Романа Костянтиновича – молодшого сержанта
ТАЦЕНКА Михайла Вікторовича (помертньо) – солдата
ТВАРДОВСЬКОГО Дмитра Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
ТЕЛЕНЬКА Ярослава Ярославовича – сержанта
ТЕРЕВЕГУ Олександра Андрійовича (помертньо) – солдата
ТЕРЕХОВА Едуарда Олександровича (помертньо) – старшого солдата
ТИМОШЕНКА Василя Сергійовича – солдата
ТИМОЩУКА Андрія Євгеновича (помертньо) – солдата
ТИХОНОВА Романа Володимировича (помертньо) – солдата
ТИЩЕНКА Руслана Олександровича (помертньо) – солдата
ТИЩЕНКА Сергія Віталійовича (помертньо) – солдата
ТІТКОВА Антона Борисовича – сержанта
ТКАЧУКА Ігоря Олеговича – солдата
ТКАЧУКА Михайла Станіславовича – молодшого сержанта
ТОГАЧИНСЬКОГО Миколу Миколайовича – солдата
ТОКАРЯ Романа Миколайовича (помертньо) – солдата
ТОЛПОВА Анатолія Олександровича (помертньо) – старшого солдата
ТРАЧА Олександра Васильовича (помертньо) – солдата
ТРЕТЯКА Олександра Олександровича (помертньо) – головного сержанта
ТРИКУЛЯ Сергія Валентиновича (помертньо) – солдата
ТРОФИМЕНКА Володимира Ігоровича (помертньо) – молодшого лейтенанта
ТРУНОВА Віктора Олександровича – молодшого сержанта
УМНІКОВА Романа Вікторовича (помертньо) – солдата
УНТІЛОВА Олександра Володимировича – солдата

ФАБЯНЧУКА Володимира Сергійовича (померло) – солдата
ФЕДАША Павла Валерійовича – старшого сержанта
ФЕДОРЕНКА Миколу Валерійовича – молодшого сержанта
ФЕДОРЧЕНКА Ярослава Ігоревича – молодшого лейтенанта
ФЕДЧЕНКА Миколу Олександровича – молодшого сержанта
ФЕЛІПЕНКА Юрія Сергійовича (померло) – молодшого сержанта
ФЕНЬКА Петра Івановича (померло) – солдата
ФЕСЕНКА Максима Сергійовича – старшого солдата
ФІЛІМОНЧУКА Сергія Васильовича (померло) – сержанта
ХАБАКА Івана Ігоревича (померло) – сержанта
ХАМРЕНКА Леоніда Олександровича (померло) – солдата
ХАРЕЧКА Юрія Михайловича (померло) – головного сержанта
ХАРЧЕНКА Віктора Сергійовича (померло) – старшого солдата
ХАЧАТУРЯНА Карена Гагіковича – старшого солдата
ХАЩЕВАЦЬКОГО Євгенія Олександровича – сержанта
ХИТРИЧА Віталія Віталійовича (померло) – солдата
ХОЛОШУ Якова Леонідовича (померло) – молодшого сержанта
ХОЛЯВКА Юрія Володимировича (померло) – солдата
ХОМЕНКА Миколу Володимировича (померло) – солдата
ХОМЯКА Євгенія Ігоревича – старшого солдата
ХОРОШЕВА Олександра Владиславовича (померло) – солдата
ХОРОШКОВА Леоніда Михайловича – молодшого лейтенанта
ХУДЕВИЧА Миколу Васильовича (померло) – капітан-лейтенанта
ХУССАІНА Ашрафа Ахтаровича (померло) – солдата
ЦАЛЯ Руслана Івановича (померло) – старшого солдата
ЦАПРИКУ Миколу Володимировича (померло) – солдата
ЦЕБЕНКА Олега Сергійовича (померло) – солдата
ЦИГАНОВА Сергія Георгійовича (померло) – солдата
ЦИМБАЛЮКА Романа Олеговича (померло) – молодшого сержанта
ЦИЦЮРСЬКОГО Анатолія Леонтійовича (померло) – солдата
ЦІМАРНОГО Андрія Володимировича (померло) – солдата
ЦЯПИЧА Андрія Миколайовича (померло) – солдата
ЧАБАНА Руслана Петровича (померло) – солдата
ЧАБАНЮКА Олексія Леонідовича – солдата
ЧЕКИРДУ Вадима Анатолійовича – солдата
ЧЕРНИША Олександра Валерійовича (померло) – солдата
ЧЕРНОВА Вадима Сергійовича (померло) – старшого солдата
ЧЕРНЯКОВА Євгена Андрійовича – старшого солдата
ЧЕРНЯХІВСЬКОГО Олександра Миколайовича (померло) – старшого солдата
ЧИЖОВА Віктора Вікторовича – солдата
ЧОРНЕНКА Миколу Степановича (померло) – солдата
ЧОРНОГО Геннадія Олексійовича (померло) – старшого сержанта

ЧУГУНОВА Сергія Михайловича (помертно) – молодшого сержанта
ЧУПИРУ Тараса Васильовича (помертно) – солдата
ШАБАШОВА Олексія Валерійовича – солдата
ШАЛОБОДІНА Сергія Станіславовича – солдата
ШАНАЄВА Віталія Георгійовича (помертно) – сержанта
ШАПАРЄВА Максима Анатолійовича (помертно) – солдата
ШАПОВАЛА Євгена Олеговича (помертно) – солдата
ШАТАЛЮКА Юрія Дмитровича (помертно) – сержанта
ШАТІЙОВА Романа Леонідовича (помертно) – солдата
ШВЕЦЯ Сергія Миколайовича (помертно) – солдата
ШВОРОБА Олександра Петровича (помертно) – солдата
ШЕВЧЕНКА Валерія Вікторовича (помертно) – солдата
ШЕВЧЕНКА Дениса Вікторовича (помертно) – старшого сержанта
ШЕВЧЕНКА Євгенія Юрійовича (помертно) – солдата
ШЕВЧЕНКА Сергія Миколайовича (помертно) – молодшого сержанта
ШЕІНА Олександра Анатолійовича (помертно) – солдата
ШЕЛЕСТА Володимира Володимировича – солдата
ШЕНДРИКА Андрія Валентиновича (помертно) – солдата
ШЕПОТИННИКА Євгенія Юрійовича (помертно) – старшого солдата
ШЕРСТЮКА Олександра Петровича (помертно) – солдата
ШИЩУКА Сергія Юрійовича – старшого солдата
ШКЛЯРА Андрія Ігоровича (помертно) – молодшого лейтенанта
ШЛЕНСЬКОВОГО Дмитра Сергійовича – молодшого сержанта
ШЛЯГУ Олександра Вячеславовича – солдата
ШНАЙДЕРА Олександра Миколайовича (помертно) – солдата
ШОВЕНКА Павла Вікторовича – солдата
ШПИТЧУКА Миколу Миколайовича – солдата
ШУКАЛА Олександра Євгенійовича – молодшого сержанта
ШУЛЬГУ Володимира Васильовича – солдата
ШУНЕВИЧА Андрія Петровича (помертно) – старшого сержанта
ШУТЯ Євгена Сергійовича (помертно) – солдата
ШУХА Ігоря Васильовича – штаб-сержанта
ЩЕРБАКА Дениса Максимовича (помертно) – солдата
ЩЕРБАКОВА Костянтина Миколайовича (помертно) – солдата
ЩИГОЦЬКОГО Олександра Ігоровича (помертно) – солдата
ЩИТИНУ Віталія Григоровича – молодшого сержанта
ЮВЧЕНКА Миколу Валентиновича (помертно) – солдата
ЯБЛОКОВА Миколу Антоновича (помертно) – солдата
ЯВОРСЬКОГО Романа Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта
ЯВОРСЬКОГО Анатолія Анатолійовича – старшого сержанта
ЯГУБЦЯ Миколу Миколайовича – сержанта
ЯКИМЕНКА Сергія Леонідовича (помертно) – молодшого сержанта
ЯКИМІВА Миколу Ярославовича (помертно) – старшого солдата

ЯРЕМЕНКА Дениса Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
ЯРЕМЕНКА Євгена Миколайовича (помертньо) – солдата
ЯРЕМЧУКА Ростислава Васильовича – молодшого сержанта
ЯРИЦЬКОГО Володимира Ігоровича – старшого солдата
ЯРМАКА Тимофія Михайловича (помертньо) – старшого солдата
ЯРОЦЬКОГО Олександра Миколайовича (помертньо) – солдата
ЯРОША Івана Володимировича – солдата

Нагородити орденом Данила Галицького

ДЕРЕВ'ЯННИХ Олексія Євгенійовича – старшого лейтенанта
ДОДОНУ Івана Євгеновича – старшого солдата
ЗАЙЗБУРГА Олександра Олеговича – підполковника
ЗІНЧЕНКА Бориса Олеговича – молодшого сержанта
КОВАЛЯ Юрія Богдановича – капітана
КОМАРЕНКА Віктора Івановича – майора
КОМІСАРА Євгена Володимировича – капітана
КУЗНЕЦЯ Максима Миколайовича – капітана
МОЖЕЙКА Володимира Олеговича – сержанта
ПІНТЕЛЕЯ Ігоря Володимировича – лейтенанта
ТОЛКАЧОВУ Олену Олександрівну – капітана
ТРИГУБЕНКА Миколу Вадимовича – капітана
ТРОХИМЧУКА Володимира Володимировича – підполковника
УДОДА Віталія Миколайовича – старшого солдата
ЧЕМЕРИСА Романа Олексійовича – старшого сержанта
ШВЕЦЯ Володимира Михайловича – підполковника
ШЕНДИБИЛО Анастасію Володимирівну – старшого лейтенанта
ШУМАЄВА Олега Петровича – сержанта

Нагородити медаллю «За військову службу Україні»

БАЗАЛУКА Миколу Вікторовича (помертньо) – молодшого сержанта
БОЙЧУКА Олександра Романовича – солдата
БОНДАРЯ Володимира Миколайовича (помертньо) – майора
БОРТНІКА Валерія Миколайовича – сержанта
БУЛГАКОВА Андрія Васильовича – молодшого сержанта
ВАГНЕРА Олександра Олександровича – сержанта
ВАСИЛИШИНА Олександра Дмитровича – старшого лейтенанта
ВЕДМЕДЯ Вячеслава Васильовича – солдата
ВІЛЬЧЕНКА Сергія Олександровича – солдата
ВІНАРЧУКА Андрія Михайловича – підполковника
ВОЛОКА Сергія Анатолійовича – головного сержанта
ГАРГАУНА Ярослава Ігоровича – капітана
ГВОЗДЕЦЬКОГО Андрія Богдановича – молодшого сержанта
ГИГИНЯКА Вячеслава Сергійовича – старшого лейтенанта
ГЛУЩЕНКА Олександра Миколайовича – старшого солдата
ГОНЧАРОВА Ігоря Юрійовича (помертньо) – старшого солдата

ГРЕЦУ Євгенія Сергійовича – підполковника
ДЕНИСЮКА Віктора Михайловича – солдата
ДОРОША Сергія Григоровича – молодшого сержанта
ЄМЦЯ Юрія Миколайовича – молодшого сержанта
ЄНІНА Михайла Миколайовича – лейтенанта
ЄРЕЩЕНКА Віталія Олексійовича – старшого солдата
ЗАЙШЛОГО Андрія Володимировича – капітана
ЗВЄЗДІНА Віктора Миколайовича – сержанта
ІОВЕНА Віталія Андрійовича – солдата
КАПЛУНА Віталія Володимировича (померло) – солдата
КОЗЛОВА Віталія Олександровича – старшого сержанта
КОЗОЛУПА Максима Вікторовича – молодшого сержанта
КОМАРОВСЬКОГО Дениса Васильовича – молодшого сержанта
КОРСУНА В'ячеслава Євгеновича – солдата
КОСТЮЧИКА Віталія Адамовича – старшого сержанта
КРАВЧЕНКО Дарину Сергіївну – майора
КРАЙНИКА Ігоря Мироновича – старшого солдата
КРАСНОБАЄВА Ігоря Миколайовича – солдата
КУДРЯШОВА Родіона Олеговича – підполковника
КУЗНЯРСЬКОГО Вадима Вадимовича – молодшого лейтенанта
КУТОНОВУ Богдану Юріївну – лейтенанта
ЛАБАНЦІВА Андрія Теодоровича – солдата
ЛЕКАРЯ Леоніда Павловича – солдата
МАРТИНЮКА Ігоря Анатолійовича – сержанта
МАСЛЕНКА Богдана Валерійовича – молодшого сержанта
МЕЛЬНИКА Ярослава Романовича – солдата
МИХАЦЯ Юрія Дмитровича – молодшого сержанта
НІКОЛЕНКА Богдана Сергійовича – лейтенанта
ОВДІЄНКА Андрія Михайловича (померло) – солдата
ОГІНСЬКОГО Андрія Станіславовича – молодшого сержанта
ОЛЕКСІЄНКА Дмитра Олександровича – солдата
ПАВЛІВСЬКОГО Василя Васильовича – старшого лейтенанта
ПАНАСЮКА Володимира Андрійовича – головного сержанта
ПЕТРИКА Андрія Анатолійовича – молодшого сержанта
ПИЦОЛУ Руслана Івановича – лейтенанта
ПОТОМАХУ Олександра Олександровича – сержанта
ПРОХОРЕНКО Катерину Віталіївну – сержанта
САМОВАРА Василя Миколайовича – молодшого лейтенанта
САСЬКА Олександра Володимировича – солдата
СИНЬКА Максима Вячеславовича – молодшого сержанта
СОВУ Сергія Ігоровича – солдата
СОРОХАНА Дмитра Володимировича – головного сержанта
ТАРАНА Владислава Юрійовича – сержанта

ТАРНАВСЬКОГО Сергія Володимировича – солдата
ТРЕГУБА Сергія Анатолійовича – молодшого сержанта
УСТИМЕНКА Олексія Володимировича (помертньо) – солдата
ФЕЩЕНКА Степана Степановича – старшого сержанта
ФИДАСЮКА Володимира Миколайовича – молодшого сержанта
ЧАМОРА Руслана Михайловича – молодшого сержанта
ЧЕРЕВКА Сергія Вікторовича – лейтенанта
ЧЕРНЕНКА Юрія Анатолійовича – головного сержанта
ШАНІНА Івана Ігоровича – солдата
ШЕВЧЕНКА Миколу Володимировича – солдата
ШКРАБУ Михайла Васильовича (помертньо) – солдата
ЮВКА Андрія Олександровича – молодшого лейтенанта
ЯРОВОГО Миколу Володимировича – старшого лейтенанта
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
БІЛОУСА Ярослава Івановича – солдата
БОЙКА Сергія Вадимовича – солдата
БОНДАРЕНКА Віталія Володимировича – солдата
БОРЗЕНКА Олександра Олександровича – старшого солдата
ВИННИКА Олександра Сергійовича – старшого солдата
ГАВРИЛОВА Максима Івановича – майора
ГРЖИВАЧА Георгія Олександровича – молодшого сержанта
ГРИШИНА Владислава Валерійовича – солдата
ДУНЦЯ Валентина Вікторовича – сержанта
ЄГЕЛЬСЬКОГО Дмитра Анатолійовича – солдата
ЖДАНЮКА Олександра Михайловича – солдата
КАЧАНОВА Андрія Володимировича – полковника
КОВАЛИШИНА Віталія Олеговича – старшого солдата
КОЗИНЦЯ Ярослава Володимировича – солдата
КОРОТІНА Віталія Сергійовича – капітана
ЛАДАНОВА Івана Івановича – сержанта
ЛАМАНОВА Володимира Андрійовича – старшого лейтенанта
МАТАШНЮКА Олександра Вікторовича – солдата
МАТВЕЄНКА Олександра Олеговича – солдата
МІРОШНИКА Григорія Юрійовича – майора
НАЗАРЕНКА Дениса Володимировича – молодшого сержанта
ОСТАЩЕНКА В'ячеслава В'ячеславовича – солдата
ПОБЕРЕЖНОГО Дмитра Ігоровича – солдата
ПОКОТИНСЬКОГО Анатолія Анатолійовича – солдата
ПРОДАНА Сергія Михайловича – солдата
ПРОКОПЧУКА Олександра Сергійовича – молодшого сержанта
САБАДАША Максима Юрійовича – старшого солдата
САВЧУКА Дмитра Сергійовича – солдата
СИДОРЯКА Євгенія Ігоровича – солдата

СМІШКА Ігоря Олексійовича – солдата
ТЕРЕШКОВИЧА Сергія Миколайовича – капітана
ФЕДОРЕНКА Олексія Володимировича – солдата
ХАЛІМОНЕНКА Олексія Петровича – солдата
ХИТРУКА Олександра Ігоровича – молодшого сержанта
ХОДЯКОВА Владислава Миколайовича – майора
ХОХОТВУ Андрія Сергійовича – солдата
ХРИСТИЧА Віктора Вікторовича – штаб-сержанта
ЧУПРИНУ Олексія Анатолійовича (померло) – солдата
ШУЛЬГУ Олександра Михайловича – майора
ЯНОВСЬКОГО Вадима Олександровича – солдата
ЯРОША Євгена Володимировича – головного сержанта
Нагородити медаллю «За врятоване життя»
МАЗУРЕНКА Олександра Володимировича – молодшого сержанта
ПИРАКА Геннадія Володимировича – штаб-сержанта.
Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
30 серпня 2025 року

Додаток 3

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №670/2025

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ДЕГТЯРЬОВА Валерія Вікторовича – старшого лейтенанта
КОВЕРКА Тараса Ігоровича – старшого лейтенанта
ОЛЬХОВЦЯ Сергія Петровича – підполковника
РАЙХА Олега Анатолійовича – старшого лейтенанта
СТОЛЯРЧУКА Іллю Романовича – капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БЕРЕСТОКА Максима Миколайовича – старшого лейтенанта
ВЕЛИЧКА Микиту Сергійовича – лейтенанта
ГУЖВУ Дмитра Олександровича – молодшого лейтенанта
ГУЗЕРА Святослава Івановича – капітана
ДИВДИКА Владислава Руслановича – старшого лейтенанта
ЛЄНІВКІНА Анатолія Вікторовича – старшого лейтенанта
МАКІЄВЦЯ Олександра Олеговича – старшого лейтенанта
МАРЧУКА Богдана Івановича – лейтенанта
МИТЬКА Антона Володимировича – старшого лейтенанта
МОРОЗОВА Владислава Віталійовича – лейтенанта
МЯГКОХОДА Андрія Юрійовича – молодшого лейтенанта

ПЕТРОВСЬКОГО Олександра Андрійовича – молодшого лейтенанта
РОШКОВИЧА Ростислава Михайловича – підполковника
САЦКІВА Андрія Володимировича – старшого лейтенанта
СОЛОНУХУ Володимира Миколайовича – капітана
СОЛОУХІНА Владислава Юрійовича – лейтенанта
СПИВАКА Вадима В'ячеславовича – старшого лейтенанта
ТИТЕНКА Микиту Олександровича – старшого лейтенанта
ФОМІЧОВА Олександра Миколайовича – лейтенанта
ХОМ'ЯКА Василя Андрійовича – лейтенанта
ХРИСТЕНКА Володимира Федоровича – старшого лейтенанта
ЧЕРНИХ Владислава Віталійовича – капітана

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

АНТИНЕСКУЛА Євгена Валентиновича – солдата
ЄСЕБУА Вахтанга Абесаломовича (помертньо) – молодшого сержанта
КОСТЮКА Максима Петровича (помертньо) – старшого лейтенанта
МУЗИКУ Дмитра Олександровича (помертньо) – молодшого сержанта
РУДЯ Дмитра Володимировича (помертньо) – старшого солдата
СКАЛЕЦЬКОГО Віталія Володимировича – старшого солдата

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

АБРАМЮКА Василя Степановича – молодшого сержанта
АЛЕЩЕНКА Івана Олександровича – солдата
БАБІНЮКА Петра Тарасовича – майстер-сержанта
БАБІЯ Романа Михайловича – матроса
БАЗУНА Григорія Івановича – старшого матроса
БАКЛИЦЬКОГО Михайла Вікторовича (помертньо) – солдата
БЕГАСА Олега Михайловича (помертньо) – старшого солдата
БЕЗУГЛОГО Романа Васильовича (помертньо) – молодшого сержанта
БЕСПАЛОВА Єгора Віталійовича – матроса
БОРШОВСЬКОГО Юрія Богдановича (помертньо) – солдата
БУРАВЛЬОВА Сергія Вікторовича (помертньо) – солдата
БУРЯЧЕНКА Олега Володимировича – молодшого сержанта
ВАВРИЩУКА Олексія Володимировича – сержанта
ВАСИЛЬЧЕНКА Сергія Миколайовича (помертньо) – солдата
ВИХВАТЕНКА Олександра Валерійовича (помертньо) – сержанта
ВОВКА Віталія Володимировича – солдата
ГНИЛЮХА Олега-Івана Дмитровича – молодшого сержанта
ГОЛОВЧЕНКА Олексія Олексійовича (помертньо) – солдата
ГОЛОСКА Віктора Миколайовича (помертньо) – сержанта
ГРИБАНА Назарія Володимировича (помертньо) – солдата
ГРИГОРЯНА Артура Кареновича – солдата
ДЕ ГРООТА Дірка (помертньо) – солдата
ДЕНИСЮКА Тараса Романовича (помертньо) – старшого солдата
ДЗЕБЛЮКА Андрія Олександровича – солдата

ДИМУ Володимира Левоновича – старшого солдата
ДОВГАНЯ Євгенія Євгенійовича – солдата
ДОМАНОВА Олександра Андрійовича (помертно) – солдата
ДУДАРА Андрія Олеговича – молодшого сержанта
ЄФІМЕНКА Віталія Сергійовича (помертно) – старшого лейтенанта
ЗАЛІЗЬКОГО Сергія Анатолійовича – матроса
ЗАНІНА Миколу Павловича – матроса
ЗЕНКІНА Миколу Олександровича (помертно) – старшого солдата
ЗИГАРЄВА Віталія Сергійовича – молодшого сержанта
КАМКОВА Романа Федоровича – солдата
КАТАНЕНКА Андрія Сергійовича (помертно) – старшого лейтенанта
КИСЛОГО Владислава Євгеновича – солдата
КІБЛИКА Ігоря Сергійовича – старшого солдата
КІМА Сергія Віталійовича – солдата
КОБЕЛЬЧУКА Тараса Михайловича – старшого солдата
КОВАЛЕНКА Олександра Миколайовича – солдата
КОВАЛЕНКА Станіслава Руслановича (помертно) – солдата
КОВАЛЬЧУКА Євгенія Михайловича (помертно) – сержанта
КОЙЧЕВА Дмитра Дмитровича – матроса
КОЛОМІЙЦЯ Олега Миколайовича (помертно) – молодшого сержанта
КОМАРА Максима Миколайовича – старшого лейтенанта
КРАПІВКІНА Михайла Олексійовича – старшого солдата
КУЗЬМЕНКА Богдана Олеговича – сержанта
КУЗЬМІНА Олександра Валерійовича – сержанта
КУЙБІДУ Олеся Анатолійовича – сержанта
ЛЕНКА Андрія Володимировича (помертно) – солдата
ЛИТВИНЕНКА Сергія Вікторовича – солдата
ЛИТВИНКА Романа Йосиповича – солдата
ЛИТВЯКА Юрія Івановича (помертно) – солдата
ЛУКАЩУКА Миколу Васильовича (помертно) – солдата
ЛЮБИЧ Аллу Миколаївну – молодшого сержанта
ЛЯШЕНКА Миколу Івановича (помертно) – солдата
ЛЯШКА Сергія Миколайовича – сержанта
ЛЯШУКА Костянтина Борисовича (помертно) – солдата
МАРТИНЕНКА Віталія Миколайовича (помертно) – солдата
МАРТИНОВСЬКОГО Антона Романовича – старшого солдата
МАРЧЕНКА Сергія Олеговича – солдата
МЕЛЬНИКА Руслана Вікторовича (помертно) – солдата
МЕЛЬНИКА Максима Ігоровича – старшого солдата
МЕРЗЛОГО Дмитра Володимировича (помертно) – солдата
МИХАЙЛОВА Едуарда Станіславовича – солдата
МИХАЛКА Дмитра Володимировича (помертно) – сержанта
МІЩЕНКА Тараса Анатолійовича (помертно) – молодшого сержанта

НАБОЖЕЙКА Василя Івановича (помертньо) – солдата
НЄВЄДОМСЬКОГО Богдана Євгеновича (помертньо) – солдата
ОДИНЦЯ Валерія Миколайовича – матроса
ОСТАПЕНКА Максима Олександровича – старшого солдата
ПАНЬКА Олександра Олександровича – молодшого сержанта
ПАРАСЮНА Олега Васильовича (помертньо) – солдата
ПЕТРЕНКА Артема Ігоровича – солдата
ПОДГАЄЦЬКОГО Тараса Сергійовича – сержанта
ПОТАПОВА Олександра Юрійовича – молодшого сержанта
ПРИЩЕПУ Андрія Федоровича – сержанта
РАДЧЕНКА Віктора Миколайовича – молодшого сержанта
РЕВУ Андрія Сергійовича – старшого солдата
РОЗДОРОЖНЬОГО Артура Вікторовича (помертньо) – солдата
РОМАНЮКА Віталія Вікторовича – старшого солдата
САГАЙДАКА Сергія Юрійовича – старшого матроса
САМСОНЕНКА Дениса Володимировича (помертньо) – старшого сержанта
СИРОТУ Миколу Леонідовича – матроса
СЛІСАРЕНКА Віталія Ігоровича – старшого солдата
СМІРНОВА Олександра Анатолійовича (помертньо) – старшого солдата
СМУСЯ Анатолія Вікторовича – солдата
СОРОКІНА Іллю Володимировича – сержанта
СОРОЧИШИНА Данила Ігоровича – молодшого сержанта
СТЕФАНЮКА Дмитра Юрійовича – молодшого сержанта
СТОЯНА Костянтина Павловича (помертньо) – старшого солдата
СТОЯНОВСЬКОГО Андрія Володимировича (помертньо) – старшого солдата
СТРЕТОВИЧА Миколу Сергійовича (помертньо) – молодшого лейтенанта
ТЕРЕВЕГУ Сергія Васильовича – матроса
ТКАЧЕНКА Вадима Вадимовича – солдата
ТОМАСОВА Дмитра Андрійовича – старшого солдата
ТРУЩЕНКА Євгена Миколайовича – молодшого сержанта
ФЛЮДА Василя Петровича (помертньо) – молодшого сержанта
ХОМЕНКА Олега Григоровича (помертньо) – матроса
ЦЛИНКА Андрія Сергійовича – солдата
ЧЕПІЖАКА Любомира Михайловича – молодшого лейтенанта
ЧЕРВОНОГО Дмитра Олексійовича – старшого солдата
ЧЕРНОБАЯ Віталія Леонідовича (помертньо) – солдата
ЧЕЧУНА Артема Вікторовича (помертньо) – солдата
ЧИНАДІЯ Віктора Івановича (помертньо) – солдата
ЧУСА Сергія Степановича (помертньо) – сержанта
ШАЮКА Олександра Володимировича – матроса
ШЕВЧЕНКА Антона Олеговича – молодшого сержанта
ШЕЛЕГА Сергія Геннадійовича – солдата

ШУКАЙЛЮКА Михайла Михайловича – молодшого сержанта
ЩАДИЛА Юрія Петровича – старшого солдата
ЩЕРБАКОВА Станіслава Юрійовича – сержанта
ЯВОРСЬКОГО Юрія Леонідовича (помертно) – молодшого сержанта
ЯЦЮТУ Володимира Васильовича (помертно) – молодшого сержанта
Нагородити медаллю «За військову службу Україні»
БАКЛИЦЬКОГО Олександра Володимировича – молодшого лейтенанта
БАКУРАКУ Станіслава Олександровича – солдата
БАКУСЬКА Павла Володимировича – молодшого сержанта
БАРАННІКОВА Михайла Дмитровича – старшого солдата
БАРСУКОВА Сергія Сергійовича – лейтенанта
БАХТІЯРОВА Тимура Зіннуровича – сержанта
БЕЛЯКА Ігоря Михайловича – молодшого сержанта
БІЛОПолова Юрія Володимировича – молодшого сержанта
БЛАКИТУ Богдана Любомировича – лейтенанта
БОЙКА Олексія Миколайовича – старшого сержанта
ВИШНЕВСЬКОГО Олександра Ігоровича – сержанта
ВОЙТОВА Гліба Юрійовича – молодшого сержанта
ВУОРІНЕНА Еріка Аарно Калерво – солдата
ГАРАСИМЧУКА Олександра Миколайовича – солдата
ГАРМАША Дениса Миколайовича – сержанта
ГРЕБІНІКА Данила Сергійовича – молодшого сержанта
ГРЕЧКУ Володимира Сергійовича – солдата
ГРИНЬКА Богдана Олеговича – молодшого сержанта
ГУШПІТА Віталія Ярославовича – лейтенанта
ДАВИДЕНКА Олександра Миколайовича – солдата
ДАЦЕНКА Кирила Олександровича – молодшого сержанта
ДЕНИСЮКА Олександра Вікторовича – молодшого сержанта
ДРЕВАЛЯ Юрія Миколайовича – капітана медичної служби
ЗУЙКОВА Романа Володимировича – солдата
ІВАНОВА Вадима Васильовича – молодшого сержанта
КАЛМАЦЬКОГО Євгенія Сергійовича – старшого солдата
КАСЯНА Олексія Володимировича – солдата
КОРПАЛА Дмитра Олександровича – молодшого сержанта
КОСЕНКА Юрія Володимировича – молодшого сержанта
КРИВЕГУ Кирила Станіславовича – старшого лейтенанта
КУДРЮ Євгенія Сергійовича – старшого сержанта
КУТОРІЯ Андрія Вікторовича – солдата
ЛАГОДУ Максима Олеговича – лейтенанта
ЛАЛАКА Андрія Миколайовича – старшого сержанта
ЛАПАНА Андрія Андрійовича – старшого лейтенанта
МОРУСАК Діану Олегівну – старшого лейтенанта
НОВІКОВА Анатолія Олексійовича – молодшого сержанта

НУЖНОГО Антона Юрійовича – сержанта
ОГІЄНКА Олексія Сергійовича – старшого лейтенанта
ОНАСЕНКА Олександра Станіславовича – молодшого сержанта
ПЕТРИШЕНА Олега Петровича – солдата
ПІРХАЛА Арсена Юрійовича – молодшого лейтенанта медичної служби
ПІСТОЛЬКОРСА Андрія Борисовича – старшого сержанта
ПОЛІНКЕВИЧА Артура Миколайовича – солдата
ПОПКОВА Дмитра Валерійовича – солдата
ПОПОВИЧА Михайла Сергійовича – старшого сержанта
ПРИМІЧА Леоніда Олеговича – старшого сержанта
ПРОКОПЕНКА Владислава Олеговича – старшого солдата
ПРОЦИКА Андрія Лукашовича – старшого солдата
ПУЧИНА Владислава Олеговича (помертньо) – майора
РОМАНЕНКА Андрія Сергійовича – молодшого сержанта
РУДИКУ Степана Євгеновича – лейтенанта
СВІТЛИКА Павла-Артура Михайловича – солдата
СЕВРУКА Романа Андрійовича – солдата
СЕМЯНОВА Володимира Миколайовича – солдата
СОБОЛЯ Дениса Вікторовича – молодшого сержанта
СОЛОДУХУ Андрія Тарасовича – молодшого сержанта
СОРОЧИНСЬКОГО Антона Юрійовича – сержанта
ТАНКОВИЧА Сергія Олеговича – майора
ТРАБШОВА Михайла Олександровича – солдата
УДОДА Олега Михайловича – старшого сержанта
УМАНЧЕНКА Євгенія Олексійовича – старшого солдата
ЧЕРНАТУ Юрія Олександровича – солдата
ЧОРНОПИСЬКОГО Миколу Васильовича – солдата
ШЕВЧУК Наталію Анатоліївну – старшого лейтенанта
ШПИНДУ Петра Мирославовича – солдата
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
ГОЛОВНЮ Романа Григорійовича – старшого лейтенанта
ЗАХАРЕНКА Назара Володимировича – старшого лейтенанта
ЛУК'ЯНЧУКА Василя Петровича – капітана
МАНІЧА Анатолія Олександровича – солдата
ПАВЛЮКА Петра Ігоровича – капітана
РАБЧУНА Євгена Олександровича – капітана
СВІТЛИКА Олега Олеговича (помертньо) – молодшого сержанта
ТОДАВЧИЧА Івана Ілліча – солдата
Нагородити медаллю «За врятоване життя»
ДОРОШЕНКА Антона Андрійовича – сержанта
КОЦЮПАКА Максима Степановича – старшого сержанта
ПАРВОВА Дмитра Валерійовича – молодшого сержанта
ПОГОРІЛЕЦЬ Анну Федорівну – капітана медичної служби

ЧУБАРА Юрія Дмитровича – сержанта.
Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
2 вересня 2025 року

Додаток 4

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №672/2025

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АНДРУХОВА Назара Олександровича – капітана
БОНДАРЯ Сергія Вікторовича – старшого лейтенанта
ВЕЛИЧКА Андрія Андрійовича – молодшого лейтенанта
ДЕНИСЕНКА Віталія Миколайовича – полковника
ДРАНОГО Романа Віталійовича – лейтенанта
ІЛЬЧЕВСЬКОГО Іллю Валентиновича – капітана
КАРПЕНКА Олександра Сергійовича – капітана
КАСЬЯНЕНКА Андрія Ростиславовича – старшого лейтенанта
КОВАЛЬЧУКА Андрія Вікторовича – підполковника
ЛЮТЮКА Олександра Івановича – капітана
ЛЯХОВСЬКОГО Назара Романовича – капітана
МАХРІНСЬКОГО Олексія Тарасовича – лейтенанта
ПАРШИКОВА Ігоря Анатолійовича – полковника
ПИПЧЕНКА Володимира Михайловича – капітана
ПОПОВА Олександра Олександровича – полковника
ПСЯРНЕЦЬКОГО Дем'яна Валентиновича – капітана
СЕМЕНЦЯ Іллю Вікторовича – майора
СИДОРЧЕНКА Микиту Олександровича – лейтенанта
ЯРОВЕНКА Олега Васильовича – підполковника

Нагородити орденом «За мужність» I ступеня

ЛАВРЕНЧУКА Миколу Миколайовича – старшого сержанта
ЛАШКА Володимира Володимировича – майстер-сержанта

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

БЛИЩИКА Андрія Андрійовича – молодшого сержанта
ГОРБАНЯ Іллю Вікторовича – молодшого сержанта
ДЕЦЕМБЕРА Євгенія Ігоровича – молодшого сержанта
КАРЕЛІНА Андрія Андрійовича – молодшого сержанта
МОСІЧА Дениса Олеговича – сержанта
МОСІЧА Олега Олександровича – головного сержанта
ОСІПЕНКА Олександра Геннадійовича – старшого солдата
СКІРЧЕНКА Родіона Олександровича – молодшого сержанта

ЧОБИЧА Василя Петровича – сержанта
ШЕРШАКА Олександра Миколайовича – сержанта
Нагородити орденом «За мужність» III ступеня
БАРАБАНОВА Антона Павловича – молодшого сержанта
БАРИШНІКОВА Назара Олександровича – молодшого сержанта
БЄЛОГО Олександра Вікторовича – молодшого сержанта
БИКОВА Олександра Андрійовича – молодшого сержанта
БОНДАРУКА Тараса Геннадійовича – молодшого сержанта
БУЧАРСЬКОГО Олексія Вікторовича – старшого сержанта
ВОЙТКОВСЬКОГО Юрія Анатолійовича – молодшого сержанта
ВОРОБЙОВА Євгена Володимировича – молодшого сержанта
ГАЛАНА Олександра Сергійовича – старшого солдата
ГОДОВАНОГО Романа Валерійовича – старшого солдата
ГОЛОВАШЕЧА Сергія Юрійовича – солдата
ГОМЕНЮКА Дмитра Володимировича – молодшого сержанта
ГОРЛОВА Олексія Владиславовича – молодшого сержанта
ДАНІЛЕНКА Володимира Васильовича – солдата
ДРОЗДОВА Сергія Ярославовича – старшого солдата
ЖИГАЛОВА Євгена Анатолійовича – молодшого сержанта
ЖИЛКУ Юрія Петровича – молодшого сержанта
ЗЕЛІНСЬКОГО Віталія Вікторовича – сержанта
КАПІТОНЕНКА Василя Віталійовича – солдата
КАРПЕНКА Олександра Юрійовича – солдата
КАС'ЯНЕНКА Андрія Вікторовича – молодшого сержанта
КАТЮЖАНА Сергія Олександровича – старшого сержанта
КОЗЮМЕНКА Олександра Миколайовича – солдата
КОЛТУНОВА Олександра Олександровича – сержанта
КОРОЛЬОВА Володимира Олександровича – солдата
КОСТЕНКА Василя Петровича – солдата
КРИЩУКА Дмитра Руслановича – солдата
МАВДЮКА Сергія Івановича – солдата
МАЛЬЦЯ В'ячеслава Дмитровича – солдата
МАТКІВСЬКОГО Миколу Анатолійовича – молодшого сержанта
МЕНТІЯ Валентина Вікторовича – сержанта
МИКИТЧИКА Євгенія Геннадійовича – сержанта
ОГНЄВА Михайла Станіславовича – сержанта
ОКСЕНЧУКА Олександра Григоровича – молодшого сержанта
ОЛІЙНИКА Богдана Олександровича – молодшого лейтенанта
ОСТАПЕНКА Володимира Сергійовича – підполковника
ПАВЛОВА Олега Сергійовича – молодшого сержанта
ПИВОВАРЧУКА Анатолія Юрійовича – сержанта
ПИЛИПЕНКА Володимира Ігоровича – молодшого сержанта
ПОДЛЄСНОГО Павла Миколайовича – солдата

ПОПКОВА Володимира Миколайовича – солдата
ПОРТАРЕСКУЛА Євгенія Олександровича – солдата
ПРИКЛАДІВСЬКОГО Василя Миколайовича – молодшого сержанта
РИЖЕНКА Сергія Івановича – сержанта
САБАТА Івана Михайловича – молодшого сержанта
САВІНА Василя Костянтиновича – капітана
СЛОБОДЕНЮКА Олександра Олександровича – солдата
СЛОБОДЯНЮКА Дмитра Гнатовича – старшого лейтенанта
СМОЛЕВИКА Сергія Вадимовича – молодшого сержанта
СТЕПАНЮКА Руслана Анатолійовича – штаб-сержанта
ТАРАСОВА Тараса Олександровича – молодшого сержанта
ТКАЧЕНКА Артура Вікторовича – сержанта
ТОЗЛЯНА Валерія Геннадійовича – солдата
ХАНКИШИЄВА Максима Сергійовича – солдата
ЦАПОВИЧА Андрія Васильовича – старшого солдата
ЯНІШЕВСЬКОГО Станіслава Олеговича – старшого сержанта
ЯРОВОГО Сергія Федоровича – солдата
ЯРОШЕНКА Ігоря Миколайовича – солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
МУДРОГО Ярослава Олександровича – капітана
СЕРДЮКА Віктора Едуардовича – старшого лейтенанта
Нагородити медаллю «За військову службу Україні»
ВЛАСОВА Сергія Вікторовича – солдата
ВОЛОХА Анатолія Миколайовича – солдата
ГЕТЬМАНА Миколу Васильовича – штаб-сержанта
ГОЛЬЦАСА Руслана Каролисовича – солдата
ГРАБОВЕНКА Руслана Вікторовича – молодшого сержанта
ДЕМЧЕНКА Дмитра Петровича – капітана
ІЗОВА Миколу Миколайовича – молодшого лейтенанта
КАЦОВИЧА Миколу Миколайовича – штаб-сержанта
КЛОЧКІВСЬКОГО Олексія Володимировича – молодшого сержанта
КОТКОВА Вадима Ігоровича – майора
ЛЕГОЦЬКОГО Віталія Рудольфовича – солдата
ЛОЗОВСЬКОГО Ігоря Миколайовича – лейтенанта
ЛЯСКІВСЬКОГО Сергія Юрійовича – капітана
МАЙКІВСЬКОГО Павла Анатолійовича – штаб-сержанта
МИРОНЧАК Тетяну Василівну – майора медичної служби
МОРОЗ Надію Олександрівну – молодшого лейтенанта
ОНІЩУКА Данила Дмитровича – молодшого лейтенанта
ОСИПЯНА Артема Леоновича – старшого лейтенанта
ПАПІРНИКА Миколу Леонідовича – старшого сержанта
ПОТЕБНЮ Максима Олексійовича – майора
САВЧУКА Дмитра Васильовича – капітана

СТОРОЖЕНКА Юрія Васильовича – майстер-сержанта
СТРУПИНСЬКОГО Володимира Васильовича – солдата
СУЛИМЕНКА Руслана Леонідовича – підполковника
ФЕНЬКА Євгенія Миколайовича – лейтенанта
ШПИРКА Андрія Васильовича – молодшого сержанта
Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня
МІЗЯКА Андрія Вікторовича – старшого лейтенанта
ЯРЕМЕНКА Олександра Івановича – підполковника
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
ГАРКАВЕНКА Іллю Володимировича – лейтенанта
ГРУШКА Романа Володимировича – молодшого сержанта
КУСТЕНКА Олексія Сергійовича – лейтенанта
МЕЛЬНИКА Миколу Васильовича – капітана
ПРЖЕВАЛЬСЬКОГО Андрія Олександровича – майстер-сержанта
П'ЯВЧУКА Володимира Олександровича – старшого сержанта
Нагородити медаллю «За врятоване життя»
АРШИНОВА Олександра Миколайовича – старшого лейтенанта медичної
служби
ГАЙДАЄНКА Дмитра Денисовича – солдата
ЗАТОЧНОГО Сергія Григоровича – молодшого сержанта
КУШНІРА Романа Сергійовича – молодшого лейтенанта
ПІГУРА Володимира Вікторовича – старшого лейтенанта медичної служби.
Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ
6 вересня 2025 року

Додаток 5

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №680/2025

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня українського кіно

За вагомий особистий внесок у розвиток української кінематографії, заслуги у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, багаторічну сумлінну працю **постановляю:**

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня

БАБЕНКА Олександра Андрійовича – оператора, фотографа Associated Press

ГУЄВСЬКОГО Володимира Юрійовича – оператора-постановника, режисера

КОКОШКА Віталія Івановича (помертно) – режисера, продюсера

ЛЕОНТЬЄВА Станіслава Вікторовича – режисера, художника-кераміста

НЕЛПУ Максима Володимировича (помертно) – актора, телеведучого

ПРИТУЛУ Станіслава Вікторовича (помертно) – кінопродюсера

САМОЙЛЕНКА Олексія Юрійовича (помертно) – актора театру і кіно

ТРИМБАЧА Сергія Васильовича – кінознавця, заступника голови Національної спілки кінематографістів України

ТРОЯНОВСЬКОГО Єгора Борисовича – режисера, оператора
ФЕЛШПЕНКА Юрія Сергійовича (померло) – актора театру і кіно
ЧЕРНІЛЕВСЬКОГО Станіслава Болеславовича – сценариста, кінорежисера, члена Національної спілки кінематографістів України
ШУМІЛОВА Євгена Ігоровича (померло) – актора
Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня
БРЕГМАН Ольгу Миколаївну – продюсера
ГОРЛОВУ Аліну Едуардівну – режисера
ЖУРБУ Ольгу Миколаївну – режисера
КАРПОВИЧ Оксану Андріївну – режисера
САХНО Іванну Анатоліївну – акторку кіно та телебачення
СМІТ Єлизавету Михайлівну – режисера
ТКАЧУК Марину Дмитрівну – режисера

Присвоїти почесні звання:

«НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ»

ІГНАТУШ Олександр Федорович – акторові, режисеру, члену Національної спілки кінематографістів України
МЕЛЬНИК Ірині Василівні – акторці, майстрові сцени Театрально-видовищного закладу культури «Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра»
СЕРГІЙКО Аллі Олександрівні – артистці драми, провідному майстрові сцени Театрально-видовищного закладу культури «Київський академічний драматичний театр на Подолі»

«ЗАСЛУЖЕНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ»

ОЛІЙНИКУ Дмитру Івановичу – артистові драми Театрально-видовищного закладу культури «Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра»

СТРЕЛЬНИКОВУ Сергію Олександровичу – акторові
ХИЖНЯК Антоніні Валеріївні – акторці театру, кіно та дубляжу

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ»

БАССЕЛЬ Дар'ї Валеріївні – кінопродюсерові
ДЕМ'ЯНЕНКО Олені Вікторівні – кінорежисерові, сценаристу
НЕПИТАЛЮКУ Аркадію Анатолійовичу – акторові, режисеру, сценаристові
ОБРАЗУ Василю Федоровичу – члену Національної спілки кінематографістів України

ТОМЕНКУ Тарасу Миколайовичу – кінорежисерові та кіносценаристу

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

БАГРІЙ-ШАХМАТОВІЙ Марині Леонідівні – редакторів, сценаристу, тележурналістові, продюсеру
ГРЕСЬ Олені Євгенівні – художникові по костюмах
РУБАНУ Максиму Валентиновичу – гаферові
СЕЙДАМЕТОВУ Шевкету Егатовичу – художникові-постановнику
СКОПЕЛІДСУ Віталію Анатолійовичу – художникові-гримеру

СТЕПАНОВІЙ Ніні Михайлівні – завідувачеві фільмофонду Державного підприємства «Національний центр Олександра Довженка»

ЮКІНІЙ Олені Володимирівні – реквізиторові Державного підприємства «Національна кіностудія художніх фільмів імені Олександра Довженка».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

12 вересня 2025 року

Додаток 6

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №681/2025

Про відзначення державними нагородами України

За вагомий особистий внесок у розвиток та популяризацію фізичної культури і спорту в Україні, досягнення високих спортивних результатів на XII Всесвітніх іграх 2025 року в м. Ченду (Китайська Народна Республіка), виявлені самовідданість і волю до перемоги, утвердження міжнародного авторитету України та з нагоди Дня фізичної культури і спорту **постановляю:**

Нагородити орденом «За заслуги» I ступеня

МОЧУЛЬСЬКОГО Богдана Ігоровича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з джиу-джитсу

РИСЄВА Володимира Володимировича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

Нагородити орденом «За заслуги» II ступеня

БАЗАЄВА Сіражутдіна Гаджірамазановича – головного тренера штатної команди національної збірної команди України з пауерліфтингу

БІЛОГО Сергія Володимировича – тренера срібної призерки XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу Тетяни Білої

ГРЕЧКО Софію Олексіївну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

НАЛЕЙКІНА Віктора Сергійовича – старшого тренера штатної команди національної збірної команди України з пауерліфтингу, тренера срібної призерки XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу Лариси Соловйової

СОЛОВЙОВУ Ларису Вікторівну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

ТЕРЛЮГУ Анжеліку Володимирівну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з карате

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня

БАРДАШЕВСЬКОГО Юрія Валерійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ВЕРХОВЕЦЬКОГО Миколу Михайловича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ВОЛОШИНОВА Анатолія Анатолійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

ВОРОПАЄВА Олександра Андрійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

ГОЛЯКА Юрія Леонідовича – головного тренера штатної команди національної збірної команди України зі спортивної акробатики, тренера срібних призерів XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики Рузання Вечерук, Ангеліни Чернявської

ДАВИДЕНКА Петра Олексійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

ЄРЬОМІНА Володимира Сергійовича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО Гліба Мазура

ЗАРЕЦЬКОГО Володимира Ігоровича – тренера срібної призерки XII Всесвітніх ігор з карате Анжеліки Терлюги

ЗАХАРОВА Олексія Станіславовича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

ЗУБОВА Юрія Івановича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО Романа Щербатюка

КАЛЬМУСА Олександра Вікторовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

КОВТУНА Микиту Олександровича – старшого тренера штатної команди національної збірної команди України з воднолижного спорту, тренера срібної призерки XII Всесвітніх ігор з воднолижного спорту Софії Соколової

КОЛОМІЙЦЯ Віталія Андрійовича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

КОЛОСОВСЬКОГО Сергія Олексійовича – тренера-лікаря штатної команди національної збірної команди України з пауерліфтингу

КУКУРУДЗА Станіслава Костянтиновича – срібного призера XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

КУХАРУКА Данила Ігоровича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ЛАБУНЦЯ Івана В'ячеславовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

МАЗУРА Гліба Вікторовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО

МОРГУНА Валерія Павловича – тренера чемпіонів XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон» Юрія Бардашевського, Миколи Верховецького, Олени Скворцової

МУСІЄНКА Костянтина Ігоровича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

НАГОРНЯКА Івана Григоровича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо Петра Давиденка

НОВОПИСЬМЕННОГО Анатолія Миколайовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

ПАКА Гната Юрійовича – старшого тренера штатної команди національної збірної команди України з карате, тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з карате Ризвана Талібова

ПРЕДКА Станіслава Валерійовича – тренера бронзового призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту Артура Артамонова

ПУША Юрія Ігоровича – срібного призера XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

РАГУЛІНА Олександра Олексійовича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу Анатолія Новописьменного

РУДНЄВА Владислава Сергійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

РУДНЄВА Сергія Валентиновича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо Владислава Руднєва

САВКУ Юрія Ігоровича – срібного призера XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

СВИРИДЮКА Віктора Вікторовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

СЕМЕНЮКА Сергія Андрійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ТАЛІБОВА Ризвана Шахмамєда огли – чемпіона XII Всесвітніх ігор з карате

ФЕДОРЕНКА Сергія Вікторовича – старшого тренера штатної команди національної збірної команди України з пауерліфтингу, тренера срібної призерки Дар'ї Русаненко та бронзової призерки Анастасії Дерев'янка XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

ЧУПРИНКА Івана Юхимовича – тренера срібного призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу Віталія Коломійця

ШЕВЛЯКА Іллю Миколайовича – президента Спортивного комітету України

ШЕЛЕСЬКА Дмитра Ігоровича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з тайландського боксу Муей Тай

ЩЕРБАТЮКА Романа Валерійовича – чемпіона XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу WAKO

ЯРУША Тараса Олександровича – срібного призера XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

Нагородити орденом княгині Ольги II ступеня

ФЕДЮШИНУ Тетяну Андріївну – начальника відділу Департаменту Міністерства молоді та спорту України

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

БИЧКОВУ Альону Юріївну – тренера срібного призера Володимира Рисєва та бронзового призера Олексія Бичкова XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

БІЛУ Тетяну Іванівну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

БУРАГО Ольгу Олексіївну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ВЕЧЕРУК Рузанну Юріківну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

ГОДОВАНУ Марину Олександрівну – тренера срібної призерки XII Всесвітніх ігор з підводного спорту Анни Яковлевої

ГОНЧАРЕНКО Дар'ю Сергіївну – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з джиу-джитсу Богдана Мочульського

ЖИГАЙЛО Сніжану Вячеславівну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

КРИВИЦЬКУ Євфросинію Олександрівну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

КУРТЯН Тетяну Володимирівну – тренера-лікаря штатної команди національної збірної команди України з карате

МАЗУРЕНКО Анастасію Павлівну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

МАТВІЄНКО Олесю Миколаївну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

ПЕТРЕНКО Катерину Сергіївну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

РУСАНЕНКО Дар'ю Віталіївну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

СИНЯВСЬКУ Галину Миколаївну – тренера чемпіонів XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики Євфросинії Кривицької, Івана Лабунця

СКВОРЦОВУ Олену Олександрівну – чемпіонку XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах «Дракон»

СОКОЛОВУ Софію Валеріївну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з воднолижного спорту

ЧЕРНЯВСЬКУ Ангеліну Сергіївну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики

ЯКОВЛЕВУ Анну Олександрівну – срібну призерку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

Нагородити медаллю «За працю і звитягу»

АНАСТАСЬЄВУ Оксану Сергіївну – шефа місії XII Всесвітніх ігор

АРТАМОНОВА Артура Юрійовича – бронзового призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

АРТЮХА Антона Михайловича – тренера бронзової призерки XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО Дарини Іванової

БАРАННІКА Миколу Вікторовича – бронзового призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

БИЧКОВА Олексія Миколайовича – бронзового призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

ГАЛАЙДУ Станіслава Віталійовича – бронзового призера XII Всесвітніх ігор зі спортивної аеробіки

ГОЛУБА Сергія Федоровича – тренера бронзової призерки XII Всесвітніх ігор з підводного спорту Софії Ламах

ГРЕЧИХІНУ Єлизавету Андріївну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

ДЕРЕВ'ЯНКО Анастасію Богданівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу

ДУБИНСЬКУ Оксану Яківну – тренера бронзових призерів XII Всесвітніх ігор зі спортивної аеробіки Станіслава Галайди, Анастасії Курашвілі

ЄЛІСЄЄВА Давида Павловича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

ІВАНОВУ Дарину Сергіївну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО

КРОЛЯ Романа Олександровича – тренера бронзової призерки XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО Аліни Мартинюк

КУЗЬМЕНКА Олександра Юрійовича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

КУРАШВІЛІ Анастасію Олегівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор зі спортивної аеробіки

ЛАМАХ Софію Тарасівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

ЛИСЕНКО Ангеліну Сергіївну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

МАКАРЕНКО Анастасію Андріївну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

МАРКІНА Анатолія Миколайовича – тренера бронзової призерки XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо Ангеліни Лисенко

МАРТИНЮК Аліну Олександрівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з кікбоксингу ВАКО

МАЦИБОРКА Ігоря Михайловича – тренера чемпіона XII Всесвітніх ігор з тайландського боксу Муей Тай Дмитра Шелеська

ПОЗДНЮ Євгенію Олександрівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо

СМІЩЕНКА Сергія Денисовича – срібного призера XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

СТЕЦЕНКА Олександра Васильовича – заступника директора Департаменту – начальника відділу неолімпійських видів спорту Міністерства молоді та спорту України

ТЮТЮШКІНА Володимира Олександровича – тренера бронзового призера XII Всесвітніх ігор з пауерліфтингу Миколи Баранніка

УВАРОВУ Вікторію Олександрівну – бронзову призерку XII Всесвітніх ігор з підводного спорту

Присвоїти почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЖУРНАЛІСТ УКРАЇНИ»

ШЕВЧЕНКУ Ярославу Володимировичу – радникові з питань медіа та комунікацій Спортивного комітету України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЮРИСТ УКРАЇНИ»

ПАНЬКУ Дмитру Сергійовичу – начальникові юридичного управління Міністерства молоді та спорту України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
УКРАЇНИ»

БУЄВІЙ Юлії Вікторівні – начальникові відділу Департаменту Міністерства молоді та спорту України

ВАРДАНЯНУ Армену Фрунзіковичу – старшому тренерові штатної команди національної збірної команди України з боротьби греко-римської

ГАНСЬКІЙ Оксані Степанівні – заступникові начальника відділу Департаменту Міністерства молоді та спорту України

ГРАБОВСЬКОМУ Сергію Вікторовичу – старшому тренерові штатної команди національної збірної команди України з боротьби самбо, тренеру бронзової призерки XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо Євгенії Поздні

КАПЛУНОВСЬКОМУ Андрію Олександровичу – державному тренерові штатної команди національної збірної команди України з боротьби греко-римської

КОВАЛЕНКО Катерині Юріївні – головному тренерові штатної команди національної збірної команди України з веслування на човнах “Дракон”, тренеру чемпіонів XII Всесвітніх ігор з веслування на човнах “Дракон” Ольги Бураго, Анастасії Мазуренко

КУКУРУДЗУ Костянтину Михайловичу – старшому тренерові штатної команди національної збірної команди України зі спортивної акробатики, тренеру срібних призерів XII Всесвітніх ігор зі спортивної акробатики Станіслава Кукурудза, Юрія Пуша, Юрія Савки, Тараса Яруша

МАЗУРЕНКУ Павлу Вячеславовичу – державному тренерові штатної команди національної збірної команди України з веслування на байдарках і каное

МОРГУНУ Дмитру Віталійовичу – державному тренерові штатної команди національної збірної команди України з фехтування

МУДРОМУ Ярославу Анатолійовичу – державному тренерові штатної команди національної збірної команди України з неолімпійських видів спорту

НАСІРОВУ Яшару Рзу огли – старшому тренерові штатної команди національної збірної команди України з боротьби греко-римської

НОСАДЧОМУ Едуарду Вікторовичу – провідному тренерові штатної команди національної збірної команди України з боротьби вільної

РАДЧУК Наталії Миколаївні – начальникові управління Міністерства молоді та спорту України

РОГАЧУ Вадиму Ігоровичу – тренерів національної збірної команди України з боротьби самбо, тренеру чемпіонів XII Всесвітніх ігор з боротьби самбо Анатолія Волошинова, Олександра Воропаєва

САЛЬВІ Андрію Остаповичу – старшому тренерів відділення Комунального закладу Львівської обласної ради «Спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву № 2 з дзюдо та боксу»

ХРИСТОСОВУ Михайлу Анатолійовичу – тренерів-викладачу Комунального закладу “Житомирська обласна школа вищої спортивної майстерності” Житомирської обласної ради

ШЛЯХОВСЬКИЙ Аллі Арнольдівні – тренерів національної збірної команди України з підводного спорту, тренеру чемпіонки XII Всесвітніх ігор з підводного спорту Софії Гречко.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

12 вересня 2025 року.